အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

တိကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပထမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - ဗာလဝဂ်

၂ - ရထကာရဝဂ်

၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ်

၄ - ဒေဝဒူတဝဂ်

၅ - စူဠဝဂ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်

(၇) ၂ - မဟာဝဂ်

(၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ်

(၉) ၄ - သမဏဝဂ်

(၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

တိကနိပါတ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ်

(၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ်

(၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ်

(၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ်

(၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ်

(၁၆) ၆ - အစေလကဝဂ်

(၁၇) ၇ - ကမ္မပထပေယျာလ

(၁၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ

တိကနိပါတ် မြန်မာပြန် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

တိကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပထမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - ဗာလဝဂ်

၁ - ဘယသုတ်

၂ - လက္ခဏသုတ်

၃ - စိန္တီသုတ်

၄ - အစ္စယသုတ်

၅ - အယောနိသောသုတ်

၆ - အကုသလသုတ်

၇ - သာဝဇ္ဇသုတ်

၈ - သဗျာဗဇ္ဈသုတ်

၉ - ခတသုတ်

၁၀ - မလသုတ်

------

၂ - ရထကာရဝဂ်

၁ - ဉာတသုတ်

၂ - သာရဏီယသုတ်

၃ - အာသံသသုတ်

၄ - စက္ကဝတ္တိသုတ်

၅ - သစေတနသုတ်

၆ - အပဏ္ဏကသုတ်

၇ - အတ္တဗျာဗာဓသုတ်

၈ - ဒေဝလောကသုတ်

၉ - ပဌမ ပါပဏိကသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ ပါပဏိကသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

တိကနိပါတ်

၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ်

၁ - သမိဒ္ဓသုတ်
၂ - ဂိလာနသုတ်
၃ - သင်္ခါရသုတ်
၄ - ဗဟုကာရသုတ်
၅ - ဝဇိရူပမသုတ်
၆ - သေဝိတဗ္ဗသုတ်
၇ - ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ်
၈ - ဂူထဘာဏီသုတ်
၉ - အန္ဓသုတ်
၁၀ - အဝကုဇ္ဇသုတ်

------

၄ - ဒေဝဒူတဝဂ်

၁ - သဗြဟ္မကသုတ်
၂ - အာနန္ဒသုတ်
၃ - သာရိပုတ္တသုတ်
၄ - နိဒါနသုတ်
၅ - ဟတ္ထကသုတ်
၆ - ဒေဝဒူတသုတ်
၇ - ယမရာဇသုတ်
၈ - စတုမဟာရာဇသုတ်
၉ - သုခုမာလသုတ်
၁၀ - အာဓိပတေယျသုတ်

------

၅ - စူဠဝဂ်

၁ - သမ္မုခီဘာဝသုတ်
၂ - တိဌာနသုတ်
၃ - အတ္တဝသသုတ်
၄ - ကထာပဝတ္တိသုတ်
၅ - ပဏ္ဍိတသုတ်
၆ - သီလဝန္တသုတ်
၇ - သင်္ခတလက္ခဏာသုတ်
၈ - အသင်္ခတလက္ခဏာသုတ်
၉ - ပဗ္ဗတရာဇသုတ်
၁၀ - အာတပ္ပကရဏီယသုတ်
၁၁ - မဟာစောရသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

တိကနိပါတ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁ - ပဌမ ဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်

၂ - ဒုတိယ ဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်

၃ - အညတရဗြာဟ္မဏသုတ်

၄ - ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်

၅ - နိဗ္ဗုတသုတ်

၆ - ပလောကသုတ်

၇ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်

၈ - တိကဏ္ဏသုတ်

၉ - ဇာဏုဿောဏိသုတ်

၁၀ - သင်္ဂါရဝသုတ်

------

(၇) ၂ - မဟာဝဂ်

၁ - တိတ္ထာယတနသုတ်

၂ - ဘယသုတ်

၃ - ဝေနာဂပုရသုတ်

၄ - သရဘသုတ်

၅ - ကေသမုတ္တိသုတ်

၆ - သာဠှသုတ်

၇ - ကထာဝတ္ထုသုတ်

၈ - အညတိတ္ထိယသုတ်

၉ - အကုသလမူလသုတ်

၁၀ - ဥပေါသထသုတ်

------

(၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ်

၁ - ဆန္နသုတ်

၂ - အာဇီဝကသုတ်

၃ - မဟာနာမသက္ကသုတ်

၄ - နိဂဏ္ဌသုတ်

၅ - နိဝေသကသုတ်

၆ - ပဌမ ဘဝသုတ်

၇ - ဒုတိယ ဘဝသုတ်

၈ - သီလဗ္ဗတသုတ်

၉ - ဂန္ဓဇာတသုတ်

၁၀ - စူဠနိကာသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

တိကနိပါတ်

(၉) ၄ - သမဏဝဂ်

၁ - သမဏသုတ်
၂ - ဂဒြဘသုတ်
၃ - ခေတ္တသုတ်
၄ - ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ်
၅ - သေက္ခသုတ်
၆ - ပဌမ သိက္ခာသုတ်
၇ - ဒုတိယ သိက္ခာသုတ်
၈ - တတိယ သိက္ခာသုတ်
၉ - ပဌမ သိက္ခတ္တယသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ သိက္ခတ္တယသုတ်
၁၁ - သင်္ကဝါသုတ်

------

(၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ်

၁ - အစ္စာယိကသုတ်
၂ - ပဝိဝေကသုတ်
၃ - သရဒသုတ်
၄ - ပရိသာသုတ်
၅ - ပဌမ အာဇာနီယသုတ်
၆ - ဒုတိယ အာဇာနီယသုတ်
၇ - တတိယ အာဇာနီယသုတ်
၈ - ပေါတ္ထကသုတ်
၉ - လောဏကပလ္လသုတ်
၁၀ - ပံသုဓောဝကသုတ်
၁၁ - နိမိတ္တသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

တိကနိပါတ်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ်

၁ - ပုဗ္ဗေဝသမ္ဗောဓသုတ်
၂ - ပဌမ အဿာဒသုတ်
၃ - ဒုတိယ အဿာဒသုတ်
၄ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်
၅ - ရုဏ္ဏသုတ်
၆ - အတိတ္တိသုတ်
၇ - အရက္ခိတသုတ်
၈ - ဗျာပန္နသုတ်
၉ - ပဌမ နိဒါနသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ နိဒါနသုတ်

------

(၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ်

၁ - အာပါယိကသုတ်
၂ - ဒုလ္လဘသုတ်
၃ - အပ္ပမေယျသုတ်
၄ - အာနေဉ္ဇသုတ်
၅ - ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ်
၆ - အပဏ္ဏကသုတ်
၇ - ကမ္မန္တသုတ်
၈ - ပဌမ သောစေယျသုတ်
၉ - ဒုတိယ သောစေယျသုတ်
၁၀ - မောနေယျသုတ်

------

(၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ်

၁ - ကုသိနာရသုတ်
၂ - ဘဏ္ဍနသုတ်
၃ - ဂေါတမကစေတိယသုတ်
၄ - ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ်
၅ - ဟတ္ထကသုတ်
၆ - ကဋုဝိယသုတ်
၇ - ပဌမ အနုရုဒ္ဓသုတ်
၈ - ဒုတိယ အနုရုဒ္ဓသုတ်
၉ - ပဋိစ္ဆန္နသုတ်
၁၀ - လေခသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

တိကနိပါတ်

(၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ်

၁ - ယောဓာဇီဝသုတ်
၂ - ပရိသာသုတ်
၃ - မိတ္တသုတ်
၄ - ဥပ္ပါဒါသုတ်
၅ - ကေသကမ္ဗလသုတ်
၆ - သမ္ပဒါသုတ်
၇ - ဝုဒ္ဓိသုတ်
၈ - အဿခဠုင်္ကသုတ်
၉ - အဿပရဿသုတ်
၁၀ - အဿာဇာနီယသုတ်
၁၁ - ပဌမ မောရနိဝါပသုတ်
၁၂ - ဒုတိယ မောရနိဝါပသုတ်
၁၃ - တတိယ မောရနိဝါပသုတ်

------

(၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ်

၁ - အကုသလသုတ်
၂ - သာဝဇ္ဇသုတ်
၃ - ဝိသမသုတ်
၄ - အသုစိသုတ်
၅ - ပဌမ ခတသုတ်
၆ - ဒုတိယ ခတသုတ်
၇ - တတိယ ခတသုတ်
၈ - စတုတ္ထ ခတသုတ်
၉ - ဝန္ဒနာသုတ်
၁၀ - ပုဗ္ဗဏှသုတ်

------

(၁၆) ၆ - အစေလကဝဂ်

(၁၇) ၇ - ကမ္မပထပေယျာလ

(၁၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ

တိကနိပါတ် မြန်မာပြန် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

တိကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၁ - ဘယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်သမျှသော ကြောက်လန့်ခြင်း ဘေးအားလုံး တို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ ဖြစ်ပေါ်သမျှသော မငြိမ်သက်ခြင်း 'ဥပဒ္ဒဝေါ' အားလုံး တို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ ဖြစ်ပေါ် သမျှသော စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဥပသဂ္ဂ' အားလုံးတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ကျူမိုး ကျူကာ အိမ်မှသော် လည်းကောင်း၊ မြက်မိုး မြက်ကာ အိမ်မှသော်လည်းကောင်း လောင်စွဲလွင့် ထွက်သော မီးသည် လေလုံကုန်သော အတွင်း အပြင် အင်္ဂတေ လိမ်းကျံအပ် ကုန်သော စေ့စပ်သော တံခါး ဘောင် တံခါးရွက် ရှိကုန်သော လုံသော လေသာပြူတင်း ရှိကုန်သော အထွတ်တပ်အပ်ကုန်သော အိမ်ကြီး အိမ်ကောင်း တို့ကိုလည်း လောင်ကျွမ်းသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဖြစ်ပေါ်သမျှသော ကြောက် လန့်ခြင်း ဘေးအားလုံးတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ ဖြစ်ပေါ် သမျှသော မငြိမ်သက်ခြင်း 'ဥပဒ္ဒဝေါ' အားလုံးတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ပညာ ရှိကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်။ ဖြစ်ပေါ်သမျှသော စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဥပသဂ္ဂ' အားလုံးတို့သည် သူမိုက်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏၊ ပညာရှိကြောင့် မဖြစ်ပေါ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သူမိုက်သည် ကြောက်လန့်ခြင်း ဘေးနှင့် စပ်လျက် ရှိ၏၊ ပညာရှိသည် ကြောက်လန့်ခြင်း ဘေးနှင့်စပ်လျက် မရှိ၊ သူမိုက်သည် မငြိမ်သက်ခြင်း 'ဥပဒ္ဒဝေါ' နှင့် စပ်လျက် ရှိ၏၊ ပညာရှိသည် မငြိမ်သက်ခြင်း 'ဥပဒ္ဒဝေါ' နှင့် စပ်လျက် မရှိ၊ သူမိုက်သည် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဥပသဂ္ဂ' နှင့် စပ်လျက် ရှိ၏၊ ပညာရှိသည် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဥပသဂ္ဂ' နှင့် စပ်လျက် မရှိ။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိကြောင့် ကြောက်လန့်ခြင်း ဘေးဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိ၊ ပညာရှိကြောင့် မငြိမ်သက် ခြင်း 'ဥပဒ္ဒဝေါ' ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိ၊ ပညာရှိကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဥပသဂ္ဂ' ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌

“သူမိုက် ဟု သိကြောင်း တရား သုံးမျိုး တို့ကို ရှောင်ကြဉ် ၍ ပညာရှိဟု သိကြောင်း တရား သုံးမျိုးတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၂ - လက္ခဏသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် မိမိပြုအပ်သော ကံလျှင် မှတ်ကြောင်း ‘လက္ခဏာ’ရှိ၏၊ ပညာရှိသည်လည်း မိမိပြုအပ်သော ကံလျှင် မှတ်ကြောင်း ‘လက္ခဏာ’ရှိ၏၊ ပညာမည်သည် သတ္တဝါတို့၏ အပြု အမူအားလျော်စွာ ထင်ရှား၏။ ရဟန်းတို့တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ် သော မကောင်း သော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’လည်းကောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ နှင့် ပြည့်စုံသူကို သူမိုက် ဟု သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယသုစရိုက်’ လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီသုစရိုက်’ လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် ‘မနောသုစရိုက်’ လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ “သူမိုက်ဟု သိကြောင်း တရား သုံးမျိုးတို့ကို ရှောင်ကြဉ်၍၊ ပညာရှိဟု သိကြောင်း တရား သုံးမျိုးတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်အံ့” ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၃ - စိန္တီသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်၏ သူမိုက်ဟု မှတ်ကြောင်း ‘လက္ခဏာ’၊ သူမိုက်ဟု သိကြောင်း အမှတ် ‘နိမိတ်’၊ သူမိုက် ဟု ထင်ရှားကြောင်း အပြုအမူ ‘အပဒါန်’ တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သူမိုက်သည် မကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိ၏၊ မကောင်းသော စကားကိုလည်း ပြောလေ့ရှိ၏၊ မကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သူမိုက်သည် မကောင်းသော အကြံကိုလည်း အကယ်၍ ကြံလေ့ မရှိငြားအံ့၊ မကောင်းသော စကားကိုလည်း အကယ်၍ ပြောဆိုလေ့ မရှိငြားအံ့၊ မကောင်းသော အမှုကိုလည်း အကယ်၍ ပြုလေ့မရှိငြားအံ့၊ ထိုသူကို “ဤသူကား သူမိုက် သူယုတ်တည်း” ဟု ပညာရှိတို့သည် အဘယ်မှာ သိကုန်ရာအံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင့်ကြောင့် သူမိုက်သည် မကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိ၏၊ မကောင်းသော စကားကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ မကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုသူမိုက်ကို “ဤသူကား သူမိုက်သူယုတ် တည်း” ဟု ပညာရှိတို့သည် သိကြရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့သည် သူမိုက်၏ သူမိုက် ဟု မှတ်ကြောင်း ‘လက္ခဏာ’၊ သူမိုက် ဟု သိကြောင်း အမှတ် ‘နိမိတ်’၊ သူမိုက် ဟု ထင်ရှားကြောင်း အပြုအမူ ‘အပဒါန်’ တို့ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ပညာရှိ၏ ပညာရှိဟု မှတ်ကြောင်း ‘လက္ခဏာ’၊ ပညာရှိပေဟု သိကြောင်း အမှတ် ‘နိမိတ်’၊ ပညာရှိဟု ထင်ရှားကြောင်း အပြုအမူ ‘အပဒါန်’ တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပညာရှိသည် ကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိ၏၊ ကောင်းသော စကားကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏၊ ကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသည် ကောင်းသော အကြံကိုလည်း အကယ်၍ ကြံစည်လေ့ မရှိငြားအံ့၊ ကောင်းသော စကားကိုလည်း အကယ်၍ ပြောဆိုလေ့ မရှိငြားအံ့၊ ကောင်းသော အမှုကိုလည်း အကယ်၍ ပြုလေ့ မရှိငြားအံ့၊ ထိုသူကို “ဤသူကား ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တည်း” ဟု ပညာရှိတို့သည် အဘယ်မှာ သိကုန်ရာအံ့နည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကြောင့် ပညာရှိ သည် ကောင်းသော အကြံကိုလည်း ကြံလေ့ရှိ၏၊ ကောင်းသော စကားကိုလည်း ပြောဆို လေ့ရှိ၏၊ ကောင်းသော အမှုကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ထို ပညာရှိကို “ဤသူကား ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တည်း” ဟု ပညာရှိတို့သည် သိကြရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့သည် ပညာရှိ၏ ပညာရှိ ဟု မှတ်ကြောင်း ‘လက္ခဏာ’၊ ပညာရှိဟု သိကြောင်း အမှတ် ‘နိမိတ်’၊ ပညာရှိဟု ထင်ရှားကြောင်း အပြုအမူ ‘အပဒါန်’ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်။ ပ။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၄ - အစ္စယသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မိမိအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် မရှုခြင်း၊ မိမိအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် ရှုသော်လည်း တရားအလျောက် မကုစား၊ သူတစ်ပါးသည် အပြစ်ကို ဝန်ခံ၍ ပြောလာပါလျက် တရား အလျောက် မခံယူ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မိမိအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် ရှု၏၊ မိမိ၏ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် ရှု၍တရား အလျောက်ကုစား၏၊ သူတစ်ပါးသည် အပြစ်ကို ဝန်ခံ၍ ပြောလာသော်တရားအလျောက် ခံယူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်။ပ။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၅ - အယောနိသောသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- မသင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် အမေးပြဿနာကို ပြုတတ်၏။ မသင့် လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် အမေးပြဿနာကို ဖြေတတ်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံကုန်သော ပြေပြစ်ကုန်သော အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်ကုန်သော ပုဒ် ဗျည်းတို့ဖြင့် သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် သူတစ်ပါး ဖြေဆို အပ်သည်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ကောင်းချီး မပေးတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် အမေးပြဿနာကို ပြုတတ်၏။ သင့်လျော် သော အကြောင်းအားဖြင့် အမေးပြဿနာကို ဖြေတတ်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံကုန်သော ပြေပြစ်ကုန်သော အကြောင်း အကျိုး ဆက်စပ်ကုန်သော ပုဒ် ဗျည်းတို့ဖြင့် သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် သူတစ်ပါး ဖြေဆို ထားသည်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ကောင်းချီးပေးတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၆ - အကုသလသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အကုသိုလ် ကာယကံ လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် ဝစီကံ လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် မနောကံ လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုး တို့နှင့်ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကုသိုလ် ကာယကံ လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ် ဝစီကံ လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ် မနောကံ လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - သာဝဇ္ဇသုတ်

၇။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အပြစ်ရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံ တို့တည်း။ ပ။ အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံ တို့တည်း။ပ။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - သဗျာဗဇ္ဈသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို သူမိုက်ဟု သိအပ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ဆင်းရဲခြင်းရှိသော ကာယကံ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသော ဝစီကံ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသော မနောကံ တို့တည်း။ပ။ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော ကာယကံ၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော ဝစီကံ၊ ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော မနောကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ပညာရှိဟု သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤ သာသနာတော်၌ "လူမိုက်ဟု သိကြောင်းတရားသုံးမျိုးတို့ကို ရှောင်ကြဉ်၍၊ ပညာရှိဟု သိကြောင်း တရား သုံးမျိုးတို့ကို ဆောက်တည်၍ ကျင့်ကုန်အံ့" ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၉ - ခတသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မလိမ္မာသော မိုက်မဲသော သူယုတ်သည် ဂုဏ်ကို တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ စွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်း သော အကျင့် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မလိမ္မာ သော မိုက်မဲသော သူယုတ်သည် ဂုဏ်ကို တူးဖြို ဖျက်ဆီး အပ်သော မိမိ ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ စွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှု ကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လိမ္မာသော ပညာရှိသော သူတော်ကောင်းသည် ဂုဏ်ကို မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မစွပ်စွဲထိုက်သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့်လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လိမ္မာသော ပညာရှိသော သူတော်ကောင်းသည် ဂုဏ်ကို မတူးဖြို မဖျက်ဆီး အပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်မရှိသူလည်း ဖြစ်၏၊ ပညာရှိတို့ မစွပ်စွဲထိုက် သူလည်း ဖြစ်၏၊ များစွာသော ကောင်းမှု ကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဗာလဝဂ် ===

၁၀ - မလသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် အညစ်အကြေး သုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ခြင်း ကြောင့် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သီလ မရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် သီလမရှိခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကိုလည်း မပယ်အပ်။ ငြူစူတတ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ငြူစူခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကိုလည်း မပယ်အပ်။ ဝန်တို တတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဝန်တိုခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကိုလည်း မပယ်အပ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် အညစ်အကြေး သုံးမျိုးတို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် အညစ်အကြေးသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်း ကြောင့် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သီလရှိသူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် သီလမရှိခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကိုလည်း ပယ်အပ်၏။ မငြူစူတတ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ငြူစူခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကိုလည်း ပယ်အပ်၏။ ဝန်မတို တတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဝန်တိုခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကိုလည်း ပယ်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် အညစ်အကြေး သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆောင်ယူ၍ ချထားလိုက်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဗာလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၁ - ဉာတသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထင်ရှားသော ရဟန်းသည် လူအများ၏ အစီး အပွါး မရှိခြင်းငှါ လူအများ၏ ဆင်းရဲခြင်းငှါ လူအများ၏ အကျိုး မရှိခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး မရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ကျင့်သူဖြစ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- သာသနာတော် အား မလျော်သော ကာယကံ၌ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ သာသနာတော်အား မလျော်သော ဝစီကံ၌ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ သာသနာတော်အား မလျော်သော မနောကံတရားတို့၌ (သူတစ်ပါး တို့ကို) ဆောက်တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထင်ရှားသော ရဟန်းသည် လူအများ၏ အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ လူအများ၏ ဆင်းရဲခြင်း ငှါ လူအများ၏ အကျိုးမရှိခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး မရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ကျင့်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထင်ရှားသော ရဟန်းသည် လူအများ၏ အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ လူအများ၏ အကျိုးရှိခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ကျင့်သူဖြစ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သာသနာတော်အား လျော်သော ကာယကံ၌ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ သာသနာတော်အား လျော်သော ဝစီကံ၌ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက်တည်စေ၏၊ သာသနာတော်အား လျော်သော မနောကံ တရားတို့၌ (သူတစ်ပါးတို့ကို) ဆောက် တည်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၍ ထင်ရှားသော ရဟန်းသည် လူအများ၏ အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ လူအများ၏ ချမ်းသာခြင်းငှါ လူအများ၏ အကျိုးရှိခြင်းငှါ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ကျင့်သူဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၂ - သာရဏီယသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည် ဤအရပ် သုံးမျိုးတို့ကို အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည် အကြင် အရပ်၌ ဖွားမြင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဖွားမြင်ရာအရပ်သည် ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း၏ အသက် ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်သော ပဌမအရပ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း သည် အကြင် အရပ်ဝယ် ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအဘိသိက် သွန်းလောင်းရာ အရပ်သည် ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း၏ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်သော ဒုတိယအရပ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည် အကြင် အရပ်၌ စစ်အောင်သောကြောင့် အောင်ပြီးသော စစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထို စစ်မြေအရပ်ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထို စစ်အောင်မြင်ရာ အရပ်သည် ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း၏ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်သော တတိယအရပ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်းသည် ဤအရပ် သုံးမျိုးတို့ကို အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ အပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤအရပ်သုံးမျိုးတို့ကို အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ အပ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အကြင် အရပ်၌ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်း ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းပြုရာ အရပ်သည် ရဟန်း၏ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်သော ပဌမ အရပ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကြင် အရပ်၌ "ဤတရားကား ဆင်းရဲ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤတရားကား ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤတရားကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤတရားကား ဆင်းရဲ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသစ္စာ လေးပါးကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိရာအရပ်သည် ရဟန်း၏ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့ အပ်သော ဒုတိယအရပ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အကြင် အရပ်၌ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်း ကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော၊ စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ရာအရပ်သည် ရဟန်း၏ အသက်ထက် ဆုံး အောက်မေ့အပ်သော တတိယအရပ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအရပ်သုံးမျိုးတို့ကို ရဟန်းသည် အသက် ထက်ဆုံး အောက်မေ့အပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၃ - အာသံသသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- တောင့်တခြင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်း ကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တောင့်တခြင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၌သော်လည်းကောင်း၊ နှီးသမားမျိုး၌သော် လည်းကောင်း၊ မုဆိုးမျိုး၌ သော်လည်းကောင်း၊ သားရေနယ်သမားမျိုး၌ သော် လည်းကောင်း၊ ပန်းမှိုက်သွန်မျိုး၌သော် လည်းကောင်း အစားအစာ ရှားပါးသော ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် အသက်မွေးရသော ဆင်းရဲငြိုငြင် သဖြင့် အဝတ်အစားကို ရအပ်သော ဤယုတ်နိမ့်သော သူဆင်းရဲအမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ ထိုသူသည် အဆင်းမလှ၊ ကြည့်ရှု၍ မကောင်း၊ ပုက္ခ၏၊ အနာရောဂါ များ၏၊ ကန်းမူလည်း ကန်း၏၊ ကောက်မူလည်း ကောက်၏၊ ခြေခွင်မူလည်း ခွင်၏၊ ကိုယ်အောက်ပိုင်းသေမူလည်း သေ၏၊ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီးကိုမူလည်း မရရှိ။ ထိုသူသည် ဤမည်သော မင်းကို မင်းမျိုးတို့က မင်းအဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့် အဘိသိက်သွန်းအပ် သတတ်" ဟု ကြား၏။ ထိုသူ အား "အဘယ်အခါ၌ ငါ့ကိုလည်း မင်းမျိုးတို့က မင်းအဘိသိက် သွန်းခြင်းဖြင့် သွန်းကုန်အံ့နည်း" ဟု ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင့်တခြင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တောင့်တခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း၏ သားကြီးသည် အဘိသိက် သွန်းထိုက်၏၊ အဘိသိက်ကား မသွန်းရသေး၊ အရွယ်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏။ ထို မင်းသားသည် "ဤမည်သောမင်းကို မင်းမျိုးတို့က အဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့် အဘိသိက် သွန်းအပ်သတတ်"ဟု ကြား၏။ ဤသို့ကြားသဖြင့် ထို မင်းသားအား "အဘယ်အခါ၌ ငါ့ကိုလည်း မင်းမျိုးတို့က မင်းအဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့် သွန်းကုန်အံ့နည်း"ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင့်တခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တောင့်တခြင်းကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်းသည် ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးဖြစ်၍ ရေမြေသနင်း ပြည့်ရှင်မင်း ဖြစ်၏၊ ထို မင်းသည် "ဤမည်သော မင်းကို မင်းမျိုးတို့က မင်းအဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့် အဘိသိက် သွန်းအပ် သတတ်" ဟု ကြား၏။ ထို မင်းအား "အဘယ်အခါ၌ ငါ့ကိုလည်း မင်းမျိုးတို့က မင်းအဘိသိက် သွန်းခြင်းဖြင့် အဘိသိက် သွန်းကုန်အံ့နည်း" ဟု ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်။ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထို မင်းအား အဘိသိက်မသွန်းမီ ရှေးအခါက အဘိသိက် သွန်းခြင်း၌ ဖြစ်သော တောင့်တခြင်းသည် ငြိမ်းလေပြီးသော ကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင့်တခြင်း ကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တောင့်တခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ တောင့်တခြင်းကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တောင့်တခြင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ ယုတ်မာ သော သဘောရှိ၏၊ မစင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ယုံမှား ဖွယ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမှုရှိ၏၊ ရဟန်းမဟုတ်ဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၏၊ မြတ်သော

အကျင့်ရှိသူမဟုတ်ဘဲ မြတ်သော အကျင့်ရှိသူဟု ဝန်ခံ၏၊ အတွင်းသဘောပုပ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂစသည်ဖြင့် စွတ်စို၏၊ ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂစသော အမှိုက်ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤမည်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်း ကြောင့် အာသဝေါကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု ကြား၏။ ဤသို့ ကြားသော်လည်း "အဘယ်အခါ၌ ငါသည်လည်း အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရပါ အံ့နည်း" ဟု ထိုရဟန်းအား ဤသို့ သော အကြံသည် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင့်တ ခြင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တောင့်တခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏။ ထိုရဟန်းသည် "ဤမည်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု ကြား၏။ ဤသို့ ကြားသဖြင့် "အဘယ် အခါ၌ ငါသည် လည်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်း ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခု ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုရဟန်းအား ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင့်တခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တောင့်တခြင်း ကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ ထို ရဟန္တာသည် "ဤမည်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏" ဟု ကြား၏။ ဤသို့ ကြားသော်လည်း "ငါသည်လည်း အဘယ်အခါ၌ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရပါအံ့နည်း" ဟု ထို ရဟန္တာအား ဤသို့သော အကြံသည် မဖြစ်။ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထို ရဟန္တာအား ကိလေသာမှ မလွတ်သေးမီ ရှေးအခါက ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း၌ ဖြစ်သော တောင့်တခြင်းသည် ငြိမ်းလေပြီးသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တောင့်တခြင်း ကင်းပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၄ - စက္ကဝတ္တိသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ တရားရှိ၍တရားမင်းဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းသော်မှလည်း (အမှီ) မင်းကို မရခဲ့လျှင် စကြာရတနာကို မလည်စေနိုင်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါး သည် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား တရား ရှိ၍ တရားမင်း ဖြစ်သော စကြဝတေးမင်း၏ အမှီမင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ "ရဟန်း အမှီမင်း ဟူသည် တရားတည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ တရားရှိ၍ တရားမင်း ဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းသည် တရားကို သာလျှင် မှီလျက်တရားကို အရိုအသေပြု လျက် တရားကို အလေးအမြတ် ပြုလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက်တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်း သား (မိဖုရား သားတော် သမီးတော်) အပေါင်း၌တရားနှင့် လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်း နောက်တစ်မျိုးကား တရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းသည် တရားကို သာလျှင် အမှီပြုလျက်တရားကို အရိုအသေပြုလျက် တရားကို အလေးအမြတ်ပြုလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက်တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီ လျက် တရားကို အကြီးအမှူးပြုလျက် အရံမင်းတို့၌ လည်းကောင်း၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်း၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့၌ လည်းကောင်း၊ နိဂုံး ဇနပုဒ်သားတို့၌ လည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ လည်းကောင်း၊ သားငှက်တို့၌ လည်းကောင်း တရားအားလျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။ ရဟန်းတရားရှိ၍ တရားမင်းဖြစ်သော ထို စကြဝတေးမင်းသည် တရားကိုသာလျှင် အမှီပြုလျက်တရားကို အရိုအသေ ပြုလျက် တရားကို အလေးအမြတ်ပြုလျက်တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသား (မိဖုရား သားတော် သမီးတော်) အပေါင်းတို့၌ တရားအား လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင် အရံမင်းတို့၌လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ပါအပေါင်း၌ လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့၌ လည်းကောင်း၊ နိဂုံး ဇနပုဒ်သားတို့၌ လည်းကောင်း၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၌ လည်းကောင်း၊ သားငှက်တို့၌ လည်းကောင်း တရားနှင့် လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင် တရားသဖြင့်သာ စကြာရတနာကို လည်စေ ၏။ ထို စကြာရတနာကို လူသားဖြစ်သော ရန်သူ သတ္တဝါ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော တရားစောင့်သည့် တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရား ကိုသာလျှင် မှီလျက်တရားကို အရိုအသေပြုလျက်တရားကို အလေးအမြတ် ပြုလျက် တရားကို တုပ်ဝပ် လျက်တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယကံမှုကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ကာယ ကံမှုကို မမှီဝဲအပ်" ဟု ကာယကံမှု၌ တရားနှင့်လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော တရားစောင့်သော တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်

တရား ကိုသာလျှင် မှီလျက်တရားကို အရိုအသေပြုလျက်တရားကို အလေးအမြတ် ပြုလျက် တရားကို တုပ်ဝပ် လျက်တရားကို အောင်လံသဖွယ် ရှေ့ဆောင်ပြုလျက်တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူးပြုလျက် "ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံမှုကို မှီဝဲအပ်၏၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝစီကံမှုကို မမှီဝဲအပ်" ဟု ဝစီကံမှု၌တရားနှင့် လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။ပ။ "ဤသို့သဘောရှိသော မနောကံမှုကို မှီဝဲ အပ်၏၊ ဤသို့သဘောရှိသော မနောကံမှုကို မမှီဝဲအပ်" ဟု မနောကံမှု၌ တရားနှင့် လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော တရားစောင့်သော တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို သာလျှင် မှီလျက်တရားကို အရိုအသေ ပြုလျက် တရားကို တုပ်ဝပ်လျက် တရားကို အောင်လံ သဖွယ် ရှေ့ဆောင် ပြုလျက် တရားကို တံခွန်သဖွယ် မြှောက်ချီလျက် တရားကို အကြီးအမှူး ပြုလျက် ကာယကံမှု၌တရားနှင့် လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင် ဝစီကံမှု၌တရားနှင့်လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင် မနောကံမှု၌ တရားနှင့်လျော်သော စောင့်ရှောက်မှု ကာကွယ်မှု လုံခြုံမှုကို စီရင်ပြီးလျှင် တရားသဖြင့်သာ အတုမရှိသော ဓမ္မစက်ကို လည်စေတော်မူ၏၊ ထို ဓမ္မစက်ကို သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူ တစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မဖျက်ဆီး မတားမြစ်နိုင်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၅ - သစေတနသုတ်

၁၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား သစေတနမည်သော မင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ထို စဉ်အခါ သစေတနမင်းသည် ရထားလုပ်သမားကို "အချင်း ရထားလုပ်သမား ယနေ့မှ ခြောက်လလွန်လျှင် စစ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ အချင်း ရထားလုပ်သမား အသစ်ဖြစ်သော ရထားဘီးအစုံကို ပြုလုပ်နိုင်ပါ အံ့လော" ဟု မိန့်ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ရထားလုပ်သမားသည် "အရှင်မင်းမြတ် ပြုလုပ်နိုင်ပါ၏" ဟု သစေတနမင်းအား ဝန်ခံ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရထားလုပ်သမားသည် ခြောက်ရက်လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် ရထားဘီး တစ်ဖက်ကို ပြီးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ သစေတနမင်းသည် ရထား အလုပ်သမားကို "အချင်း ရထားလုပ် သမား ယနေ့မှ ခြောက်ရက်လွန်လျှင် စစ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ အသစ်ဖြစ်သော ရထားဘီးအစုံကို လုပ်ပြီးပါပြီလော" ဟု မိန့်ဆိုပြန်၏။ မင်းမြတ် ဤခြောက်ရက် လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် ရထားဘီးသစ် (တစ်ဖက်) ပြီးပါပြီဟု (လျှောက်တင်၏)။ အချင်း ရထားလုပ်သမား ဤခြောက်ရက်တို့ဖြင့် ငါ၏ နှစ်ခုမြောက် (ကျန်) ရထားဘီး (တစ်ဖက်) ကို ပြုလုပ်ပြီးစီး နိုင်ပါအံ့လော ဟု မိန့်ဆိုပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ရထားလုပ်သမားသည် အရှင်မင်းမြတ် ပြုလုပ်ပြီးစီး နိုင်ပါ၏ ဟု လျှောက်တင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရထားလုပ်သမားသည် ခြောက်ရက်တို့ဖြင့် နှစ်ခုမြောက် (ကျန်) ရထားဘီး (တစ်ဖက်) ကိုပြုလုပ်ပြီးစီးစေ၍ ရထားဘီး အသစ် အစုံကို ယူပြီးလျှင် သစေတနမင်းထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သစေတနမင်းအား "မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်၏ ဤရထားဘီးသစ်အစုံသည် ပြီးစီးပါပြီ"ဟု လျှောက်တင်၏။ ရထားလုပ်သမား သင်၏ အကြင် ရထားဘီး (တစ်ဖက်)သည် ခြောက်ရက်လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် ပြီးစီး၏၊ သင်၏ အကြင် ရထားဘီး (တစ်ဖက်)သည်ကား ခြောက်ရက်မျှ ဖြင့် ပြီးစီး၏၊ ဤရထားဘီးတို့၏ ထူးခြားချက်ကား အသို့နည်း၊ ငါသည်ကား ထို ရထားဘီးတို့၏ တစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားချက်ကို မတွေ့မမြင်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မင်းမြတ် ထို ရထား ဘီးတို့၏ ထူးခြားချက်သည် ရှိပါ၏၊ မင်းမြတ်သည် ထို ရထားဘီးတို့၏ ထူးခြားချက်ကို ရှုစားတော်မူ ပါလော့ ဟု (လျှောက်တင်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရထားလုပ်သမားသည် ခြောက်ရက်တို့ဖြင့် အပြီးပြုလုပ်အပ်သော အကြင် ရထားဘီးကို တွန်းလှိမ့်၏။ ထို ရထားဘီးသည် တွန်းလှိမ့်မှု အင်အား အရှိန်ရှိသလောက် လိမ့်သွား၍ ပတ်ပတ်လည်ပြီး မြေ၌ လဲကျ၏။ ခြောက်ရက်လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် အပြီးပြုလုပ်သော အကြင် ရထားဘီးကို တွန်းလှိမ့်ပြန်၏။ ထို ရထားဘီးသည် တွန်းလှိမ့်မှု အင်အား အရှိန်ရှိသလောက် လိမ့်သွား၍ ဝင်ရိုး၌ စွပ်ထားသကဲ့သို့ ရပ်တည်နေ၏။

အချင်းရထားလုပ်သမား အကြင် ရထားဘီးသည် ခြောက်ရက်တို့ဖြင့် ပြီးစီး၏၊ ထို ရထားဘီးကို တွန်းလှိမ့်သော် တွန်းလှိမ့်မှုအင်အား အရှိန်ရှိသမျှ လိမ့်သွား၍ ပတ်ပတ်လည် ပြီးလျှင် မြေ၌ လဲကျ၏။ အချင်းရထားလုပ်သမား (ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်း အထောက်အပံ့ ကား အဘယ်နည်း၊ အကြင် ရထား ဘီးသည် ခြောက်ရက်လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် ပြီးစီး၏၊ ထို ရထားဘီးကို တွန်းလှိမ့်သော် တွန်းလှိမ့်မှု အင်အား အရှိန်ရှိသမျှ လိမ့်သွား၍ ဝင်ရိုး၌ စွပ်ထားသကဲ့သို့ ရပ်တည်နေ၏။ အချင်း ရထားလုပ်သမား (ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်းဟု (မေး၏)။

အရှင်မင်းမြတ် ခြောက်ရက်တို့ဖြင့် အပြီးပြုလုပ်အပ်သော ရထား ဘီး၏ အကွပ်သည် ကွေးကောက်၏၊ အပြစ်အနာ ရှိ၏၊ အကာအဆွေး ဖြစ်၏၊ အကန့်တို့သည်လည်း ကောက်ကုန်၏၊ အပြစ်အနာ ရှိကုန်၏၊ အကာအဆွေး ဖြစ်ကုန်၏၊ ပုံတောင်းသည်လည်း ကောက်၏၊ အပြစ်အနာ ရှိ၏၊ အကာအဆွေး ဖြစ်၏၊ ထို ရထားဘီးသည် အကွပ်၏လည်း ကောက်သောကြောင့် အပြစ်အနာ ရှိသောကြောင့် အကာအဆွေး ဖြစ်သောကြောင့် အကန့်တို့၏လည်း ကောက်ကုန် သောကြောင့် အပြစ်အနာရှိကုန်သောကြောင့် အကာ အဆွေး ဖြစ်ကုန် သောကြောင့် ပုံတောင်း၏ လည်း ကောက်သောကြောင့် အပြစ်အနာရှိသောကြောင့် အကာအဆွေး ဖြစ်သောကြောင့် တွန်းလှိမ့်သည် ရှိသော် တွန်းလှိမ့်မှု အင်အား အရှိန်ရှိသမျှ လိမ့်သွား၍ ပတ်ပတ်လည်ပြီးလျှင် မြေ၌ လဲကျ၏။ အရှင်မင်းမြတ် ခြောက်ရက်လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် အပြီးပြုလုပ်အပ်သော ရထားဘီး၏ အကွပ် သည်ကား မကောက်၊ အပြစ်အနာမရှိ၊ အကာအဆွေးမဟုတ်၊ အကန့်တို့ သည်လည်း မကောက်၊ အပြစ်အနာ မရှိကုန်၊ အကာအဆွေး မဟုတ်ကုန်၊ ပုံတောင်းသည်လည်း မကောက်၊ အပြစ်အနာမရှိ၊ အကာအဆွေး မဟုတ်၊ ထို ရထားဘီးသည် အကွပ်၏လည်း မကောက်သော ကြောင့်, အပြစ်အနာ မရှိသောကြောင့်, အကာအဆွေးမဟုတ်သောကြောင့်၊ အကန့်တို့၏လည်း မကောက် ကုန်သောကြောင့်, အပြစ်အနာ မရှိကုန်သောကြောင့်, အကာ အဆွေး မဟုတ်ကုန်သောကြောင့်၊ ပုံတောင်း ၏လည်း မကောက်သောကြောင့်, အပြစ်အနာ မရှိသောကြောင့်, အကာအဆွေး မဟုတ်သောကြောင့် တွန်းလှိမ့်သည် ရှိသော် တွန်းလှိမ့်မှု အင်အား အရှိန်ရှိသမျှ လိမ့်သွား၍ ဝင်ရိုး၌ စွပ်ထားသကဲ့သို့ ရပ်တည်နေပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထို ရထားလုပ်သမားသည် တစ်ပါးသောသူ ဖြစ်လေသလောဟု သင်တို့အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို အကြောင်းကို ဤသို့ မမှတ်အပ်၊ ငါသည် ထိုအခါက ထို ရထား လုပ်သမား ဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုအခါက သစ်ကောက်တို့၌ လည်းကောင်း၊ သစ်အပြစ်အနာ

တို့၌လည်းကောင်း၊ သစ်အကာ အဆွေးတို့၌လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌မူ ပုဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိမြင်တော်မူသော ငါသည် ကိုယ်၏ကောက်ခြင်း 'ကာယဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်၏ အပြစ်အနာ 'ကာယဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်၏ အကာအဆွေး 'ကာယဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏။ နှုတ်၏ကောက်ခြင်း 'ဝစီဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း၊ နှုတ်၏ အပြစ်အနာ 'ဝစီဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း၊ နှုတ်၏ အကာအဆွေး 'ဝစီဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏။ စိတ်၏ ကောက်ခြင်း 'မနော ဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ အပြစ်အနာ 'မနောဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း၊ စိတ်၏ အကာအဆွေး 'မနောဒုစရိုက်' တို့၌ လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ကိုယ်၏ ကောက်ခြင်းကို မပယ်အပ်၊ ကိုယ်၏ အပြစ်အနာကို မပယ်အပ်၊ ကိုယ်၏ အကာ အဆွေးကို မပယ်အပ်။ နှုတ်၏ ကောက်ခြင်းကို မပယ်အပ်၊ နှုတ်၏ အပြစ်အနာကို မပယ်အပ်၊ နှုတ်၏ အကာအဆွေးကို မပယ်အပ်။ စိတ်၏ ကောက်ခြင်းကို မပယ်အပ်၊ စိတ်၏ အပြစ်အနာကို မပယ်အပ်၊ စိတ်၏ အကာအဆွေးကို မပယ်အပ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မပယ်အပ်သည်ရှိသော် ခြောက်ရက်တို့ဖြင့် အပြီး ပြုလုပ်သော ထို ရထားဘီးကဲ့သို့ ထိုရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဤသာသနာတော်မှ ဂုဏ် အားဖြင့် လျှောကျကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ မည်သူမဆို ကိုယ်၏ ကောက်ခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ ကိုယ်၏ အပြစ်အနာကို ပယ်အပ်၏၊ ကိုယ်၏ အကာ အဆွေးကို ပယ်အပ်၏။ နှုတ်၏ ကောက်ခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ နှုတ်၏ အပြစ်အနာကို ပယ်အပ်၏၊ နှုတ်၏ အကာအဆွေးကို ပယ်အပ်၏။ စိတ်၏ ကောက်ခြင်းကို ပယ်အပ်၏၊ စိတ်၏ အပြစ်အနာကို ပယ်အပ်၏၊ စိတ်၏ အကာအဆွေးကို ပယ်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ခြောက်ရက်လျော့သော ခြောက်လတို့ဖြင့် အပြီး ပြုလုပ်သော ထို ရထားဘီးကဲ့သို့ ထိုရဟန်း ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ဤသာသနာတော်၌ ဂုဏ်အားဖြင့် တည်နေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ကိုယ်၏ ကောက်ခြင်း၊ ကိုယ်၏ အပြစ်အနာ၊ ကိုယ်၏ အကာအဆွေးများကို ပယ်ကုန်အံ့။ နှုတ်၏ ကောက်ခြင်း၊ နှုတ်၏ အပြစ်အနာ၊ နှုတ်၏ အကာ အဆွေးကို ပယ်ကုန်အံ့။ စိတ်၏ ကောက်ခြင်း၊ စိတ်၏ အပြစ်အနာ၊ စိတ်၏ အကာအဆွေးကို ပယ်ကုန်အံ့" ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သာလျှင် သင်တို့ ကျင့် ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၆ - အပဏ္ဏကသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မချွတ်မယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သူဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်း အကြောင်းကို အားထုတ်အပ်ပြီးသည် မည်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားအပ်သော တံခါးရှိ၏၊ အစားအစာတို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ နိုးကြားမှု၌ အမြဲယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားအပ်သော တံခါး ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်သော် (ယောက်ျား မိန်းမစသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ။ အကယ်၍ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို အစဉ် လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် ထို စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ စက္ခုန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ စက္ခုန္ဒြေ၌စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ နားဖြင့် သဒ္ဒါရုံကို ကြားသော်။ နှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို နမ်းသော်။ လျှာဖြင့် ရသာရုံကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ သော်။ စိတ်ဖြင့် ဓမ္မာရုံကို သိသော် (ယောက်ျားမိန်းမစသော) သဏ္ဌာန် နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့ မရှိ၊ (လက် ခြေ စသော အင်္ဂါပြုံးဟန် ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့ မရှိ။ အကယ်၍ မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းဘဲ နေလျှင် ယင်း (မနိန္ဒြေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာ ခြင်း 'ဒေါမနဿ'ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရား ယုတ်တို့သည် ထို မစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် ထို မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ မနိန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်၏၊ မနိန္ဒြေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထား အပ်သော တံခါးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ အာဟာရကို သုံးဆောင်၏၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွါးရန် (အစားအစာကို မှီဝဲသည်) မဟုတ်၊ ဤကိုယ် တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း ဆင်းရဲကင်း ပျောက်ရန်မျှသာ မြတ်သော အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန် မျှသာ အာဟာရကို သုံးဆောင်၏၊ ဤသို့ သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်း ကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ်မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု အာဟာရကို သုံးဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အစားအစာတို့၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နိုးကြားမှု၌ အမြဲယှဉ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နေ့အခါ၌ စင်္ကြံသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် (ကုသိုလ်တရားကို) ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ် ကုန်သော 'နီဝရဏ'တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏။ ညဉ့်ဦးယံ၌ စင်္ကြံသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် (ကုသိုလ်တရားတို့ကို) ပိတ်ပင်တား မြစ်တတ်ကုန်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏။ သန်းခေါင်ယံ၌ (လက်ျာ) ခြေပေါ်၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင် ဉာဏ်ရှိလျက် (မည်သည့် အချိန်၌) ထအံ့ဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင်

လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော လျောင်း စက်ခြင်းကို ပြု၏။ မိုးသောက်ယံ၌ စောစောထ၍ စင်္ကြံသွားခြင်း ထိုင်ခြင်းဖြင့် (ကုသိုလ်တရားကို) ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ် ကုန်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် နိုးကြားမှု၌ အမြဲယှဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မချွတ်မယွင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်း အကြောင်းကို အားထုတ်အပ်ပြီးသည် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၇ - အတ္တဗျာဗာဓသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့သည် မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုး တို့သည် မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့သည် မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မဖြစ်ကုန်။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်း သော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့သည် မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ သူတစ်ပါးဆင်းရဲရန်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မဖြစ်ကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၈ - ဒေဝလောကသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ရဟန်းဂေါတမအထံ၀ယ် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးသလော" ဟု ဤသို့ အကယ်၍ မေးကုန်ငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ မေးအပ် ကုန်သည် ရှိသော် ငြီးငွေ့ကုန်ရာသည် မဟုတ်လော ရှက်နိုးကုန်ရာသည် မဟုတ်လော စက်ဆုပ် ကုန်ရာသည် မဟုတ် လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဟုတ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် နတ်၌ဖြစ်သော အသက်ကို ငြီးငွေ့ကုန်သော် ရှက်နိုးကုန်သော် စက်ဆုပ်ကုန်သော် နတ်၌ဖြစ်သော အဆင်း နတ်၌ဖြစ်သော ချမ်းသာ နတ်၌ဖြစ်သော အစိုးရခြင်းကို ငြီးငွေ့ကုန်သော် ရှက်နိုးကုန်သော် စက်ဆုပ် ကုန်သော် ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ရှေးဦးကပင်လျှင် ကာယဒုစရိုက်မှ ငြီးငွေ့ရာ၏၊ ရှက်နိုးရာ၏၊ စက်ဆုပ်ရာ၏။ ၀စီဒုစရိုက်မှ၊ မနောဒုစရိုက်မှ ငြီးငွေ့ရာ၏၊ ရှက်နိုးရာ၏၊ စက်ဆုပ်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ပါပဏိကသုတ်

၁၉။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဈေးသည်သည် မရသေးသော စည်းစိမ်ကို ရရန် သော်လည်းကောင်း၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်ကို တိုးပွါးစေရန်သော်လည်းကောင်း မထိုက်။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ (ဤလောက၌) ဈေးသည်သည် နံနက်အခါ၌ ရောင်းဝယ်မှု အလုပ်ကို ရိုရို သေသေ မစီရင် 'မပြုလုပ်'၊ နေ့လယ်အခါ၌ ရောင်းဝယ်မှုအလုပ်ကို ရိုရိုသေသေ မစီရင် 'မပြုလုပ်'၊ ညချမ်းအခါ၌ ရောင်းဝယ်မှုအလုပ်ကို ရိုရိုသေသေ မစီရင် 'မပြုလုပ်'။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဈေးသည်သည် မရသေးသော စည်းစိမ် ကို ရရန်သော်လည်းကောင်း ရပြီးသော စည်းစိမ်ကို တိုးပွါးစေရန်သော်လည်းကောင်း မထိုက်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ်တရားကို ရရန်သော် လည်းကောင်း ရပြီးသော ကုသိုလ်တရားကို တိုးပွါးစေရန်သော် လည်းကောင်း မထိုက်။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နံနက်အခါ၌ သမာဓိ၏ အာရုံကို ရိုရိုသေသေ မဆောက်တည်၊ နေ့လယ်အခါ၌ သမာဓိ၏ အာရုံကို ရိုရိုသေသေ မဆောက်တည်၊ ညချမ်းအခါ၌ သမာဓိ၏ အာရုံကို ရိုရိုသေသေ မဆောက်တည်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ်တရားကို ရရန်သော် လည်းကောင်း၊ ရပြီးသော ကုသိုလ်တရားကို တိုးပွါးစေရန်သော် လည်းကောင်း မထိုက်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဈေးသည်သည် မရသေးသော စည်းစိမ်ကို ရရန်သော် လည်းကောင်း၊ ရပြီးသောစည်းစိမ်ကို တိုးပွါးစေရန်သော်လည်းကောင်း ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဈေးသည်သည် နံနက်အခါ၌ ရောင်းဝယ်မှု အလုပ်ကို ရိုရိုသေသေ စီရင် 'ပြုလုပ်၏'၊ နေ့လယ်အခါ၌ ရောင်းဝယ်မှုအလုပ်ကို ရိုရိုသေသေ စီရင် 'ပြုလုပ်၏'၊ ညချမ်းအခါ၌ ရောင်းဝယ်မှုအလုပ်ကို ရိုရိုသေသေ စီရင် 'ပြုလုပ်၏'။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဈေးသည်သည် မရသေးသော စည်းစိမ်ကို ရရန်သော် လည်းကောင်း၊ ရပြီးသောစည်းစိမ်ကို တိုးပွါးစေရန် သော်လည်းကောင်း ထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ်တရားကို ရရန်သော်လည်းကောင်း၊ ရပြီးသော ကုသိုလ်တရားကို တိုးပွါးစေ ရန်သော်လည်းကောင်း ထိုက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နံနက်အခါ၌ သမာဓိ၏ အာရုံကို ရိုရိုသေသေ ဆောက်တည်၏၊ နေ့လယ်အခါ၌ သမာဓိ၏ အာရုံကို ရိုရိုသေသေ ဆောက်တည်၏၊ ညချမ်းအခါ၌ သမာဓိ၏ အာရုံကို ရိုရိုသေသေ ဆောက်တည်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မရသေးသော ကုသိုလ်တရားကို ရရန်သော်လည်းကောင်း၊ ရပြီးသော ကုသိုလ်တရားကို တိုးပွါးစေရန်သော်လည်းကောင်း ထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - ရထကာရဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ပါပဏိကသုတ်

၂၀။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဈေးသည်သည် မကြာမီပင်လျှင် စည်းစိမ် တို့၌ များခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဈေးသည်သည် မျက်စိအမြင် ရှိ၏၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝီရိယထူး ရှိ၏၊ အမှီကောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ လျှင် ဈေးသည်သည် မျက်စိအမြင်ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဈေးသည်သည် "ဤကုန်ပစ္စည်းကို ဤသို့ဝယ်၍ ဤသို့ရောင်းသော် အရင်းအနှီး ကား ဤမျှလောက် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အမြတ် အစွန်းကား ဤမျှလောက် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ ရောင်းကုန် ပစ္စည်းကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဈေးသည်သည် မျက်စိအမြင်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဈေးသည်သည် ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝီရိယထူး ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဈေးသည်သည် ကုန်ပစ္စည်းကို ဝယ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ရောင်းခြင်းငှါ လည်းကောင်း ကျွမ်းကျင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဈေးသည်သည် ထူးသော ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝီရိယထူးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ဈေးသည်သည် အမှီကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဈေးသည်ကို ကြွယ်ဝကုန် များသောဥစ္စာရှိကုန် များသော အသုံးအဆောင် ရှိကုန်သော သူကြွယ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားတို့သည်လည်းကောင်း "ဤဈေးသည် ကား မျက်စိအမြင်လည်း ရှိ၏၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝီရိယထူးလည်း ရှိ၏၊ သားသမီးတို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ငါတို့အား ရံခါရံခါ အတိုးပေးဆပ်ခြင်းငှါလည်းကောင်း စွမ်းနိုင်၏" ဟု သိကုန်၏။ ထိုသူကြွယ် သူကြွယ်သားတို့သည် ထို ဈေးသည်ကို "အချင်းဈေးသည် ငါ၏အထံမှ ဤကုန်စည်ပစ္စည်းတို့ကို ယူ၍ သားမယားကိုလည်း လုပ်ကျွေးလော့၊ ငါတို့အား လည်း ရံခါရံခါ အတိုးပေးဆပ်ပါလော့" ဟု ကုန်စည်ပစ္စည်းဖြင့် ဖိတ်ကြား ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ဈေးသည်သည် အမှီကောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဈေးသည်သည် မကြာမီပင်လျှင် စည်းစိမ်တို့၏ များခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမီပင်လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ များမြတ်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ပညာ) မျက်စိ အမြင်ရှိ၏၊ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝီရိယထူးရှိ၏၊ အမှီကောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် (ပညာ) မျက်စိ အမြင်ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် (ပညာ) မျက်စိ အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော ဝီရိယထူးရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ ထက်သန် သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လ ရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရား တို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချမထား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဉာဏ်နှင့်ယှဉ် သော ဝီရိယထူးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှီကောင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အကြားအမြင်များကုန် ပါဠိတော်ကို နှုတ်တက်ဆောင်ကုန် သုတ္တန်ကို ဆောင်ကုန် ဝိနည်းကို ဆောင်ကုန် ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့သို့ ရံဖန် ရံခါ ချဉ်းကပ်၍

“အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း” ဟု မေးမြန်း၏၊ စိစစ်၏၊ ထို (ဗဟုသုတရှိကြသော) အသျှင်တို့သည် ထိုရဟန်းအား မဖွင့်အပ်သေးသည်ကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ မပေါ်လွင်သေးသည် တို့ကိုလည်း ပေါ်လွင်စေကုန်၏၊ များပြားကုန်သော ယုံမှားခြင်း၏ အကြောင်းတရား တို့၌ ယုံမှားမှုကို ပယ်ဖျောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အမှီကောင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမီပင်လျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ များမြတ် ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ရထကာရဝဂ် ပြီး၏။

ပဉ္စမအခန်း ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၁ - သမိဒ္ဓသုတ်

၂၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင် သမိဒ္ဓမထေရ်နှင့် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကမထေရ်တို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီး၍ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သမိဒ္ဓကို အသျှင်သာရိပုတြာသည် “ငါ့သျှင်သမိဒ္ဓ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော ဈာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ ‘ကာယသက္ခိ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှစ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်သူ ‘ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်းတို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်” ဟု သင် နှစ်သက်ပါ သနည်း ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော ဈာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ ‘ကာယသက္ခိ’ ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှစ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်သူ ‘ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့တွင် သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု အကျွန်ုပ် နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်အား သဒ္ဓိန္ဒြေ လွန်ကဲ သောကြောင့်တည်း ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား “ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော ဈာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ ‘ကာယသက္ခိ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်မှ စ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်သူ ‘ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့တွင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်” ဟု သင် နှစ်သက်ပါသနည်း ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော ဈာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ ‘ကာယ သက္ခိ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ စ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်သူ ‘ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော ဈာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်လိုဖွယ်အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု အကျွန်ုပ် နှစ်သက်၏။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်အား သမာဓိန္ဒြေ လွန်ကဲ သောကြောင့် တည်း ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော စျာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ 'ကာယသက္ခိ' ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သောတာ ပတ္တိဖိုလ်မှ စ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်သူ 'ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့တွင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်" ဟု သင် နှစ်သက်ပါသနည်း ဟု မိန့်ဆို၏။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော စျာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု သူ 'ကာယ သက္ခိ' ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ စ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်သူ 'ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူ 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ စ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် အလွန် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု အကျွန်ုပ် နှစ်သက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ငါ့သျှင် ဤပုဂ္ဂိုလ် အား ပညိန္ဒြေ လွန်ကဲသောကြောင့် တည်း ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာမထေရ်သည် အသျှင်သမိဒ္ဓအား လည်းကောင်း၊ အသျှင် မဟာကောဋ္ဌိကအား လည်းကောင်း "ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့အားလုံးသည် မိမိ၏ ဉာဏ်အမြင် အားလျော်စွာ ပြောဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် တို့ လာ, သွားကြကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ထို အကြောင်းကို လျှောက်ထားကုန်အံ့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့အား မိန့်ကြားတော်မူလိမ့်မည်၊ ထို မိန့်တော်မူသော အတိုင်း ထိုအကြောင်းကို မှတ်သားကုန်အံ့"ဟု ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု အသျှင်သမိဒ္ဓသည် လည်းကောင်း၊ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် လည်းကောင်း အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင် သာရိပုတြာသည် လည်းကောင်း၊ အသျှင်သမိဒ္ဓသည် လည်းကောင်း၊ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်သမိဒ္ဓနှင့် လည်းကောင်း၊ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိက နှင့်လည်းကောင်း အတူ ပြောဆို ဆွေးနွေး ခဲ့သော စကား အားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ဤအရာ၌ "ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့တွင် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း" ဟု ဧကန်တိကျစွာ ပြောဆိုရန် မလွယ်ကူ။ (အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ) သာရိပုတြာ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ် အလို့ငှါ ကျင့်ပြီးဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော စျာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမိသော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိသော် လည်း ကောင်း ဖြစ်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်မှစ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း သကဒါဂါမိသော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိသော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

သာရိပုတြာ ဤအရာ၌ "ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း" ဟု ဧကန်တိကျစွာ ဖြေဆိုရန် မလွယ်ကူ။ (အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ)- သာရိပုတြာ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော စျာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို

မျက်မှောက်ပြု၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်အလို့ငှါ ကျင့်ပြီး ဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါတရား ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ စ၍ အထက်မဂ်သို့ ရောက်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ ထိုသို့သော အကြောင်းသည်လည်း ရှိ၏။

သာရိပုတြာ ဤအရာ၌ "ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံး ပုဂ္ဂိုလ် အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း" ဟု ဧကန်တိကျစွာ ဖြေဆိုရန် မလွယ်ကူ။ (အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ)- သာရိပုတြာ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်မှစ၍ အထက် မဂ်သို့ ရောက်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်အလို့ငှါ ကျင့်ပြီးဖြစ်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သကဒါဂါမ်သော်လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နာမကာယဖြင့် ရှစ်ပါးသော ဈာန်သို့ ရောက်ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း သကဒါဂါမ်သော် လည်းကောင်း၊ အနာဂါမ်သော် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အကြောင်းသည်လည်း ရှိ၏။ သာရိပုတြာ "ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား နှစ်လိုဖွယ် အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ် အလွန် မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း" ဟု ဧကန်တိကျစွာ ဖြေဆိုရန် မလွယ်ကူဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၂ - ဂိလာနသုတ်

၂၂။ ရဟန်းတို့ ဤသူနာသုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူနာသည် သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို ရသော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို မရသော် လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို ရသော် လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို မရသော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို ရသော် လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို မရသော်လည်းကောင်း ထို ရောဂါဝေဒနာမှ မထမြောက်။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူနာသည် သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို ရသော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို မရသော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို ရသော် လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို မရသော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို ရသော် လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို မရသော်လည်းကောင်း ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူနာသည် သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို ရမှသာလျှင် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်နိုင်၏၊ သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို မရသော် ထို ရောဂါ ဝေဒနာမှ မထမြောက်နိုင်၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို ရမှသာလျှင် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်နိုင်၏၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို မရသော် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ

မထမြောက်နိုင်၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို ရမှသာလျှင် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်နိုင်၏၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို မရသော် ထို ရောဂါ ဝေဒနာမှ မထမြောက်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ထိုသူနာသုံးမျိုးတို့တွင် အကြင်သူနာသည် သင့်လျော်သော အစားအစာတို့ကို ရမှသာလျှင် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်နိုင်၏၊ မရသော် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ မထမြောက်နိုင်၊ သင့်လျော်သော ဆေးတို့ကို ရမှသာလျှင် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်နိုင်၏၊ မရသော် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ မထမြောက် နိုင်၊ သင့်လျော်သော သူနာပြုကို ရမှသာလျှင် ထို ရောဂါဝေဒနာမှ ထမြောက်နိုင်၏၊ မရသော် ထို ရောဂါ ဝေဒနာမှ မထမြောက်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသူနာကို အကြောင်းပြု၍ သူနာအား လျောက်ပတ်သော ဆွမ်း ကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ သူနာအား အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ သူနာပြုကို ခွင့်ပြု တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသူနာကို အကြောင်းပြု၍ အခြားသူနာတို့ကိုလည်း လုပ်ကျွေးပြုစုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤသူနာသုံးမျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သူနာနှင့် တူကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရသော် လည်းကောင်း၊ မဖူးမြော်ရသော် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူအပ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ကြားနာရသော် လည်းကောင်း၊ မကြားနာရသော် လည်းကောင်း ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန်သော သဘော ရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ မသက်ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရသော် လည်းကောင်း၊ မဖူးမြော်ရသော် လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ကြားနာရသော် လည်းကောင်း၊ မကြားနာရသော် လည်းကောင်း ကုသိုလ် တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန် သော သဘောရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရမှ သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန်သော သဘောရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင် နိုင်၏၊ မဖူးမြော်ရသော် မသက်ဝင်နိုင်။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ကြားနာရမှ သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန်သော သဘောရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင်နိုင်၏၊ မကြားနာရသော် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန်သော သဘောရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ မသက် ဝင်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရမှ သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန်သော သဘောရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင် နိုင်၏၊ မဖူးမြော်ရသော် မသက်ဝင်နိုင်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ကြားနာရမှ သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ ဖြောင့်မှန်သော သဘောရှိသော မြဲသော အရိယာမဂ်သို့ သက်ဝင်နိုင်၏၊ မကြားနာရသော် မသက်ဝင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍တရားဟောခြင်းကို ခွင့်ပြု တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ အခြားသူတို့အားလည်းတရားကို ဟောကြားအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သူနာနှင့်တူသော ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၃ - သင်္ခါရသုတ်

၂၃။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲခြင်းရှိသော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသော နှုတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော စိတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်သောကြောင့်, ဆင်းရဲခြင်းရှိသော နှုတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်သောကြောင့်, ဆင်းရဲခြင်းရှိ သော စိတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းရှိသော လောကသို့ ရောက် ရ၏။ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသော လောကသို့ ရောက်ရသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆင်းရဲခြင်းနှင့် တကွဖြစ် သော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့ တွေ့ထိကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့ တွေ့ထိအပ်သော ထိုသူသည် စင်စစ် ဆင်းရဲသော ဆင်းရဲခြင်းရှိသော ဝေဒနာကို ငရဲသူ သတ္တဝါ တို့ကဲ့သို့ ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော ကိုယ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော နှုတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော စိတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော ကိုယ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ် သောကြောင့်, ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော နှုတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ် သောကြောင့်, ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော စိတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ် သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော လောကသို့ ရောက်ရ၏။ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော လောကသို့ ရောက်ရသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆင်းရဲခြင်းမရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့ တွေ့ထိ ကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့ တွေ့ထိအပ်သော ထိုသူသည် စင်စစ် ချမ်းသာသော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော ဝေဒနာကို သုဘကိဏှာ ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ် ၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော နှုတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော စိတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ကိုယ်၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ်သောကြောင့်, ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော နှုတ်၌ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အား ထုတ်သောကြောင့်, ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော စိတ်၌ ဖြစ်သော လှုံ့ဆော်ခြင်း စေတနာကံကို အားထုတ် သောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသည်လည်းဖြစ်သော လောကသို့ ရောက်ရ၏။ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းမရှိသည်လည်း ဖြစ်သော လောကသို့ ရောက်ရသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့သည် တွေ့ထိကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' တို့ တွေ့ထိအပ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲခြင်း

ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ရောပြွမ်းသော ဝေဒနာကို လူနှင့် အချို့သောနတ် အချို့သောဝေမာနိကပြိတ္တာ တို့ကဲ့သို့ ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၄ - ဗဟုကာရသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား များစွာ ကျေးဇူးရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်၏၊ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား များစွာ ကျေးဇူးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား များစွာ ကျေးဇူးရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင်းပြု၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားပုဂ္ဂိုလ် အား များစွာ ကျေးဇူးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးသည် အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား များစွာ ကျေးဇူး ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့မှ တစ်ပါး များစွာကျေးဇူးရှိသည့် အခြားပုဂ္ဂိုလ် ကား မရှိဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့အား ဤအခြားပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးပစ္စည်း တို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းဖြင့် ကောင်းစွာ ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ခြင်းငှါ မလွယ်ဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၅ - ဝဇိရူပမသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- အမာဟောင်းနှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ လျှပ်စစ်နှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဝဇီရစိန်နှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အမာဟောင်းနှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များ၏၊ အနည်းငယ် ပြောဆိုရုံမျှဖြစ်သော်လည်း ကပ်ငြိတတ်၏၊ အမျက်ထွက်တတ်၏၊ စိတ်နာ တတ်၏၊ ခက်ထန်တတ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အမာဟောင်းသည် သစ်သားစဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်းကွဲဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ထိခိုက်မိသော် လွန်လွန်ကဲကဲ (သွေး ပြည် အရိအရွဲတို့) ယိုထွက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းများ၏၊ အနည်းငယ် ပြောဆိုရုံမျှ ဖြစ်သော်လည်း ကပ်ငြိတတ်၏၊ အမျက်ထွက်တတ်၏၊ စိတ်နာတတ်၏၊ ခက်ထန်တတ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ထင်စွာ ပြုတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို အမာဟောင်းနှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ လျှပ်စစ်နှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' တည်း" ဟုဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏၊ ရဟန်းတို့ မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျာ်းသည် အလွန်မှောင်မိုက်သော ညဉ့်၌ လျှပ်စစ်ပြက်သော ခဏဝယ် ရူပါရုံတို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'တည်း" ဟုဟုတ်မှန် သောအတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန် သော အတိုင်း သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို လျှပ်စစ်နှင့် တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝဇီရစိန်နှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိသည်ဖြစ်၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဝဇိရစိန် ဖြင့် မခွဲမဖျက်နိုင်သော တစ်စုံတစ်ရာသော ပတ္တမြားသည် လည်းကောင်း၊ ကျောက်သည် လည်းကောင်း မရှိသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ရောက်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝဇိရစိန်နှင့်တူသော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၆ - သေဝိတဗ္ဗသုတ်

၂၆။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ် ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ သမာဓိ ပညာအားဖြင့် (မိမိအောက်) ယုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အစဉ် သနားခြင်း အစဉ် စောင့်ရှောက်ခြင်း ကို ကြဉ်ထား၍ (မိမိအကျိုးငှါ) မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ သမာဓိ ပညာအားဖြင့် (မိမိနှင့်) တူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲထိုက်၏၊ ဆည်းကပ်ထိုက်၏၊ ချဉ်းကပ် ထိုက်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ သီလအားဖြင့် တူခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ သီလကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော စကားသည်လည်း ငါတို့အား ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို စကားသည်လည်း ငါတို့အား အစဉ် မပြတ်သော စကားဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို စကား သည်လည်း ငါတို့အား ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်လည်းဖြစ်လတ္တံ့။ သမာဓိအားဖြင့် တူခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ သမာဓိကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော စကားသည်လည်း ငါတို့အား ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို စကားသည်လည်း ငါတို့အား အစဉ်မပြတ်သော စကား ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို စကားသည်လည်း ငါတို့အား ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း သည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့။ ပညာ အားဖြင့် တူခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ ပညာကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သော စကား သည်လည်း ငါတို့အား ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို စကားသည်လည်း ငါတို့အား အစဉ်မပြတ်သော စကား ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထို စကားသည်လည်း ငါတို့အား ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း သည်လည်း ဖြစ်လတ္တံ့။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲထိုက်၏၊ ဆည်းကပ်ထိုက်၏၊ ချဉ်းကပ် ထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ သမာဓိ ပညာ အားဖြင့် (မိမိထက်) လွန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မှီဝဲထိုက်၏၊ ဆည်းကပ်ထိုက်၏၊ ချဉ်းကပ်ထိုက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ဤသို့ မှီဝဲ ဆည်းကပ် ချဉ်းကပ်ခြင်းဖြင့် မပြည့်စုံသေးသော သီလအစုကိုလည်း ပြည့်စုံစေရအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးသော သီလအစုကိုလည်း ထို ထို အရာတို့၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်ရအံ့၊ မပြည့်စုံသေးသော သမာဓိအစုကိုလည်း ပြည့်စုံစေရအံ့၊ ပြည့်စုံ ပြီးသော သမာဓိအစုကိုလည်း ထို ထို အရာတို့၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်ရအံ့၊ မပြည့် မစုံသေးသော ပညာအစုကိုလည်း ပြည့်စုံစေရအံ့၊ ပြည့်စုံပြီးသော ပညာအစုကိုလည်း ထို ထို အရာတို့၌ ပညာဖြင့် ချီးမြှောက်ရအံ့၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြု၍ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မိမိအောက် သီလစသည်ဖြင့် နိမ့်သူကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲလေ့ရှိသူသည် ဆုတ်ယုတ် ရ၏၊ မိမိနှင့် သီလ စသည်ဖြင့် တူသူကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲလေ့ရှိသူသည် တစ်ရံတစ်ခါမျှ မဆုတ်ယုတ်ရာ၊ မိမိထက် သီလ

စသည်ဖြင့် မြတ်သူကို ဆည်းကပ်သူသည် လျင်စွာ တိုးတက်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိထက် သီလစသည်ဖြင့် မြင့်မြတ်သူကို ဆည်းကပ် ရာ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၇ - ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ စက်ဆုပ်ထိုက် မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ လျစ်လျူရှုထိုက် မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိ၏၊ ရဟန်း တို့ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ စက်ဆုပ်ထိုက် မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏၊ မစင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ယုံမှားဖွယ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော အမှုရှိ၏၊ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၏၊ မြတ်သော အကျင့် ရှိသူ မဟုတ်ဘဲလျက် မြတ်သော အကျင့်ရှိသူဟု ဝန်ခံ၏၊ အတွင်းသဘောပုပ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂ စသည်ဖြင့် စွတ်စို၏၊ ဖြစ်ပေါ်သော ရာဂ စသော အမှိုက်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊ မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတုလိုက်ခြင်းသို့ အကယ်၍ မရောက်စေ ကာမူ "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုတ်ညံ့သော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အပေါင်းအဖော် ရှိ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အဆွေခင်ပွန်းသို့ ညွတ်ကိုင်း၏ဟု ထိုမှီဝဲသော သူ၏ ယုတ်ညံ့သော ကျော်စောသတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ရဟန်းတို့ မစင်တွင်းသို့ ကျသော မြွေသည် ထို ဆယ်သောသူကို အကယ်၍ မကိုက်စေကာမူ မစင်ဖြင့်မူကား လိမ်းကျံစေနိုင် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အတုလိုက်ခြင်းသို့ အကယ်၍ မရောက်စေကာမူ "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ယုတ်ညံ့သော အဆွေခင်ပွန်းရှိ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အပေါင်းအဖော်ရှိ၏၊ ယုတ်ညံ့သော အဆွေခင်ပွန်းသို့ ညွတ်ကိုင်း၏" ဟု ထိုမှီဝဲသော သူ၏ ယုတ်ညံ့သော ကျော်စော သတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊ မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်။

ရဟန်းတို့ လျစ်လျူရှုထိုက် မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း များ၏၊ အနည်းငယ် ပြောဆိုရုံမျှဖြစ်သော်လည်း ကပ်ငြိတတ်၏၊ အမျက်ထွက် တတ်၏၊ စိတ်နာတတ်၏၊ ခက်ထန်တတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ အမာဟောင်းသည် သစ်သားစ ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်းကွဲဖြင့်သော် လည်းကောင်း ထိခိုက်မိသော် လွန်လွန် ကဲကဲ (သွေးပြည် အရိအရွဲတို့) ယိုထွက်သကဲ့ သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ ရဟန်းတို့ လောင်နေဆဲဖြစ်သော

တည်သားမီးစသည် သစ်သားစ ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်းကွဲ ဖြင့်သော် လည်းကောင်း ထိခိုက်မိသော် လွန်လွန်ကဲကဲ ဖြစ်ဖြစ်မြည် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ ရဟန်းတို့ မစင်တွင်းသည် သစ်သားစဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အိုးခြမ်းကွဲ ဖြင့်သော် လည်းကောင်း ထိခိုက်မိသော် လွန်လွန်ကဲကဲ မကောင်းသော အနံ့ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်း တို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း များ၏၊ အနည်းငယ် ပြောဆိုရုံမျှဖြစ်သော်လည်း ကပ်ငြိတတ်၏၊ အမျက်ထွက် တတ်၏၊ စိတ်နာတတ်၏၊ ခက်ထန်တတ်၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လျစ်လျူရှုထိုက်၏၊ မမှီ ဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်းကပ်ထိုက်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ငါ့ကို ဆဲရေးမူလည်း ဆဲရေးရာ၏၊ ငါ့ကို ခြိမ်းခြောက် မူလည်း ခြိမ်းခြောက်ရာ၏၊ ငါ့ကို အကျိုးမဲ့ပြုမူလည်း ပြုရာ၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လျစ်လျူရှုထိုက်၏၊ မမှီဝဲထိုက် မဆည်းကပ်ထိုက် မချဉ်း ကပ်ထိုက်။

ရဟန်းတို့ မှီဝဲထိုက် ဆည်းကပ်ထိုက် ချဉ်းကပ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသောသဘောရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲထိုက်၏၊ ဆည်းကပ်ထိုက်၏၊ ချဉ်းကပ်ထိုက်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတုလိုက် ခြင်းသို့ အကယ်၍ မရောက် စေကာမူ "ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော အပေါင်းအဖော်ရှိ၏၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းသို့ ညွတ်ကိုင်း၏" ဟု ထိုမှီဝဲသော သူ၏ ကျော်စောသတင်းသည် ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲထိုက်၏၊ ဆည်းကပ်ထိုက်၏၊ ချဉ်းကပ်ထိုက်၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မိမိအောက် သီလစသည်ဖြင့် နိမ့်သူကို ပေါင်းဖော် မှီဝဲလေ့ရှိသူသည် ဆုတ်ယုတ် ရ၏၊ မိမိနှင့် သီလ စသည်ဖြင့် တူသူကို ပေါင်းဖော်မှီဝဲလေ့ရှိသူသည် တစ်ရံတစ်ခါမျှ မဆုတ်ယုတ်ရာ၊ မိမိထက် သီလ စသည်ဖြင့် မြင့်မြတ်သူကို ဆည်းကပ်သူသည် လျင်စွာ တိုးတက်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိထက် သီလ စသည်ဖြင့် မြင့်မြတ်သူကို ဆည်းကပ်ရာ၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၈ - ဂူထဘာဏီသုတ်

၂၈။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မစင်ကဲ့သို့ မကောင်းသော အနံ့ရှိသော စကားကို ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ ပန်းကဲ့သို့ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော စကားကို ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ ပျားကဲ့သို့ ချိုသာသော စကားကို ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မစင်ကဲ့သို့ မကောင်းသော အနံ့ရှိသော စကားကို ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပွဲသဘင်၌သော် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့အလယ်၌သော် လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်း အလယ် ၌သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးတို့အလယ်၌သော် လည်းကောင်း တည်နေသော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်ဆောင်၍ "အချင်းယောကျ်ား လာလော့ သင် သိသည်ကို ပြောပါလော့"ဟု သက်သေအရာ၌ ထားလျက် မေးအပ်၏၊ ထိုသူသည် "မသိသည်ကို သိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ "သိသည်ကို မသိ" ဟု လည်း ကောင်း၊ "မမြင်သည်ကို မြင်၏"ဟုလည်းကောင်း၊ "မြင်သည်ကို မမြင်" ဟု လည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိ အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ တံစိုး လက် ဆောင် အစားအစာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း သိလျက် မမှန်သောစကားကို ပြောဆို ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မစင်ကဲ့သို့ မကောင်းသော အနံ့ရှိသော စကားကို ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပန်းကဲ့သို့ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော စကားကို ဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ပွဲသဘင်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌သော် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့ အလယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ အသင်းအပင်းအလယ်၌သော် လည်းကောင်း၊ မင်းမျိုးတို့ အလယ်၌ သော်လည်းကောင်း တည်နေသော အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်ဆောင်၍ "အချင်းယောကျ်ား လာလော့ သင်သိသည်ကို ပြောပါလော့" ဟု သက်သေအရာ၌ ထားလျက် မေးအပ်၏၊ ထိုသူသည် "မသိသည်ကို မသိ" ဟု လည်းကောင်း၊ "သိသည်ကို သိ၏" ဟု လည်းကောင်း၊ "မမြင်သည်ကို မမြင်" ဟု လည်းကောင်း၊ "မြင်သည်ကို မြင်၏" ဟုလည်းကောင်း၊ ဤသို့ မိမိအကြောင်းကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အကြောင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ တံစိုးလက်ဆောင် အစားအစာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း သိလျက် မမှန်သော စကားကို မပြောဆို။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ပန်းကဲ့သို့ ကောင်းသော အနံ့ရှိသော စကား ကို ပြောဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပျားကဲ့သို့ ချိုသာသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြမ်းသော စကားကို ပယ်၍ ကြမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ အကြင် စကားသည် အပြစ်ကင်း၏၊ နားချမ်းသာ၏၊ နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏၊ နှလုံးသို့သက်၏၊ ယဉ်ကျေး၏၊ လူအများ နှစ်သက်၏၊ လူအများ နှစ်ခြိုက်၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော စကားကို ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ပျားကဲ့သို့ ချိုသာသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၉ - အန္ဓသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- ကန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ တစ်ဖက်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ နှစ်ဖက်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင် သို့သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့် မရသေးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုလည်း ရနိုင်ရာ၏၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုလည်း တိုးပွါးအောင် ပြုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မျက်စိသည် မရှိ။ အကြင်သို့ သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ အပြစ်ရှိ မရှိကုန်သော တရားတို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ အယုတ်အမြတ်တရားတို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အဖို့ရှိသော တရား တို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သဘောရှိသော မျက်စိသည်လည်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ကန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဖက်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်သို့ သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့် မရသေးသော စည်းစိမ် ဥစ္စာကိုလည်း ရနိုင်ရာ၏၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုလည်း တိုးပွါးအောင် ပြုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မျက်စိသည် ရှိ၏။ အကြင် သို့သဘော ရှိသော မျက်စိဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် တို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ အပြစ်ရှိ မရှိကုန်သော တရား တို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ အယုတ်အမြတ်တရားတို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အဖို့ရှိသော တရား တို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့ သဘော ရှိသော မျက်စိကား မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ဖက်အမြင် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ နှစ်ဖက်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်သို့ သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့် မရသေးသော စည်းစိမ် ဥစ္စာကိုလည်း ရနိုင်ရာ၏၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုလည်း တိုးပွါးအောင် ပြုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မျက်စိအမြင်သည် ရှိ၏။ အကြင် သို့ သဘောရှိသော မျက်စိဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ အပြစ်ရှိ မရှိကုန်သော တရားတို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ အယုတ်အမြတ် တရားတို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ မည်းညစ် ဖြူစင်သော အဖို့ရှိသော တရားတို့ကို သိနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော မျက်စိသည်လည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို နှစ်ဖက် အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ အကြင် (ပညာ) မျက်စိ ပျက်၍ ကန်းသူအား ထိုသို့ သဘောရှိကုန် သော စည်းစိမ် တို့သည်လည်း မဖြစ်ကုန်၊ ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း မပြုလုပ်နိုင်၊ ထိုသူသည် (ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်) နှစ်တန်သော လောက၌ ဆုံးရှုံး ရလေ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ကောက်ကျစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဓမ္မ အဓမ္မဖြင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရှာမှီး၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို တစ်ဖက်အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခိုးဝှက်မှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲမှုဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစုံတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ဥစ္စာ စည်းစိမ်တို့ကို စုဆောင်းခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ကာမဂုဏ်ခံစားသော တစ်ဖက် အမြင်သာရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလူ့ပြည်မှ ငရဲသို့ ရောက်၍ ပင်ပန်းဆင်းရဲ ရ၏။ တရား သဖြင့် ရအပ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော နှစ်ဖက်အမြင်ရှိသူဟု ဆိုအပ်သော မြတ်သော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်သော ဥစ္စာကို ပေးလှူ၏၊ ကောင်းမြတ်သော အကြံအစည် ရှိသော ယုံမှားသံသယကင်းသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စိုးရိမ်သောက ကင်းရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက် ရ၏။ ကန်းသော သူကို လည်းကောင်း၊ တစ်ဖက်အမြင် ရှိသော

သူကို လည်းကောင်း ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ် ရာ၏၊ နှစ်ဖက်အမြင် ရှိသော မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ မှီဝဲရာ၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ပုဂ္ဂလဝဂ် ===

၁၀ - အဝကုဇ္ဇသုတ်

၃၀။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မှောက်ထားသော အိုးနှင့်တူသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ခါးပိုက်နှင့် တူသော ပညာရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ကြီးကျယ်သော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မှောက်ထားသော အိုးနှင့်တူသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရဟန်းတို့ထံ၌ တရားနာရန် ကျောင်းသို့ မပြတ်သွား၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရဟန်းတို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံ သော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကုန်၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာ နေရာ၌ နေလျက် ထိုတရားစကား၏ အစကိုလည်း နှလုံးမသွင်း၊ အလယ်ကိုလည်း နှလုံးမသွင်း၊ အဆုံးကိုလည်း နှလုံးမသွင်း၊ ထို နေရာမှ ထသော်လည်း ထိုတရားစကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို နှလုံးမသွင်း။ ရဟန်းတို့ မှောက်ထား သော အိုး၌ လောင်းထည့် အပ်သော ရေသည် (ဘေးသို့သာ) လျှောကျ၍ (အိုးထဲ၌) မတည် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့ထံ၌ တရားနာရန် ကျောင်းသို့ မပြတ်သွား၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား ရဟန်းတို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကုန်၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာ နေရာ၌ နေလျက် ထိုတရားစကား၏ အစကိုလည်း နှလုံးမသွင်း၊ အလယ်ကိုလည်း နှလုံးမသွင်း၊ အဆုံးကိုလည်း နှလုံးမသွင်း၊ ထို နေရာမှ ထသော်လည်း ထိုတရားစကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို နှလုံးမသွင်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မှောက်ထားသော အိုးနှင့် တူသည့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခါးပိုက်နှင့်တူသော ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့ထံ၌တရားနာရန် ကျောင်းသို့ မပြတ်သွား၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရဟန်း တို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကုန်၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာ နေရာ၌ နေလျက် ထိုတရားစကား၏ အစကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ အလယ်ကိုလည်း နှလုံးသွင်း ၏၊ အဆုံးကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ ထိုတရားနာရာနေရာမှ ထသော်ကား ထိုတရားစကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို နှလုံးမသွင်းမိ။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ား၏ (ပုဆိုး)ခါးပိုက်အတွင်း၌ နှမ်း ဆန် ကတွတ်မုန့် ဆီးသီးစသော အထူးထူးသော ခဲဖွယ်များ ရောပြွမ်းလျက် ရှိကုန်၏။ ထိုသူသည် ထို နေရာမှ ထသော် သတိမေ့လျော့ခြင်းကြောင့် (ထို

ခဲဖွယ်အားလုံးတို့ကို) ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကျဲလိုက်မိ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့ ထံ၌ တရားနာရန် ကျောင်းသို့ မပြတ်သွား၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရဟန်းတို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရား ကို ဟောကုန်၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာ နေရာ၌ နေလျက် တရားစကား၏ အစကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ အလယ်ကိုလည်း နှလုံး သွင်း၏၊ အဆုံးကို လည်း နှလုံးသွင်း၏၊ ထို နေရာမှ ထသော်ကား ထိုတရားစကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို နှလုံးမသွင်းမိ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ခါးပိုက်နှင့်တူသည့် ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကြီးကျယ်သည့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့ထံ၌တရားနာရန် ကျောင်းသို့ မပြတ်သွား၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ရဟန်းတို့သည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကုန်၏၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာ နေရာ၌ နေလျက် ထိုတရားစကား၏ အစကိုလည်း နှလုံး သွင်း၏၊ အလယ်ကိုလည်း နှလုံး သွင်း၏၊ အဆုံးကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ ထို နေရာမှ ထသော်လည်း ထိုတရား စကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို နှလုံးသွင်းမိ၏။ ရဟန်းတို့ လှန်ထားသော အိုး၌ လောင်းထည့် သော ရေသည် တည်နေ၍ မလျှောကျသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့ထံ၌တရားနာရန် ကျောင်းသို့ မပြတ်သွား၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား ရဟန်းတို့သည် အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက် နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကုန်၏၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြကုန်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာနေရာ၌ နေလျက် ထိုတရား စကား၏ အစကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ အလယ်ကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ အဆုံးကိုလည်း နှလုံးသွင်း၏၊ ထို နေရာမှ ထသော်လည်း ထိုတရား စကား၏ အစ အလယ် အဆုံးကို နှလုံးသွင်းမိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြီးကျယ်သည့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုး တို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပညာကင်းမဲ့၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်မရှိသော မှောက်ထားသော အိုးနှင့် တူသော ပညာရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန်းတို့ထံသို့ အကယ်၍ မပြတ်သွားရောက်စေကာမူ ထိုသို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တရား စကား၏ အစကို လည်းကောင်း၊ အလယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဆုံးကိုလည်းကောင်း မှတ်ယူရန် မစွမ်းနိုင်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပညာဉာဏ် မရှိသည် သာတည်း။ ခါးပိုက်နှင့်တူသော ပညာ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို မှောက်ထားသော အိုးနှင့် တူသည့် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထက် မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်) ရဟန်းတို့ထံသို့ မပြတ် သွားရောက် စေကာမူ ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုတရားနာရာ နေရာ၌ နေ လျက်တရားစကား၏ အစကို လည်းကောင်း၊ အလယ်ကို လည်းကောင်း၊ အဆုံးကိုလည်းကောင်း မှတ်ယူပြီး၍ နေရာမှထသော်ကား သဒ္ဒါ ပုဒ် ဗျည်းကို အပြားအားဖြင့် မသိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် နာယူပြီးတရားကိုလည်း မေ့လျော့၏။ ကြီးကျယ်သော ပညာရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ဆိုပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် မြတ်၏ဟု ဆိုအပ်၏၊ ထို ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော သူသည် ရဟန်းတို့ထံသို့ မပြတ်သွားရောက်သည် ဖြစ်အံ့။ တရားစကား၏ အစကိုလည်းကောင်း၊ အလယ်ကို လည်းကောင်း၊ အဆုံးကိုလည်းကောင်း ထို နေရာ၌ နေလျက် မှတ်ယူပြီး၍ (နေရာမှ ထသော်လည်း) သဒ္ဒါ ပုဒ် ဗျည်း ကို ဆောင်နိုင်၏၊ မြတ်သော အကြံအစည်ရှိသော ယုံမှား ကင်းသော စိတ်ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လောကုတ္တရာ တရား အားလျော် သော အကျင့်ကို ကျင့်သည် ဖြစ်၍ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ရာ၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ပုဂ္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၁ - သဗြဟ္မကသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ အကြင် အမျိုးတို့၏ သားသမီးတို့သည် မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေး ပူဇော်အပ်ကုန်၏၊ ထို အမျိုးတို့သည် "ဗြဟ္မာ" နှင့်တကွ နေသည် မည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အမျိုးတို့၏ သားသမီးတို့သည် မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေး ပူဇော်အပ် ကုန်၏၊ ထို အမျိုးတို့သည် "လက်ဦးဆရာ" နှင့်တကွ နေသည်မည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အမျိုး တို့၏ သားသမီးတို့သည် မိမိအိမ်၌ အမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးပူဇော်အပ်ကုန်၏၊ ထို အမျိုး တို့သည် "အဝေးမှ ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံယူ ထိုက်သူ" နှင့်တကွ နေသည်မည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဗြဟ္မာ ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ လက်ဦးဆရာ ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ အဝေးမှ ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံယူထိုက်သူ ဟူသော ဤအမည်သည် အမိအဖတို့၏ အမည်တည်း။ ထိုသို့ မည်ခြင်း သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ အမိအဖတို့သည် သားသမီးတို့အား များစွာ ကျေးဇူး ရှိကုန်၏၊ အသက်ကို စောင့်ရှောက်တတ် ကုန်၏၊ ကျွေးမွေးတတ်ကုန်၏၊ ဤလောကကို ညွှန်ပြတတ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အမိအဖတို့ကို သားသမီးတို့၏ "ဗြဟ္မာ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "လက်ဦးဆရာ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သားသမီးတို့၏ "အဝေးမှ ဆောင်ယူလာသော အလှူကို ခံယူ ထိုက်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏၊ (အမိ အဖတို့သည်) သားသမီးတို့အား အစဉ်သနားတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သာလျှင် ပညာရှိသော သားသမီးတို့သည် ထို အမိအဖတို့ကို ကိုင်းညွတ် ရှိခိုးရာ၏၊ ထမင်း ဟင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် အဖျော် ယမကာဖြင့် လည်းကောင်း အဝတ်အရုံဖြင့် လည်းကောင်း၊ အိပ်ရာနေရာဖြင့် လည်းကောင်း၊ အမွှေးနံ့သာ လိမ်းကျံပေးခြင်းဖြင့် လည်း ကောင်း၊ ရေချိုးပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ကို ဆေးကြောပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏၊ အမိအဖတို့၌ ထိုသို့ လုပ်ကျွေးခြင်းကြောင့် ထို သားသမီးကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ထို သားသမီးသည် တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်သော် နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရ၏။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၂ - အာနန္ဒသုတ်

၃၂။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား အကြင် သို့သဘောရှိသော သမာဓိဖြင့် ဝိညာဉ် ရှိသော ဤကိုယ်၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံ (နိမိတ်)တို့၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အကြင် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် ပညာသို့ ရောက်၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ ဉစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ၊ ထို စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ပညာသို့ ရောက်၍ နေရာ၏၊ ရဟန်းအား ထိုသို့သဘော ရှိသော သမာဓိကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသလော" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ အကြင် သို့သဘောရှိသော သမာဓိဖြင့် ဝိညာဉ်ရှိသော ဤကိုယ်၌လည်း ငါဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံ (နိမိတ်)တို့၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ် ကုန်ရာ။ အကြင် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ပညာသို့ ရောက်၍ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် ပညာသို့ ရောက်၍ နေရာ၏၊ ရဟန်းအား ထိုသို့ သဘောရှိသော သမာဓိကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကြင် သို့သဘောရှိသော သမာဓိဖြင့် ဝိညာဉ်ရှိသော ဤကိုယ်၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံ (နိမိတ်)တို့၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အကြင် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တ ဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ပညာသို့ ရောက်၍ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဉစ္စာဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ

လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် ပညာသို့ ရောက်၍ နေရာ၏၊ ရဟန်းအား ထိုသို့သဘောရှိသော သမာဓိကို ရခြင်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း” ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းအား ပြုပြင်စီရင်တတ်သော သင်္ခါရတရား အားလုံး တို့၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ တဏှာကုန်ခန်းရာ တပ်မက်ခြင်းကင်းရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် ရှိ၏၊ ထို နိဗ္ဗာန်သည် ငြိမ်သက်၏၊ ထို နိဗ္ဗာန်သည် မွန်မြတ်၏ဟု ဤသို့သော အကြံဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့သာလျှင် အကြင် သို့သဘောရှိသော သမာဓိဖြင့် ဝိညာဉ်ရှိသော ဤကိုယ်၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံ (နိမိတ်)တို့၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်ရာ။ အကြင် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တ ဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ပညာသို့ ရောက်၍ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယ တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ထို စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် ပညာသို့ ရောက်၍ နေရာ၏၊ ရဟန်းအား ထိုသို့ သဘောရှိသော သမာဓိကို ရခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အာနန္ဒာ ဤနိဗ္ဗာန်ကို ရည်ရွယ်၍ ပါရာယနဝဂ်တွင် ပုဏ္ဏကလုလင်၏ အမေး ပုစ္ဆာ၌ ဤသို့ ငါဟောခဲ့၏- “လောက၌ သူတစ်ပါးခန္ဓာကိုယ် မိမိခန္ဓာကိုယ်တို့ကို (ပညာဖြင့်) ဆင်ခြင်မိသောကြောင့် အကြင် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား လောကဝယ် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံ၌ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ၊ ငြိမ်းအေး၏၊ အခိုးအငွေ့ ကင်း၏၊ ဆင်းရဲခြင်းကင်း၏၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်း၏၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသူဟု (ငါ) ဆို၏” ဟု ငါဟောထား ခဲ့၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၃ - သာရိပုတ္တသုတ်

၃၃။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား အား ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည် "သာရိပုတြာ ငါသည် အကျဉ်းအားဖြင့်လည်း တရားကို ဟောကြားခဲ့၏၊ အကျယ် အားဖြင့်လည်း တရားကို ဟောကြားခဲ့၏၊ အကျဉ်းအကျယ် အားဖြင့်လည်း တရားကို ဟောကြားခဲ့၏၊ ထိုသို့ ဟောကြားခဲ့သော်လည်း ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ရခဲကုန်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် အကျဉ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျယ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကျဉ်းအကျယ် အားဖြင့် လည်းကောင်း တရားကို ဟောကြား ခဲ့၏၊ ထိုသို့ ဟောကြားခဲ့သော်တရားတော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှိကြ ပါလိမ့်မည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား (ယခုအခါကား) ထိုတရား ဟောတော်မူခြင်း၏ အခါပါတည်း။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရား (ယခုအခါ ကား) ထိုတရားဟောတော်မူခြင်း၏ အခါပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ သို့ဖြစ်လျှင် ဤသာသနာတော်၌ "ဝိညာဉ် ရှိသော ဤကိုယ်၌လည်း ငါ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော အလုံးစုံသော အာရုံ (နိမိတ်)တို့၌လည်း ငါ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ အကြင် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ပညာသို့ ရောက်၍ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ထို စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်ပညာသို့ ရောက်၍ နေကုန်အံ့" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ သာရိပုတြာ ဤသို့သာလျှင် ကျင့်ရ မည်။

သာရိပုတြာ ရဟန်းအား အကြင် အခါမှ စ၍ ဝိညာဉ်ရှိသော ဤကိုယ်၌လည်း ငါဟူသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှား သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သော အလုံးစုံသော အာရုံ (နိမိတ်)တို့၌လည်း ငါဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ အကြင် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် ပညာသို့ ရောက်၍ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော အဟံကာရ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်သော မမံကာရ၊ ထောင်လွှားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော မာနာနုသယတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ထို စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း အရဟတ္တဖိုလ် ပညာသို့ ရောက်၍ နေ၏။ သာရိပုတြာ ဤရဟန်းကို တဏှာကို ဖြတ်ပြီးသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံယောဇဉ်ကို လွန်မြောက်ပြီးသူဟူ၍လည်းကောင်း၊ မာနကို ကောင်းစွာ ပယ်ခြင်းကြောင့် ဝဋ် ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသူဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ သာရိပုတြာ

ဤသဘောတရားကို ရည်ရွယ်၍ ပါရာယနဝဂ်တွင် ဥဒယလုလင်၏ အမေးပုစ္ဆာ၌ ငါ ဟောထားခဲ့၏- "ကာမသညာနှင့် ဒေါမနဿ ဤနှစ်ပါး စုံကို ပယ်ရှားတတ်သော၊ ထိနတရားကို ပယ်နုတ်တတ်သော၊ ကုက္ကုစ္စတရားတို့ကို ပိတ်ပင်တားမြစ် တတ် သော၊ ဥပေက္ခာနှင့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော၊ သမ္မာသက်ပ္ပလျှင် ရှေ့သွားရှိသော၊ အဝိဇ္ဇာ တရားကို ပယ်ဖျက်တတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို အညာဝိမောက္ခမည်၏ဟူ၍ (ငါ) ဆို၏" ဟု ငါ ဟောထား ခဲ့၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၄ - နိဒါနသုတ်

၃၄။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်စေတတ်သော) ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း တရား တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- လောဘသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်း တည်း၊ ဒေါသသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတည်း၊ မောဟသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကံကို လောဘသည် ပြုအပ်၏၊ လောဘကြောင့် ဖြစ်၏၊ လောဘလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ လောဘလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံရှိသူ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်၏၊ ထို ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏။ ထို ဘုံဝယ် မျက်မှောက်ဘဝ၌ သော် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အဆက်ဆက်သော ဘဝ၌သော်လည်းကောင်း ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကံကို ဒေါသသည် ပြုအပ်၏၊ ဒေါသကြောင့် ဖြစ်၏၊ ဒေါသလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ ဒေါသလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံရှိသူ၏ အတ္တဘော သည် ဖြစ်၏၊ ထို ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏။ ထို ဘုံဝယ် မျက်မှောက်ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အဆက်ဆက် သော ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကံကို မောဟသည် ပြုအပ်၏၊ မောဟ ကြောင့် ဖြစ်၏၊ မောဟလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ မောဟလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံရှိသူ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်၏၊ ထို ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏။ ထို ဘုံဝယ် မျက်မှောက် ဘဝ၌ သော် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌သော်လည်းကောင်း၊ အဆက် ဆက်သော ဘဝ၌ သော်လည်းကောင်း ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏။

ရဟန်းတို့ မပျက်စီးကုန်သော မပုပ်ဆွေးကုန်သော လေ နေပူတို့ မဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော အနှစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော ကောင်းစွာ သိုမှီးထားအပ်ကုန်သော မျိုးစေ့တို့ကို ကောင်းသော လယ်ယာ၌ ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော မြေ၌ ကြဲချအပ်ကုန်၏၊ မိုးသည်လည်းကောင်း စွာ ရေအလျဉ်ကို သွန်းလောင်း 'ရွာချ' ရာ၏၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ထို မျိုးစေ့တို့သည် ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင် ကံကို လောဘသည် ပြုအပ်၏၊ လောဘကြောင့် ဖြစ်၏၊ လောဘလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ လောဘလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံရှိသူ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်၏၊ ထို ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုး

ပေး၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏။ ထို ဘုံဝယ် မျက်မှောက်ဘဝ၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဘဝ၌ သော်လည်းကောင်း၊ အဆက် ဆက်သော ဘဝ၌သော်လည်းကောင်း ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏။ အကြင် ကံကို ဒေါသသည် ပြုအပ်၏၊ ဒေါသကြောင့် ဖြစ်၏။ပ။ အကြင် ကံကို မောဟသည် ပြုအပ်၏၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်၏၊ မောဟလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ မောဟလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံရှိသူ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်၏၊ ထို ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုး ပေး၏၊ အကြင် ဘုံ၌ ထို ကံသည် အကျိုးပေး၏။

ထို ဘုံဝယ် မျက်မှောက် ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း၊ အဆက် ဆက်သော ဘဝ၌သော် လည်းကောင်း ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ ရောက်စေ တတ်သော) ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော) ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်း တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အလောဘသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းတည်း။ အဒေါသသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတည်း။ အမောဟ သည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကံကို အလောဘသည် ပြုအပ်၏၊ အလောဘကြောင့် ဖြစ်၏၊ အလောဘလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ အလောဘလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏။ လောဘ ကင်းသည် ရှိသော် ထို ကံကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိ။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကံကို အဒေါသသည် ပြုအပ်၏၊ အဒေါသကြောင့် ဖြစ်၏၊ အဒေါသလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ အဒေါသလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏။ ဒေါသကင်းသည်ရှိသော် ထို ကံကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိ။ ရဟန်းတို့ အကြင် ကံကို အမောဟ သည် ပြုအပ်၏၊ အမောဟကြောင့် ဖြစ်၏၊ အမောဟလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ အမောဟလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏။ မောဟကင်းသည် ရှိသော် ထို ကံကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိ။

ရဟန်းတို့ မကွဲ မပျက်စီးကုန်သော မပုပ်ဆွေးကုန်သော လေ နေပူတို့ မဖျက်ဆီးအပ် ကုန်သော အနှစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော ကောင်းစွာ သိုမှီးထားအပ်ကုန်သော မျိုးစေ့တို့ ရှိကုန်၏၊ ထို မျိုးစေ့တို့ကို ယောကျ်ားသည် မီးဖြင့် တိုက်ငြားအံ့၊ မီးတိုက်၍ မီးသွေး (ဖြစ်အောင်) ပြုငြားအံ့၊ မီးသွေးပြုလုပ်ပြီး၍ ပြင်းထန်သော လေ၌မူလည်း လွင့်ငြားအံ့၊ ရေစီးသန်သော မြစ်၌မူလည်း မျှောငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြုအပ်သော် ထို မျိုးစေ့တို့သည် အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး, နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး, အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး, နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိပြီး ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် အကြင် ကံကို အလောဘသည် ပြုအပ်၏၊ အလောဘကြောင့် ဖြစ်၏၊ အလောဘ လျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ အလောဘလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏။ လောဘကင်းသည်ရှိသော် ထို ကံကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိ။ အကြင် ကံကို အဒေါသသည် ပြုအပ် ၏။ပ။ အကြင် ကံကို အမောဟသည် ပြုအပ်၏၊ အမောဟကြောင့် ဖြစ်၏၊ အမောဟလျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိ၏၊ အမောဟလျှင် အကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိ၏။ မောဟကင်းသည်ရှိသော် ထို ကံကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောမရှိ။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေ တတ်သော) ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းတရားတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပညာမဲ့သော သူမိုက်သည်နည်းသည်ဖြစ်စေ များသည်ဖြစ်စေ လောဘကြောင့် ဖြစ်သော ကံကို သော်လည်းကောင်း၊ ဒေါသကြောင့် ဖြစ်သော ကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်သော ကံကို သော်လည်းကောင်း ပြုလုပ်၏၊ ထိုသူမိုက်သည် ထို ကံကို ဤမိမိအတ္တဘော၌ ပင်လျှင် ခံစားအပ်၏၊ ထို ကံ၏ တစ်ပါးသော တည်ရာသည် မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသော ရဟန်းသည် လောဘကြောင့် ဖြစ်သော ကံကို လည်းကောင်း၊ ဒေါသကြောင့်ဖြစ်သော ကံကို လည်းကောင်း၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်သော ကံကို လည်းကောင်း (မပြုတော့ချေ)၊ ထိုရဟန်းသည် အရဟတ္တမဂ် (ဝိဇ္ဇာ) ကို ဖြစ်စေလျက် ဒုဂ္ဂတိဘဝ အားလုံး တို့ကို ပယ်စွန့်တော်မူ၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၅ - ဟတ္ထကသုတ်

၃၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် နွားတို့ သွားလာရာလမ်းခရီး ယင်းတိုက်တောဝယ် သစ်ရွက်အခင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဟတ္ထက အာဠဝကမင်းသားသည် အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည် ခဲ့ရာ နွားတို့ သွားလာရာလမ်း ခရီး ယင်းတိုက်တောဝယ် သစ်ရွက်အခင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို မြင်သော ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အသို့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ချမ်းသာစွာ ကျိန်းစက် တော်မူရပါ၏လော"ဟု လျှောက်၏။ မင်းသား (ငါသည်) ချမ်းချမ်းသာသာ ကျိန်းစက် ရ၏၊ မင်းသား လောက၌ ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်ကြရသော သူတို့တွင် ငါသည်လည်း တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဆောင်းရာသီညဥ့်ဖြစ်၍ ချမ်းအေးလှပါ၏၊ (တပို့တွဲနှင့် တပေါင်းအကူး) ကြား ရှစ်ရက်သည် ဆီးနှင်းများကျသော အခါဖြစ်ပါ၏၊ မြေပြင်သည် နွားခွါရာတို့ဖြင့် ကြမ်းတမ်း လှပါ၏၊ သစ်ရွက်အခင်းလည်း ပါးလှပါ၏၊ သစ်ပင်၏ အရွက်တို့လည်း ကျဲလှပါကုန်၏၊ သင်္ကန်းတော် များလည်း အေးလှပါကုန်၏၊ အရပ်လေးမျက်နှာမှ လာသော အေးသော လေသည် လည်း တိုက်ခတ် နေပါသည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် "မင်းသား (ငါသည်) ချမ်းချမ်းသာသာ ကျိန်းစက်ရ၏၊ လောက၌ ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်ကြရသော သူတို့တွင် ငါသည်လည်း တစ်ဦး အပါအဝင် ဖြစ်၏" ဟု ဤစကားကို မိန့်ဆိုတော်မူ နိုင်ပေ၏ ဟု လျှောက်၏။

မင်းသား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကို ပြန်မေးအံ့၊ သင် သဘောကျအတိုင်းသာ ဖြေဆိုလော့။ မင်းသား ထို စကားကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤလောက၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း လေလုံသော အတွင်းအပြင် အင်္ဂတေလိမ်းကျံ အပ်သော စေ့စပ်သော တံခါးပေါင် တံခါးရွက်ရှိသော လုံသော လေသာပြူတင်းရှိသော အထွတ် ထပ်သော အိမ်ကြီး အိမ်ကောင်းသည် ရှိရာ၏။ ထို အိမ်၌ အမွေးရှည်သော ကော်ဇောကြီးဖြင့် ခင်းထားအပ်သော၊ သားမွေးဖြူ အခင်းဖြင့် ခင်းထား အပ်သော၊ ရတနာစီခြယ်သော အခင်းဖြင့် ခင်းထားအပ်သော၊

မြတ်သော ဝံပိုင့်ရေအခင်းဖြင့် ခင်းထားအပ်သော၊ မျက်နှာကြက်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ အုံးနီနှစ်ဖက်ထားအပ်သော ပလ္လင်သည် ရှိရာ၏၊ ထို တိုက် အိမ်ကြီး၌ ဆီမီးကိုလည်း ထွန်းထားရာ၏၊ စိတ်နှလုံးကိုနှစ်ခြိုက်စေနိုင်ကုန်သော လေးယောက်သော မယားတို့သည်လည်း နှစ်ခြိုက်ဖွယ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်ရာ၏။ မင်းသား ထို အရာကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုသူကြွယ်သည်ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်ရာသလော၊ ချမ်းသာစွာ မအိပ်စက်ရာ သလော၊ ဤအရာ၌ သင် မည်သို့သဘောရ သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုသူကြွယ်သည် ချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်စက်ရပါ၏၊ လောက၌ ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်ရကုန်သော သူတို့တွင် ထိုသူကြွယ် သည်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းသား ထို စကားကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုသူကြွယ်အားလည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း ရာဂကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်း၊ စိတ်၌ ဖြစ်သောပူလောင်ခြင်း တို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ရာဂကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ပူလောင်ခြင်း တို့ဖြင့်ပူလောင် သော ထိုသူသည် ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရသည် မဟုတ်လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရားဆင်းရဲစွာ အိပ်ရသည် မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းသား ရာဂကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ပူလောင်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူလောင်သော သူကြွယ်သည်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည်လည်းကောင်း ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရ၏။ ထို ရာဂကို မြတ်စွာဘုရားသည်ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိ၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာကျိန်းစက်ရ၏။ မင်းသား ထို စကားကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ထိုသူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း၊ ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်း၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်း။ပ။ မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်း၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ပူလောင်ခြင်း တို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ပူလောင်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူလောင်သော ထိုသူသည် ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရသည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရသည် မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းသား မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကြင် ပူလောင်ခြင်းတို့ဖြင့် ပူလောင်သော ထိုသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရ၏။ ထို မောဟကိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိပြီ။ ထို့ကြောင့် ငါသည် ချမ်းသာစွာ ကျိန်းစက်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော၊ ကိလေသာပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော၊ ကိလေသာ မရှိသဖြင့်ငြိမ်းအေးသော၊ ကိလေသာဥပဓိမရှိသော အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ မလိမ်းကျံ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အခါခပ်သိမ်း စင်စစ် ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ၏၊ အလုံးစုံသော တဏှာတို့ကို ပယ်ဖြတ်၍ စိတ်နှလုံး၌ ပူလောင်ခြင်းကို ငြိမ်းအေးစေပြီး၍ ငြိမ်းအေးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်သို့ စိတ်ဖြင့်ရောက်၍ ချမ်းသာစွာ ကျိန်းစက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၆ - ဒေဝဒူတသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ သေမင်းတမန်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းမှု ကို ပြုကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်သောကြောင့် နှုတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်သောကြောင့် စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ကိုယ် ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသဖြင့် လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက် ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် အသီးအသီး လက်မောင်း တို့၌ ဆွဲကိုင်၍ ယမမင်းအား ပြကုန်၏၊ "မင်းမြတ် ဤယောကျ်ားသည် အမိ၌ သားသမီးတို့ ကျင့်ဝတ် ချွတ်ယွင်း၏၊ အဖ၌ သားသမီးတို့ ကျင့်ဝတ် ချွတ်ယွင်း၏၊ သမဏတို့၌ လူတို့ ကျင့်ဝတ် ချွတ်ယွင်း၏၊ ပြာဟ္မဏတို့၌ လူတို့ ကျင့်ဝတ် ချွတ်ယွင်း၏၊ အမျိုး၌ ကြီးသော သူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေး စသည်) တို့ကို အရိုအသေမပြု။ မင်းမြတ်သည် ဤယောကျ်ားအား ဒဏ်ပေးတော်မူပါ" ဟု ပြောဆို ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် "အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် လူ့ပြည်တို့၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ် သော ပဌမသေမင်းတမန်ကို မမြင်ခဲ့ပါသလော" ဟု ပဌမသေမင်းတမန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်း၏၊ စစ်ဆေး၏၊ ပြောဆို၏။ "အသျှင် အကျွန်ုပ် မမြင်ခဲ့ပါ" ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြော၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ မေးမြန်း၏- "အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် လူ့ပြည်တို့၌ အိမ်အခြင် ကဲ့သို့ ကိုင်းသော ခါးကုန်းသော တောင်ဝှေးကို အားထား နေရသော တုန်တုန်ရီရီ သွားလာနေသော အိုနာ နှိပ်စက် နေသော အရွယ်လွန်သော သွားကျိုးသော ဆံဖြူသော ခေါင်းပြောင်နေသော ဦးခေါင်းတုန်လှုပ်သော အရေတွန့်လိပ် ၍ မှဲ့ခြောက် တို့ဖြင့် ပြိုးပြွမ်းသော ကိုယ်ရှိသော ပဋိသန္ဓေမှ အသက်အားဖြင့် ရှစ်ဆယ် သော်လည်းကောင်း၊ ကိုးဆယ်သော် လည်းကောင်း၊ တစ်ရာသော် လည်း ကောင်း ရှိသော အမယ်အိုကို ဖြစ်စေ အဖိုးအိုကို ဖြစ်စေ မမြင်ခဲ့ပါသလော" ဟု (မေးပြန်၏)။ "အသျှင် မြင်ခဲ့ပါ၏" ဟု ထို ယောကျ်ား သည် ပြန်ပြော၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ မေး၏- "အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် သိကြားလိမ္မာသည် ဖြစ်ပါလျက် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သည် ဖြစ်ပါလျက် 'ငါသည် လည်း အိုခြင်းသဘော ရှိ၏၊ အိုခြင်းသဘောကို မလွန်နိုင်ချေ၊ ငါသည် ယခုအခါ ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့' ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် မဖြစ်ခဲ့ပါသလော"ဟု (မေး၏)။ "အရှင် အကျွန်ုပ်သည် (ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှါ) မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပါ၊ မေ့လျော့ခဲ့ပါသည်" ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြော၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ ဆို၏- "အမောင် ယောကျ်ား သင်သည် မေ့လျော့သောကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့လေ၊ အမောင် ယောကျ်ား အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် သင်သည် မေ့လျော့ခဲ့၏၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့် သင့်ကို မချွတ်ပြုကြကုန် လတ္တံ့၊ ထို မကောင်းမှုကို သင့် အမိသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အဖသည် ပြုသည် မဟုတ်၊ သင့် ညီအစ်ကိုသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အစ်မနှမသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့သည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် ဆွေမျိုး သားချင်း တို့သည် ပြုသည်မဟုတ်၊ နတ်တို့သည် ပြုသည် မဟုတ်၊ သမဏပြာဟ္မဏတို့သည် ပြုသည် မဟုတ်၊ စင်စစ် အားဖြင့် သင်သည်ပင် ထို မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့၏၊ ထို မကောင်းမှု၏ အကျိုးကို သင်သည်ပင် ခံစားရ လတ္တံ့" ဟု (ဆို၏)။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ပဌမသေမင်းတမန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းစစ်ဆေး ပြောဆိုပြီးလျှင် “အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် လူ့ပြည်တို့၌ ထင်ရှားဖြစ်သော ဒုတိယသေမင်း တမန်ကို မမြင်ခဲ့ပါ သလော” ဟု ဒုတိယသေမင်းတမန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းပြန်၏၊ စစ်ဆေး ပြန်၏၊ ပြောဆိုပြန်၏။ “အရှင် အကျွန်ုပ် မမြင်ခဲ့ပါ” ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြော၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ မေးပြန်၏- “အမောင် ယောကျ်ား သင်သည် လူ့ပြည်တို့၌ အနာဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော ဆင်းရဲခြင်း သို့ ရောက်နေသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသော မိမိကျင်ကြီးကျင်ငယ်၌ လိမ်းကျံပေရေလျက် အိပ်ရသော သူတစ်ပါး ထူပေးမှ ထနိုင်သော အိပ်ရာသို့ သူတစ်ပါးတို့ ချီမပို့ဆောင်အပ်သော လူနာမိန်းမကို သော် လည်းကောင်း၊ လူနာ ယောကျ်ားကိုသော် လည်းကောင်း သင် မမြင်ခဲ့ပါသလော” ဟု (မေးပြန်၏)။ “အရှင် အကျွန်ုပ် မြင်ခဲ့ပါ၏” ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ မေး၏- “အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် သိကြားလိမ္မာသည် ဖြစ်ပါလျက် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သည် ဖြစ်ပါလျက် ‘ငါသည်လည်း နာခြင်းသဘော ရှိ၏၊ နာခြင်းသဘောကို မလွန်နိုင်၊ ယခုအခါ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် လည်း ကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ ဟု ဤသို့ သော စိတ်အကြံသည် မဖြစ်ခဲ့ပါသလော” ဟု (မေး၏)။ “အရှင် အကျွန်ုပ်သည်ကား (ကောင်းမှု ပြုခြင်းငှါ) မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပါ၊ မေ့လျော့ခဲ့ပါသည်”ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြော၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ဆို၏- “အမောင် ယောကျ်ား သင်သည် မေ့လျော့သောကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့လေ၊ အမောင်ယောကျ်ား အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် သင်သည် မေ့လျော့ခဲ့၏၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့် သင့်ကို မချွတ်ပြုကြ ကုန်လတ္တံ့၊ ထို မကောင်းမှုကို သင့် အမိသည် ပြုသည် မဟုတ်၊ သင့် အဖသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် ညီအစ်ကိုသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အစ်မနှမသည် ပြုသည် မဟုတ်၊ သင့် အဆွေခင်ပွန်းသည် ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ တို့သည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် ဆွေမျိုးသားချင်း တို့သည် ပြုသည်မဟုတ်၊ နတ်တို့ ပြုသည် မဟုတ်၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ပြုသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် သင်သည်ပင် ထို မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့၏၊ ထို မကောင်းမှု၏ အကျိုးကို သင်သည်ပင် ခံစားရလတ္တံ့” ဟု (ဆို၏)။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဒုတိယသေမင်းတမန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်း စစ်ဆေး ပြောဆိုပြီးလျှင် “အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် လူ့ပြည်တို့၌ ထင်ရှားဖြစ်သော တတိယ သေမင်းတမန်ကို မမြင်ခဲ့ ပါသလော”ဟု တတိယသေမင်းတမန်ကို မေးမြန်းပြန်၏၊ စစ်ဆေးပြန်၏၊ ပြောဆိုပြန်၏။ “အရှင် အကျွန်ုပ် မမြင်ခဲ့ပါ” ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြော၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် ဤသို့ မေးပြန်၏- “အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် လူ့ပြည်တို့၌ သေ၍ တစ်ရက်ရှိပြီးသော်လည်းဖြစ်သော သေ၍ နှစ်ရက်ရှိပြီးသော်လည်းဖြစ်သော သေ၍ သုံးရက် ရှိပြီးသော်လည်း ဖြစ်သော ဖူးဖူးရောင်နေသော ရုပ်ပျက် ဆင်းပျက် ညိုမဲနေသော ပြည်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ် အပုပ်ရည်ယိုစီးနေသော မိန်းမသူသေကောင်ကိုဖြစ်စေ ယောကျ်ား သူသေကောင် ကိုဖြစ်စေ သင် မမြင်ခဲ့ပါသလော” ဟု (မေး၏)။ “အရှင် အကျွန်ုပ် မြင်ခဲ့ပါ၏”ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြောဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို ယောကျ်ားကို ယမမင်းသည် ဤသို့ မေးပြန်၏- “အမောင် ယောကျ်ား သင်သည် သိကြားလိမ္မာသည် ဖြစ်ပါလျက် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်သည် ဖြစ်ပါလျက် ‘ငါသည်လည်း သေခြင်းသဘော ရှိ၏၊ သေခြင်းသဘောကို မလွန်နိုင်၊ ယခုအခါ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို ပြုအံ့’ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် မဖြစ်ခဲ့ပါသလော” ဟု (မေးပြန်၏)။ “အရှင် အကျွန်ုပ် သည်ကား (ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းငှါ) မစွမ်း ဆောင်နိုင်ခဲ့ပါ၊ မေ့လျော့ခဲ့ပါသည်” ဟု ထို ယောကျ်ားသည် ပြန်ပြော၏။ ရဟန်းတို့ ထို ယောကျ်ားကို ယမမင်းသည် ဤသို့ ဆိုပြန်၏- “အမောင် ယောကျ်ား သင်သည် မေ့လျော့သောကြောင့် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်း ကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းမှုကို မပြုခဲ့ပေ၊ အမောင် ယောကျ်ား အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် သင်သည် မေ့လျော့ခဲ့၏၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် သင့်ကို မချွတ်ပြုကြ ကုန်လတ္တံ့၊ ထို မကောင်းမှုကို

သင့် အမိသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အဖသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် ညီအစ်ကိုသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အစ်မနှမသည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်း ဝင်သူတို့သည် ပြုသည်မဟုတ်၊ သင့် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် ပြုသည်မဟုတ်၊ နတ်တို့ ပြုသည် မဟုတ်၊ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ပြုသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် သင်သည်ပင် ထို မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့၏၊ ထို မကောင်းမှု၏ အကျိုးကို သင်သည်ပင် ခံစားရလတ္တံ့.” ဟု (ဆို၏)။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ယမမင်းသည် တတိယသေမင်းတမန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းစစ်ဆေး ပြောဆိုပြီးသော် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထို ယောကျာ်းကို ငရဲထိန်းတို့သည် ငါးမျိုးသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်း မည်သော ကမ္မကရဏကို ပြုကုန်၏၊ လောလောပူသော သံစို့ကို လက်၌ ရိုက်နှက် ကုန်၏၊ လောလောပူသော သံစို့ကို နှစ်ခုမြောက်သော လက်၌ ရိုက်နှက်ကုန်၏၊ လောလော ပူသော သံစို့ကို ခြေ၌ ရိုက်နှက်ကုန်၏၊ လောလော ပူသော သံစို့ကို နှစ်ခုမြောက်သော ခြေ၌ ရိုက်နှက်ကုန်၏၊ လောလော ပူသော သံစို့ကို ရင်အလယ်၌ ရိုက်သွင်းကုန်၏၊ ထို ယောကျာ်းသည် ထို သံစို့ ငါးချက် ရိုက်သွင်းသော နေရာတို့၌ ပြင်းထန် ကုန်သော ကြမ်းတမ်းကုန်သော ကျင်နာ စပ်ရှားကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏၊ အကြင် မျှလောက် ထို မကောင်းမှုကံ မကုန်သေး၊ ထို မျှလောက် မသေ သေးပေ။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်း တို့သည် ဆွဲငင်ကုန်၍ ဓားမကြီးတို့ဖြင့် ခုတ်ဖြတ်ကုန်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့ ဓားမကြီးဖြင့် ခုတ်ဖြတ် ခံရသော နေရာ၌ ပြင်းထန်ကုန်သော ကြမ်းတမ်းကုန်သော ကျင်နာစပ်ရှား ကုန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏၊ အကြင် မျှလောက် ထို မကောင်းမှုကံသည် မကုန်သေး ထို မျှလောက် မသေ သေးပေ။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်း တို့သည် စောက်ထိုးမိုးမျှော် ဆွဲကိုင်ကြ၍ ပဲခွပ်တို့ဖြင့် ခုတ်ရွေ ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်း တို့သည် ရထား၌ တပ်၍ ရဲရဲညီးသော အလျှံတပြောင်ပြောင် လောင်သော မီးတောက် မီးလျှံနှင့် တကွသော မြေအပြင်၌ အခေါက်ခေါက် အပြန်ပြန် မောင်းနှင်ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်း တို့သည် ရဲရဲညီးသော အလျှံ တပြောင်ပြောင် လောင်သော မီးတောက်မီးလျှံနှင့် တကွသော မီးတောင်ကြီး သို့လည်း တက်စေ ဆင်းစေ ကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် စောက်ထိုးမိုးမျှော် ဆွဲကိုင်ကြ ၍ ရဲရဲညီးသော အလျှံ တပြောင်ပြောင် လောင်သော မီးတောက်မီးလျှံနှင့် တကွသော လောလော ပူသော သံအိုးကြီး၌ ပစ်ချကုန်၏။ ထိုသူသည် ထို သံအိုးကြီး၌ အမြှုပ်ထလျက် ကျက်သည်ဖြစ်၍ အထက်သို့လည်း တစ်ကြိမ်ပေါ်၏၊ အောက်သို့လည်း တစ်ကြိမ်မြုပ်၏၊ ဖီလာလည်း တစ်ကြိမ် မျော၏။ ထိုသူသည် ထို သံအိုးကြီး၌ ပြင်းထန်ကုန်သော ကြမ်းတမ်းကုန်သော ကျင်နာစပ်ရှား ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို ခံစားရ၏၊ အကြင် မျှလောက် ထို မကောင်းမှုကံ မကုန်သေး၊ ထို မျှလောက် မသေသေးပေ။ ရဟန်းတို့ ထိုသူကို ငရဲထိန်းတို့သည် (အဝီစိ) ငရဲကြီး၌ ပစ်ချကြ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို (အဝီစိ) ငရဲကြီး သည်ကား- အထောင့်လေးခု ရှိ၏၊ တံခါးလေးပေါက် ရှိ၏၊ ညီညာသော အဖို့အားဖြင့် ဝေဖန် ပိုင်းခြား အပ်၏၊ သံတံတိုင်းဖြင့် ကာရံအပ်၏၊ သံပြားဖြင့် မိုးထား အပ်၏၊ ထို (အဝီစိ) ငရဲ၏ မြေပြင်သည် သံမြေပြင် ဖြစ်၏၊ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်နေ၏၊ အလျှံနှင့် ယှဉ်စပ်နေ၏၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာတစ်ရာ တိုင်တိုင် ပျံ့နှံ့၍ အမြဲတည်နေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၇ - ယမရာဇသုတ်

၃၇။ ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ယမမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူး၏- “အချင်းတို့ လောက၌ အကြင်သူတို့သည် ယုတ်ညံ့သော အမှုတို့ကို ပြုကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို ဤသို့သဘော ရှိသော အထူးထူး အပြားပြားသော ကမ္မကရဏာတို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ ငါသည် လူ့ အဖြစ်ကို ရငြားအံ့၊ လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပွင့်တော်မူငြားအံ့၊ ငါသည်လည်း ထို မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရငြားအံ့၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ့အားတရားဟောငြားအံ့၊ ငါသည် ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကိုလည်း သိငြားအံ့၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ကောင်းလေစွ့ တကား” ဟု (ဖြစ်ပေါ်ဖူး၏)။ ရဟန်းတို့ ထို ယမမင်းအကြံဖြစ်ခြင်းကို တစ်ပါးသော သမဏဗြာဟ္မဏ၏ ပြောဆိုသံကို ကြားရ၍ ဤသို့ ငါဟောသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ အကြင် အခြင်းအရာကို စင်စစ်အားဖြင့် ငါကိုယ်တိုင် သိ၏၊ ငါကိုယ်တိုင် မြင်၏၊ ငါကိုယ်တိုင် ထင်ထင်ရှားရှား သိ၏၊ ထို အခြင်းအရာကို ငါကိုယ်တိုင် သိမြင်သည့်အတိုင်းပင် ဟော၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် သတ္တဝါတို့သည် သေမင်းတမန်တို့ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းအပ်ပါကုန်လျက် မေ့လျော့ ကုန်၏၊ ထို သတ္တဝါတို့သည် ယုတ်ညံ့သော ငရဲဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရ ကုန်သည် ဖြစ်၍ ရှည်မြင့် စွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး စိုးရိမ်ပူဆွေးရကုန်၏။ ဤလောက၌ ကိလေသာငြိမ်းအေးကုန်ပြီးသော အကြင် သူတော်ကောင်း တို့သည်ကား သေမင်းတမန်တို့ နှိုးဆော် တိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ အရိယဓမ္မ၌ တစ်ခါတစ်ရံမျှ မမေ့လျော့ကြကုန်။

(ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည်) ပဋိသန္ဓေနေမှု သေမှုကို ဖြစ်စေတတ်သော ဥပါဒါန်တရား၌ ဘေးကို ရှုမြင်ပြီးလျှင် (ဥပါဒါန်တို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ ပဋိသန္ဓေနေမှု သေမှု ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ကျွတ်လွတ်ကုန်၏။ မမေ့မလျော့ကုန်သော၊ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန်သော၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသာအပူ ငြိမ်းအေး ပြီးကုန်သော၊ အလုံးစုံသော ရန်ဘေးတို့ကို လွန်မြောက် ကုန်သော ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည် အလုံးစုံ သော ဒုက္ခကို လွန်မြောက်ကြလေ ကုန်၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၈ - စတုမဟာရာဇသုတ်

၃၈။ ရဟန်းတို့ လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့၏ အလုပ်အကျွေးနတ်တို့သည် ဤလောကကို လှည့်လည်စုံစမ်းကုန်၏ “လူ့ပြည် တို့၌ များစွာ ကုန်သော လူတို့သည် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်ကြ ပါကုန်၏လော၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါ ကုန်၏လော၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ပြုကျင့် ကြပါကုန်၏လော၊ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကြ ပါကုန်၏လော၊ အကြိုအပို့နှင့်တကွ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကြပါကုန်၏ လော၊ ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကြပါကုန်၏လော” ဟု (လှည့်လည် စုံစမ်းကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ လဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေး ရက်မြောက် လကွယ်နေ့၌ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့၏ သားတို့သည် ဤလောကကို လှည့်လည် စုံစမ်း ကုန်၏ “လူ့ပြည်တို့၌ များစွာကုန်သော လူတို့သည် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့် သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြ ပါကုန်၏လော၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြ ပါကုန်၏လော၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသော သူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ပြုကျင့်ကြ ပါကုန်၏ လော၊ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကြ ပါကုန်၏လော၊ အကြိုအပို့နှင့်တကွ ဥပုသ် သီတင်းကို ကျင့်သုံးကြ ပါကုန်၏လော၊ ကောင်းမှုကို ပြုကြပါကုန်၏လော” ဟု (လှည့်လည် စုံစမ်းကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ လဆန်းတစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဥပုသ် နေ့၌ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ဤလောကကို လှည့်လည်စုံစမ်းကုန်၏ “လူ့ပြည်တို့၌ များစွာကုန်သော လူတို့သည် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါ ကုန်၏လော၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ပြုကျင့်ကြပါကုန်၏လော၊ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကြ ပါကုန်၏လော၊ အကြိုအပို့နှင့်တကွ ဥပုသ်သီတင်း ကို ကျင့်သုံးကြပါကုန်၏လော၊ ကောင်းမှုကို ပြုကြပါကုန်၏လော” ဟု (လှည့်လည် စုံစမ်းကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ လူ့ပြည်တို့ဝယ် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်သော၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်သော၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့် ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်သော၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ကျင့်ကုန်သော၊ အကြိုအပို့နှင့်တကွ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကုန်သော၊ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်သော လူတို့သည် အကယ်၍ နည်းပါး ကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ နတ်မင်းကြီး လေးယောက် တို့သည် ထို အကြောင်းကို သုဓမ္မာနတ်သဘင်၌ အညီအညွတ် စည်းဝေးထိုင်နေကုန်သော တာဝတိံသာနတ်တို့အား ပြောကြားကုန်၏ “အသျှင်နတ်မင်းတို့ လူ့ပြည်၌ အနည်းငယ်သော လူတို့သည်သာလျှင် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့် ကုန်၏၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ပြုကျင့်ကြကုန်၏၊ ဥပုသ်

သီတင်းကို ကျင့်သုံးကုန်၏၊ အကြိုအပိုနှင့်တကွ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကုန်၏၊ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ကုန်၏" ဟု (ပြောကြားကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ "အချင်းတို့ နတ်ပြည် တို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်လိမ့်တကား၊ အပါယ်လေးဘုံတို့သည် စည်ကားကုန်လိမ့်တကား"ဟု တာဝတိံသာနတ်တို့သည် နှလုံးမသာဖြစ်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ လူ့ပြည်တို့ဝယ် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်သော၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်သော၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့် သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့် ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့် ကုန်သော၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ကျင့်ကုန်သော၊ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကုန်သော၊ အကြိုအပိုနှင့်တကွ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကုန်သော၊ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ကုန်သော လူတို့သည် အကယ်၍ များကုန်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် ထိုအကြောင်းကို သုဓမ္မာနတ်သဘင်၌ အညီ အညွတ် စည်းဝေး ထိုင်နေကုန်သော တာဝတိံသာနတ်တို့အား ပြောကြားကုန်၏ "အသျှင် နတ်မင်းတို့ လူ့ပြည်၌ များစွာသော လူတို့သည် အမိ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့် သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ အဖ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ သမဏ၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ ကောင်းစွာ ပြုသင့်သော ကျင့်ဝတ်ကို ပြုကျင့်ကုန်၏၊ အမျိုးထဲ၌ ကြီးသောသူ (အဖိုး အဖွား ဦးကြီး ဦးလေးစသည်)တို့ကို ရိုသေစွာ ကျင့်ကုန်၏၊ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံးကုန်၏၊ အကြိုအပိုနှင့်တကွ ဥပုသ်သီတင်းကို ကျင့်သုံး ကုန်၏၊ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏" ဟု (ပြောကြားကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ "အချင်းတို့ နတ်ပြည်တို့သည် စည်ကားကြ ကုန်လိမ့်တကား အပါယ်လေးဘုံတို့သည် ဆုတ်ယုတ်ကုန်လိမ့် တကား" ဟု တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံ သာနတ်တို့ကို သိစေလိုသည်ဖြစ်၍ ထို အချိန်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏- "အကြင်သူသည် ငါနှင့်တူသူ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသူသည် လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် တစ်ဆယ့်ငါးရက် မြောက်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း၊ လဆန်း ပက္ခလဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့တို့၌လည်းကောင်း၊ အလွတ် ရက်ရှည်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံး ဆောက် တည် ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ထို ဂါထာကို မကောင်းသောအားဖြင့် သီဆိုအပ်၏၊ ကောင်းသောအားဖြင့် သီဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ မှားသောအားဖြင့် ရွတ်ဆို အပ်၏၊ မှန်သောအားဖြင့် ရွတ်ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့် နည်း၊ ရဟန်းတို့ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟ မကင်းသေး သောကြောင့် ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသူ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးသူ မိမိ အကျိုး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသူ ဘဝသံယောဇဉ်ကုန်ပြီးသူ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းအားသာ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ သင့်လျော်၏- "အကြင်သူသည် ငါနှင့်တူသူ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသူသည် လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် တစ်ဆယ့်ငါးရက် မြောက်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း၊ လဆန်း ပက္ခလဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့တို့၌ လည်း ကောင်း၊ အလွတ် ရက်ရှည်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ သင့်လျော်၏)။

ထိုသို့ သင့်လျော်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟ ကင်းပြီးသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ရှေးအခါက နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို သိစေလိုသည်ဖြစ်၍ ထို အချိန်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏၊- "အကြင်သူသည် ငါနှင့်တူသူ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသူသည် လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် တစ်ဆယ့်ငါးရက်

မြောက်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း၊ လဆန်း ပက္ခလဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း၊ အလွတ်ရက် ရှည်နေ့ တို့၌ လည်းကောင်း အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးဆောက်တည် ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ထို ဂါထာကို မကောင်းသောအားဖြင့် သီဆို အပ်၏၊ ကောင်းသော အားဖြင့် သီဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ မှားသောအားဖြင့် ရွတ်ဆိုအပ်၏၊ မှန်သောအားဖြင့် ရွတ်ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မကင်းလွတ်သေးသောကြောင့် ဆင်းရဲမှ မလွတ်ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသူ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးသူ မိမိအကျိုး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသူ ဘဝ သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသူ ရဟန္တာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းအားသာ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ သင့်လျော်၏- "အကြင်သူသည် ငါနှင့်တူသူ ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုသူသည် လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် တစ်ဆယ့်ငါးရက် မြောက်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း၊ လဆန်းပက္ခ လဆုတ်ပက္ခ၏ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့တို့၌ လည်း ကောင်း၊ အလွတ်ရက်ရှည်နေ့တို့၌ လည်းကောင်း အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည် ရာ၏" ဟု (ရွတ်ဆိုခြင်းငှါ သင့်လျော်၏)။

ထိုသို့ သင့်လျော်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ထိုရဟန်းသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ ကင်းလွတ်ပြီးသောကြောင့် ဆင်းရဲမှ လွတ်၏ဟု ငါဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၉ - သုခုမာလသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ ငါသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့၏၊ အလွန် နူးညံ့သိမ်မွေ့၏၊ စင်စစ် နူးညံ့သိမ်မွေ့၏၊ ငါ့ခမည်းတော်၏ နန်းတော်၌ ရေကန်တို့ကို ပြုစီမံအပ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ တစ်ခုသော ရေကန်၌ ကြာညို တစ်ခုသော ရေကန်၌ ပဒုမ္မာကြာ တစ်ခုသော ရေကန်၌ ပုဏ္ဍရိက်ကြာကို ငါ့အတွက် သာလျှင် စိုက်ပျိုး အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် အလွန် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ကာသိတိုင်းထွက် မဟုတ်သော စန္ဒကူးကို မသုံး ဆောင်။ ရဟန်းတို့ ငါ၏ 'ဦးရစ်' ခေါင်းပေါင်းသည် ကာသိတိုင်းမှ ဖြစ်၏၊ အင်္ကျီသည် ကာသိတိုင်းမှ ဖြစ်၏၊ ပုဆိုးသည် ကာသိတိုင်းမှ ဖြစ်၏၊ အပေါ်ရုံသည် ကာသိတိုင်းမှ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ "အအေး အပူ မြက် မြူ ဆီးနှင်းတို့သည် ထို ငါ့ကို မတွေ့ထိပါစေလင့်" ဟု နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး ငါ့အား ထီးဖြူကို ဆောင်း ထားအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဆောင်းရာသီ စံနေရန် ပြာသာဒ်တစ်ဆောင်၊ နွေရာသီ စံနေရန် ပြာသာဒ် တစ်ဆောင်၊ မိုးရာသီစံနေရန် ပြာသာဒ်တစ်ဆောင်အားဖြင့် ထို ငါ့အား ပြာသာဒ် သုံးဆောင် တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို ငါသည် မိုးရာသီစံနေရန် ပြာသာဒ်၌ မိုးလေးလတို့ပတ်လုံး မိန်းမချည်း သက်သက် တီးမှုတ်အပ်ကုန် သော တူရိယာတို့ဖြင့် စံပယ်မွေ့လျော်လျက် ပြာသာဒ်မှ အောက်သို့ မဆင်းမူ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့အိမ်၌ ကျွန်အမှုလုပ်သော ယောကျ်ားအား ပအုံးရည်ဟင်းလျှင် နှစ်ခုမြောက်သော ဆန်ကွဲ ထမင်းကို ပေးသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ငါ့ခမည်းတော်၏ နန်းတော်၌ ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားအား သလေးဆန်ဖြင့် ချက် အပ်သော သားပွဲမ်းထမင်းကို ပေးအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော တန်ခိုးနှင့်လည်းကောင်း ဤသို့ သဘောရှိသော စင်စစ် နူးညံ့ သိမ်မွေ့ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော ထို ငါ့အား- "အကြားအမြင်နည်းသော ပုထုဇဉ် သည် မိမိကိုယ် တိုင်က အိုခြင်း သဘောရှိသူ အိုခြင်းသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်ပါလျက် အိုမင်းသော သူတစ်ပါးကို မြင်သော် မိမိကိုယ်ကို သတိမရဘဲသာလျှင် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ် ဘိ၏၊ ငါသည်လည်း အိုခြင်း သဘောရှိသူ ဖြစ်၏၊ အိုခြင်းသဘောကို မလွန်ဆန် နိုင်သူဖြစ်၏၊ ငါသည် အိုခြင်းသဘောရှိသူ၊ အိုခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်လျက် သာလျှင် အိုမင်းသော သူတစ်ပါးကို မြင်၍ ငြီးငွေ့ငြားအံ့၊ ရှက်နိုးငြားအံ့၊ စက်ဆုပ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ငါ့အား မသင့်လျော်ရာ" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကြံဆင်ခြင်သော ထို ငါ့အား အရွယ် နုပျိုခြင်းကြောင့် အရွယ်နုပျိုခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်တက်ခြင်းသည် အချင်း ခပ်သိမ်းပျောက်ငြိမ်း၏။

"အကြားအမြင်နည်းသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်က နာခြင်းသဘောရှိသူ နာခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်ပါလျက် နာသော သူတစ်ပါးကို မြင်သော် မိမိကိုယ်ကို သတိမရဘဲ သာလျှင် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်ဘိ၏၊ ငါသည်လည်း နာခြင်းသဘောရှိသူ၊ နာခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန် နိုင်သူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် နာခြင်းသဘောရှိသူ၊ နာခြင်းသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်လျက်သာလျှင် နာသော သူတစ်ပါးကို မြင်၍ ငြီးငွေ့ငြားအံ့၊ ရှက်နိုးငြားအံ့၊ စက်ဆုပ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ငါ့အား မသင့်လျော်ရာ" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကြံဆင်ခြင်သော ထို ငါ့အား ရောဂါကင်းခြင်း ကြောင့် ရောဂါကင်းခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်တက်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ငြိမ်း၏။

"အကြားအမြင်နည်းသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်က သေခြင်းသဘောရှိသူ သေခြင်း သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်ပါလျက် သေသော သူတစ်ပါးကို မြင်သော် မိမိကိုယ်ကို သတိမရဘဲ သာလျှင် ငြီးငွေ့၏၊ ရှက်နိုး၏၊ စက်ဆုပ်ဘိ၏၊ ငါသည်လည်း သေခြင်းသဘောရှိသူ၊ သေခြင်းသဘောကို

မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် သေခြင်းသဘောရှိသူ သေခြင်းသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်သူ ဖြစ်လျက်သာလျှင် သေသော သူတစ်ပါးကို မြင်၍ ငြီးငွေ့ငြားအံ့၊ ရှက်နိုးငြားအံ့၊ စက်ဆုပ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် ငါ့အား မသင့်လျော်ရာ”ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကြံဆင်ခြင်သော ထို ငါ့အား အသက်ရှည်ခြင်းကြောင့် အသက်ရှည်ခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်တက်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း ပျောက်ငြိမ်း၏။

ရဟန်းတို့ မာန်ယစ်ခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အရွယ်နုပျိုခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ ရောဂါကင်းခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်း လည်းကောင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်း လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရွယ်နုပျိုခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ဖြင့် ယစ်သော အကြားအမြင် နည်းပါးသည့် ပုထုဇဉ်သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ ထို ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသဖြင့် လားရောက်ရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ရောဂါကင်းခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ဖြင့် ယစ်သော အကြား အမြင် နည်းပါးသည့် ပုထုဇဉ်သည်လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ အသက်ရှည်ခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ဖြင့် ယစ်သော အကြားအမြင် နည်းပါးသည့် ပုထုဇဉ်သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်၏၊ ထို ပုထုဇဉ်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်သောကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသဖြင့် လားရောက်ရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်းတို့ အရွယ်နုပျိုခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ဖြင့် ယစ်သော ရဟန်းသည်လည်း သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏။ ရဟန်းတို့ ရောဂါကင်းခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ဖြင့် ယစ်သော ရဟန်း သည်လည်း သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏။ ရဟန်းတို့ အသက်ရှည်ခြင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ဖြင့် ယစ်သော ရဟန်း သည်လည်း သိက္ခာချ၍ လူထွက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နာခြင်းသဘောရှိကုန်သော၊ အိုခြင်းသဘောရှိကုန်သော၊ ထို့ပြင် သေခြင်း သဘော ရှိကုန်သော ပုထုဇဉ်တို့သည် ထိုသို့ နာခြင်းစသည် သဘောရှိကုန်လျက် သာလျှင် သူတစ်ပါးကို စက်ဆုပ်ကုန်၏။ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၌ ငါသည် ထို နာခြင်းစသော သဘောကို စက်ဆုပ်ငြားအံ့၊ ဤသို့ စက်ဆုပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နေလေ့ရှိသော ငါ့အား ဤစက်ဆုပ်ခြင်း သဘောသည် မသင့်လျော်ရာ။ ဤသို့ ဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော ထို ငါသည် ဥပဓိကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိ၍ ရောဂါကင်းခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ အရွယ်နုပျိုခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်း၌ လည်းကောင်း အကြင် မာန်ယစ်ခြင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ငါသည် ထိုအလုံးစုံသော မာန်ယစ်ခြင်းတို့ကို လွှမ်းမိုးပြီးဖြစ်၏၊ ဝင့်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ဘေးမရှိဟု ရှု၍ နိဗ္ဗာန်ကို ဘေးမရှိဟု မြင်သော ထို ငါ့အား အားထုတ်မှု လုံ့လသည် ဖြစ်ပြီ။ ငါသည် ယခုအခါ၌ ကာမဂုဏ်တို့ကို မမှီဝဲထိုက်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်လျှင် အားထားရာ ရှိသည်ဖြစ်၍ မဆုတ်နစ်တော့အံ့သတည်း။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝဒူတဝဂ် ===

၁၀ - အာဓိပတေယျသုတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် နည်း သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မိမိ ကိုယ်ကို အကြီးအမှူး ပြု၍ ဖြစ်သော 'အတ္တာဓိပတေယျ' တရား လည်းကောင်း၊ သတ္တလောကကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော 'လောကာဓိပတေယျ' တရား လည်း ကောင်း၊ လောကုတ္တရာ တရားကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော 'ဓမ္မာဓိပတေယျ' တရား လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ မိမိ ကိုယ်ကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော 'အတ္တာဓိပတေယျ' တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ "ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ ထို ထို သမ္ဘဝဘဝ၏ အကြောင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ငါ့ကို လွှမ်းမိုးအပ်၏။ ငါ့ကို ဆင်းရဲခြင်းသည် လွှမ်းမိုးအပ်၏၊ ငါ့ကို ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ ဤအလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် အမှန်ပင် ထင်ရှားဖြစ်ရာ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ ငါသည်ကား အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော ကာမဂုဏ် တို့ကို စွန့်ပယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ခဲ့၏၊ ထိုသို့ သဘော ရှိကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ထို အောက်ယုတ်သော ကာမ ဂုဏ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း ရှာမှီးနေငြားအံ့၊ ထိုသို့ ရှာမှီးနေခြင်းသည် ငါ့အား မသင့်လျော်" ဟု (ဤသို့ ကြံဆင်ခြင်၏)။

ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြန်၏။ "ငါသည် အပြည့်အစုံ အားထုတ် အပ်သည်ရှိသော် တွန့်ဆုတ်ခြင်း မရှိသော ဝီရိယသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်၍ တည်သည် ဖြစ်၍ မပျက်သော သတိသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ရူပကာယ နာမကာယသည် ငြိမ်းသည် ဖြစ်၍ ပူပန်ခြင်း ကင်းလတ္တံ့၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့"ဟု (ဆင်ခြင်ပြန်၏)။ ထိုရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကိုသာလျှင် အကြီးအမှူးပြု၍ အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ ကုသိုလ်ကို ပွါးများ၏၊ အပြစ်ရှိသော တရားကို ပယ်စွန့်၏၊ အပြစ် မရှိသော တရားကို ပွါးများ၏၊ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကို မိမိကိုယ်ကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော တရား ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တလောကကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော 'လောကာဓိပတေယျ'တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်း သို့ ကပ်၍ ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ "ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ ထို ထို သမ္ဘဝဘဝ၏ အကြောင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း လူ့ဘောင် မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ် အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ငါ့ကို လွှမ်းမိုး အပ်၏။ ငါ့ကို ဆင်းရဲခြင်းသည် လွှမ်းမိုး အပ်၏၊ ငါ့ကို ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ ဤအလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် အမှန်ပင် ထင်ရှားဖြစ်ရာ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏၊ ငါသည်ကား ဤသို့ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ခဲ့သည် ဖြစ်ပါလျက် ကာမ ဂုဏ်တို့ကို ကြံစည်ခြင်း 'ကာမဝိတက်' ကိုမူလည်း ကြံစည်ငြားအံ့၊ ပျက်စီးရန် ကြံစည်ခြင်း 'ဗျာပါဒ ဝိတက်'ကိုမူလည်း ကြံစည်ငြားအံ့၊

ညှဉ်းဆဲရန် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိဟိံသာဝိတက်' ကိုမူလည်း ကြံစည်ငြားအံ့၊ ဤသတ္တလောက၏ တည်ရာ 'စကြာဝဠာ'သည် ကျယ်ဝန်းများပြားသည်သာတည်း၊ ကျယ်ဝန်းများပြားသော သတ္တလောက၏ တည်ရာ 'စကြာဝဠာ' ၌ တန်ခိုးကြီးကုန်သော နတ်မျက်စိ အမြင် ရှိကုန်သော သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဝေးသော အရပ်မှသော်လည်း မြင်နိုင်ကုန်၏၊ နီးကုန်သော်လည်း မထင်ကုန်၊ မိမိစိတ်ဖြင့်လည်း သူတစ်ပါး စိတ်ကို သိနိုင်ကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် လည်း ငါ့ကို ဤသို့ သိကုန်ရာ၏ "အချင်းတို့ ဤအမျိုးသားကို ရှုကုန်လော့၊ ဤ အမျိုးသားသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရဟန်းပြုသူ ဖြစ်ပါလျက် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ရောပြွမ်း၍ နေဘိ၏"ဟု (ဤသို့ သိကုန်ရာ၏)။

တန်ခိုးကြီးကုန်သော နတ်မျက်စိ အမြင်ရှိကုန်သော မိမိစိတ်ဖြင့်လည်း သူတစ်ပါး စိတ်ကို သိစွမ်းနိုင်ကုန်သော နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို နတ်တို့သည် ဝေးသော အရပ်မှသော်လည်း မြင်နိုင်ကုန်၏၊ နီးကုန်သော်လည်း မထင်ကုန်၊ မိမိစိတ်ဖြင့်လည်း သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်ကုန်၏၊ ထိုနတ်တို့သည်လည်း ငါ့ကို ဤသို့ သိကုန်ရာ၏ "အချင်းတို့ ဤအမျိုးသားကို ရှုကုန်လော့၊ ဤအမျိုးသားသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရဟန်းပြုသူ ဖြစ်ပါလျက် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ရောပြွမ်းလျက် နေဘိ၏"ဟု (ဤသို့ သိကုန် ရာ၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြန်၏ "ငါသည် အပြည့်အစုံအားထုတ်အပ်သည်ရှိသော် တွန့်ဆုတ်ခြင်း မရှိသော ဝီရိယသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်၍ တည်သည်ဖြစ်၍ မပျက်သော သတိသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ရူပကာယ နာမကာယသည် ငြိမ်းသည် ဖြစ်၍ ပူပန်ခြင်း ကင်းလတ္တံ့၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည် ဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု (ဆင်ခြင်ပြန်၏)။ ထို ရဟန်းသည် လောကကို သာလျှင် အကြီး အမှူးပြု၍ အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ ကုသိုလ်ကို ပွါးများ၏၊ အပြစ်ရှိသော တရားကို ပယ်စွန့်၏၊ အပြစ် မရှိသော တရားကို ပွါးများ၏၊ စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို လောကကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ လောကုတ္တရာတရားကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော 'ဓမ္မာဓိပတေယျ' တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ဖြစ်စေ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ "ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထို ထို သမ္ဘဝ္တိဘဝ၏ အကြောင်း ကြောင့်သော် လည်းကောင်း လူ့ဘောင် မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် မဟုတ်။ စင်စစ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ငါ့ကို လွှမ်းမိုးအပ်၏။ ငါ့ကို ဆင်းရဲခြင်းသည် လွှမ်းမိုးအပ်၏၊ ငါ့ကို ဆင်းရဲခြင်း သည် နှိပ်စက်အပ်၏၊ ဤအလုံးစုံသော ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် အမှန်ပင် ထင်ရှားဖြစ်ရာ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့၏။ တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး တတ်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဆောင်ပြထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစား နိုင်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း။ ထိုတရားတော်ကို သိကုန်မြင်ကုန်လျက် နေကြကုန်သော ငါ၏ သီတင်း သုံးဖော်တို့သည် ရှိကြ ကုန်၏။ ငါသည်သာ ဤသို့ ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော သာသနာတော်၌ ဝင်ရောက်၍ ရဟန်းပြုသူ ဖြစ်ပါလျက် စင်စစ် ပျင်းရိမေ့လျော့၍ နေငြားအံ့၊ ဤသို့ နေခြင်းသည် ငါ့အား မသင့်လျော်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်ပြန်၏။ "ငါသည် အပြည့်အစုံ အားထုတ် အပ်သည် ရှိသော် တွန့်ဆုတ်ခြင်း မရှိသော ဝီရိယသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်၍ တည်သည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ရူပကာယ နာမကာယသည် ငြိမ်းသည် ဖြစ်၍

ပူပန်ခြင်း ကင်းလတ္တံ့၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ထားအပ်သည် ဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့." ဟု (ဆင်ခြင်ပြန်၏)။ ထိုရဟန်း သည် လောကုတ္တရာ တရား ကိုသာလျှင် အကြီးအမျှးပြု၍ အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ ကုသိုလ်ကို ပွါးများ၏၊ အပြစ်ရှိသော တရားကို ပယ်စွန့်၏၊ အပြစ်မရှိသော တရားကို ပွါးများ၏၊ စင်ကြယ် သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို လောကုတ္တရာတရားကို အကြီးအမှူး ပြု၍ ဖြစ်သော တရားဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြီး အမှူးပြု၍ ဖြစ်သော တရားသည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အချင်းယောကျ်ား မကောင်းမှုကို ပြုသူ၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်မည်သည် လောက၌ မရှိ။ မှန်သည်လည်း ဖြစ်စေ၊ မှားသည်လည်း ဖြစ်စေ အကြင် အမှုကို သင်ပြု၏၊ ထို သင်ပြုသော အမှုကို မိမိကိုယ်တိုင် သိ၏။ အချင်းတို့ အကြင်သူသည် ကောင်းမြတ်၍ သက်သေ သဖွယ် ဖြစ်သော မိမိကိုယ်ကို မထီမဲ့မြင် အောက်မေ့၏၊ ထိုသူသည် မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော ထို မကောင်းမှုကို စင်စစ် လျှို့ဝှက်၏။ လောက၌ မညီညွတ်သော တရားကို ကျင့်သုံးသော လူမိုက်ကို နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘုရား (စသော သူတော်ကောင်း)တို့သည်လည်းကောင်း တွေ့မြင် ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် မိမိကိုယ်ကို အကြီးအမှူး ပြုတတ်သော ရဟန်းသည် လည်း ကောင်း၊ ပညာရှိ၍ ကိလေသာကို လောင်ကျွမ်း စေတတ်သူ လောကကို အကြီးအမှူးပြုတတ်သူ ရဟန်းသည် လည်းကောင်း၊ လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော အကျင့်ရှိသူ မှန်သော လုံ့လရှိသူ လောကုတ္တရာတရားကို အကြီးအမှူး ပြုတတ်သူ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း မဆုတ် ယုတ်။ ကိလေသာကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသော အကြင် ရဟန်းသည် ကိလေသာ မာရ်ကို နှိပ်စက်၍၊ အယုတ်ကို ပြုတတ်သော ကိလေသာမာရ်ကို လွှမ်းမိုး၍၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၏ ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၏။ လောကကို သိတတ်၍ ကောင်းသော ပညာရှိသော၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော တရားတို့၌ တပ်ခြင်းတဏှာမရှိသော၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာသည် တစ်ခါတစ်ရံမျှ မဆုတ်ယုတ်။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဒေဝဒူတဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၁ - သမ္မုခီဘာဝသုတ်

၄၁။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့၏ မျက်မှောက် ထင်ရှားရှိသည့် အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသားသည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရား၏ မျက်မှောက်ထင်ရှားရှိသည့်အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသားသည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူဝတ္ထု၏ မျက်မှောက် ထင်ရှားရှိသည့် အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသားသည် များစွာသော ကောင်းမှု ကို ဖြစ်ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ မျက်မှောက်ထင်ရှား ရှိသည့်အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရား နှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသားသည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့၏ မျက်မှောက် ထင်ရှား ရှိသည့် အဖြစ်ကြောင့် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသား သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၂ - တိဌာနသုတ်

၄၂။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြည်ညိုသူကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ သိအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သီလနှင့်ပြည့်စုံသော သူတို့ကို ဖူးမြင်လိုသူ ဖြစ်၏၊ သူတော်ကောင်း တရားကို နာကြားလိုသူဖြစ်၏၊ လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆေးကြော အပ်သော လက်ရှိသည် စွန့်လွှတ်ခြင်း၌ ပျော်မွေ့သည် တောင်းခံခြင်းငှါ သင့်သည် ပေးလှူမှု ဝေဖန်ခန့်ခွဲမှု၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌နေသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း သုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြည်ညိုသောသူကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ သိအပ်၏။ (အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်) သီလနှင့် ပြည့်စုံသူတို့ကို ဖူးမြင်လို၏၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားလို၏၊ ဝန်တိုခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက် တတ်၏၊ ထိုသူကို စင်စစ် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၃ - အတ္တဝသသုတ်

၄၃။ ရဟန်းတို့ အကြောင်း သုံးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာရှုမြင်သဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား တရားကို ဟောကြားခြင်းငှါ သင့်သည်သာတည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တရားဟောသော သူသည် အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ တရားနာသောသူသည် အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကို လည်း သိ၏။ တရားဟောသောသူ တရားနာသောသူ နှစ်ယောက်သော သူတို့သည် အနက် ကိုလည်း သိကုန်၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်သဖြင့် သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောခြင်းငှါ သင့်သည် သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

၄ - ကထာပဝတ္တိသုတ်

၄၄။ ရဟန်းတို့ စကားဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ကြောင့် ဖြစ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တရားဟောသောသူသည် အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ တရားနာသော သူသည် အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိ၏။ တရားဟောသောသူ တရားနာသောသူ နှစ်ယောက်သော သူတို့သည် အနက်ကိုလည်း သိကုန်၏၊ ပါဠိကိုလည်း သိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စကားဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

၅ - ပဏ္ဍိတသုတ်

၄၅။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ ပညတ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤ သုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ အလှူ 'ဒါန'ကို ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ ပညတ် အပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းကို ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ ပညတ် အပ်၏။ ရဟန်းတို့ အမိ အဖတို့အား လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းကို ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ ပညတ် အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိ သူတော် ကောင်းတို့ ပညတ်အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤ သုံးမျိုးတို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလှူပေးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ (သူတစ်ပါးတို့အား) မညှဉ်းဆဲခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စောင့်ထိန်းခြင်း ကို လည်းကောင်း၊ ဣန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန် မြတ်သော အကျင့် ရှိကုန်သော သူတို့၏ အမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေး ပြုစုခြင်းကို လည်းကောင်း သူတော်ကောင်းတို့ ပညတ်အပ်၏။ သူတော်ကောင်းတို့သည် (ပညတ်အပ် ကုန်သော) အကြင် အကြောင်း သုံးမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ကို ဉာဏ် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ ပညာရှိသည် မှီဝဲရာ၏၊ ထိုသူသည် ချမ်းမြေ့သော နတ်ပြည် လောကသို့ ဝင်ရောက်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၆ - သီလဝန္တသုတ်

၄၆။ ရဟန်းတို့ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အကြင် ရွာကိုလည်းကောင်း၊ နိဂုံးကို လည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေကုန်၏၊ ထို ရွာနိဂုံး၌ နေကုန်သော လူတို့သည် အကြောင်း သုံးမျိုး တို့ဖြင့် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါးစေကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ဖြစ်ပွါးစေခြင်း လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်ပွါးစေခြင်း လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့် ဖြစ်ပွါးစေခြင်း လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည် အကြင် ရွာကို လည်းကောင်း၊ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေကုန်၏၊ ထို ရွာနိဂုံး၌ နေကုန်သော လူတို့ သည် ဤအကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်ပွါး စေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၇ - သင်္ခတလက္ခဏာသုတ်

၄၇။ ရဟန်းတို့ သင်္ခတ[၁]တရား၏ သင်္ခတဟု မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ[၂]တို့သည် ဤ သုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ဖြစ်ခြင်း 'ဥပါဒ်' လက္ခဏာသည် ထင်ရှား၏၊ ပျက်ခြင်း 'ဘင်' လက္ခဏာသည် ထင်ရှား၏၊ ဥပါဒ်အခိုက်အတန့်၏ ပြောင်းလဲခြင်း 'ဌီ'လက္ခဏာသည် ထင်ရှား၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ခတတရား၏ သင်္ခတဟု မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့သည် ဤ သုံးမျိုး တို့ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

၁။ သင်္ခတ၊ အကြောင်းတရားတို့ စုပေါင်းပြုအပ်သောသဘော။
၂။ လက္ခဏာ၊ ဤတရားသဘောကား သင်္ခတဖြစ်သည်ဟု သိကြောင်းအမှတ်အသား။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၈ - အသင်္ခတလက္ခဏာသုတ်

၄၈။ ရဟန်းတို့ အသင်္ခတတရား၏ အသင်္ခတဟု မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဖြစ်ခြင်း 'ဥပါဒ်' လက္ခဏာသည် မထင်ရှားပေ၊ ပျက်ခြင်း 'ဘင်' လက္ခဏာသည် မထင်ရှားပေ၊ ဥပါဒ်အခိုက်အတန့်၏ ပြောင်းလဲခြင်း 'ဋီ' လက္ခဏာသည် မထင်ရှားပေ။ ရဟန်းတို့ အသင်္ခတတရား၏ အသင်္ခတဟု မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - ပဗ္ဗတရာဇသုတ်

၄၉။ ရဟန်းတို့ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းကို အမှီပြု၍ သစ်ပင်ကြီးတို့သည် ကြီးပွါးခြင်း သုံးမျိုး တို့ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အကိုင်း အခက် အရွက်ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏၊ အခေါက် အပွေးဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏၊ အကာ အနှစ်ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟိမဝန္တာ တောင်မင်းကို အမှီပြု၍ သစ်ပင်ကြီးတို့သည် ဤကြီးပွါးခြင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးသား အကြီးအကဲကို အမှီပြု၍ (သားမယားစသော) အိမ်သူအိမ်သား အပေါင်းသည် ကြီးပွါးခြင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါး၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ယုံကြည်ခြင်း 'သဒ္ဓါတရား' ဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ အကျင့် 'သီလ' ဖြင့် ကြီးပွါး၏၊ အသိ 'ပညာ' ဖြင့် ကြီးပွါး၏။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးသား အကြီးအကဲကို အမှီပြု၍ (သားမယားစသော) အိမ်သူအိမ်သား အပေါင်းသည် ဤကြီးပွါးခြင်း သုံးမျိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွါး၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တောအုပ်ကြီးအတွင်း၌ ရှိသော ကျောက်တောင်ကြီးကို အမှီပြု၍ တောစိုး သစ်ပင်ကြီး တို့သည် ကြီးပွါးကုန်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူသာလျှင် ဤလောက၌ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော၊ သဒ္ဓါတရား ရှိသော အမျိုးသား အကြီးအကဲကို အမှီပြု၍ သား မယားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အဆွေခင်ပွန်း တို့သည် လည်းကောင်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင် သူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးအပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ထို သဒ္ဓါတရား နှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသားကို မှီ၍အသက်မွေးကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း (သဒ္ဓါစသော သုံးပါးသော တရားတို့ဖြင့်) ကြီးပွါး ကုန်၏။ မိမိ အကျိုးကို မြော်မြင် တတ်ကုန်သော ထိုပညာရှိတို့သည် ထို သီလရှိသော သူ၏ သီလကို လည်းကောင်း၊ စွန့်ကြဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကောင်းသော အကျင့်ကို လည်းကောင်း မြင်ကုန် သည်ဖြစ်၍ အတုလိုက်ကာ ပြုကုန်၏။ ဤလောက၌ နှစ်သက်ခြင်းရှိကုန်သော ချမ်းသာကို လိုလား ကုန်သော သူတို့သည် သုဂတိဘဝသို့ လားကြောင်း ခရီးသဖွယ်ဖြစ်သော တရားကို ကျင့်ရ၍ နတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်ရကုန်၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၁၀ - အာတပ္ပကရဏီယသုတ်

၅၀။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မဖြစ်ကုန်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏၊ မဖြစ်ကုန် သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာ ကုန်သော ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် ကျင်နာစပ်ရှားကုန် မသာယာဖွယ်ဖြစ်ကုန် မနှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ကုန် အသက်ကို ဆောင်တတ်ကုန် ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို သည်းခံနိုင်ခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း သုံးမျိုး တို့ဖြင့် အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်ကုန်သေးသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ မဖြစ်ကုန်သေးသောကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော ပြင်းထန်ကုန် ကြမ်းတမ်းကုန် ကျင်နာ စပ်ရှားကုန် မသာယာဖွယ်ဖြစ်ကုန် မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်ကုန် အသက်ကို ဆောင်တတ်ကုန် ကိုယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကိုသည်းခံနိုင်ခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဤရဟန်းကို ဆင်းရဲအဆုံးကို ကောင်းစွာ ပြုခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း ရှိသော ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - စူဠဝဂ် ===

၁၁ - မဟာစောရသုတ်

၅၁။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးတို့သည် အိမ်ကိုသော်လည်း ဖောက်ထွင်း၏၊ ရွာကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက်လုယက်၏၊ တစ်အိမ်တည်းကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယက်၏၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍သော်လည်း တိုက်ခိုက်လုယက်၏၊ အဘယ်သုံးမျိုးနည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် မညီညွတ်သည်ကိုသော်လည်း အမှီရ၏၊ တောအုပ်ကို သော်လည်း အမှီရ၏၊ အားကြီးသူကိုသော်လည်း အမှီရ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီး သည် မညီညွတ် သည်ကို အမှီရသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် သွားလာ ကူးခက်သော မြစ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ မညီညွတ်သော တောင်ကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် မညီညွတ်သည်ကို အမှီရသည် မည်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် တောအုပ်ကို အမှီရသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် မြက်တောကိုသော် လည်းကောင်း၊ သစ်တောကိုသော် လည်းကောင်း၊ ထူထဲသော တောအုပ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ တောအုပ်ကြီးကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် တောကို အမှီရ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့

လျှင် ခိုးသူကြီးသည် အားကြီးသူကို အမှီရသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ခိုးသူကြီးသည် မင်းတို့ကို သော် လည်းကောင်း၊ မင်း၏ အမတ် ကြီးတို့ကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏၊ ထို ခိုးသူကြီးအား "ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် တစ်စုံ တစ်ရာကို ပြောပြောအံ့၊ ဤမင်းတို့ကသော် လည်း ကောင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့ကသော်လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ငါ့အကျိုးကို ပြောကြား ကုန်လတ္တံ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် တစ်စုံတစ်ရာကို အကယ်၍ ပြောအံ့၊ ထို မင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ ထို မင်း၏ အမတ်ကြီး တို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ထို ခိုးသူကြီး၏ အကျိုးကို ပြောကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ခိုးသူကြီးသည် အားကြီးသူကို အမှီ ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီး သည် အိမ်ကိုသော်လည်း ဖောက်ထွင်း၏၊ ရွာကိုသော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယက်၏၊ တစ်အိမ်တည်းကို သော်လည်း တိုက်ခိုက် လုယက်၏၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ သော်လည်း တိုက်ခိုက်လုယက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းယုတ်သည် ဂုဏ်ကို တူးဖြို ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် တူးဖြိုဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း စွပ်စွဲ အပ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ဖြစ်ပွါးစေ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မညီညွတ်သည်ကိုသော်လည်း အမှီရ၏၊ တောအုပ်ကို သော်လည်း အမှီရ၏၊ အားကြီးသူကိုသော်လည်း အမှီရ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းယုတ်သည် အဘယ်သို့လျှင် မညီညွတ် သည်ကို အမှီရသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မညီညွတ်သော ကာယကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မညီညွတ်သော ဝစီကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မညီညွတ်သော မနောကံနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ် သည် မညီညွတ်သည်ကို အမှီရသည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် တောအုပ်ကို အမှီရသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာ တော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မှားသော အယူရှိ၏၊ သဿတစသည်ဖြင့် စွဲယူသော 'အန္တဂ္ဂါဟိက' ဒိဋ္ဌိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် တောအုပ်ကို အမှီရ သည် မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းယုတ်သည် အားကြီးသူကို အမှီရသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းယုတ်သည် မင်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မင်း၏ အမတ်ကြီး တို့ကိုသော် လည်းကောင်း အမှီရ၏၊ ထိုရဟန်းယုတ်အား "ငါ့ကို တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည် တစ်စုံတစ်ရာကို အကယ်၍ ပြောအံ့၊ ဤမင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ ဤမင်း၏ အမတ်ကြီး တို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ငါ့အကျိုးကို ပြောကုန်လတ္တံ့" ဟု အကြံဖြစ်၏၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် တစ်စုံ တစ်ရာကို အကယ်၍ ပြောအံ့၊ ထို မင်းတို့ကသော် လည်းကောင်း၊ ထိုမင်း၏ အမတ်ကြီးတို့ကသော် လည်းကောင်း အပြစ်ကို ကာကွယ်၍ ထိုရဟန်း ယုတ်၏ အကျိုးကို ပြောကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းယုတ် သည် အားကြီးသူကို အမှီရသည် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းယုတ်သည် ဂုဏ်ကို တူးဖြိုဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့် တူးဖြိုဖျက် ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာ ရှိတို့လည်း စွပ်စွဲ အပ်၏၊ များစွာသော မကောင်းမှု တို့ကိုလည်း ဖြစ်ပွါး စေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စောဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် စူဠဝဂ် ပြီး၏။

ပဌမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်

၅၂။ ထိုအခါ ဖွားမြင်သည်မှ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိ၍ အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုကြ ကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရားအား- “အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဖွားမြင်သည်မှ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ပင် ရှိကြ၍ အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကြပါကုန်ပြီ၊ ထို အကျွန်ုပ်တို့ကား ဒုဂ္ဂတိဘေးမှ စောင့်ရှောက် တားမြစ်ကြောင်း ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကိုမူ မပြုလုပ်ကြရ ပါကုန်သေး၊ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ် တို့အား ရှည်ကြာလေးမြင့် အစီးအပွါးရှိခြင်း ချမ်းသာခြင်း ငှါ ဖြစ်နိုင်ရာသော သွန်သင် ဆုံးမခြင်း ဖြင့် သွန်သင် ဆုံးမ တော်မူပါ” ဟု လျှောက်ထားကြ ကုန်၏။

ပုဏ္ဏားတို့ သင်တို့သည် ဖွားမြင်သည်မှ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိကုန်၍ အိုမင်းကြီးမြင့် အရွယ် ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ စင်စစ် ရောက်ကြကုန်၏။ သင်တို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘေးမှ စောင့်ရှောက် တားမြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုမူ မပြုလုပ်ကြရကုန်သေး၊ ပုဏ္ဏားတို့ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်းသည် ဤသတ္တလောကကို အဆင့်ဆင့် ပို့ဆောင်အပ်၏။ ပုဏ္ဏားတို့ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း သည် သတ္တလောကကို ဤသို့ အဆင့်ဆင့် ပို့ဆောင် အပ်သည် ရှိသော် ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွား သူ၏ ခိုကိုးရာ ပုန်းအောင်းရာ မှီခိုရာ ကိုးကွယ်ရာ လဲလျောင်းရာ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အို နာ သေရေး ဒုက္ခဘေးတို့သည်) ဇီဝိတိန္ဒြေကို အဆင့်ဆင့် ပို့ဆောင်အပ်၏၊ (သတ္တဝါတို့၏) အသက်သည် တိုတောင်းလှ၏၊ အိုခြင်းတရားသည် အဆင့်ဆင့် ပို့ဆောင် အပ်သော သတ္တဝါအား ကိုးကွယ်ရာတို့ မည်သည် မရှိနိုင်ကုန်၊ သေခြင်းတရား၌ ဤမည်သော ဘေးကို (ပညာမျက်စိဖြင့်) မြင်အောင် ရှုလျက် ချမ်းသာကို ဆောင်စွမ်းနိုင်သော ကုသိုလ် ကောင်းမှု တို့ကို ပြုရာသတည်း။

ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အသက် ဝိညာဉ်ရှင် နေစဉ် ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း တမလွန်လောက သို့ ပြောင်းသွား သူအား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်သတည်း။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဒွေဗြာဟ္မဏသုတ်

၅၃။ ထိုအခါ ဖွားမြင်သည်မှ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ်ရှိ၍ အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့် လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်တို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုကြ ကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဖွားမြင်သည်မှ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ရှိကြ၍ အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့လည်း ရောက်ကြပါကုန်ပြီ။ ထို အကျွန်ုပ်တို့အား ဒုဂ္ဂတိဘေးမှ စောင့်ရှောက် တားမြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုမူ မပြုလုပ်ကြရပါ ကုန်သေး။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ် တို့အား ရှည်ကြာလေးမြင့် အစီးအပွါးရှိခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်ရာသော သွန်သင် ဆုံးမခြင်းဖြင့် သွန်သင်ဆုံးမတော်မူပါ" ဟု လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ပုဏ္ဏားတို့ သင်တို့သည် ဖွားမြင်သည်မှ အသက်တစ်ရာ့နှစ်ဆယ် ရှိကုန်၍ အိုမင်း ကြီးမြင့် အရွယ် ရင့်ကာ ဆင့်ဆင့်လွန်မြောက် အဆုံးအရွယ်သို့ စင်စစ် ရောက်ကြကုန်၏။ သင်တို့သည် ဒုဂ္ဂတိဘေးမှ စောင့်ရှောက် တားမြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုမူ မပြုလုပ်ကြရကုန်သေး၊ ပုဏ္ဏားတို့ ဤသတ္တ လောကကို အိုခြင်းမီး နာခြင်းမီး သေခြင်းမီးသည် လောင်မြိုက်နေ၏။ ပုဏ္ဏားတို့ သတ္တလောကကို အိုခြင်းမီး နာခြင်းမီး သေခြင်းမီးသည် ဤသို့ လောင်မြိုက် အပ်သည် ရှိသော် ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွားသူ၏ ခိုကိုးရာ ပုန်းအောင်းရာ မှီခိုရာ ကိုးကွယ်ရာ လဲလျောင်းရာ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အိမ်ကို မီးစွဲလောင်သည်ရှိသော် အကြင် အိုးခွက် စသော ပစ္စည်းကို ထုတ်ယူထား အပ်၏၊ ထို ထုတ်ယူထားအပ်သော အိုးခွက်စသော ပစ္စည်းသည် လည်းကောင်း၊ ထို အိမ်၌ အကြင် အကြင် ပစ္စည်းကို မီးမလောင်၊ ထို မီးမလောင်သော ပစ္စည်းသည် လည်းကောင်း အိမ်ရှင်၏ အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ ဤအတူပင် သတ္တလောကကို အိုခြင်းမီး နာခြင်းမီး သေခြင်းမီးသည် စွဲလောင် အပ်၏၊ ချမ်းသာကို ဆောင်စွမ်း နိုင်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပေးလှူခြင်းဖြင့် ထုတ်ယူ ထားအပ်သည် သာတည်း၊ ပေးလှူ အပ်ပြီးသော အလှူ 'ဒါန' သည် ကောင်းစွာ ထုတ်ယူ ထားအပ် ပြီး မည်၏။ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အသက်ဝိညာဉ်ရှင်နေစဉ် ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည် လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝသို့ ပြောင်းသွား သူအား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်သတည်း။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၃ - အညရတဗြာဟ္မဏသုတ်

၅၄။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီး လျှင် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဂေါတမ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ထိုက်သော တရား ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်သော တရားဟု ဆိုအပ် ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မျှဖြင့်တရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်ပါသနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး ပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြ ထိုက်ပါ သနည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက် ပါသနည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိ တို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်ပါ သနည်း ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ပုဏ္ဏား ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသောသူသည် ရာဂနှိပ်စက် ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ ရာဂဖြင့် သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲ ရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါးဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရပေ။ (ပုဏ္ဏား ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသော သူသည်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မကျင့်၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ကို မကျင့်၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မကျင့်၊ ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသော သူသည်။ပ။ မိမိအကျိုးကိုလည်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ အကျိုးကိုလည်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိ အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ အကျိုးကိုလည်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊)၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် တရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏။ပ။ ( ) ဤကွင်းအတွင်းရှိ စကားရပ်များသည် သီဟိုဠ် ယိုးဒယား ကမ္ဘောဒီးယား အင်္ဂလိပ်မူတို့၌ မပါ။

ပုဏ္ဏား ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သူသည် ဒေါသနှိပ်စက် ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ ဒေါသဖြင့် သိမ်းကျုံးဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲ ရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း ခံစားရ၏။ ဒေါသကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရပေ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင်တရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်၏။ပ။

ပုဏ္ဏား မောဟဖြင့် တွေဝေသောသူသည် မောဟနှိပ်စက် ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ မောဟဖြင့် သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲ ရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ မောဟကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိဆင်းရဲ ရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါးဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရပေ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင်တရားသည် ကိုယ်တိုင်

သိမြင်ထိုက်၏။ အခါမလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်၏၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိ လည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ "မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်" ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ သာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထို အကျွန်ုပ်သည် အသျှင် ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကို လည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏၊ ရဟန်းသံဃာတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု လျှောက်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၄ - ပရိဗ္ဗာဇကသုတ်

၅၅။ ထိုအခါ တစ်ဦးသော ပုဏ္ဏားမျိုး ဖြစ်သော ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဂေါတမ ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်သော တရား၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်သော တရား ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ် မျှဖြင့် တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ထိုက်ပါသနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြ ထိုက်ပါသနည်း၊ မိမိ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်ပါ သနည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိ တို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင် ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်ထား၏)။

ပုဏ္ဏား ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသောသူသည် ရာဂနှိပ်စက် ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ ရာဂဖြင့် သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲ ရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါးဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရပေ။ ပုဏ္ဏား ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသော သူသည်။ပ။ ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်း သော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ ပုဏ္ဏား ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသော သူသည်။ပ။ မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ အကျိုးကို လည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိအကျိုးကိုလည်းဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊

သူတစ်ပါး အကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင်တရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏။ပ။

ပုဏ္ဏား ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သူသည်။ပ။ ပုဏ္ဏား မောဟဖြင့် တွေဝေသောသူသည် မောဟ နှိပ်စက်ဖိစီးအပ်သည် ဖြစ်၍ မောဟဖြင့် သိမ်းကျုံးဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ မောဟကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲ ရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရပေ။ ပုဏ္ဏား မောဟဖြင့် တွေဝေသောသူသည် မောဟနှိပ်စက်ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ မောဟဖြင့် သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်း သော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏၊ မောဟကို ပယ်ခွါ လိုက်သော် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ ပုဏ္ဏား မောဟဖြင့် တွေဝေသော သူသည် မောဟ နှိပ်စက် ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ မောဟဖြင့် သိမ်းကျုံးဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိ၏ အကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ မောဟကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိအကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ၏ အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် တရားတော်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏၊ အခါမလင့် အကျိုး ပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြ ထိုက်၏၊ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်၏၊ (အရိယာ) ပညာရှိ တို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၅ - နိဗ္ဗုတသုတ်

၅၆။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဂေါတမ ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်သော နိဗ္ဗာန်, ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်သော နိဗ္ဗာန်ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်ပါ သနည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးပါသနည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက် ပါသနည်း၊ မိမိ့ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်ပါသနည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်ပါ သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ရာဂဖြင့် တပ်စွန်းသောသူသည် ရာဂနှိပ်စက်ဖိစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ ရာဂဖြင့် သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရာဂကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း မခံစားရပေ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် နိဗ္ဗာန်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်၏။

ပုဏ္ဏား ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သူသည်။ပ။ ပုဏ္ဏား မောဟဖြင့် တွေဝေသူသည် မောဟ နှိပ်စက် ဖိစီးအပ်သည် ဖြစ်၍ မောဟဖြင့် သိမ်းကျုံး ဆွဲဆောင်အပ်သည့် စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း ကြံစည်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ မောဟကို ပယ်ခွါလိုက်သော် မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲ ရန်လည်း မကြံစည်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ပါးစုံ ဆင်းရဲရန်လည်း မကြံစည်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း မခံစားရပေ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့လည်း နိဗ္ဗာန်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ထိုက်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသူသည် အကြွင်းမဲ့ ရာဂကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ခံစားရ၏။ အကြွင်းမဲ့ ဒေါသကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ခံစားရ၏၊ အကြွင်းမဲ့ မောဟကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ခံစားရ၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် နိဗ္ဗာန်သည် ကိုယ်တိုင် သိမြင် ထိုက်၏၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး၏၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်၏။ မိမိကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်၏။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော် သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၆ - ပလောကသုတ်

၅၇။ ထိုအခါ ဥစ္စာကြွယ်ဝသော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဂေါတမ (အသက်) ကြီးကုန် အရွယ်ရင့် ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ရှေးပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုကြသော ဤစကားကို ကြားဖူး ပါသည် 'ရှေးအခါက ဤလူ့ဘုံလောကသည် အဝီစိငရဲကြီးကဲ့သို့ပင် လူတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်၍ နေ၏၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သည် ကြက်ပျံတကျ ရှိကုန်၏'ဟု (ကြားဖူးပါသည်)။ ယခု အခါ၌ လူအများ နည်းပါး ကုန်ခန်း၏၊ ကျေးတိုးကျဲတဲ ထင်၏၊ ရွာတို့သည်လည်း ရွာမဟုတ်ကုန်၊ နိဂုံးတို့ သည်လည်း နိဂုံးမဟုတ်ကုန်၊ မြို့တို့သည်လည်း မြို့ မဟုတ်ကုန်၊ ဇနပုဒ်တို့သည်လည်း ဇနပုဒ် မဟုတ် ကုန်။ အသျှင်ဂေါတမ ယင်းသို့ ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ လူတို့သည် မတရားသော 'အဓမ္မ' လောဘဖြင့် တပ်မက်ကုန်၏၊ မညီမျှ သော 'ဝိသမ' လောဘဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ မှောက်မှားသော အကျင့် 'မိစ္ဆာဓမ္မ' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ထိုသူတို့ သည် မတရားသော လောဘဖြင့် တပ်မက်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မညီမျှသော လောဘဖြင့် နှိပ်စက် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ မှောက်မှားသော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍ ထက်သော လက်နက်တို့ကို စွဲကိုင်ကြလျက် အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ကြကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် လူပေါင်း မြောက်မြားစွာ သေကုန်၏၊ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ယခုအခါ၌ လူများ နည်းပါး ကုန်ခန်း၏၊ ကျေးတိုးကျဲတဲ ထင်၏၊ ရွာတို့သည်လည်း ရွာမဟုတ်ကုန်၊ နိဂုံးတို့ သည်လည်း နိဂုံး မဟုတ်ကုန်၊ မြို့တို့သည်လည်း မြို့မဟုတ်ကုန်၊ ဇနပုဒ်တို့သည်လည်း ဇနပုဒ် မဟုတ်ကုန်။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း အကြောင်း (တစ်ရပ်) အထောက်အထား (တစ်ခု) ပေတည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ယခုအခါ၌ လူတို့သည် မတရားသော လောဘဖြင့် တပ်မက်ကုန်၏၊ မညီမျှသော လောဘဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ မှောက်မှားသော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ မတရားသော လောဘဖြင့် တပ်မက်ကုန်သော မညီမျှသော လောဘဖြင့် နှိပ်စက် အပ်ကုန်သော မှောက်မှားသော အကျင့် နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထို လူတို့အား မိုးသည် ရေအလျဉ်ကို ကောင်းစွာ ရွာချမပေး၊ ထို့ကြောင့် ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး၏၊ ကောက်ပင်တို့ မသန် စွမ်းကုန်၊ ကောက်ပင်တို့ ပိုးဖျက်ခံရ၏၊ အရိုးတံသာ ကျန်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် လူပေါင်း မြောက်မြားစွာ သေကုန်၏။ ယင်းအကြောင်းကြောင့် ယခုအခါ၌ လူများ နည်းပါး ကုန်ခန်း၏၊ ကျေးတိုးကျဲတဲ ထင်၏၊ ရွာတို့သည်လည်း ရွာမဟုတ်ကုန်၊ နိဂုံးတို့ သည်လည်း နိဂုံး မဟုတ်ကုန်၊ မြို့တို့ သည်လည်း မြို့မဟုတ်ကုန်၊ ဇနပုဒ်တို့ သည်လည်း ဇနပုဒ်မဟုတ်ကုန်။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း အကြောင်း (တစ်ရပ်) အထောက်အထား (တစ်ခု) ပေတည်း။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ယခုအခါ၌ လူတို့သည် မတရားသော လောဘဖြင့် တပ်မက်ကုန်၏၊ မညီမျှသော လောဘဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ မှောက်မှားသော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ မတရားသော လောဘဖြင့် တပ်မက်ကုန်သော မညီမျှသော လောဘဖြင့် နှိပ်စက် အပ်ကုန်သော မှောက်မှားသော အကျင့် နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထို လူတို့ထံသို့ အကြီးအကဲ ဖြစ်သော ဘီလူးတို့သည် ကြမ်းတမ်းသော ဘီလူးတို့ကို စေလွှတ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် လူအပေါင်း မြောက်မြားစွာ သေကုန်၏။ ယင်း အကြောင်းကြောင့် ယခုအခါ၌ လူအများနည်းပါးကုန်ခန်း၏၊ ကျေးတိုး ကျဲတဲ ထင်၏၊ ရွာတို့သည်လည်း ရွာမဟုတ်ကုန်၊ နိဂုံးတို့သည်လည်း နိဂုံးမဟုတ်ကုန်၊ မြို့တို့သည်လည်း မြို့မဟုတ်ကုန်၊ ဇနပုဒ်

တို့သည်လည်း ဇနပုဒ်မဟုတ်ကုန်။ ပုဏ္ဏား ဤသည်လည်း အကြောင်း (တစ်ရပ်) အထောက်အထား (တစ်ခု) ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါး) ကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၇ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသုတ်

၅၈။ ထိုအခါ ဝစ္ဆအနွယ်ဖြစ်သော ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး ဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင် ဂေါတမ ရဟန်းဂေါတမသည် 'ငါ့အား သာလျှင် အလှူကို ပေးလှူအပ်၏၊ တစ်ပါးသူတို့အား အလှူကို မပေးလှူအပ်။ ငါ့တပည့် တို့အား သာလျှင် အလှူကို ပေးလှူအပ်၏၊ တစ်ပါးသူတို့၏ တပည့် တို့အား အလှူကို မပေးလှူအပ်။ ငါ့အား ပေးလှူသော အလှူသာလျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တစ်ပါးသူတို့အား ပေးလှူသော အလှူသည် အကျိုး မကြီး။ ငါ့တပည့်တို့အား ပေးလှူသော အလှူသာလျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တစ်ပါးသူတို့၏ တပည့်တို့အား ပေးလှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီး' ဟု ပြောဟောသည် ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားဖူး ပါသည်။ အသျှင် ဂေါတမ အသို့နည်း ရဟန်းဂေါတမသည် 'ငါ့အားသာလျှင် အလှူကိုပေးလှူအပ်၏၊ တစ်ပါးသူ တို့အား အလှူကို မပေးလှူအပ်။ ငါ့တပည့်တို့ အားသာလျှင် အလှူကို ပေးလှူအပ်၏၊ တစ်ပါး သူတို့၏ တပည့် တို့အား အလှူကို မပေးလှူအပ်။ ငါ့အား ပေးလှူသော အလှူသာလျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တစ်ပါးသူတို့အား ပေးလှူသော အလှူသည် အကျိုး မကြီး။ ငါ့တပည့်တို့အား ပေးလှူသော အလှူသာ လျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တစ်ပါးသူတို့၏ တပည့်တို့အား ပေးလှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီး'ဟု ပြော ဟောသည်ဟူ၍ ပြောဆို ကြသော သူတို့သည် အသျှင် ဂေါတမ ဆိုသည့် အတိုင်းပင် ဆိုကြသည်ဟုတ်ပါ၏ လော၊ အသျှင်ဂေါတမကို မဟုတ်မမှန် စွပ်စွဲရာ မရောက်ဘဲရှိပါကုန်၏လော၊ အသျှင်ဂေါတမ ဟောသော တရားကိုပင် တစ်ဆင့် ဟောကြား ကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ မူရင်းစကားနှင့် (ထိုသူတို့၏) တစ်ဆင့် ပြောသော စကားသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အကြောင်း လုံးဝကင်းပါ၏လော၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်ကား အသျှင် ဂေါတမကို စွပ်စွဲရန် အလိုမရှိကြပါ" ဟု လျှောက်၏။

ဝစ္ဆ "ရဟန်းဂေါတမသည် 'ငါ့အားသာလျှင် အလှူကို ပေးလှူအပ်၏။ပ။ တစ်ပါးသူတို့၏ တပည့် တို့အား ပေးလှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီးဟု' ဟောပြောသည်ဟူ၍ ပြောဆို ကြသော သူတို့သည် ငါဆိုသည့်အတိုင်း ဆိုကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ ငါ့ကို ထင်ရှားမရှိသော မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲ ကုန်သည်သာတည်း။ ဝစ္ဆ သူတစ်ပါး အလှူပေးသည်ကို တားမြစ်သူသည် သုံးမျိုးတို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြုသည်မည်၏၊ သုံးမျိုးတို့၏ ဘေးရန်ကို ပြုသည် မည်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့၏ အန္တရာယ်, ဘေးရန် ကို

ပြသည်မည်သနည်း ဟူမူ- အလှူ ဒါယကာ၏ ကောင်းမှု အန္တရာယ်ကို ပြုသည် မည်၏။ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်၏ လာဘ် အန္တရာယ်ကို ပြုသည် မည်၏။ ထို တားမြစ်သူသည် ရှေးဦးကပင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို တူးဖြိုဖျက်ဆီး အပ်သည် မည်၏။ ဝစ္ဆ သူတစ်ပါးအလှူပေးသည်ကို တားမြစ်သူသည် ဤသုံးမျိုးတို့၏ အန္တရာယ်ကို ပြု သည် မည်၏၊ ဤသုံးမျိုးတို့၏ ဘေးရန်ကို ပြုသည် မည်၏။

ဝစ္ဆ ငါမူကား ဤသို့ ဟော၏- "တန်စီးအိုင် တန်စီးမြောင်းရှိ သတ္တဝါတို့သည် အိုးခွက် ဆေးရေ တို့ဖြင့် မျှတကြပါစေ" ဟု အိုးဆေးရေကို ဖြစ်စေ ခွက်ဆေးရေကို ဖြစ်စေ ထို အိုင် ထို မြောင်း၌ စွန့်သွန်၏၊ ဝစ္ဆ ထို အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း မှုဖြစ်ခြင်းကို ငါ ဟော၏၊ လူဖြစ်သူကို ပေးလှူရာ ၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ စင်စစ်အားဖြင့်ကား သီလရှိသူအား ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး ၏ ဟု ငါဆို၏၊ သီလမရှိသူအား ပေးလှူခြင်းသည် ထို့အတူ အကျိုးကြီး၏ဟူ၍ကား ငါမဆို။ ထို သီလ ရှိသူ ဟူသည်လည်း အင်္ဂါငါးပါးကို ပယ်ပြီးသူ အင်္ဂါ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံပြီးသူ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်အင်္ဂါငါးပါးကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်ရသနည်း။ ကာမဂုဏ်ကို လိုလားခြင်း 'ကာမစ္ဆန္ဒ' ကို ပယ်ပြီးသူ၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကို ပယ်ပြီးသူ၊ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကို ပယ်ပြီးသူ၊ ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တ ပူပန်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်ပြီးသူ၊ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်ရ၏။ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီးသူ ဖြစ်ရ၏။

အဘယ်အင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရသနည်း။ ရဟန္တာတို့ဥစ္စာဖြစ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့် စုံသူ၊ ရဟန္တာတို့ ဥစ္စာ ဖြစ်သော သမာဓိအစုနှင့် ပြည့်စုံသူ၊ ရဟန္တာတို့ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာအစုနှင့် ပြည့်စုံသူ၊ ရဟန္တာတို့ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝိမုတ္တိအစုနှင့် ပြည့်စုံသူ၊ ရဟန္တာတို့ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ဝိမုတ္တိဉာဏ် အမြင်အစုနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရ၏။ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရ၏။ ဤသို့ ဤအင်္ဂါငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီး၍ အင်္ဂါ ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏ဟူ၍ ငါဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဆင်းတူဖြစ်သည့် နွားနက် နွားဖြူ နွားနီ နွားပြာစိမ်း နွားကျား ခိုပြာရောင် နွား ဟူကုန်သော မည်သည့်နွားတို့တွင်မဆို အကြင် ရှေ့ဆောင် နွားလားသည် ယဉ်ကျေး၏၊ ဝန်ကို ဆောင်နိုင်၏၊ ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ဖြောင့်မတ် လျင်မြန်စွာ သွား၏။ ထို နွားကိုသာလျှင် ဝန်ဆောင်ခိုင်းကုန်၏၊ ထို နွား၏ အဆင်းကို မူကား မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ကုန်။ ဤအတူသာလျှင် မင်းမျိုး ပုဏ္ဏားမျိုး ကုန်သည်မျိုး သူဆင်းရဲမျိုး ဒွန်း စဏ္ဍားမျိုး ပန်းမှိုက်သွန်မျိုးဟူကုန်သော မည်သည့် အမျိုးဇာတ်ရှိသည့် လူတို့တွင် မဆို အကြင်သူသည် ယဉ်ကျေး၏၊ ကောင်းသော အကျင့် ရှိ၏၊ တရား၌ တည်၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မှန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ (မကောင်းမှုမှ) ရှက်စိတ် ရှိ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းသဘောကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ မြတ်သော အကျင့် အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံပြီး ဖြစ်၏၊ (ခန္ဓာ) ဝန်ကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ မယှဉ်၊ ပြုဖွယ် ကိုလည်း ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အာသဝေါတရားမှ ကင်း၏၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိဖြင့်) တစ်စုံ တစ်ရာ အာရုံကို မစွဲယူမူ၍ ငြိမ်းအေး၏။ ကိလေသာမြူကင်းသော လယ်ယာ မြေကောင်း သဖွယ်ဖြစ်သော ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် ပြန့်ပြော၏၊ မသိမလိမ္မာ ပညာမရှိ ဗဟုသုတ နည်းပါးကုန်သော သူမိုက် တို့သည်ကား ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ အလှူကို ပေးလှူ ကုန်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဆည်း ကပ်ကုန်။ အကြင်သူတို့သည်ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်ကုန်သော ပညာရှိသူတော် ကောင်းတို့ကို မှီဝဲ ဆည်းကပ် ကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ သဒ္ဓါတရား သည်ကား မြတ်စွာဘုရား၌ အမြစ်သဖွယ် ဖြစ်၍ တည်၏၊ ထို ပညာရှိတို့သည် နတ်ပြည်သို့လည်း လားရ ကုန်၏၊ ဤလူ့ပြည်၌မူလည်း မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ ကုန်၏၊ အစဉ်သဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ ကုန်၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၈ - တိကဏ္ဏသုတ်

၅၉။ ထိုအခါ တိကဏ္ဏပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဏ္ဏားတို့၏ ဂုဏ်ကို ဤသို့ ပြောဆို၏- “ဝိဇ္ဇာသုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့လည်း (ပညာရှိ) ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝိဇ္ဇာသုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း (ပညာရှိ) ဖြစ်ကုန်၏” ဟု (ပြောဆို၏)။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားကို ဝိဇ္ဇာသုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆို ပညတ်ကုန် သနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ အကဲ့ရဲ့မခံရ၊ ဝေဒကျမ်းလာဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို တတ်၏၊ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် ‘နိဃဏ္ဍု’ ကျမ်း၊ အလင်္ကာ ‘ကေဋုဘ’ ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ ‘အက္ခရပ္ပဘေဒ’ ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်း[၁]နှင့် တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏၊ ပဒကျမ်း[၂]ကို တတ်၏၊ ဗျာကရဏ်းကျမ်း[၃]ကို တတ်၏၊ လောကာ ယတကျမ်း[၄] မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ်မြောက်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ် ကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားကို ဝိဇ္ဇာသုံပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ်ပြောဆိုကြသည်ကား အခြား တစ်ပါးတည်း၊ အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကား အခြား တစ်ပါးတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်သို့လျှင် အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဖြစ်ပုံ တရားကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြား တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ငါ ဟောအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု တိကဏ္ဏပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမစျာန် သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိ သန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်း ကြောင့် သတိ, သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏၊ ချမ်းသာ ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အကြင် (တတိယစျာန်)ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ”ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထို တတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦး ကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ တို့

ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုသူသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏၊ ထိုသူသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း။ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်း ကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝ လေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝအရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝ အထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝအသိန်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း "ဤမည် သော ဘဝ၌ ဤသို့သောအမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သောအစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ရှိ၏၊ ဤသို့ အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို ငါသည် ထို ဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထို ဘဝ၌လည်း ဤသို့သောအမည် ဤသို့သောအနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့သောအစာ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲခံစားခဲ့ရခြင်း ရှိ၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်း အခြား ရှိခဲ့၏။ ထို ငါသည် ထို ဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏"ဟု အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ်သနစ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ထိုသူအား ဤရှေးဦးစွာ သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရ၏၊ မမေ့မလျော့ဘဲ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော သူအား 'အဝိဇ္ဇာ' မှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင် ပျောက်၍ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏။

ဤသို့လျှင် တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ် သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း 'စုတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ' ကို သိသော ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုသူသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်း လှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံ အားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏- "အချင်းတို့ ဤ သတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲ တတ်ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသဖြင့် လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤ သတ္တဝါ တို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲ တတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထို သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့

ရောက်ကုန်၏” ဟု (သိ၏)။ ဤသို့လျှင် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ 'ဂတိ' ရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဤနှစ်ခုမြောက် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရ၏၊ မမေ့မလျော့ဘဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်၍ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏။

ဤသို့လျှင် တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်ခန်း စေတတ်သော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုသူသည် "ဤကား ဆင်းရဲ" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ ဤကား "ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ "ဤသည်တို့ကား အာသဝေါတရား တို့တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ "ဤကား အာသဝေါတရားတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ "ဤကား အာသဝေါတရား တို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်"ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် "လွတ်မြောက် လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိတော့ပြီ"ဟု သိ၏။ ထိုသူအား ဤသုံးခုမြောက် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရ၏၊ မမေ့မလျော့ဘဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ကင်း၍ ပညာဉာဏ် အရောင်အလင်း ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'သည် ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်၍ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နိမ့်တုံ မြင့်တုံ မဟုတ် (ကြီးပွါး) သော သီလနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ရင့်သော ပညာလည်း ရှိသော၊ ဈာန်ဝင်စား လေ့ရှိသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ဈာန်ကို လေ့လာပြီးဖြစ်၍ တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ၏။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ အဝိဇ္ဇာမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်ပြီးဖြစ်၍ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံလျက် သေခြင်း တရားကို ပယ်ရှားပြီးသော၊ နတ်လူတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်တတ်သော၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တရားကို ပယ်စွန့်ပြီးသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို စင်စစ် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ ဆိုကြကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ မတွေဝေဘဲ နေလေ့ ရှိသော၊ သစ္စာလေးပါးကို သိသော၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်သော၊ ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှိခိုးကြကုန်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို သိ၏၊ နတ်ဘုံ အပါယ်ဘုံ တို့ကိုလည်း မြင်၏၊ ထိုမှတစ်ပါး ဇာတိ၏ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်၏၊ ထူးသော ဉာဏ် ဖြင့် သိ၍ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်၏၊ မောနေယျ တရားရှိ၏။ (ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ဤဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ဖြင့် တေဝိဇ္ဇပုဏ္ဏား ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး နှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ ငါဆို၏၊ တစ်ပါးသူတို့ ပြောသည်ကို လိုက်၍ ပြောတတ်ကာမျှဖြစ်သူကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ ငါမဆို ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကား အခြားတစ်ပါးပါတည်း၊ အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကား အခြားတစ်ပါးပါတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် အရိယာသူမြတ်တို့၏ အဆုံးအမ ဖြစ်သော ဤဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းကို တစ်ဆယ့်ခြောက် စိတ်စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှကိုလည်း မမှီနိုင်ပါ။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အသျှင် ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

၁။ မဟာဘာရတစသော ရှေးဟောင်းသမိုင်းရာဇဝင်ပုံပြင်ကျမ်း။
၂။ ဝေဒကျမ်းလာ ပုဒ်ရင်းတို့ကို ထုတ်နုတ်စိစစ်ပြသောကျမ်း။
၃။ ဓာတ်ပစ္စည်း ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ဝေဖန်၍ ပုဒ်တို့၏ ပြီးဆုံးပုံကိုပြသောကျမ်း။
၄။ မျက်မြင်လောက အကြောင်းအရာကိုသာ ပြသော ရုပ်ဝါဒကျမ်း စာရ်ဗာကဆရာ၏ ရုပ်ဝါဒ စသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၉ - ဇာဏုသောဏိသုတ်

၆၀။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာ ဘုရား နှင့်အတူ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဂေါတမ အကြင်သူအား ယဇ်ပူဇော်ဖွယ် ဖြစ်စေ ကုဗ္ဘီးထမင်း[၁]ဖြစ်စေ နွားနို့ထမင်း[၂] ဖြစ်စေ (အခြား) လှူဖွယ်ဝတ္ထုဖြစ်စေ ရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသူသည် ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဏ္ဏားတို့၌ အလှူကို ပေးလှူရာပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား အဘယ်သို့လျှင် ပုဏ္ဏားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးရှိသူဟူ၍ ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ်ကုန် သနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ ပုဏ္ဏားသည် အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးတို့မှ ကောင်းသော ဇာတ်ရှိ၏၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် မျိုးရိုးသန့်သော အမိဝမ်းရှိ၏၊ ဇာတ်နှင့် စပ်သော စကားဖြင့် အပယ်မခံရ၊ အကဲ့ရဲ့ မခံရ၊ ဝေဒကျမ်းလာ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုတတ်၏၊ ဝေဒကျမ်း တို့ကို ဆောင်၏။ အဘိဓာန် ‘နိဃဏ္ဍု’ ကျမ်း၊ အလင်္ကာ ‘ကေဋုဘ’ကျမ်း၊ သဒ္ဒါ ‘အက္ခရပ္ပဘေဒ’ ကျမ်း၊ ငါးခုမြောက် ဣတိဟာသကျမ်း နှင့်တကွ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်၏၊ ပဒကျမ်းကို တတ်၏၊ ဗျာကရုဏ်းကျမ်း ကို တတ်၏၊ လောကာယတကျမ်း၊ မဟာပုရိသလက္ခဏာကျမ်းတို့၌ အကြွင်းမဲ့ တတ် မြောက်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသို့လျှင် ပုဏ္ဏားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍ ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ် ကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပုဏ္ဏားကို ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု ပုဏ္ဏားတို့ ပညတ်ပြောဆိုကြသည်ကား အခြား တစ်ပါးတည်း၊ အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကား အခြား တစ်ပါးတည်း ဟု

(မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်သို့လျှင် အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်ပါသနည်း၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာ သုံးပါး ဖြစ်ပုံတရားကို အကျွန်ုပ်အား ဟောကြား တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ငါ ဟောအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အား ဝန်ခံ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏- ပုဏ္ဏား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ် တရား တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ထိုသူသည် ဤသို့ တည်ကြည် သော စိတ်သည် စင်ကြယ် လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့ လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်သော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထိုသူသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝ တို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ်သနစ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ထိုသူအား ဤရှေးဦးစွာသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရ၏၊ မမေ့မလျော့ဘဲ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ကင်း၍ (ပညာဉာဏ်) အလင်း ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ကင်း၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်၍ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော် လတ်သော် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် သတ္တဝါ၏ သေခြင်း 'စုတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ' ကို သိသော ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုသူသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော နတ် မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ထိုသူအား ဤနှစ်ခုမြောက် အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရ၏၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍နေသော သူအား (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ကင်း၍ (ပညာဉာဏ်) အလင်း ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ်'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်၍ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ် အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့ လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်ခန်း စေတတ်သော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုသူသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ "ဤသည်တို့ကား အာသဝေါ တရား တို့တည်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ပ။ "အာသဝေါ တရားတို့၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်" ဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့မြင်သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် "လွတ်မြောက်လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီး ပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့" ဟု သိ၏။ ထိုသူအား ဤသုံးခုမြောက် အသိဉာဏ် "ဝိဇ္ဇာ" ကို ရ၏၊ မမေ့မလျော့ဘဲ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသောသူအား အဝိဇ္ဇာမှောင်ကင်း၍ (ပညာဉာဏ်) အလင်းရောင်သည် ဖြစ်ပေါ်

သကဲ့သို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ (အဝိဇ္ဇာ) မှောင်ပျောက်၍ (ဝိဇ္ဇာ) ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ တည်ကြည်၏၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် (ဈာန်၌) လေ့လာ ပြီး ဖြစ်၏၊ တစ်ခု တည်းသော အာရုံရှိ၏၊ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို သိ၏၊ နတ်ဘုံ အပါယ်ဘုံ တို့ကိုလည်း မြင်၏၊ ထိုမှတစ်ပါး ဇာတိ၏ ကုန်ခန်းရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်၏၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ အပြီးဆုံးသို့ ရောက်၏၊ မောနေယျတရားရှိ၏။ (ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်) ဤဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ဖြင့် တေဝိဇ္ဇပုဏ္ဏား ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟူ၍ ငါဆို၏။ တစ်ပါးသူတို့ ပြောသည်ကို လိုက်၍ ပြောတတ်ကာမျှ ဖြစ်သူကို ဝိဇ္ဇာ သုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဟု ငါမဆို။

ပုဏ္ဏား ဤသို့လျှင် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏ (ဟု မိန့်တော်မူ၏)၊ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကား အခြားတစ်ပါး ပါတည်း အရိယာသူမြတ်၏ အဆုံးအမ၌ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကား အခြားတစ်ပါးပါတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ပုဏ္ဏားတို့၏ ဝိဇ္ဇာ သုံးပါးသည် အရိယာ သူမြတ်တို့၏ အဆုံးအမ ဖြစ်သော ဤဝိဇ္ဇာသုံးပါးကို တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှကိုလည်း မမှီနိုင်ပါ။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွ။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟု (လျှောက်၏)။

နဝမသုတ်။

၁။ ကုဗ္ဘီးထမင်းဟူသည် သေသူကို ရည်၍ ပေးလှူသော ထမင်းတည်း။
၂။ ထာလိပါကကို နွားနို့ဖြင့် ချက်အပ်သော ထမင်းအထူးဟု သက္ကဋအဘိဓာန်တို့၌ ဆိုသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဗြာဟ္မဏဝဂ် ===

၁၀ - သင်္ဂါရဝသုတ်

၆၁။ ထိုအခါ သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- “အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့ ပုဏ္ဏားမည်သည် ကိုယ်တိုင်လည်း ယဇ်ပူဇော်ကြကုန်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပူဇော်စေကြ ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ ထို ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၌ ကိုယ်တိုင် ပူဇော်သူ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ပူဇော်စေသူ အားလုံးတို့သည် ယင်း ယဇ်ပူဇော်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် အများအတွက် အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကြင်သူသည် ကား ထို ထို ဤဤအမျိုးမှ ရဟန်း ပြု၍ မိမိတစ်ကိုယ်တည်းကို ဆုံးမ၏၊ မိမိတစ်ကိုယ်တည်းကို ငြိမ်သက် စေ၏၊ မိမိတစ်ကိုယ်တည်း ကို (ကိလေသာမှ) ငြိမ်းစေ၏၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ဤသူသည် ယင်း ရဟန်းပြုခြင်း အကြောင်းကြောင့် တစ်ကိုယ်ကောင်းအကျင့်ကို ကျင့်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် တစ်ဖန် ပြန်မေးဦးမည်၊ သင် နှစ်သက်သည့် အတိုင်း ထို အမေးကို ဖြေကြားလော့၊ ပုဏ္ဏား ထို စကားကို သင်မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ သော၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ထို မြတ်စွာဘုရား သည် “လာကြကုန်လော့ အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ တည်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို (ငါကိုယ်တိုင်) ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခဲ့သော ဤလမ်းစဉ် ဤအကျင့်ကို (သင်တို့အား) ဟောကြား မည်၊ ငါဟောကြားသည့်အတိုင်း သင်တို့ ကျင့်လျှင်လည်း အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ တည်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ နေကြရ လိမ့်မည်၊ ထို လမ်းစဉ်ကို သင်တို့လည်း ထို အတိုင်း ကျင့်ကြကုန်လော့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်လည်း တရားကို ဟော၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့သည်လည်း ထို နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ ကျင့်ကြ ကုန်၏၊ ထို ကျင့်သူတို့ကား အရာ အထောင် အသိန်းမက များလှကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ငါ ယခု ပြောဆိုခဲ့သည့် စကားကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤအတိုင်း ဖြစ်လျှင် ရဟန်းပြုခြင်း ဟူသော ဤအကျင့်သည် တစ်ကိုယ်ကောင်းအကျင့် မည်သလော၊ သို့မဟုတ် အများ အတွက် အကျင့် မည်သလော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ဤအတိုင်း ဖြစ်လျှင် ရဟန်းပြုခြင်း ဟူသော ဤအကျင့်သည် အများအတွက် အကျင့်မည်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ ဤသို့လျှောက်သော် အသျှင်အာနန္ဒာ သည် သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားအား- “ပုဏ္ဏား ဤအကျင့် နှစ်မျိုးတို့တွင် အဘယ်အကျင့်ကို သင်နှစ်သက်သနည်း၊ (အဘယ်အကျင့်သည်) သာ၍ နည်းသော ကိစ္စရှိသနည်း၊ သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှု ရှိသနည်း၊ သာ၍ များသော အကျိုး ရှိသနည်း၊ သာ၍ များသောအာနိသင်ရှိသနည်း”ဟု ဆို၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်သည် ရှိသော် သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား- “အသျှင် ဂေါတမ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး အသျှင် အာနန္ဒာ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့ကို အကျွန်ုပ်ပူဇော်ပါ၏၊ ချီးမွမ်းပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားအား အသျှင်အာနန္ဒာသည် “ပုဏ္ဏား ‘သင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို ပူဇော်သနည်း၊ သင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချီးမွမ်းသနည်း’ ဟု သင့်အား ငါမေးသည် မဟုတ်၊

ပုဏ္ဏား ဤအကျင့် နှစ်မျိုးတို့တွင် အဘယ်အကျင့်ကို သင်နှစ်သက်သနည်း၊ (အဘယ် အကျင့်သည်) သာ၍ နည်းသော ကိစ္စရှိသနည်း၊ သာ၍နည်းသော အားထုတ်ရမှု ရှိသနည်း၊ သာ၍ များသော အကျိုးရှိသနည်း၊ သာ၍ များသော အာနိသင် ရှိသနည်း" ဟုသာ သင့်အား ငါမေး၏ဟု ဆို၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်ပင် သင်္ဂါရဝ ပုဏ္ဏားသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား "အသျှင်ဂေါတမ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး အသျှင်အာနန္ဒာကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့ကို အကျွန်ုပ် ပူဇော်ပါ၏၊ ချီးမွမ်းပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားကို အသျှင်အာနန္ဒာသည် "ပုဏ္ဏား 'သင် အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပူဇော်သနည်း၊ သင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ချီးမွမ်းသနည်း'ဟု သင့်အား ငါမေးသည် မဟုတ်၊ ပုဏ္ဏား ဤအကျင့် နှစ်မျိုးတို့တွင် အဘယ်အကျင့်ကို 'သင်နှစ်သက်သနည်း၊ (အဘယ် အကျင့်သည်) သာ၍ နည်းသော ကိစ္စ ရှိသနည်း၊ သာ၍ နည်းသော အားထုတ်ရမှု ရှိသနည်း၊ သာ၍ များသော အကျိုး ရှိသနည်း၊ သာ၍ များသော အာနိသင် ရှိသနည်း' ဟုသာ သင့်အား ငါမေး၏" ဟု ဆို၏။ သုံးကြိမ်မြောက်ပင် သင်္ဂါရဝ ပုဏ္ဏားသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား "အသျှင် ဂေါတမ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး အသျှင်အာနန္ဒာကဲ့သို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတို့ကို အကျွန်ုပ်ပူဇော်ပါ၏၊ ချီးမွမ်းပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အာနန္ဒာသည် "သုံးကြိမ်တိုင်အောင်လည်း ပြဿနာကိုတရားသဖြင့် မေးအပ် ပါလျက် သင်္ဂါရဝပုဏ္ဏားသည် ရှောင်လွှဲ၏၊ မဖြေဆို၊ ငါသည် နှစ်ယောက်လုံးကို ပင်ပန်းခြင်းမှ လွတ်စေရမူကား ကောင်း ပေလိမ့်မည်" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အကြံ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သင်္ဂါရဝ ပုဏ္ဏားအား- "ပုဏ္ဏား ယနေ့ နန်းတော်တွင်း၌ အညီအညွတ် စည်းဝေးနေကြသော မင်းချင်း ယောကျ်ားတို့အား အဘယ်သို့သော အကြားစကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်သနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ယနေ့ နန်းတော်တွင်း၌ အညီအညွတ်စည်း ဝေးနေကြသော မင်းချင်းယောကျ်ားတို့အား ဤသို့သော အကြား စကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏။ "ရှေးအခါက ရဟန်းတို့သည် အလွန်နည်းပါး ကုန်လျက်လည်း လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုကား ပြသူ များကုန်၏၊ ယခုအခါ၌မူကား ရဟန်း တို့သည် အလွန်များကုန်လျက်လည်း လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုကား ပြသူနည်းကုန်၏" ဟူသော ဤ အကြား စကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ပြာဋိဟာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တန်ခိုး ပြာဋိဟာ 'ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ'၊ အတပ်ဟောခြင်း ပြာဋိဟာ 'အာဒေသနာပါဋိဟာရိယ' နှင့် ဆုံးမ ခြင်း ပြာဋိဟာ 'အနုသာသနီပါဋိဟာရိယ' တို့ပေတည်း။ ပုဏ္ဏား တန်ခိုးပြာဋိဟာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏၊ (ကိုယ်) ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏၊ (ကိုယ်) ပျောက်စေ၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိ မငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်း ပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏၊ ကောင်းကင်၌ လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလ နေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏၊ ဆုပ်ကိုင်၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင် လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤပြာဋိဟာကို တန်ခိုးပြာဋိဟာဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား အတပ်ဟောခြင်း ပြာဋိဟာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် နိမိတ်ဖြင့် "သင့် စိတ်သည် ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ သင့်စိတ်သည် ဤသို့ အခြင်း အရာ ရှိ၏၊ သင့် စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏" ဟု အတပ်ဟော၏။ ထိုသူသည် များစွာ အတပ် ဟော စေကာမူ ထို ဟောသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် နိမိတ်ဖြင့် အတပ်မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား လူတို့၏ အသံ ဘီလူးတို့၏အသံ နတ်တို့၏အသံကို ကြား၍ "သင့်စိတ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏၊ သင့်စိတ် သည် ဤသို့

အခြင်းအရာအား ဖြင့် ဖြစ်၏၊ သင့်စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏” ဟု အတပ် ဟော၏။ ထိုသူသည် များစွာ အတပ်ဟော စေကာမူ ထို ဟောသည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါး သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် နိမိတ်ဖြင့်လည်း အတပ် မဟော၊ လူတို့၏အသံ ဘီလူးတို့၏အသံ နတ်တို့၏အသံကို ကြား၍လည်း အတပ်မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြံစည်သုံးသပ်သောသူ၏ ကြံစည်မှု ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံကို ကြား၍ “သင့်စိတ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ သင့်စိတ်သည် ဤသို့ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏၊ သင့် စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏” ဟု အတပ်ဟော၏။ ထိုသူသည် များစွာ အတပ်ဟော စေကာမူ ထို ဟောသည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် နိမိတ်ဖြင့်လည်း အတပ်မဟော၊ လူတို့၏အသံ ဘီလူးတို့၏အသံ နတ်တို့၏အသံကို ကြား၍လည်း အတပ်မဟော၊ ကြံစည်သုံးသပ်သူ၏ ကြံစည်မှု ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံကို ကြား၍လည်း အတပ်မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြံစည်ခြင်း သုံးသပ်ခြင်း မရှိသော သမာဓိဝင်စားသူ၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ “ဤအသျှင်သည် စိတ်ဟူသော သင်္ခါရတို့ကို ထားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဤစိတ်အခြားမဲ့၌ ဤမည်သော အကြံကို ကြံလတ္တံ့” ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ထိုသူသည် များစွာ အတပ်ဟောစေကာမူ ထို ဟောသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့် မဖြစ်။ ပုဏ္ဏား ဤ ပြာဋိဟာ ကို အတပ်ဟောခြင်း ပြာဋိဟာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ပုဏ္ဏား ဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် “ဤသို့ ကြံကုန်လော့၊ ဤသို့ မကြံကုန်လင့်၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဤသို့ နှလုံးမသွင်း ကုန်လင့်၊ ဤ(တရား) ကို ပယ်ကုန်လော့၊ ဤ(တရား) သို့ ရောက်၍ နေကုန်လော့” ဟု ဆုံးမ၏။ ပုဏ္ဏား ဤပြာဋိဟာကို ဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား ပြာဋိဟာတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့ပေတည်း။ ပုဏ္ဏား ဤပြာဋိဟာသုံးမျိုးတို့တွင် အဘယ်ပြာဋိဟာကို သာလွန်မွန်မြတ်သည်ဖြစ်၍ သင် နှစ်သက် သနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ထို ပြာဋိဟာသုံးမျိုးတို့တွင် ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဤသည်ကား ပြာဋိဟာပါတည်း။ ထို ပြာဋိဟာကို ပြုသူသာ ခံစားရပါ၏၊ ထို ပြာဋိဟာသည် ပြုသူအားသာလျှင် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤပြာဋိဟာသည် မျက်လှည့်နှင့်တူသော သဘောရှိသကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်အား ထင်ပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် နိမိတ်ဖြင့် “သင့်စိတ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏၊ သင့်စိတ်သည် ဤသို့သော သဘောရှိ၏၊ သင့်စိတ်သည် ဤသို့ အခြင်းအရာရှိ၏၊ သင့်စိတ်အကြံသည် ဤသို့ ဖြစ်၏” ဟု အတပ်ဟော၏၊ ထိုသူသည် များစွာ အတပ်ဟောစေကာမူ ထို အတိုင်းပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် နိမိတ်ဖြင့် အတပ်မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား လူတို့၏အသံ ဘီလူးတို့၏အသံ နတ်တို့၏ အသံကို ကြား၍ အတပ် ဟော၏။ပ။ လူတို့၏အသံ ဘီလူးတို့၏အသံ နတ်တို့၏ အသံကို ကြား၍ အတပ်မဟော၊ စင်စစ် သော်ကား ကြံစည်သုံးသပ်သော သူ၏ ကြံစည်မှု ပျံ့နှံ့ ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံကို ကြား၍ အတပ် ဟော၏။ပ။ ကြံစည်သုံးသပ်သောသူ၏ ကြံစည်မှု ပျံ့နှံ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အသံကို ကြား၍ အတပ် မဟော၊ စင်စစ်သော်ကား ကြံစည် သုံးသပ်ခြင်း မရှိသော သမာဓိဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏ “ဤ အသျှင်သည် စိတ်ဟူသော သင်္ခါရတို့ကို ထားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဤစိတ် အခြားမဲ့၌ ဤမည်သော အကြံကို ကြံလတ္တံ့”ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ထိုသူသည် များစွာ အတပ် ဟောစေကာမူ ထို အတိုင်းပင် ဖြစ်၏၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ အသျှင်ဂေါတမ ဤသည်လည်း ပြာဋိဟာပါတည်း။ ထို ပြာဋိဟာကို ပြုသူသာ ခံစားရ၏၊ ထို ပြာဋိဟာ

သည် ပြသူအားသာလျှင် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဤပြာဋိဟာသည်လည်း မျက်လှည့် နှင့် တူသော သဘောရှိသကဲ့သို့ အကျွန်ုပ် အား ထင်ပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် "ဤသို့ ကြံကုန်လော့၊ ဤသို့ မကြံ ကုန်လင့်၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဤသို့ နှလုံးမသွင်းကုန်လင့်၊ ဤ(တရား) ကို ပယ်ကုန် လော့၊ ဤတရားသို့ ရောက်၍ နေကုန်လော့"ဟု ဆုံးမ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ပြာဋိဟာ သုံးမျိုးတို့တွင် ဤဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာကို သာလျှင် သာလွန်မွန်မြတ်သည် ဖြစ်၍ အကျွန်ုပ် နှစ်သက် ပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ သည် ဤပြာဋိဟာကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမကို ဤပြာဋိဟာ သုံးမျိုး တို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်တို့ အသိအမှတ်ပြုပါကုန်၏၊ အကြောင်းကို ဆိုသော် အသျှင်ဂေါတမသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေတော်မူနိုင်ပါပေ၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ဘုံ တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမ သည် ကြံစည်သုံးသပ်ခြင်း မရှိသော သမာဓိ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား သိတော်မူ၏၊ "ဤအသျှင်သည် စိတ်ဟူသော သင်္ခါရတို့ကို ကောင်းစွာထားသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဤစိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ဤမည်သော အကြံကို ကြံစည် လတ္တံ့" ဟု သိတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် "ဤသို့ ကြံကုန်လော့၊ ဤသို့ မကြံ ကုန်လင့်၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်းကုန်လော့၊ ဤသို့ နှလုံးမသွင်းကုန်လင့်၊ ဤတရားကို ပယ်ကုန်လော့၊ ဤတရားသို့ ရောက်၍ နေကုန်လော့" ဟု ဆုံးမတော်မူပါပေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား သင်သည် စင်စစ် (ငါ့ဂုဏ်ကို) ထိပါးပုတ်ခတ်လျက် ဤစကားကို ဆိုဘိ၏၊ အမှန်အားဖြင့် ငါကသာ သင့်အား ပြောကြားရမည်၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ နိုင်၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကြံစည် သုံးသပ်ခြင်း မရှိသော သမာဓိဝင်စားသူ၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏- "ဤအသျှင်သည် စိတ်ဟူသော သင်္ခါရတို့ကို ထားသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဤစိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ဤမည်သော အကြံကို ကြံစည်လတ္တံ့" ဟု သိ၏၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် "ဤသို့ ကြံကြကုန်လော့၊ ဤသို့ မကြံကုန်လင့်၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဤသို့ နှလုံး မသွင်း ကုန်လင့်၊ ဤတရားကို ပယ်ကုန်လော့၊ ဤတရားသို့ ရောက်၍ နေကုန်လော့" ဟု ဆုံးမ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမမှ တစ်ပါး ဤပြာဋိဟာသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အခြား ရဟန်း ရှိပါသေး သလော ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ရဟန်းတစ်ရာသာ မဟုတ်၊ နှစ်ရာ သုံးရာ လေးရာ ငါးရာသာ မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဤပြာဋိဟာသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်း တို့သည် များစွာ ပင် ရှိကုန်သည် သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ ထိုရဟန်းတို့သည် ယခု အဘယ်၌ နေပါကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)၊ ပုဏ္ဏား ဤရဟန်းသံဃာ အတွင်းမှာပင် နေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသော ဝတ္ထုကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသော ဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ "မျက်စိအမြင် ရှိသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်" ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူ သာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ ထို အကျွန်ုပ် သည် အသျှင် ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည်

အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

ဈေးဦးစွာသော ဗြာဟ္မဏဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၁ - တိတ္ထာယတနသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ မှားသော အယူတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းအယူတို့ကို ပညာရှိတို့က မေးမြန်း စိစစ် စစ်ဆေး အပ်ကုန်သော် ထို့ထက်လွန်၍ပင်လည်း မပြုခြင်း 'အကိရိယ' မျှ၌သာ တည် ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှု အားလုံးသည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်၏" ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'ကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲမဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှု အားလုံးသည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏"ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းသဘော 'ဥပေက္ခာ' ကို လည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှု အားလုံးသည် အကြောင်းမရှိ အထောက်အပံ့ မရှိမူ၍ ဖြစ်၏" ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် "ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲမဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကို လည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှုအားလုံးသည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်းကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်၏" ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်တို့ ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' ကိုလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှုအားလုံးသည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်၏ ဟု သင်တို့ ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိကုန်၏ဟူသည် မှန် သလော" ဟု ငါ မေး၏။ ဤသို့ ငါ မေးသော် "မှန်၏" ဟု ထိုသူတို့ကလည်း ဝန်ခံကုန်၏။ ထိုသူတို့ ကို ငါသည် ဤသို့ ဆို၏- "အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူတို့သည် ရှေးကပြုခဲ့ ဖူးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ မဟုတ် မမှန်စကား ပြောလေ့ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ကုန်းစကားပြောလေ့ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောလေ့ ရှိသူ တို့သည် ရှေးကပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို မက်မောလေ့ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ပျက်စီး စေလိုစိတ် ရှိသူတို့သည် ရှေးကပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရ ကုန်လတ္တံ့၊ မှားသော မြင်ခြင်း 'အယူ' ရှိသူတို့သည် ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန် လတ္တံ့" ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော အကြောင်းကိုသာလျှင် အမြတ်တနိုး ယုံကြည် စွဲလမ်းကြသူ တို့အား ဤအမှုကိစ္စကို ပြုရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဤအမှုကိစ္စကို မပြုရန်သော်လည်းကောင်း၊ အလို 'ဆန္ဒ'သည် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်း 'ဝီရိယ'သည် လည်းကောင်း မဖြစ်တော့ချေ။ ဤသို့ ပြုသင့်သည် မပြုသင့်သည်ကို အမှန်အကန် အခိုင်အမြဲ မရခဲ့သော် သတိလွတ်ကင်း စောင့်စည်းခြင်း မရှိဘဲ နေသူတို့ အား အသီးအခြား အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော သမဏဝါဒ သည် မရှိနိုင်တော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဤသို့ ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိသော သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့၌ အကြောင်းနှင့်တကွ ငါ၏ ပဌမ နှိမ်နင်းခြင်းပေတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် "ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲမဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ'ကို လည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှုအားလုံးသည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှု ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်၏"ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်တို့ ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း'ဒုက္ခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှု အားလုံးသည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏ဟု သင်တို့ ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိကုန်၏ဟူသည် မှန်ပါသလော" ဟု ငါမေး၏။ ဤသို့ ငါမေးသော် "မှန်၏"ဟု ထိုသူတို့ကလည်း ဝန်ခံကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို ငါသည် ဤသို့ ဆို၏- "အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူ တို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိသူ တို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန် လတ္တံ့၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ကုန်းစကား ပြောလေ့ ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိသူတို့သည် လောက ကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့၊ သူတစ်ပါး စည်းစိမ်ကို မက်မောလေ့ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရ ကုန်လတ္တံ့၊ ပျက်စီးစေလိုစိတ် ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှုဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ရကုန် လတ္တံ့၊ မှားသော မြင်ခြင်း 'အယူ' ရှိသူတို့သည် လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့" ဟု (ငါဆို၏)။

ရဟန်းတို့ လောကကို အစိုးရသူ ဖန်ဆင်းခြင်းကို သာလျှင် အမြတ်တနိုး ယုံကြည် စွဲလမ်း ကြသူ တို့အား ဤအမှုကိစ္စကို ပြုရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဤအမှုကိစ္စကို မပြုရန်သော် လည်းကောင်း၊ အလို 'ဆန္ဒ'သည် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်း 'ဝီရိယ'သည် လည်းကောင်း မဖြစ်နိုင် တော့ချေ။ ဤသို့ ပြုသင့် သည် မပြုသင့်သည်ကို အမှန်အကန် အခိုင်အမြဲ မရခဲ့သော် သတိလွတ်ကင်း စောင့်စည်းခြင်း မရှိဘဲ နေသူ တို့အား အသီးအခြား အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ် သော သမဏဝါဒသည် မရှိနိုင်တော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဤသို့ ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိ သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အကြောင်းနှင့်တကွ ငါ၏ ဒုတိယ မြောက် နှိမ်နင်းခြင်းပေတည်း။(၂)

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် "ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'ကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှုအားလုံးသည် အကြောင်း အထောက် အပံ့ မရှိမှု၍ ဖြစ်၏"ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင် တို့ ဤသတ္တဝါသည် အလုံးစုံ

သော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ'ကို လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း သဘော 'ဥပေက္ခာ' ကိုလည်းကောင်း ခံစား၏၊ ထို ခံစားမှု အားလုံးသည် အကြောင်း အထောက်အပံ့ မရှိမူ၍ ဖြစ်၏ဟု ပြောလေ့ ယူလေ့ ရှိကုန်၏ ဟူသည် မှန်ပါသလော"ဟု ငါ မေး၏။ ဤသို့ ငါမေးသော် "မှန်၏" ဟု ထိုသူတို့ကလည်း ဝန်ခံကုန်၏၊ ထိုသူတို့ကို ငါသည် ဤသို့ ဆို၏- "အသျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသူတို့သည် အကြောင်းအထောက်အပံ့ မရှိဘဲ ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့။ပ။ မှားသော မြင်ခြင်း 'အယူ' ရှိသူတို့သည် အကြောင်းအထောက်အပံ့ မရှိဘဲ ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့"ဟု (ငါဆို၏)။

ရဟန်းတို့ အကြောင်းအထောက်အပံ့ မရှိခြင်းကိုသာလျှင် အမြတ်တနိုး ယုံကြည် စွဲလမ်းကြ သူတို့အား ဤအမှုကိစ္စကို ပြုရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဤအမှုကိစ္စကို မပြုရန်သော်လည်းကောင်း၊ အလို 'ဆန္ဒ'သည် လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်း 'ဝီရိယ'သည်လည်းကောင်း မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဤသို့ ပြုသင့်သည် မပြုသင့်သည်ကို အမှန်အကန် အခိုင်အမြဲ မရခဲ့သော် သတိလွတ်ကင်း စောင့်စည်းခြင်း မရှိဘဲ နေသူတို့ အား အသီးအခြားအကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သော သမဏဝါဒသည် မရှိနိုင်တော့ချေ။ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကား ဤသို့ ပြောလေ့ ယူလေ့ရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အကြောင်းနှင့်တကွ ငါ၏ တတိယ မြောက် နှိမ်နင်းခြင်း ပေတည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ မှားသော အယူတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ပေတည်း၊ ယင်းမှားသော အယူတို့ကို ပညာရှိ တို့က မေးမြန်း စိစစ် စစ်ဆေးအပ်ကုန်သော် ထို့ထက်လွန်၍ပင်လည်း မပြုခြင်း 'အကိရိယ' မျှ၌သာ တည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ငါ ဟောကြားထားသော ဤတရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ် ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်ပေ။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူး စေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်သော ငါ ဟောကြားအပ်သော တရား ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ "ဤသည်တို့ကား ဓာတ်ခြောက်ပါး တို့တည်း" ဟု ငါဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်။ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့သည်ကား တွေ့ထိမှု၏တည်ရာ 'ဖဿာယတန' ခြောက်ပါး တို့တည်း"ဟု ငါ ဟောကြားအပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်ပေ။ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ ကား စိတ်ဖြစ်ရာ 'မနောပဝိစာရ' တရား တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး တို့တည်း" ဟု ငါ ဟောကြားအပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်ပေ။ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ သည်ကား အရိယာတို့၏ အမှန်တရား လေးပါးတို့တည်း" ဟု ငါ ဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ် နိုင်ပေ။

"ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဓာတ်ခြောက်ပါး တို့တည်း" ဟု ငါဟောကြားအပ်သော တရား ကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်တို့သည် ပထဝီဓာတ်၊ အာပေါဓာတ်၊ တေဇောဓာတ်၊ ဝါယောဓာတ်၊ အာကာသဓာတ်၊ ဝိညာဏဓာတ် အားဖြင့် ဤခြောက်ပါးတို့ ပေတည်း။ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဓာတ်ခြောက်ပါး တို့တည်း ဟု ငါဟောကြားအပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူး စေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

"ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့သည်ကား တွေ့ထိမှု၏တည်ရာ ခြောက်ပါးတို့တည်းဟု ငါ ဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိသမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်" ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ တွေ့ထိမှု၏

တည်ရာတို့သည် မျက်စိတွေ့ထိမှုတည်ရာ၊ နားတွေ့ထိမှုတည်ရာ၊ နှာခေါင်း တွေ့ထိမှု တည်ရာ၊ လျှာ တွေ့ထိမှုတည်ရာ၊ ကိုယ်တွေ့ထိမှုတည်ရာ၊ စိတ်တွေ့ထိမှုတည်ရာ အားဖြင့် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့သည်ကား တွေ့ထိမှုတည်ရာ ခြောက်ပါး တို့တည်းဟု ငါ ဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူး စေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်" ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

"ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်ဖြစ်ရာ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်းဟု ငါဟောကြားအပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်" ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သနည်း၊ မျက်စိဖြင့် အဆင်းကို မြင်သော် သောမနဿ ဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အဆင်းသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဒေါမနဿ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်း အဆင်းသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အဆင်းသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ နားဖြင့် အသံကို ကြားသော် သောမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အသံသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဒေါမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အသံသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အသံသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကို နမ်းသော် သောမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အနံ့သို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဒေါမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အနံ့သို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အနံ့သို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ လျှာဖြင့် အရသာကို လျက်သော် သောမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အရသာသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဒေါမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အရသာသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အရသာသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ကို တွေ့ထိသော် သောမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အတွေ့သို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဒေါမနဿဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်း အတွေ့သို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း အတွေ့သို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏။ စိတ်ဖြင့် သဘောကို သိသော် သောမနဿဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း သဘောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏။ ဒေါမနဿ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်း သဘောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း သဘောသို့ ကပ်၍ ဖြစ်၏၊ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား စိတ်ဖြစ်ရာ တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးတို့တည်းဟု ငါ ဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်"ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏။

"ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အရိယာတို့၏ အမှန်တရား လေးပါးတို့တည်းဟု ငါ ဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူးစေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတား မြစ်နိုင်" ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားသည် အဘယ်ကို စွဲ၍ ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဓာတ်ခြောက်ပါး တို့ကို အကြောင်းပြု၍ သူငယ်၏ (အမိဝမ်းသို့) သက်ဝင်ခြင်း ဖြစ်၏၊ သက်ဝင်ခြင်း ဖြစ်လတ်သော် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ်ကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်ပါး ဖြစ်၏၊ 'အာယတန' ခြောက်ပါးကြောင့် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ ဖဿကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ငါ သိစေ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း" ဟု ငါ သိ စေ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း" ဟု ငါ သိစေ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ငါ သိစေ၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း သည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အိုရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ နာရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ သေရခြင်း သည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ စိုးရိမ်ရခြင်း ငိုကြွေးရခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲရခြင်း စိတ်ဆင်းရဲရခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းရခြင်း သည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ လိုချင်ရာမရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲတည်း၊ အချုပ်အား ဖြင့် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်'၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့သည်လည်း ဆင်းရဲတို့ ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုအပ်ပြီး သည်ကို အရိယာတို့၏အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပြုပြင်စီရင်မှု ဟူသော

အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ် ဖြစ်၏။ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏၊ နာမ်ရုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန'ခြောက်မျိုး ဖြစ်၏၊ တည်ရာ ခြောက်မျိုး ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ဖြစ်၏၊ တွေ့ထိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဖြစ်၏၊ ခံစားခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်းခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝ ဖြစ်၏၊ ဘဝ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်နေ ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ဖြစ်ပွါးခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစု သက်သက် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုအပ် ခဲ့ပြီးသည်ကို အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'ဟူသည် အဘယ် နည်း၊ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ'၏ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ပြုပြင်စီရင်မှု 'သင်္ခါရ' ချုပ်၏၊ ပြုပြင်စီရင်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ချုပ်၏၊ ဝိညာဉ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တည်ရာ 'အာယတန' ခြောက်မျိုးချုပ်၏၊ တည်ရာခြောက်မျိုး ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ထိခြင်း 'ဖဿ' ချုပ်၏၊ တွေ့ထိခြင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏၊ ခံစားခြင်း ချုပ်ခြင်း ကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ချုပ်၏၊ တပ်မက်ခြင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းခြင်း ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏၊ ဘဝချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေတည်နေ ဖြစ်ပွါးခြင်း 'ဇာတိ' ချုပ်၏၊ 'ဇာတိ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤနည်းဖြင့် ဆင်းရဲအစုသက်သက် ချုပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုခဲ့အပ်ပြီးသည်ကို အရိယာတို့၏ အမှန်တရား ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်'ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်ပေတည်း။ ဤအရိယမဂ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်စွာပြောခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာ ဝါယာမ'၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'၊ ဤရှစ်မျိုးတို့ ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုခဲ့အပ်ပြီးသည်ကို အရိယာတို့၏ အမှန်တရားဖြစ်သော ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။ "ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အရိယာတို့၏ အမှန်တရား လေးပါး တို့တည်း ဟု ငါ ဟောကြား အပ်သော တရားကို ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မနှိမ်နင်းနိုင် မညစ်ညူး စေနိုင် မကဲ့ရဲ့နိုင် မတားမြစ်နိုင်" ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကားဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၂ - ဘယသုတ်

၆၃။ ရဟန်းတို့ "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော 'အမာတာပုတ္တိကဘေး' တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း" ဟု အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ မီးကြီးစွာ စွဲလောင်သော အခါသည် ဖြစ်တတ်၏၊ မီးကြီးစွာ စွဲလောင်သည်ရှိသော် ထို မီးသည် ရွာတို့ကို လည်းကောင်း၊ နိဂုံးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြို့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲလောင် အပ်ကုန်၏၊ ရွာ နိဂုံး မြို့တို့ကို စွဲလောင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် ထိုသို့ လောင်ရာ၌ အမိသည်လည်း ကာကွယ်နိုင်သော သားကို တွေ့ခွင့်မရ၊ သားသည်လည်း ကာကွယ်နိုင်သော အမိကို တွေ့ခွင့်မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမိနှင့် သား အချင်းချင်း မကာကွယ် နိုင်သော "ပဌမ အမာတာပုတ္တိကဘေး တည်း" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မိုးကြီးစွာ ရွာသွန်းသော အခါသည် ဖြစ်တတ်၏၊ မိုးကြီးစွာ ရွာသွန်းသည် ရှိသော် ကြီးစွာသော ရေအလျှဉ်သည် ဖြစ်၏၊ ကြီးစွာသော ရေအလျှဉ် ဖြစ်လတ် သော် ထို ရေအလျှဉ်သည် ရွာတို့ကို လည်းကောင်း၊ နိဂုံးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြို့တို့ကို လည်း ကောင်း မျောစေအပ် ကုန်၏။ ရွာ နိဂုံး မြို့တို့ကို မျောစေအပ်ကုန်သည်ရှိသော် ထိုသို့ မျောစေရာ၌ အမိသည်လည်း ကာကွယ် နိုင်သော သားကို တွေ့ခွင့်မရ၊ သားသည်လည်း ကာကွယ် နိုင်သော အမိကို တွေ့ခွင့်မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ် နိုင်သော "ဒုတိယ အမာတာပုတ္တိက ဘေးတည်း" ဟု အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား တောပုန်းသောင်းကျန်းမှုဘေး တွေ့ကြုံ၍ ဇနပုဒ်နေသူ တို့သည် (ပစ္စည်းများကို) ယာဉ်ဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ထို ထို အရပ်သို့ ထွက်ပြေးရသော အခါသည် ဖြစ်တတ်၏၊ တောပုန်းသောင်းကျန်းမှုဘေး တွေ့ကြုံ၍ ဇနပုဒ်နေသူတို့ (ပစ္စည်း များကို) ယာဉ်ဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ထို ထို အရပ်သို့ ထွက်ပြေးရသည်ရှိသော် ထိုသို့ ထွက်ပြေး ရာ၌ အမိသည် ကာကွယ်နိုင်သော သားကို တွေ့ခွင့်မရ၊ သားသည်လည်း ကာကွယ်နိုင်သော အမိကို တွေ့ခွင့်မရ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမိနှင့် သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော "တတိယ အမာတာပုတ္တိကဘေး တည်း" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။ ရဟန်းတို့ "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့ကို အမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတို့လည်း ဖြစ်ကုန် လျက်သာလျှင် "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတို့" ဟု အကြား အမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မီးကြီး စွဲလောင် သော အခါသည် ဖြစ်တတ်၏၊ မီးကြီး စွဲလောင်သည် ရှိသော် ထို မီးသည် ရွာတို့ကို လည်းကောင်း၊ နိဂုံးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြို့တို့ကို လည်းကောင်း စွဲလောင်အပ်ကုန်၏၊ ရွာ နိဂုံး မြို့တို့ကို စွဲလောင် အပ်ကုန်သည် ရှိသော် အမိသည်လည်း ကာကွယ်နိုင်သော သားကို တွေ့ခွင့်ရ၍ သားသည်လည်း ကာကွယ်နိုင်သော အမိကို တွေ့ခွင့်ရသော အခါမျိုးသည် တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ရဟန်းတို့ အမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ်နိုင်သော ဤ ပဌမဘေးကို ပင်လျှင် "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ် နိုင်သော ဘေးတည်း" ဟု အကြား အမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မိုးကြီး ရွာသွန်းသော အခါသည် ဖြစ်တတ်၏၊ မိုးကြီး ရွာသွန်း ခဲ့သော် ကြီးစွာသော ရေအလျှဉ်သည် ဖြစ်၏၊ ကြီးစွာသော ရေအလျှဉ် ဖြစ်လတ်သော် ထို ရေအလျှဉ် သည် ရွာတို့ကို လည်းကောင်း၊ နိဂုံးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြို့တို့ကိုလည်းကောင်း မျောစေ၏။ ရွာ နိဂုံး

မြို့တို့ကို မျောစေအပ် ကုန်သည်ရှိသော် အမိသည်လည်း ကာကွယ်နိုင်သော သားကို တွေ့ခွင့်ရ၍ သားသည်လည်း ကာကွယ် နိုင်သော အမိကို တွေ့ခွင့်ရသော အခါမျိုးသည် တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ရဟန်းတို့ အမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ်နိုင်သော ဤ ဒုတိယဘေး ကိုပင်လျှင် "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတည်း" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား တောပုန်း သောင်းကျန်းမှု ဘေးဖြစ်၍ ဇနပုဒ်နေသူ တို့သည် (ပစ္စည်းများကို) ယာဉ်ဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ထို ထို အရပ်သို့ ထွက်ပြေးကြရသော အခါမျိုးသည် ဖြစ်တတ်၏၊ ရဟန်းတို့ တောပုန်းသောင်းကျန်းမှုဘေးဖြစ်၍ ဇနပုဒ်နေသူတို့သည် (ပစ္စည်းများကို) ယာဉ်ဖြင့် တင်ဆောင်၍ ထို ထို အရပ်သို့ ထွက်ပြေးကြရကုန်သော် အမိသည်လည်း ကာကွယ် နိုင်သော သားကို တွေ့ခွင့်ရ၍ သားသည် လည်း ကာကွယ်နိုင်သော အမိကို တွေ့ခွင့်ရသော အခါမျိုးသည် တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်နိုင်သေး၏။ ရဟန်းတို့ အမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ် နိုင်သော ဤတတိယ ဘေးကို ပင်လျှင် "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတည်း" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုး တို့ကို အမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတို့ ဖြစ်လျက် သာလျှင် "အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ် နိုင်သော ဘေးတည်း" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အမိသည် "ငါ အိုပါအံ့၊ ငါ၏ သား မအိုပါစေလင့်" ဟု အိုမင်းသော သားကို ကာကွယ်ခွင့် မရနိုင်၊ သားသည်လည်း "ငါ အိုပါအံ့၊ ငါ၏ အမိ မအိုပါစေလင့်" ဟု အိုမင်းသော အမိကို ကာကွယ်ခွင့် မရနိုင်။

ရဟန်းတို့ အမိသည် "ငါ နာပါအံ့၊ ငါ၏ သား မနာပါစေလင့်" ဟု နာသော သားကို ကာကွယ်ခွင့် မရနိုင်၊ သားသည်လည်း "ငါ နာပါအံ့၊ ငါ၏ အမိ မနာပါစေလင့်"ဟု နာသော အမိကို ကာကွယ်ခွင့် မရနိုင်။

ရဟန်းတို့ အမိသည် "ငါ သေပါအံ့၊ ငါ၏ သား မသေပါစေလင့်" ဟု သေသော သားကို ကာကွယ်ခွင့် မရနိုင်၊ သားသည်လည်း "ငါ သေပါအံ့၊ ငါ၏ အမိ မသေပါစေလင့်" ဟု သေသော အမိကို ကာကွယ်ခွင့် မရနိုင်။ ရဟန်းတို့ အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ်နိုင်သော ဘေး သုံးမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဤအမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးသုံးမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း ပယ်ရန် လွတ်မြောက်ရန် လမ်းစဉ် အကျင့်သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ် နိုင်သော ဘေးသုံးမျိုး တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဤအမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ်နိုင်သော ဘေးသုံးမျိုး တို့ကိုလည်းကောင်း ပယ်ရန် လွတ်မြောက်ရန် လမ်းစဉ်အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ် ပင်တည်း။ ဤမဂ် ဟူသည် အဘယ်နည်း မှန်စွာသိမြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်စွာကြံခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာ သမာဓိ'၊ (ဤရှစ်ပါးတို့ ပေတည်း)။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမိနှင့်သား အချင်းချင်း ကာကွယ် နိုင်သော ဘေးသုံးမျိုး တို့ကို လည်းကောင်း၊ အမိနှင့်သား အချင်းချင်း မကာကွယ် နိုင်သော ဘေးသုံးမျိုး တို့ကို လည်းကောင်း ပယ်ရန် လွတ်မြောက်ရန် လမ်းစဉ် အကျင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ မဟာဝဂ် ===

၃ - ဝေနာဂပုရသုတ်

၆၄။ တစ်ရံရောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ ကောသလတိုင်း တို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော်မူခဲ့ရာ ကောသလတိုင်း (အဝင်အပါ) ဝေနာဂပုရမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူခဲ့၏။ ဝေနာဂပုရရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသား တို့သည် ဤသို့ ကြားသိကုန်၏- "အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင် မင်းသား ရဟန်းဂေါတမ သည် ဝေနာဂပုရရွာသို့ ရောက်လာ သတတ် ဟု (ကြားသိကုန်၏)။ ထို အသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏- 'ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် အရဟံ မည်တော်မူ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုလျက် ဟောကြား တော်မူ၏၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏၊ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုသို့ သဘော ရှိကုန်သော ရဟန္တာ တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာတည်း" ဟု ကြားသိ ကုန်၏။

ထိုအခါ ဝေနာဂပုရရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့်အမျိုးသား အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားတို့ကို ပြီးဆုံး စေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏၊ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာဘက်သို့ လက်အုပ်ချီလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏၊ အချို့တို့သည် အမည် အနွယ်ကို ပြောကြားလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင် ကုန်၏၊ အချို့တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ သာလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝေနာဂပုရရွာသား ဝစ္ဆအနွယ်၌ ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည် အလွန်ကြည်လင်လှပါကုန်၏၊ အရေအဆင်းသည် အလွန် စင်ကြယ်ပါ၏၊ အလွန် တောက်ပပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ သရဒအခါ တန်ဆောင်မုန်းလ၌ မှည့်သစ်စ ဆီးသီးသည် စင်ကြယ် တောက်ပသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အသျှင်ဂေါတမ၏ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်ကုန်၏၊ အရေ အဆင်းသည် စင်ကြယ်တောက်ပလှပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ အညာမှ ကြွေကျစ ထန်းသီးမှည့်သည် စင်ကြယ် တောက်ပသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အသျှင်ဂေါတမ၏ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်ပါကုန်၏၊ အရေ အဆင်းသည် စင်ကြယ် တောက်ပလှပါ၏။

အသျှင်ဂေါတမ ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် ကောင်းစွာ အပြေအပြစ်ပြု၍ မိုက်ဝ၌ အလွန်ကောင်းမွန်စွာ ကြည်စေပြီးလျှင် ကမ္ဗလာနီ၌ တင်ထားသော တစ်နိက္ခရှိ ဇမ္ဗူရာဇ်ရွှေစင်သည် အရောင်ထွက်လျက် တောက်ပြောင် တင့်တယ်ဘိသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အသျှင်ဂေါတမ၏ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့သည် ကြည်လင်ပါကုန်၏၊ အရေ အဆင်းသည် စင်ကြယ် တောက်ပလှပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အကြင် မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤသည် တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မြင့်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ ပလ္လင်၊ မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး၊ ဆန်းကြယ် သော သားမွေးအခင်း၊ ဖြူသော သားမွေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း၊ လဲသွပ် အခင်း၊ ရုပ်ပုံခြယ် သားမွေးအခင်း၊ နှစ်ဖက်မွေးရှိ အခင်း၊ တစ်ဖက်မွေးရှိအခင်း၊ ရွှေချည်ထိုးအခင်း၊ ပိုးချ ည်အခင်း၊ သားမွေးအခင်းကြီး၊ ဆင်ကုန်နှီး၊ မြင်းကုန်းနှီး၊ ရထားခင်းနှီး၊ သစ်နက်ရေအခင်း၊ ဝံပိုင့်ရေအခင်းမြတ်၊ နီသော မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာတို့တည်း။ အသျှင်ဂေါတမသည် ဤသို့သဘောရှိသော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲရသည် မဟုတ်ပါလောဟု မေးလျှောက်လေ၏။

ပုဏ္ဏား အကြင် မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း၊ မြင့်သော အခြေရှိသော ညောင်စောင်း၊ ပလ္လင်၊ မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး၊ ဆန်းကြယ်သော သားမွေး အခင်း၊ ဖြူသော သားမွေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း၊ လဲသွပ်အခင်း၊ ရုပ်ပုံခြယ် သားမွေး အခင်း၊ နှစ်ဖက်မွေးရှိအခင်း၊ တစ်ဖက်မွေးရှိအခင်း၊ ရွှေချည်ထိုးအခင်း၊ ပိုးချည်အခင်း၊ သားမွေး အခင်းကြီး၊ ဆင်ကုန်းနှီး၊ မြင်းကုန်းနှီး၊ ရထားခင်းနှီး၊ သစ်နက်ရေအခင်း၊ ဝံပိုင့်ရေအခင်းမြတ်၊ နီသော မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာတို့တည်း။ ထိုမြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့ကို ရဟန်း တို့သည် ရနိုင်ခဲကုန်၏၊ ရသော်လည်း မအပ်စပ်ကုန်။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ယခုအခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုငြင် မပင်ပန်းဘဲရသော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နတ်တို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ် သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာတို့တည်း။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ယခုအခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်ပန်းဘဲရသော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာတို့ကား ဤသုံးမျိုးတို့ပေတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမသည် ယခုအခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရသော နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ပုဏ္ဏား ငါသည် အကြင် ရွာကိုလည်းကောင်း၊ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထို ငါသည် နံနက် အခါ၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထို ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့၏၊ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့ပြီးလျှင် တောအရပ်သို့သာ ဝင်ခဲ့၏၊ ထို အရပ်၌ မြက်သစ်ရွက်တို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း စုရုံးကာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ် စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေ၏၊ ထို ငါသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွဖြစ်သော၊ 'နီဝရဏ' ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင် စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု လျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏၊ အကြင် (တတိယ) စျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူ ရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ"ဟု အရိယာ

(ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထို ငါသည် ထို တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ စင်္ကြံသွားအံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ စင်္ကြံသွားခြင်းသည် နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စင်္ကြံပင့်ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ ရပ်အံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ ရပ်ခြင်းသည် နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရပ်တည်ရာ ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ ထိုင်နေအံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ ထိုင်နေခြင်းသည် နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ထိုင် နေရာပင် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ အိပ်အံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ အိပ်ခြင်းသည် နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သော အိပ်ရာ မြတ်သော အိပ်ရာပင် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ယခုအခါ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်ပန်းဘဲရသော နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ ဟူသည် ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမမှတစ်ပါး အခြား အဘယ်မည်သော သူသည် ဤသို့သဘောရှိသော နတ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲ ရလိမ့်မည်နည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ အသျှင် ဂေါတမသည် ယခု အခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်ပန်းဘဲရသော ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ ငါသည် အကြင် ရွာကိုလည်းကောင်း၊ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထို ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထို ရွာသို့လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့၏၊ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့ပြီးလျှင် တောအရပ်သို့သာ ဝင်ခဲ့၏၊ ထို တောအရပ်၌ မြက်သစ်ရွက်တို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း စုရုံး၍ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေပြီး ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေ၏၊ ထို ငါသည် မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ လေးခု မြောက်သော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မိမိနှင့် အတူ ပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို။ လေးခုမြောက်သော အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းအားဖြင့် အထက် အောက် ဖီလာ အရပ်ကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ သတ္တဝါအားလုံးတို့၌ မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အပိုင်းအခြား မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဥပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ် ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ စင်္ကြံသွားအံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ စင်္ကြံ သွားခြင်းသည် ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စင်္ကြံပင် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ ရပ်တည်အံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ ရပ်တည်ခြင်းသည် ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရပ်တည်ရာပင် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ ထိုင်နေသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ ထိုင်နေခြင်းသည် ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ထိုင်နေရာပင် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သော် ငါသည် အကယ်၍ အိပ်အံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ အိပ်ခြင်းသည် ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မြင့်သောအိပ်ရာ မြတ်သောအိပ်ရာပင် ဖြစ်၏။ ပုဏ္ဏား

ငါသည် ယခုအခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသော ဖြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမမှ တစ်ပါး အခြား အဘယ် မည်သော သူသည် ဤသို့သဘော ရှိသော ဗြဟ္မာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲ ရလိမ့် မည်နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမသည် ယခုအခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲ ရသော အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ ငါသည် အကြင် ရွာကိုလည်းကောင်း၊ နိဂုံးကိုလည်းကောင်း အမှီပြု၍ နေ၏၊ ထို ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ထို ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့၏။ ငါသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့ပြီးလျှင် တောအရပ် သို့သာ ဝင်ခဲ့၏၊ ထို ငါသည် ထို တောအရပ်၌ မြက်သစ်ရွက်တို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း စုရုံး၍ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက် ထိုင်နေ၏၊ ထို ငါသည် ဤသို့ သိ၏၊ “ငါသည် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ် အပ်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိတော့ပြီ၊ ငါသည် အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ငါသည် တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ ကို ပယ်အပ်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီ၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ဖြစ်သော် ထို ငါသည် အကယ်၍ စင်္ကြံသွားအံ့၊ ထိုအခါ၌ ငါ၏ စင်္ကြံသွားခြင်းသည် မြတ်သော စင်္ကြံသွားခြင်း မည်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့ဖြစ်သော် ထို ငါသည် အကယ်၍ ရပ်အံ့။ပ။ အကယ်၍ ထိုင်နေအံ့။ပ။ အကယ်၍ အိပ်အံ့၊ ထိုအခါ၌ ဤငါ၏ အိပ်ခြင်းသည် မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်းမည်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ယခုအခါ၌ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်ပန်းဘဲရသော အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ ဟူသည် ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဂေါတမ မှတစ်ပါး အခြား အဘယ်မည်သော သူသည် ဤသို့သဘောရှိသော အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာကို အလိုရှိတိုင်း ရလိမ့်မည်နည်း၊ မငြိုမငြင် မပင်ပန်းဘဲ ရလိမ့်မည်နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်း ထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြား ဘိသကဲ့သို့ လည်း ကောင်း၊ “မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက် မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင် ဂေါတမ သည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ ထို အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ် ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၄ - သရဘသုတ်

၆၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သရဘအမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်သည် ဤသာသနာတော်မှ ထွက်ခွါသွားစ ဖြစ်၏၊ ထို ပရိဗိုဇ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ပရိသတ်အလယ်၌ "ငါသည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏ တရားကို သိပြီ၊ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို သိသောကြောင့် သာလျှင် ထို သာသနာတော်မှ ထွက်ခွါခဲ့၏" ဟု ဤသို့သော စကားကို ဆို၏။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်ကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ရာဂြိုဟ်ပြည် ပရိသတ်အလယ်၌ "ငါသည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏ တရားကို သိပြီ၊ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို သိသောကြောင့်သာလျှင် ထို သာသနာတော်မှ ထွက်ခွါခဲ့၏" ဟု ဤသို့ ပြောဆိုသော သရဘပရိဗိုဇ်၏ စကားကို ကြားကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခွါခဲ့ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအထံ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်လျက် "အသျှင်ဘုရား သရဘအမည်ရှိသော ပရိဗိုဇ်သည် ဤသာသနာတော် မှ ထွက်ခွါသွားစ ဖြစ်ပါ၏၊ ထို ပရိဗိုဇ်သည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ပရိသတ်အလယ်၌ 'ငါသည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို သိပြီ၊ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို သိသောကြောင့်သာလျှင် ထို သာသနာတော်မှ ထွက်ခွါခဲ့၏'ဟု ဤသို့သော စကားကို ပြောဆိုနေပါသည်။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သိပ္ပိနီမြစ် ကမ်းနား ပရိဗိုဇ်တို့အရံ သရဘပရိဗိုဇ်ရှိရာသို့ သနားသောအားဖြင့် ချဉ်းကပ်တော်မူပါ" ဟု လျှောက်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန်၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူလျက် သိပ္ပိနီမြစ်ကမ်းနား ပရိဗိုဇ်တို့အရံ သရဘပရိဗိုဇ်ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် သရဘပရိဗိုဇ်အား- "သရဘ 'ငါသည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏ တရားကို သိပြီ၊ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို သိသောကြောင့် သာလျှင် ထို သာသနာတော်မှ ထွက်ခွါခဲ့၏' ဟု သင် ဤသို့ဆို၏ ဟူသည် မှန်သလော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဤသို့ မိန့်ဆိုသော် သရဘပရိဗိုဇ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရား သည် သရဘပရိဗိုဇ်အား- "သရဘ ပြောလော့၊ သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏ တရားကို အဘယ်သို့ သိသနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား မပြည့်စုံသေးလျှင် ငါဖြည့်စွက် ပေးမည်၊ အကယ်၍ သင့်အား ပြည့်စုံနေလျှင် ငါဝမ်းမြောက်မည်"ဟု မိန့်တော်မူ၏။ နှစ်ကြိမ် မြောက်လည်း သရဘပရိဗိုဇ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သရဘပရိဗိုဇ်အား "သရဘ သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို အဘယ်သို့ သိသနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား မပြည့်စုံသေးလျှင် ငါဖြည့်စွက်ပေးမည်၊ အကယ်၍ သင့်အား ပြည့်စုံ နေလျှင် ငါ ဝမ်းမြောက်မည်" ဟု သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် မိန့်ဆိုသော် သရဘပရဗိုဇ်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေ၏။

ထိုအခါ ထို ပရိဗိုဇ်တို့သည် သရဘပရိဗိုဇ်အား "ငါ့သျှင် သရဘ သင် တောင့်တနေသော ရဟန်းဂေါတမကပင် သင့်ကို ဖိတ်ကြား၏၊ ငါ့သျှင် သရဘ ပြောပါလော့၊ သင်သည် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းတို့၏တရားကို အဘယ်သို့ သိပါသနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား မပြည့်စုံသေးလျှင် ရဟန်းဂေါတမက ဖြည့်စွက်ပေးလိမ့်မည်၊ အကယ်၍ သင့်အား ပြည့်စုံ နေလျှင်လည်း ရဟန်းဂေါတမက ဝမ်းမြောက်ပါလိမ့်မည်" ဟု (ပြောကုန်၏)။ ဤသို့ ပြောဆို ကြသော် သရဘပရိဗိုဇ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကာ

မျက်နှာမလှ ငိုက်ဆိုက် ကျလျက် အောက်သို့ ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ မှိုင်တွေကာဖြင့် ပြောစရာစကားမရှိဘဲ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သရဘပရိဗိုဇ်ကို ဆိတ်ဆိတ်နေကာ မျက်နှာမလှ ငိုက်ဆိုက် ကျလျက် အောက်သို့ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ မှိုင်တွေကာဖြင့် ပြောစရာစကား မရှိဖြစ် နေသည်ကို သိတော်မူ၍ ထို ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ပရိဗိုဇ်တို့ အကြင် သူသည် ငါ့ကို (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ၏ဟူ၍ ဝန်ခံသော အသျှင်ဘုရားသည် ဤမည်သော တရား တို့ကိုမူကား ထိုးထွင်း၍ မသိဟု ဆိုငြားအံ့၊ ငါသည် ထို ဆိုသောသူကို ကောင်းစွာ မေးမြန်း စိစစ် စစ်ဆေးခဲ့မူ ထိုသူသည် စကားတစ်ခုဖြင့် စကားတစ်ခုကိုသော်လည်း ဖုံးကွယ်လိမ့်မည်၊ အပြင်စကားကို ဆောင်၍သော်လည်း ပယ်လိမ့်မည်၊ စိတ်ဆိုးခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း အမူအရာကို သော်လည်း ထင်စွာ ပြုလိမ့်မည် ဟူသော ဤသုံးမျိုးသော ဌာနတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ဌာနသို့ မရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် မရှိပေ၊ သရဘပရိဗိုဇ်ကဲ့သို့ ဆိတ်ဆိတ်နေကာ မျက်နှာမလှ ငိုက်ဆိုက် ကျလျက် အောက်သို့ ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ မှိုင်တွေကာဖြင့် ပြောစရာစကား မရှိဘဲသော်လည်း ထိုင်နေ ရလိမ့်မည်။

ပရိဗိုဇ်တို့ အကြင်သူသည် ငါဘုရားကို "အာသဝေါကုန်ပြီးသူဟု ဝန်ခံသော အသျှင်ဘုရား သည် ဤမည်သော အာသဝေါတို့ကား မကုန်သေးပေ" ဟူ၍ ဆိုငြားအံ့၊ ငါသည် ထို ဆိုသော သူကို ကောင်းစွာ မေးမြန်း စိစစ် စစ်ဆေးခဲ့မူ ထိုသူသည် စကားတစ်ခုဖြင့် စကားတစ်ခုကို သော်လည်း ဖုံးကွယ် လိမ့်မည်၊ အပြင်စကားကို ဆောင်၍သော်လည်း ပယ်လိမ့်မည်၊ စိတ်ဆိုးခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း အမူအရာကိုသော်လည်း ထင်စွာပြုလိမ့်မည်ဟူသော ဤသုံးမျိုးသော ဌာနတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ဌာနသို့ မရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် မရှိပေ၊ သရဘပရိဗိုဇ်ကဲ့သို့ ဆိတ်ဆိတ် နေကာ မျက်နှာမလှ ငိုက်ဆိုက် ကျလျက် အောက်သို့ ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ မှိုင်တွေကာဖြင့် ပြောစရာစကားမရှိဘဲ သော်လည်း ထိုင်နေရ လိမ့်မည်။

ပရိဗိုဇ်တို့ အကြင်သူသည် ငါဘုရားကို ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရန် "အသျှင်ဘုရား ဟောသော တရားသည် ထိုတရားကို ကျင့်သူအား ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထုတ်ဆောင်နိုင်" ဟု ဆိုငြားအံ့၊ ငါသည် ထို ဆိုသော သူကို ကောင်းစွာ မေးမြန်း စိစစ်စစ်ဆေးခဲ့ပါမူ ထိုသူသည် စကား တစ်ခုဖြင့် စကား တစ်ခုကို သော်လည်း ဖုံးကွယ်လိမ့်မည်၊ အပြင်စကားကို ဆောင်၍ သော်လည်း ပယ်လိမ့်မည်၊ စိတ်ဆိုးခြင်း အမျက် ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း အမူအရာကို သော်လည်း ထင်စွာပြုလိမ့်မည်ဟူသော ဤသုံးမျိုးသော ဌာနတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော ဌာနသို့ မရောက်ရာသော အကြောင်းအခွင့် မရှိပေ၊ သရဘပရိဗိုဇ် ဖကဲ့သို့ ဆိတ်ဆိတ် နေကာ မျက်နှာမလှ ငိုက်ဆိုက်ကျလျက် အောက်သို့ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ မှိုင်တွေကာဖြင့် ပြောစရာစကား မရှိဘဲသော်လည်း ထိုင်နေရလိမ့်မည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သိပ္ပိနီမြစ်ကမ်းနား ပရိဗိုဇ်တို့အရံ၌ ရဲရင့်သော အသံကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ကျူးရင့်တော်မူ၍ ကောင်းကင်သို့ ကြွတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထို ပရိဗိုဇ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူ၍ မကြာမြင့်မီပင် သရဘပရိဗိုဇ်ကို နှုတ်နှင်တံဖြင့် ဝိုင်းအံ့၍ ထိုးဆွကုန်၏- "ငါ့သျှင်သရဘ တောအုပ်ကြီးထဲ၌ မြေခွေးအိုသည် ခြင်္သေ့သံ ဟောက် မည်ဟု (ဟောက်သော်လည်း) ကွဲအက်သော မြေခွေးသံသာ ထွက်သကဲ့သို့၊ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမ ကွယ်ရာ၌ 'ခြင်္သေ့သံဟောက်မည်'ဟု (ဟောက်သော်လည်း) ကွဲအက်သော မြေခွေးသံ သာလျှင် ထွက်ဘိ၏။ ငါ့သျှင်သရဘ ကြက်မငယ်သည် ကြက်ဖသံ တွန်မည်ဟု (တွန်သော်လည်း) ကြက်မသံသာ ထွက်သကဲ့သို့ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမကွယ်ရာ၌ 'ကြက်ဖသံကို တွန်မည်'ဟု (တွန်သော်လည်း) ကြက်မသံသာလျှင် ထွက်ဘိ၏။ ငါ့သျှင် သရဘ နွားသည် (အကြီးအမှူး) နွားမရှိသော နွားခြံ၌ အောင်မြင်သော နွားကြီးအသံ တွန်နိုင်၏ဟု မှတ်ထင်သကဲ့သို့ သင်သည် ရဟန်းဂေါတမ ကွယ်ရာ၌

အောင်မြင်သော (နွားကြီး) အသံ တွန်နိုင်၏ ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏။ ဤသို့လျှင် ထို ပရိဗိုဇ်တို့သည် သရဘပရိဗိုဇ်ကို နှုတ်နှင်တံဖြင့် ဝိုင်းအုံ၍ ထိုးဆွကုန်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၅ - ကေသမုတ္တိသုတ်

၆၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလတ်သော် ကာလာမမင်းတို့၏ ကေသမုတ္တမည်သော နိဂုံးသို့ ရောက်တော်မူ၏။ ကေသမုတ္တနိဂုံးသား ကာလာမမင်းတို့သည် ဤသို့ ကြားသိကြကုန်၏- "အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမ သည် ကေသမုတ္တနိဂုံးသို့ ရောက်လာတော်မူ၏။ ထို အသျှင်ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ ထွက်၏။ ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ထိုသို့သဘောရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည် သာတည်း" ဟု (ကြားသိကြကုန်၏)။

ထို့နောက် ကေသမုတ္တနိဂုံးသား ကာလာမမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်ပြီး လျှင် အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာ အရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့တို့သည် အမည် အနွယ်ကို ပြောကြားလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့တို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြသော ကေသမုတ္တနိဂုံးသား ထို ကာလာမမင်းမျိုးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဘုရား အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကေသမုတ္တနိဂုံးသို့ ရောက်လာ ပါကုန်၏။ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိ အယူဝါဒကိုသာလျှင် ပြပါကုန်၏၊ ထွန်းပစေပါ ကုန်၏။ သူတစ်ပါး အယူဝါဒကိုမူကား ထိပါးပါကုန်၏၊ မထီမဲ့မြင်ပြုပါကုန်၏၊ ရှုတ်ချပါကုန်၏၊ ချေဖျက်ပါ ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏအချို့တို့သည်လည်း ကေသမုတ္တနိဂုံးသို့ ရောက် လာပါကုန်၏၊ ထို သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း မိမိ အယူဝါဒကိုသာလျှင် ပြပါကုန်၏၊ ထွန်းပ စေကုန်ပါ၏၊ သူတစ်ပါး အယူဝါဒကိုမူကား ထိပါး ပါကုန်၏၊ မထီမဲ့မြင်ပြု ပါကုန်၏၊ ရှုတ်ချ ပါကုန်၏၊ ချေဖျက်ပါကုန်၏၊ "အသျှင်ဘုရား ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့တွင် အဘယ် သမဏ ဗြာဟ္မဏသည် မှန်သော စကားကို ဆိုပါ သနည်း၊ အဘယ်သမဏဗြာဟ္မဏသည် မမှန်သော စကားကို ဆိုပါသနည်း" ဟု အကျွန်ုပ်တို့အား ယုံမှား ခြင်း တွေးတောခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါ၏" (ဟု လျှောက်ကုန်၏)။ ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့အား ယုံမှားခြင်းငှါ သင့်ပေ၏၊ တွေးတောခြင်းငှါ သင့်ပေ၏၊ သင်တို့အား ယုံမှားခြင်းငှါသင့်သော အရာ၌ ယုံမှားခြင်း ဖြစ်၏။

ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့သည်-

ပြောသံ ကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ်ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး။

ပိဋကတ် (မိမိတို့ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည်ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

နည်းမှီးယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

(ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသောအယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ငါတို့လေးစားသော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး၊

ကာလာမမင်းတို့ "ဤတရားတို့ကား အကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ် ရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့တည်း။ ဤတရား တို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည် အပ်ကုန်သည် ရှိသော် အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု သင်တို့ သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ၌မူ ပယ်စွန့်ကုန်ရာ၏။

ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်သော် အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ (သို့မဟုတ်) အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ကာလာမမင်းတို့ တပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်သော 'လောဘ' နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏၊ မပေးသည်ကိုလည်း ခိုးယူ၏၊ သူ့မယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ ယင်း သူတစ်ပါး အသက် သတ်ခြင်း စသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်သော် အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ (သို့မဟုတ်) အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ပါ သည် အသျှင်ဘုရား။ ကာလာမ မင်းတို့ အမျက်ထွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏၊ မပေးသည် ကိုလည်း ခိုးယူ၏၊ သူ့မယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် ဆောက် တည်စေ၏၊ ယင်း သူတစ်ပါး အသက်သတ်ခြင်း သတ်စေခြင်း စသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင် ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်သော် အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော။ပ။ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) အကုသိုလ် တရားတို့လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) အပြစ် မရှိသော တရားတို့လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရား တို့လော၊ (သို့မဟုတ်) ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ (ဤတရား တို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော် အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန် သလော၊ (သို့မဟုတ်) မဖြစ်ကုန်သလော။ ဤနေရာ၌ (သင်တို့စိတ်) အဘယ်သို့ ရှိသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ် ကုန်သော် အစီးအပွါး မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်ပါ၏၊ ဤနေရာ၌ တပည့်တော်တို့၏ (စိတ်) ဤသို့ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရားဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

"ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့သည် ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ်ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး။ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ နည်းမှီးယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သော အားဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည် နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေ သည် ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားသော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ကာလာမမင်းတို့ 'ဤတရား တို့ကား အကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်ရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရား တို့ကား ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့တည်း။ ဤတရားကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည် အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အစီးအပွား မဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏' ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် သိသော အခါ၌မူ ပယ်စွန့်ကုန်ရာ၏" ဟု ငါမိန့်ဆိုခဲ့သော စကား သည်ကား ဤသည်ကို စွဲ၍ မိန့်ဆိုသော စကားဖြစ်၏။

ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့သည် ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး။ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည် ဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊နည်းမှီးယူခြင်းမျှ ဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သော အားဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည် နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည် ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားရသော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ကာလာမမင်းတို့ 'ဤတရားတို့ကား ကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်မရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရား တို့ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့တည်း။ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည် အပ်ကုန်သည် ရှိသော် အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏'ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် လျှင် သိသောအခါ၌မူ ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်ရာ၏။

ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ မတပ်မက်ခြင်း 'အလောဘ'သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်သော် အစီးအပွားရှိခြင်းငှါ ဖြစ်သလော၊ (သို့မဟုတ်) အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်သလောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အစီးအပွား ရှိခြင်းငှါ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ကာလာမမင်းတို့ မတပ်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' မနှိပ်စက်အပ် မသိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ့အသက် ကိုလည်း မသတ်၊ မပေးသည်ကိုလည်း မယူ၊ သူ့မယားကိုလည်း မသွားလာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း မပြောဆို၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်း (သူတစ်ပါး အသက် သတ်မှုစသည်) ပြုရန် မဆောက်တည်စေ၊ ယင်းသူတစ်ပါး အသက် မသတ်ခြင်း

စသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အမျက်မထွက်ခြင်း 'အဒေါသ' သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်သော်။ပ။ မတွေဝေခြင်း 'အမောဟ' သည် သတ္တဝါ၏ အတွင်း 'အဇ္ဈတ္တ' သန္တာန်၌ ဖြစ်သော်။ပ။ အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ကာလာမမင်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ် တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) အကုသိုလ် တရားတို့လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့လော၊ (သို့ဟုတ်) အပြစ်မရှိသော တရားတို့ လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အပြစ်မရှိသော တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံ စေအပ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန် သလော၊ (သို့မဟုတ်) မဖြစ်ကုန်သလော၊ ဤနေရာ၌ (သင်တို့စိတ်) အဘယ်သို့ ရှိသနည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ကောင်းစွာ ဆောက်တည် အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဤနေရာ၌ တပည့်တော်တို့၏ (စိတ်) ဤသို့ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

"ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့သည် ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှ ဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည် ဟူ၍ လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှလည်း မယူ ကုန်လင့်ဦး၊ နည်းမှီးယူခြင်း မျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သော အားဖြင့် လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည် နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည် ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားသော ရဟန်း၏ စကား ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ကာလာမမင်းတို့ 'ဤတရားတို့ကား ကုသိုလ်တရားတို့တည်း။ ဤတရား တို့ကား အပြစ်မရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရား တို့ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက် တည်အပ် ကုန်သော် အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏' ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိသော အခါ၌မူ ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်ရာ၏" ဟု ငါမိန့်ဆိုခဲ့သော စကားသည်ကား ဤသည်ကို စွဲ၍ မိန့်ဆိုအပ်သော စကားဖြစ်၏။

ကာလာမမင်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မှ ကင်းသည် ပျက်စီးစေ လိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'မှ ကင်းသည် တွေဝေခြင်းမရှိသည် ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသည် သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင် သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ သနားခြင်း 'ကရုဏာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း'မုဒိတာ'နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့ နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက်ဖီလာအလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ သတ္တဝါ အားလုံး ကို မိမိနှင့် အတူပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော

အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း 'ဥပေက္ခာ' နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။

ကာလာမမင်းတို့ ဤသို့ ရန်ကင်းသောစိတ်ကြောင့်ကြကင်းသောစိတ် မညစ်ညူးသောစိတ် စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော အရိယာတပည့်အား ယခုဘဝ၌ပင် ထောက်တည်ရာ လေးမျိုးတို့ကို ရအပ် ကုန်၏။ တမလွန်လောကသည် အကယ်၍ ရှိအံ့၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဆက် အကျိုးရင်းသည် အကယ်၍ ရှိအံ့၊ ထို့သို့ရှိခဲ့သော် ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရလိမ့်မည်ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏၊ ဤသည်ကား ထို အရိယာတပည့်အား ရအပ်သော ပဌမ ထောက်တည်ရာ ပေတည်း။

တမလွန်လောကသည် အကယ်၍ မရှိအံ့၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဆက် အကျိုးရင်းသည် အကယ်၍ မရှိအံ့၊ ထို့သို့ မရှိခဲ့သော် ငါသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ရန်မရှိသောကြောင့်ကြမရှိသော ဆင်းရဲ မရှိသော ချမ်းသာခြင်း ရှိသော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်ရပေ၏ ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်အား ရအပ်သော ဒုတိယထောက်တည်ရာ ပေတည်း။

မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့လျှင် ပြုသည် မည်အံ့၊ ငါသည် တစ်စုံတစ်ခုသော မကောင်းမှုကို အားမထုတ်ခဲ့၊ (မကောင်းမှု) မပြုသော ငါ့အား အကုသိုလ်ကံသည် အဘယ်မှာ ဆင်းရဲကို တွေ့ထိနိုင်စေ အံ့နည်း ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်အား ရအပ်သော တတိယ ထောက်တည်ရာ ပေတည်း။

မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်အံ့၊ ထိုသို့ ပြုသည် မမည်သော် ငါသည် (မကောင်းမှုကို မပြုခြင်း၊ ပြုသည် မမည်ခြင်းဟူသော) နှစ်ပါးစုံဖြင့်သာလျှင် စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ရှုမြင်ရပေ၏ ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏၊ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်အား ရအပ်သော စတုတ္ထ ထောက်တည်ရာ ပေတည်း။ ကာလာမမင်းတို့ ဤသို့ ရန်ကင်းသောစိတ် ကြောင့်ကြကင်းသော စိတ် မညစ်ညူးသောစိတ် စင်ကြယ်သောစိတ် ရှိသော ထိုအရိယာ တပည့်အား ယခုဘဝ၌ပင် ဤထောက်တည်ရာ လေးမျိုးတို့ကို ရအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဤအတိုင်းပင်ဟုတ်ပါပေ၏၊ ဤသို့ ရန်ကင်းသောစိတ် ကြောင့်ကြကင်းသောစိတ် မညစ်ညူးသောစိတ် စင်ကြယ်သောစိတ် ရှိသော ထို အရိယာ တပည့်အား ယခုဘဝ၌ပင် ထောက်တည်ရာ လေးမျိုးတို့ကို ရအပ်ပါကုန်၏။ တမလွန် လောကသည် အကယ်၍ ရှိအံ့၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဆက် အကျိုးရင်းသည် အကယ်၍ ရှိအံ့၊ ထို့သို့ရှိခဲ့သော် ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရလိမ့်မည်ဟူသော သက်သာရာကို ရလေ၏၊ ဤသည်ကား ထို အရိယာတပည့်အား ရအပ်သော ပဌမထောက်တည်ရာပေတည်း။

တမလွန်လောကသည် အကယ်၍ မရှိအံ့၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဆက် အကျိုးရင်းသည် အကယ်၍ မရှိအံ့၊ ထို့သို့ မရှိခဲ့သော် ငါသည် ယခုဘဝ၌ပင် ရန်မရှိသော ကြောင့်ကြ မရှိသော ဆင်းရဲမရှိသော ချမ်းသာခြင်း ရှိသော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်ရ၏ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်အား ရအပ်သော ဒုတိယ ထောက်တည်ရာ ပေတည်း။

မကောင်းမှုကို ပြုခဲ့လျှင် ပြုသည်မည်အံ့၊ ငါသည် တစ်စုံတစ်ခုသော မကောင်းမှုကို အား မထုတ်ခဲ့၊ (မကောင်းမှု) မပြုသော ငါ့အား အကုသိုလ်ကံသည် အဘယ်မှာ ဆင်းရဲကို တွေ့ထိ နိုင်စေ အံ့နည်း ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်အား ရအပ်သော တတိယ ထောက်တည်ရာပေတည်း။

မကောင်းမှု ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်အံ့၊ ထိုသို့ ပြုသည် မမည်သော် ငါသည် (မကောင်းမှုကို မပြုခြင်း၊ ပြုသည် မမည်ခြင်းဟူသော) နှစ်ပါးစုံဖြင့်သာလျှင် စင်ကြယ်သော မိမိကိုယ်ကို ရှုမြင်ရပေ၏ ဟူသော ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏။ ဤသည်ကား ထို အရိယာ တပည့်အား ရအပ်သော စတုတ္ထ ထောက်တည်ရာ ပေတည်း။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ရန်ကင်းသောစိတ် ကြောင့်ကြကင်းသောစိတ် မညစ်ညူး သောစိတ် စင်ကြယ်သောစိတ် ရှိသော ထို အရိယာ တပည့်အား ယခုဘဝ၌ပင် ဤ ထောက်တည်ရာ လေးမျိုးတို့ကို ရအပ်ပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ ကုန်၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ တို့ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၆ - သာဠှသုတ်

၆၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်နန္ဒကမထေရ်သည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မိဂါရသူဌေး၏မြေး သာဠှနှင့် သေခုနိယ၏မြေး သာဏတို့သည် အသျှင်နန္ဒကမထေရ် ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်နန္ဒက မထေရ်ကို ရှိခိုးကြပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မိဂါရသူဌေး၏မြေး သာဠှအား အသျှင်နန္ဒကမထေရ်သည် ဤစကားကို ဆို၏-

သာဠှတို့ သင်တို့သည်-

ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး၊

- ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည်ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

နည်းမှီးယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

- (ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊

ငါတို့ လေးစားသော ရဟန်း၏ စကားဟူ၍လည်း (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး။

သာဠှတို့ "ဤတရားတို့ကား အကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်ရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံ စေအပ် ဆောက်တည်အပ်ကုန်သည်ရှိသော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန် ၏" ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိသော အခါ၌မူ ပယ်စွန့်ကုန်ရာ၏။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' ဟူသည် ရှိသလော ဟု (မေး၏)။ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သာဠှတို့ ဤသဘောကို 'အဘိဇ္ဈာ'ဟု ငါဆို၏။ သာဠှတို့ တပ်မက်သောသူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များသည် ဖြစ်၍ သူ့အသက် ကိုလည်း သတ်၏၊ မပေးသည်ကိုလည်း ယူ၏၊ သူတစ်ပါး သားမယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ် မမှန်သော စကား ကိုလည်း ပြော၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် ဆောက်တည် စေ၏၊ ယင်းသူ့အသက်သတ်ခြင်း စသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေး၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'ဟူသည် ရှိသလောဟု (မေး၏)။ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သာဠှတို့ ဤသဘောကို 'ဗျာပါဒ'ဟု ငါဆို၏။ သာဠှတို့

အမျက်ထွက်သော သူသည် ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏၊ မပေးသည် ကိုလည်း ယူ၏၊ သူတစ်ပါး သားမယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ် မမှန်သော စကား ကိုလည်း ပြော၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ ယင်း သူ့အသက် သတ်ခြင်း စသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေး၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ဟူသည် ရှိသလောဟု (မေး၏)။ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သာဠှတို့ ဤသဘောကို 'အဝိဇ္ဇာ'ဟု ငါဆို၏။ သာဠှတို့ တွေဝေသူသည် အဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏။ မပေးသည်ကိုလည်း ယူ၏၊ သူတစ်ပါး သားမယားကိုလည်း သွားလာ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြော၏၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ထို အတိုင်းပြုရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ ယင်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းစသည်သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး မရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လောဟု (မေး၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ်တရား တို့လော၊ အကုသိုလ်တရားတို့လောဟု (မေး၏)။ အကုသိုလ်တရားတို့ပါ အသျှင်ဘုရား။ အပြစ် ရှိသော တရားတို့ လော၊ အပြစ်မရှိသော တရားတို့လောဟု (မေး၏)။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့ပါ အသျှင်ဘုရား။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့လော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်သော တရားတို့လော ဟု (မေး၏)။

ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့ပါ အသျှင်ဘုရား။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည် အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် မဖြစ်ကုန်သလော၊ ဤအရာ၌ (သင်တို့စိတ်) အဘယ်သို့ရှိသနည်းဟု (မေး၏)။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံ စေအပ် ဆောက်တည်အပ် ကုန်သော် အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ပါကုန်၏ အသျှင်ဘုရား၊ ဤအရာ၌ တပည့်တော်တို့၏ (စိတ်) ဤသို့ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

"သာဠှတို့ သင်တို့သည် ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ်ဟူသော စကားမျှဖြင့် လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည် ဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ကြံဆ တွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ နည်းမှီး ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သောအားဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည် နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ငါတို့လေးစားသော ရဟန်း၏ စကား ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး။ 'ဤတရားတို့ကား အကုသိုလ် တရား တို့တည်း၊ ဤတရား တို့ကား အပြစ်ရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရား တို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော် အစီး အပွါးမရှိ ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏' ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ၌မှ ပယ်စွန့် ကုန်ရာ၏" ဟု ဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သောစကား ဖြစ်၏။

"သာဠှတို့ သင်တို့သည် သူတစ်ပါး ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန် လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ် ဟူသော စကားမျှဖြင့် လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်း) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည် ဟူ၍လည်း မယူ ကုန်လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှလည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ နည်းမှီးယူခြင်းဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သော အားဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည် နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည်ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားသော ရဟန်း၏ စကား ဟူ၍လည်း

မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤတရားတို့ကား ကုသိုလ်တရား တို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်မရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော် အစီး အပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ၌မူ ပြည့်စုံ စေ၍ နေကုန်ရာ၏။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ မလိုချင်မတပ်မက်ခြင်း 'အလောဘ' ဟူသည် ရှိသလော ဟု (မေး၏)။ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သာဠှတို့ ဤသဘောကို 'အနဘိဇ္ဈာ'ဟု ငါ ဆို၏။ သာဠှတို့ မတပ်မက်သောသူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများသည် ဖြစ်၍ သူ့အသက် ကိုလည်း မသတ်၊ မပေးသည်ကိုလည်း မယူ၊ သူတစ်ပါးသားမယားကိုလည်း မသွားလာ၊ မဟုတ်မမှန် သော စကားကိုလည်း မပြော၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်း (သူ့အသက်သတ်မှုစသည်) ပြုရန် မဆောက် တည်စေ၊ ယင်း သူ့အသက် မသတ်ခြင်း စသည်သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေး၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ အမျက်မထွက်ခြင်း 'အဒေါသ' တရား ဟူသည် ရှိသလောဟု (မေး၏)။ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သာဠှတို့ ဤသဘောကို 'အဗျာပါဒ'ဟု ငါဆို၏။ သာဠှတို့ အမျက်မထွက်သောသူသည် မဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူ့အသက် ကိုလည်း မသတ်၊ မပေးသည်ကိုလည်း မယူ၊ သူတစ်ပါးသားမယားကိုလည်း မသွားလာ၊ မဟုတ်မမှန် သော စကားကိုလည်း မပြော၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထို အတိုင်း (သူ့အသက်သတ်မှု စသည်) ပြုရန် မဆောက်တည်စေ၊ ယင်း သူ့အသက် သတ်ခြင်း စသည် သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေး၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ မတွေဝေခြင်း 'အမောဟ' တရား ဟူသည် ရှိသလောဟု (မေး၏)။ ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား။ သာဠှတို့ ဤသဘောကို 'ဝိဇ္ဇာ'ဟု ငါဆို၏။ သာဠှတို့ မတွေဝေသူသည် အသိဉာဏ်သို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ သူ့အသက်ကိုလည်း မသတ်၊ မပေးသည် ကိုလည်း မယူ၊ သူတစ်ပါးသားမယားကိုလည်း မသွားလာ၊ မဟုတ် မမှန်သော စကားကိုလည်း မပြော၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ထို အတိုင်း (သူ့အသက်သတ်မှုစသည်) ပြုရန် မဆောက်တည်စေ၊ ယင်းသူ့အသက် မသတ်ခြင်း စသည်သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင် သည် မဟုတ် လောဟု (မေး၏)။ ဖြစ်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။

သာဠှတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ်တရား တို့လော၊ (သို့မဟုတ်) အကုသိုလ်တရားတို့လောဟု (မေး၏)။ ကုသိုလ်တရားတို့ပါ အသျှင်ဘုရား။ အပြစ်ရှိသော တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) အပြစ်မရှိသော တရားတို့လောဟု (မေး၏)။ အပြစ်မ ရှိသော တရားတို့ပါ အသျှင်ဘုရား။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားတို့လော၊ (သို့မဟုတ်) ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်သော တရားတို့လော ဟု (မေး၏)။ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းသော တရားတို့ပါ အသျှင်ဘုရား။ (ဤတရားတို့ကို) ပြည့်စုံ စေအပ် ဆောက်တည်အပ် ကုန်သော် အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါကုန်သလော၊ (သို့မဟုတ်) မဖြစ်ပါကုန်သလော၊ ဤအရာ၌ (သင်တို့ စိတ်) အဘယ်သို့ ရှိသနည်း ဟု (မေး၏)။

(ဤတရား တို့ကို) ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည်အပ် ကုန်သော် အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်တို့၏ (စိတ်) ဤသို့ရှိပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

“သာဋ္ဌတို့ သင်တို့သည် ပြောသံကြားကာမျှဖြင့် (ဟုတ်ပြီ မှန်ပြီဟု အတည်) မယူကုန်လင့်ဦး၊ အစဉ်အဆက် စကားမျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ဤသို့ ဖြစ်ဖူးသတတ်ဟူသော စကား မျှဖြင့်လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ ပိဋကတ် (မိမိတို့ ရှေးဟောင်းကျမ်း) စာပေနှင့် ညီညွတ်ပေသည် ဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ကြံဆတွေးတော၍ ယူခြင်းမျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ နည်းမှီး ယူခြင်း မျှဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ အခြင်းအရာကို ကြံစည်သော အားဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ (ငါတို့) ကြံစည်နှစ်သက်၍ ယူထားသော အယူနှင့် တူညီပေသည် ဟူ၍လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ မှတ်ယူထိုက်သော သဘောမျှ ဖြင့်လည်း မယူကုန် လင့်ဦး၊ ငါတို့ လေးစားသော ရဟန်း၏ စကား ဟူ၍လည်း မယူကုန်လင့်ဦး၊ သာဋ္ဌတို့ ‘ဤတရား တို့ကား ကုသိုလ်တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား အပြစ်မရှိသော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကား ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း အပ်သော တရားတို့တည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေအပ် ဆောက်တည် အပ်ကုန်သော် အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏’ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် သိသောအခါ၌မူ ပြည့်စုံစေ၍ နေကုန်ရာ၏” ဟု ဆိုခဲ့သော စကားသည် ဤသည်ကို စွဲ၍ ဆိုခဲ့သော စကား ဖြစ်ပေ၏။

သာဋ္ဌတို့ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ မက်မောခြင်း ‘အဘိဇ္ဈာ’မှ ကင်းသည် ပျက်စီး စေလိုခြင်း ‘ဗျာပါဒ’ မှ ကင်းသည် တွေဝေခြင်းမရှိသည် ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တစ်ခုသော အရပ် မျက်နှာကို ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပျံ့ နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူ ပြု၍ သတ္တဝါ အားလုံး ပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည် မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိုငြင်ခြင်းမရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထို အရိယာတပည့်သည် “ဤခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခတရား သည် ရှိ၏ဟု သိ၏၊ ယုတ်ညံ့သော (သမုဒယ)တရားသည် ရှိ၏ဟု သိ၏၊ မြတ်သော (မဂ်)တရား သည် ရှိ၏ဟု သိ၏၊ (ဝိပဿနာသညာ ဟုဆိုအပ်သော) ဤသညာထက်လွန် မြတ်သော ထွက်မြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်) တရားသည် ရှိ၏” ဟု သိ၏။ ဤသို့ သိသော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏၊ လွတ်မြောက်ပြီး လတ်သော် “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ သိ၏- “ရှေးအခါ၌ လောဘဖြစ်ဖူး၏၊ ထို လောဘသည် အကုသိုလ် ဖြစ်၏၊ ထို လောဘအကုသိုလ်သည် ယခု (ငါ၌) မရှိ၊ ယင်းသို့ မရှိခြင်းသည် ကောင်း၏။ ရှေးအခါ၌ ဒေါသ ဖြစ်ဖူး၏။ပ။ ရှေးအခါ၌ မောဟဖြစ်ဖူး၏၊ ထို မောဟသည် အကုသိုလ်ဖြစ်၏၊ ထို မောဟ အကုသိုလ်သည် ယခု (ငါ၌) မရှိ၊ ယင်းသို့ မရှိခြင်းသည် ကောင်း၏” (ဟု သိလျက်) ထိုသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ (တဏှာ) မွတ်သိပ်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းအေးမြလျက် ချမ်းသာကို ခံစားကာ မြတ်သော အတ္တဘောဖြင့် နေလေသတည်း ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၇ - ကထာဝတ္ထုသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ စကားဖြစ်ကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ “လွန်လေပြီး ကာလက ဤသို့ ဖြစ်ဖူးပြီ” ဟု လွန်လေပြီး ကာလကို အကြောင်းပြု၍ မူလည်း စကားကို ပြောဆိုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ “လာလတ္တံ့ကာလ၌ ဤသို့ ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု လာလတ္တံ့ ကာလကို အကြောင်းပြု၍ မူလည်း စကားကို ပြောဆိုရာ၏၊ ရဟန်းတို့ “ယခုဖြစ်ဆဲ ကာလ၌ ဤသို့ ဖြစ်နေ၏” ဟု ယခုဖြစ်ဆဲသော ကာလကို အကြောင်းပြု၍ မူလည်း စကားကို ပြောဆို ရာ၏။

ရဟန်းတို့ စကား နှီးနှောမိခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဆွေးနွေးသင့်သူဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ မဆွေးနွေးသင့်သူ ဟူ၍သော် လည်းကောင်း” သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် တိုက်ရိုက် ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သော ပြဿနာကို တိုက်ရိုက်အားဖြင့် အကယ်၍ မဖြေဆိုငြားအံ့၊ ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သော ပြဿနာကို ဝေဖန်၍ မဖြေဆိုငြားအံ့၊ တဖန် ပြန်မေး၍ ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သော ပြဿနာကို တဖန် ပြန်မေး၍ မဖြေဆိုငြားအံ့၊ (မဖြေဆိုဘဲ) ထားရမည် ဖြစ်သော ပြဿနာကို (မဖြေဆိုဘဲ) မထားငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် တိုက်ရိုက် ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သော ပြဿနာကို တိုက်ရိုက် အားဖြင့် အကယ်၍ ဖြေဆိုအံ့၊ ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုရမည်ဖြစ်သော ပြဿနာကို ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုအံ့၊ တဖန် ပြန်မေး၍ ဖြေဆိုရမည် ဖြစ်သော ပြဿနာကို တဖန် ပြန်မေး၍ ဖြေဆိုအံ့၊ (မဖြေဆိုဘဲ) ထားရမည် ဖြစ်သော ပြဿနာကိုလည်း (မဖြေဆိုဘဲ) ထားအံ့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ရဟန်းတို့ စကား နှီးနှောမိခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဆွေးနွေးသင့်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဆွေးနွေးသင့်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း” သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ အကယ်၍ မတည်အံ့၊ ကြံဆအပ်သော အရာ၌ အကယ်၍ မတည်အံ့၊ သိရမည့် ဝါဒ၌ အကယ်၍ မတည်အံ့၊ (ဖြေဆိုရမည့်) ကျင့်ဝတ်၌ အကယ်၍ မတည်အံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ အကယ်၍ တည်အံ့၊ ကြံဆအပ်သော အရာ၌ အကယ်၍ တည်အံ့၊ သိရမည့်ဝါဒ၌ အကယ်၍ တည်အံ့၊ (ဖြေဆိုရမည့်) ကျင့်ဝတ်၌ အကယ်၍ တည်အံ့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ရဟန်းတို့ စကား နှီးနှောမိခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဆွေးနွေး သင့်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဆွေးနွေးသင့်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း” သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် စကားတစ်ခုဖြင့် စကားတစ်ခုကို အကယ်၍ ဖုံးကွယ်အံ့၊ အပြင်စကားကို ဆောင်၍ ပယ်အံ့၊ စိတ်ဆိုးခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်း ထင်စွာပြုအံ့၊ ရဟန်း တို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ် သော် စကားတစ်ခုဖြင့် စကားတစ်ခုကို အကယ်၍ မဖုံးကွယ်အံ့၊ အပြင်စကားကို ဆောင်၍ မပယ်အံ့၊ စိတ်ဆိုးခြင်း အမျက် ထွက်ခြင်း မနှစ်သက်ခြင်း ကိုလည်း ထင်စွာ မပြုအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေးနွေး သင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ရဟန်းတို့ စကား နှီးနှောမိခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ဆွေးနွေးသင့်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဆွေးနွေး သင့်သူ ဟူ၍ လည်းကောင်း” သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် အကယ်၍ (ပါဠိပါဠ်သားရွတ်ဖတ်၍) လွှမ်းမိုးအံ့၊ (အကြောင်းပြ၍) ဖိနှိပ်အံ့၊ (မေးသူ့စိတ်၌ သံသယ ရှိလာအောင်) ပြင်းစွာ ရယ်အံ့၊ အနည်းငယ် ချွတ်ယွင်းသည်ကို အမှား ဖမ်းအံ့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော် ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် မဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြဿနာကို မေးအပ်သော် အကယ်၍ (ပါဠိပါဠ်သား ရွတ်ဖတ်၍) မလွှမ်းမိုးအံ့၊ (အကြောင်းပြ၍) မဖိနှိပ်အံ့၊ (မေးသူ့စိတ်၌ သံသယ ရှိလာအောင်) ပြင်းစွာ မရယ်အံ့၊ အနည်းငယ် ချွတ်ယွင်းသည်ကို အမှား မဖမ်းအံ့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖြစ်လတ် သော် ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆွေးနွေးသင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ရဟန်းတို့ စကားနှီးနှောမိခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို “မှီရာအကြောင်း ရှိသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မှီရာ အကြောင်းမရှိသူ ဟူ၍ လည်းကောင်း” သိအပ်၏။ ရဟန်းတို့ နားမထောင်သူသည် မှီရာ အကြောင်း မရှိသူ ဖြစ်၏၊ နားထောင်သူသည် မှီရာ အကြောင်းရှိသူ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် မှီရာ အကြောင်း ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့သော် (အရိယာမဂ် ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏၊ (ဒုက္ခသစ္စာ ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို ပိုင်းခြားသိ၏၊ (အကုသိုလ် ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို ပယ်စွန့်၏၊ (နိဗ္ဗာန် ဟူသော) တစ်ခု သော တရားကို မျက်မှောက်ပြု၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရိယာမဂ် ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ (ဒုက္ခသစ္စာ ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို ပိုင်းခြားသိလျက် (အကုသိုလ် ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို ပယ်စွန့်ကာ (နိဗ္ဗာန် ဟူသော) တစ်ခုသော တရားကို မျက်မှောက်ပြု ပြီးလျှင် ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ (တဏှာ ဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့်) မစွဲလမ်းမူ၍ စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည် ရှိ၏၊ နှီးနှော မိခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော စကားသည် ထို အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော အကျိုးရှိ၏၊ ပြောဆို တိုင်ပင်ခြင်းသည် ထို အရဟတ္တဖိုလ် တည်း ဟူသော အကျိုးရှိ၏၊ နားထောင်ခြင်း ဟူသော မှီရာ အကြောင်းသည် ထို အရဟတ္တဖိုလ် တည်း ဟူသော အကျိုးရှိ၏၊ နားထောင်၍ မှတ်ခြင်းသည် ထို အရဟတ္တဖိုလ်တည်း ဟူသော အကျိုးရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူတို့သည် ဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း ကုန်ပြီးလျှင် ထောင်လွှား ကုန်လျက် ပုထုဇဉ်တို့ ဥစ္စာဖြစ်သော ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်၍ အချင်းချင်း အပြစ်ရှာလျက် ပြောဆို ကုန်၏။ (ထိုသူတို့သည်) အချင်းချင်း၏ မကောင်းသဖြင့် ပြောဆို အပ်သော အနည်းငယ်မျှ ချွတ်ယွင်း တွေ့ဝေသော အရှုံးစကားကို အလွန် နှစ်သက်ကုန်၏၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ကား ထို စကားမျိုးကို မဆိုပေ။ ပညာရှိသည် အကယ်၍ စကားပြောဆိုလိုလျှင် အချိန်အခါကို သိ၍ တရား၌ တည်လျက်တရားနှင့် ယှဉ်စပ်သော အရိယာတို့၏ အသုံးအနှုန်း ဖြစ်သော စကား ကို ဆိုရာ၏။ ပညာရှိသည် မဆန့်ကျင် မထောင်လွှားဘဲ မပျံ့လွင့်သော စိတ်ဖြင့် ဂုဏ်မပြိုင်, နိုင်ထက်ကလူ မပြု၊ ထို ပညာရှိသည် ပြူစူခြင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ သိ၍ ပြောဆို၏၊ ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ရာ၏၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော် မခြိမ်းခြောက်ရာ။ သူတစ်ပါးအား ခြုတ်ခြယ် စောင်းမြောင်းခြင်းကို မပြုကျင့်ရာ၊ ချွတ်ချော်သော စကား ကိုလည်း (အပြစ်ဟု) မယူရာ၊ (ပါဠိပါဠ်သားတို့ကို ရွတ်၍လည်း) မလွှမ်းမိုး ရာ၊ (အကြောင်းပြ၍) မဖိနှိပ်ရာ၊ အမှန်အမှား ရောစပ်သော စကားကိုလည်း မဆိုရာ။ သူတော်ကောင်း တို့၏ ဆွေးနွေးခြင်းသည် စင်စစ် သိခြင်း ကြည်ညိုခြင်း အကျိုးငှါဖြစ်၏၊ ဤသို့လျှင် အရိယာတို့သည် တိုင်ပင်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အရိယာ တို့၏ တိုင်ပင်ခြင်းမည်၏၊ ပညာရှိသည် ထို အရိယာတို့၏ တိုင်ပင်ခြင်းကို သိ၍ မထောင်လွှားဘဲ တိုင်ပင်ရာ သတည်း။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၈ - အညတိတ္ထိယသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့- "ငါ့သျှင်တို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့၏ ထူးခြားမှုကား အဘယ်နည်း၊ ပယောဂ လွန်ကဲမှုကား အဘယ်နည်း၊ ကွဲပြားခြားနားမှုကား အဘယ်နည်းဟု (မေးကုန်ငြားအံ့)။ ဤသို့ မေးအပ် ကုန်သော် ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါး သော အယူရှိသော ထို ပရိဗိုဇ်တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေဆိုကုန် မည်နည်း" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား တရားတော်တို့သည် အကျွန်ုပ်တို့အား မြတ်စွာ ဘုရားလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ရှေ့ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် သက်ဝင်ရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ဟောကြား အပ်သော ထိုတရား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည်သာလျှင် ဝေဖန် ဟောကြား တော်မူပါ၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာ ကြရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြ ပါကုန် လတ္တံ့ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြား ပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ မေးကုန်ငြားအံ့ "ငါ့သျှင်တို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့တည်း။ ငါ့သျှင်တို့ တရားတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့၏ ထူးခြားမှုကား အဘယ် ပါနည်း၊ ပယောဂလွန်ကဲမှုကား အဘယ်ပါနည်း၊ ကွဲပြား ခြားနားမှုကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေးကုန်ငြားအံ့။ ဤသို့မေးအပ်ကုန်သော် ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသော ထို ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့ "ငါ့သျှင်တို့ ရာဂသည် အပြစ် နည်း၏၊ ဖြည်းဖြည်း ကင်းပျောက်၏၊ ဒေါသသည် အပြစ်ကြီး၏၊ မြန်မြန် ကင်းပျောက်၏၊ မောဟသည် အပြစ်ကြီး၏၊ ဖြည်းဖြည်း ကင်းပျောက်၏" ဟု (ဖြေဆိုကြကုန်လော့)။

ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ပေါ်သေးသောရာဂ ဖြစ်ပေါ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသောရာဂ တိုးပွါး ပြန့်ပြောရန်သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်းဟု အကယ်၍ မေးခဲ့လျှင် "တင့်တယ်သော အာရုံ 'သုဘနိမိတ်' တည်း" ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ တင့်တယ် သော အာရုံ 'သုဘနိမိတ်' ကို မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်ပေါ်သေးသော ရာဂ သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ရာဂ သည်လည်း တိုးပွါး ပြန့်ပြောရန် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား မဖြစ်ပေါ်သေးသော ရာဂ ဖြစ်ပေါ် ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ် ပြီးသော ရာဂ တိုးပွါး ပြန့်ပြောရန်သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ဒေါသ ဖြစ်ပေါ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဒေါသ တိုးပွါးပြန့်ပြောရန်သော်လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု အကယ်၍ မေးခဲ့ လျှင် "ဒေါသဖြစ်ကြောင်း အာရုံ 'ပဋိဃနိမိတ်' တည်း" ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ ဒေါသ ဖြစ်ကြောင်း

အာရုံ 'ပဋိဃနိမိတ်' ကို မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်ပေါ် သေး သော ဒေါသ သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဒေါသသည်လည်း တိုးပွါးပြန့်ပြော ရန် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား မဖြစ်ပေါ်သေးသောဒေါသ ဖြစ်ပေါ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဒေါသ တိုးပွါး ပြန့်ပြောရန် သော်လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ပေါ်သေးသောမောဟ ဖြစ်ပေါ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော မောဟ တိုးပွါးပြန့်ပြောရန်သော်လည်းကောင်း အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု အကယ်၍ မေးခဲ့လျှင် "မသင့်လျော်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း 'အယောနိသော မနသိကာရ' တည်း" ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ (အာရုံဟူသမျှကို) မသင့်လျော်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူ အား မဖြစ် ပေါ်သေးသော မောဟသည်လည်း ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော မောဟသည်လည်း တိုးပွါး ပြန့်ပြောရန် ဖြစ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား မဖြစ်ပေါ်သေးသော မောဟဖြစ်ပေါ်ရန် သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော မောဟ တိုးပွါးပြန့်ပြောရန် သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ရာဂ မဖြစ်ပေါ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ရာဂ ပျောက်ကင်း ရန်သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု အကယ်၍ မေးခဲ့လျှင် "မတင့်တယ်သော အာရုံ 'အသုဘနိမိတ်' တည်း" ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ မတင့်တယ်သော အာရုံ အသုဘ နိမိတ်ကို သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်ပေါ် သေးသော ရာဂသည်လည်း မဖြစ်ပေါ်၊ ဖြစ်ပေါ် ပြီးသော ရာဂသည်လည်း ပျောက်ကင်း၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား မဖြစ်ပေါ် သေးသော ရာဂ မဖြစ်ပေါ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ် ပြီးသော ရာဂ ပျောက်ကင်းရန်သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း ဟု ဖြေဆို ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ပေါ်သေးသောဒေါသ မဖြစ်ပေါ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဒေါသ ပျောက်ကင်းရန်သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း ဟု အကယ်၍ မေးခဲ့လျှင် "စိတ်၏ (ဗျာပါဒမှ) လွတ်မြောက်ကြောင်း မေတ္တာတည်း" ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ စိတ်၏ (ဗျာပါဒမှ) လွတ်မြောက်ကြောင်း မေတ္တာကို သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်ပေါ်သေးသော ဒေါသ သည်လည်း မဖြစ်ပေါ်၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဒေါသသည်လည်း ပျောက်ကင်း၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည် ကား မဖြစ်ပေါ် သေးသော ဒေါသမဖြစ်ပေါ်ရန်သော် လည်း ကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဒေါသ ပျောက်ကင်း ရန်သော် လည်းကောင်း အကြောင်း အထောက် အပံ့ ပေတည်း ဟု ဖြေဆိုရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ပေါ်သေးသောမောဟ မဖြစ်ပေါ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော မောဟ ပျောက်ကင်းရန်သော်လည်းကောင်း အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်းဟု အကယ်၍ မေးခဲ့ လျှင် "သင့်သော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း 'ယောနိသော မနသိကာရ' တည်း" ဟု ဖြေဆိုရာ၏။ (အာရုံ ဟူသမျှကို) သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်ပေါ်သေးသော မောဟ သည်လည်း မဖြစ်ပေါ်၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော မောဟသည်လည်း ပျောက်ကင်း၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသည်ကား မဖြစ်ပေါ်သေးသော မောဟ မဖြစ်ပေါ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော မောဟ ပျောက်ကင်းရန်သော် လည်း ကောင်း အကြောင်း အထောက်အပံ့ ပေတည်း ဟု ဖြေဆိုရာ သတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - မဟာဝဂ် ===

၉ - အကုသလမူလသုတ်

၇၀။ ရဟန်းတို့ အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လောဘ ဟူသော အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း၊ ဒေါသဟူသော အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း၊ မောဟ ဟူသော အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ'သည် ရှိ၏၊ ယင်းတပ်မက်ခြင်း 'လောဘ'သည် အကုသိုလ်၏ အကြောင်း ရင်းတည်း။ တပ်မက်သူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် အားထုတ်၏၊ ယင်းအားထုတ်မှုသည် အကုသိုလ်တည်း။ တပ်မက်သူသည် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့် သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ် ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း ထင်ရှားသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း အကုသိုလ်တည်း။ ဤသို့လျှင် လောဘကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော လောဘလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော လောဘ လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန် သော လောဘလျှင် အထောက်အပံ့ရှိကုန်သော မြောက်မြားစွာသော ဤအကုသိုလ်တရား ယုတ်တို့သည် ထိုသူအား ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ'သည် ရှိ၏၊ ယင်း အမျက်ထွက်ခြင်း ဒေါသသည် အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတည်း။ အမျက်ထွက်သူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် အားထုတ်၏၊ ယင်း အားထုတ်မှု သည်လည်း အကုသိုလ်တည်း။ အမျက်ထွက်သူသည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ထင်ရှားမရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း အကုသိုလ် တည်း။ ဤသို့လျှင် ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဒေါသလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော ဒေါသလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော ဒေါသလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော မြောက်မြားစွာသော ဤအကုသိုလ် တရားယုတ်တို့သည် ထိုသူအား ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တွေဝေခြင်း 'မောဟ'သည် ရှိ၏။ ယင်းတွေဝေခြင်း 'မောဟ'သည် အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတည်း။ တွေဝေသူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် အားထုတ်၏၊ ယင်းအားထုတ်မှုသည် အကုသိုလ် ပေတည်း၊ တွေဝေသူသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ထင်ရှားမရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း အကုသိုလ်တည်း။ ဤသို့လျှင် မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော မောဟလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော မောဟလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော မောဟလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော မြောက်မြားစွာသော ဤ အကုသိုလ် တရားယုတ် တို့သည် ထိုသူအား ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "အချိန်အခါ မဟုတ်ဘဲ ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တရားမဟုတ်သည်ကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "အချိန်အခါ မဟုတ်ဘဲ ပြောဆိုတတ်သူ" "မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" "အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" "တရားမဟုတ်သည်ကို ပြောဆိုတတ်သူ" "ဝိနည်းမဟုတ်သည်ကို ပြောဆိုတတ်သူ"ဟု အဘယ့် ကြောင့် ခေါ်ဆိုအပ်ပါသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံး စေခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်သော် လည်း ကောင်း ထင်ရှားမရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကိုဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ၏။ ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် ဆိုအပ်သော် ငြင်းပယ်၏၊ ဝန်မခံ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် ဆိုအပ်သော် ဤစကားသည် "ဤအကြောင်းကြောင့် မမှန်၊ ဤအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်" ဟု ထို စကားကို ဖြေရှင်းရန် လုံ့လမပြု။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "အချိန်အခါ မဟုတ်ဘဲ ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တရား မဟုတ်သည်ကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဝိနည်း မဟုတ်သည်ကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောဘကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိလျက် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ပ။ မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိလျက် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာကို (မချွတ်ရ လိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ သုံးခုသော မာလောန္ဒယ်တို့သည် ဖျက်ဆီး ရစ်ပတ် မွေးယှက်အပ်သော အင်ကြင်းပင်ဖြစ်စေ မျောက်ငိုပင်ဖြစ်စေ ကြို့ပင်ဖြစ်စေ မကြီးပွါးခြင်းသို့ ရောက်ရသကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရသကဲ့သို့ မကြီးမပွါး ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောဘကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်းရှိလျက် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။

ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ပ။ မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ယခုဘဝ၌ပင် ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း ပူလောင်ခြင်း ရှိလျက် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏၊ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာကို (မချွတ်ရလိမ့် မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း သုံးမျိုးတို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အလောဘ ဟူသော ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း၊ အဒေါသ ဟူသော ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း၊ အမောဟ ဟူသော ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မတပ်မက်ခြင်း 'အလောဘ'သည် ရှိ၏၊ ယင်းအလောဘသည် ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်းတည်း။ မတပ်မက်သူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် အားထုတ်၏၊ ယင်း အားထုတ်မှု သည် ကုသိုလ်တည်း။ မတပ်မက်သူသည် တပ်မက်ခြင်း 'လောဘ' မနှိပ်စက်အပ် မသိမ်းယူ အပ်သော

စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်သော် လည်း ကောင်း ထင်ရှားမရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို မဖြစ်စေ။ ယင်းသို့ မဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း ကုသိုလ် မည်၏။ ဤသို့လျှင် အလောဘကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အလောဘလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန် သော အလောဘလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော အလောဘလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော မြောက်မြားစွာ ကုန်သော ဤကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အမျက်မထွက်ခြင်း 'အဒေါသ'သည် ရှိ၏၊ ယင်းအဒေါသသည် ကုသိုလ်၏ အကြောင်း ရင်းတည်း။ အမျက်မထွက်သော သူသည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် အားထုတ်၏၊ ယင်း အားထုတ်မှုသည် ကုသိုလ်တည်း။ အမျက်မထွက်သူသည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' မနှိပ်စက် အပ် မသိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ထင်ရှား မရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို မဖြစ်စေ။ ယင်းသို့ မဖြစ်စေခြင်း သည်လည်း ကုသိုလ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် အဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အဒေါသ လျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော အဒေါသလျှင့်ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော အဒေါသ လျှင် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော မြောက်မြားစွာသော ဤကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မတွေဝေခြင်း 'အမောဟ'သည် ရှိ၏။ ယင်းအမောဟသည် ကုသိုလ်၏ အကြောင်း ရင်းတည်း။ မတွေဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် အားထုတ်၏၊ ယင်း အားထုတ်ခြင်း သည်လည်း ကုသိုလ်တည်း။ မတွေဝေသူသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' မနှိပ်စက် အပ် မသိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း ထင်ရှား မရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို မဖြစ်စေ။ ယင်းသို့ မဖြစ်စေခြင်း သည်လည်း ကုသိုလ်မည်၏။ ဤသို့လျှင် အမောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အမောဟလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိကုန်သော အမောဟလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော အမောဟလျှင် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သော မြောက်မြားစွာသော ဤကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုသူအား ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "သင့်လျော်သော အချိန်၌ ပြောဆို တတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "မှန်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "အကျိုးရှိသော စကားကို ပြောဆို တတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တရားကို ပြောဆိုတတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း "ဝိနည်းကို ပြောဆို တတ်သူ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော သူကို သင့်လျော်သော အချိန်အခါ၌ ပြောဆိုတတ်သူ မှန်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ အကျိုးရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူတရားကို ပြောဆို တတ်သူ ဝိနည်းကို ပြောဆိုတတ်သူ ဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် ခေါ်ဆိုအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါသည် အားရှိ၏၊ စွမ်းနိုင်၏ဟု သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဆုံးရှုံးစေခြင်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ထင်ရှား မရှိသော ဝတ္ထုဖြင့် (အပြစ်ကို ဆို၍) သူတစ်ပါးအား ဆင်းရဲကို မဖြစ်စေ။ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့် ဆိုအပ် သော် ဝန်ခံ၏၊ မပယ်ရှား၊ မဟုတ် မမှန်သော စကားဖြင့် ဆိုအပ်သော် "ဤစကားသည် ဤ အကြောင်း ကြောင့် မမှန်၊ ဤအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်" ဟု ထို စကားကို ဖြေရှင်းရန် လုံ့လ ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ သဘောရှိသော သူကို သင့်လျော်သော

အချိန်၌ ပြောဆိုတတ်သူ၊ မှန်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ၊ အကျိုးရှိသော စကားကို ပြောဆိုတတ်သူ၊ တရားကို ပြောဆို တတ်သူ၊ ဝိနည်းကို ပြောဆိုတတ်သူဟူ၍ ခေါ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောဘကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားယုတ်တို့ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ၊ ယခုဘဝ၌ပင် မပင်ပန်း ပြင်းစွာမပင်ပန်း မပူလောင်ဘဲ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ငြိမ်းအေးရ၏။

ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ပ။ ငြိမ်းအေးရ၏။ မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ပ။ ငြိမ်းအေး ရ၏။ ရဟန်းတို့ သုံးခုသော မာလောနွယ်တို့သည် အင်ကြင်းပင်ကိုဖြစ်စေ မျောက်ငိုပင်ကိုဖြစ်စေ ကြို့ပင်ကို ဖြစ်စေ ဖုက်ဆီး ရစ်ပတ် မှေးယှက်အပ်၏။ ထိုအခါ လူတစ်ယောက်သည် ပေါက်တူး နှင့်ခြင်းတောင်းကို ယူလာပြီးလျှင် ထို မာလောနွယ်ကို အရင်းမှ ဖြတ်တောက် တူးဖြိုလျက် အယုတ်ဆုံး အားဖြင့် ပန်းရင်းရိုးမျှ လောက်သော အမြစ်ငယ်များပါ မကျန် နုတ်ပစ်၏။ ထို လူသည် ထို မာလောနွယ်ကို နုပ်နုပ်ပါအောင် ဖြတ်စဉ်းခွဲစိတ်၍ အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ပြုပြီးလျှင် လေနေပူ၌ ခြောက်သွေ့စေ၍ မီးရှို့ပြာချပြီးနောက် ပြင်းထန်သော လေ၌မူလည်း လွင့်ရာ၏။ လျင်သော မြစ်ရေအလျဉ်၌မူလည်း မျှောရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြုလုပ်သော် ထို မာလောနွယ်တို့သည် အမြစ်ရင်းပါ ပြတ်ပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင်လျှင် ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောဘကြောင့် ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားယုတ် တို့ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ၊ ယခုဘဝ၌ပင် မပင်ပန်း ပြင်းစွာ မပင်ပန်း မပူလောင်ဘဲ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ယခုဘဝ၌ပင် ငြိမ်းအေးရ၏။

ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ပ။ မောဟကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ပြီ၊ ယခုဘဝ၌ပင် မပင်ပန်း ပြင်းစွာ မပင်ပန်း မပူလောင်ဘဲ ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ငြိမ်းအေးရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ကုသိုလ်၏ အကြောင်းရင်း သုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ယောက် ===

၁၀ - ဥပေါသထသုတ်

၇၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် မိဂါရမာတာဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မိဂါရမာတာ ဝိသာခါသည် ထို ဥပုသ်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မိဂါရမာတာ ဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည် "ဝိသာခါ နေမွန်းတည့် အခါကြီး၌ သင် အဘယ်မှ လာခဲ့သနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ယနေ့ဥပုသ်နေ့ပါတည်း၊ တပည့်တော် ဥပုသ် ကျင့်သုံးပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဝိသာခါ ဥပုသ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- နွားကျောင်းသား 'ဂေါပါလ' ဥပုသ်၊ တက္ကတွန်း 'နိဂဏ္ဌ' ဥပုသ်၊ အရိယာဥပုသ်တို့တည်း။ ဝိသာခါ နွားကျောင်းသား ဥပုသ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဝိသာခါ နွားကျောင်းသားသည် ညနေချမ်းအခါ၌ နွားရှင်တို့အား နွားတို့ကို အပ်နှင်း၍ "ယနေ့ နွားတို့သည် ဤမည် ဤမည်သော အရပ်၌ ကျက်စားခဲ့ကြ ကုန်၏၊ ဤမည် ဤမည်သော အရပ်၌ ရေသောက်ခဲ့ကြကုန်၏၊ နက်ဖြန် နွားတို့သည် ဤမည် ဤမည်သော အရပ်၌ ကျက်စား ရကုန် လတ္တံ့၊ ဤမည် ဤမည်သော အရပ်၌ ရေသောက်ရ ကုန်လတ္တံ့" ဟု ဆင်ခြင်သကဲ့သို့၊ အချို့သော ဥပုသ်သည်သည် "ယနေ့ ငါသည် ဤမည် ဤမည်သော ခဲဖွယ်ကို ခဲခဲ့၏၊ ဤမည် ဤမည် သော စားဖွယ်ကို စားခဲ့၏၊ နက်ဖြန် ငါသည် ဤမည် ဤမည်သော ခဲဖွယ်ကို ခဲရလတ္တံ့၊ ဤမည် ဤမည်သော စားဖွယ်ကို စားရ လတ္တံ့" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ထို မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှင့် တကွသော စိတ်ဖြင့် နေ့ကို ကုန်လွန်စေ၏၊ ဝိသာခါ နွားကျောင်းသား ဥပုသ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့ ကျင့်သုံး အပ်သော နွားကျောင်းသားဥပုသ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုး မရှိ၊ ကြီးမြတ်သော အာနိသင် မရှိ၊ ကြီးမြတ်သော အရောင်အလင်း မရှိ၊ ကြီးမြတ်သော ပျံ့နှံ့ခြင်း မရှိ။ (၁)

ဝိသာခါ တက္ကတွန်းဥပုသ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဝိသာခါ တက္ကတွန်း ရဟန်းတို့ မည်သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် တပည့်ကို "အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် အရှေ့အရပ် ယူဇနာတစ်ရာ အပြင်ဘက်ရှိ သတ္တဝါတို့၌ လက်နက်ကို ချထားလော့၊ အနောက်အရပ် ယူဇနာတစ်ရာ အပြင်ဘက်ရှိ သတ္တဝါတို့၌ လက်နက်ကို ချထားလော့၊ မြောက်အရပ် ယူဇနာ တစ်ရာ အပြင်ဘက်ရှိ သတ္တဝါတို့၌ လက်နက်ကို ချထားလော့၊ တောင်အရပ် ယူဇနာတစ်ရာ အပြင်ဘက်ရှိ သတ္တဝါတို့၌ လက်နက်ကို ချထားလော့"ဟု ဆောက်တည် စေကုန် ၏။ ဤသို့လျှင် အချို့သော သတ္တဝါတို့ကို သနားခြင်း စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ဆောက်တည် စေကုန်၏။ အချို့သော သတ္တဝါတို့ကို မသနားခြင်း မစောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ ဆောက်တည် စေကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဥပုသ် နေ့၌ တပည့်ကို "အမောင်ယောကျ်ား သင်သည် အဝတ် အားလုံးကို ချွတ်ချပြီးလျှင် ဤသို့ ဆိုလော့ "ငါသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ် တစ်စုံတစ်ခုသော အခါဝယ် တစ်စုံတစ်ယောက် သောသူအတွက် ကြောင့်ကြမှု မဖြစ်" ငါ၏ အတွင်း အပသန္တာန်ဝယ် တစ်စုံ တစ်ခုသော ပရိက္ခရာ၌ သော်လည်း ကြောင့်ကြမှု မရှိ" ဟု ဆိုလော့ဟူ၍ ဆောက်တည် စေကုန်၏။ ဤသို့ပင် ဆောက်တည် စေသော်လည်း ထိုသူ၏ အမိ အဖတို့သည် "ဤသူကား ငါတို့၏ သားတည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ထိုသူကလည်း "ဤသူတို့ကား ငါ၏ အမိ အဖတို့တည်း"ဟု သိ၏။ ထိုသူ၏ သား မယား တို့သည်လည်း "ဤသူကား ငါတို့ကို လုပ်ကျွေးသူ အရှင်လင်တည်း"ဟု သိကုန်၏၊ ထိုသူကလည်း "ဤသူကား ငါ၏ သား မယားတည်း" ဟု သိ၏၊ ထိုသူ၏ ကျွန်အလုပ်သမား ယောကျ်ားတို့သည်လည်း "ဤသူကား ငါတို့၏ သခင်တည်း" ဟု သိကုန်၏။ ထိုသူကလည်း "ဤသူတို့ကား ငါ၏ ကျွန် အလုပ်သမား ယောကျ်ားတို့ တည်း" ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် အမှန်တရား ကို

ဆောက်တည်စေရာ အခါ၌ပင် မမှန်သော စကားဆိုခြင်းကို ဆောက်တည် စေသည် မည်ကုန်၏၊ ထိုသူ၏ ဤသို့ ဆောက်တည်ခြင်းကို 'မမှန်သော စကားဆိုခြင်း'ဟု ငါဆို၏။ ထိုသူသည် ထို ညဉ့်လွန်သဖြင့် စည်းစိမ်တို့ကို မပေးဘဲသာလျှင် သုံးဆောင်၏၊ ထိုသူ၏ ဤသို့ သုံးဆောင်ခြင်းကို မပေးသည်ကို ယူခြင်းဟု ငါဆို၏။ ဝိသာခါ တက္ကတွန်း ဥပုသ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏၊ ဝိသာခါ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော တက္ကတွန်းဥပုသ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုး မရှိ၊ ကြီးမြတ်သော အာနိသင် မရှိ၊ ကြီးမြတ်သော အရောင်အလင်း မရှိ၊ ကြီးမြတ်သော ပျံ့နှံ့ ခြင်း မရှိ။ (၂)

ဝိသာခါ အရိယာဥပုသ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လ ပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်ခြင်းတည်း။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင် စေသနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏- "ထို မြတ်စွာဘုရား သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ် လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့် လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာ လေးပါး တရားတို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်၏ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာ တို့သည် ပျောက်ကင်း ကုန်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ဦးခေါင်းကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေ သကဲ့သို့တည်း။

ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ဦးခေါင်းကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေ သနည်း၊ သျှိသျှားမှုန့်ကို လည်းကောင်း၊ မြေညက်ကို လည်းကောင်း၊ ရေကို လည်းကောင်း၊ ထို အားလျော် သော လုံ့လကို လည်းကောင်း အစွဲပြု၍ ဖြူစင်စေ၏၊ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ဦးခေါင်းကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေ၏၊ ဝိသာခါ ဤအတူသာလျှင် ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေ၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေ သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏ "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်း ကြောင့် လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူ သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမ တတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရား တို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု (မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ ၏)။ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ဝိသာခါ ဤအရိယာ တပည့်ကို ဗြဟ္မာဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးသူ၊

မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူနေရသူ၊ မြတ်စွာဘုရားကို အာရုံပြု၍ စိတ်ကြည်လင်သူ၊ ဝမ်းမြောက်သူ၊ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာ ပျောက်ကင်းသူ ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ (၃-က)

ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည်တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏ "တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရား တော်ပါ ပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော တရားတော် ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံ စားနိုင်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း" ဟု တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏။ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ် ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏၊ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော ကိုယ်ကို လုံ့လပြု သဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ကိုယ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ကျောက်မှုန့်နှင့် ချိတ် ရောစပ်၍ ပြုအပ်သော ကြေးတွန်းရန် ဝတ္ထုကို လည်းကောင်း၊ ရေချိုးက သယ်မှုန့်ကို လည်းကောင်း၊ ရေကို လည်းကောင်း၊ ထို အားလျော်သော လုံ့လကိုလည်းကောင်း အစွဲပြု၍ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ကိုယ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေ နိုင်၏။ ဝိသာခါ ဤအတူသာလျှင် ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင် စေနိုင် သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည်တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့၏- "တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားတော်မူ သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါ ပေတည်း" ဟု တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏။ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ် ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ဝိသာခါ ဤအရိယာတပည့်ကို ဓမ္မဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးသူ၊ တရားတော်နှင့်အတူနေသူ၊ တရားတော်ကို အာရုံပြု၍ စိတ် ကြည်လင် သူ၊ ဝမ်းမြောက်သူ၊ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာပျောက်ကင်းသူဟု ဆိုအပ်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ (၃-ခ)

ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏ "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူ ပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့် ရှိတော်မူ ပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ် အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော ဤမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ခံထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော်မူ ထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ် ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏" ဟု သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ

အောက်မေ့၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့ ပျောက်ကင်း ကုန်၏၊ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော အဝတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်သကဲ့သို့တည်း။

ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော အဝတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ မီးဖြင့် ပေါင်းအပ်သော အငွေ့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆပ်ပြာကိုလည်းကောင်း၊ နွားချေးကိုလည်းကောင်း၊ ရေကို လည်းကောင်း၊ ထို အားလျော်သော လုံ့လကိုလည်းကောင်း အစွဲပြု၍ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော အဝတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ဤအတူ သာလျှင် ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေ နိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏ "မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့်ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာ တော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့်ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သားသံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့်ရှိ၏၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါး အရေအတွက် ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဤတပည့်သား သံဃာ တော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ပါပေ၏၊ ဧည့်သည် တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ပါ ပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ပါပေ၏" ဟု သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့ ပျောက်ကင်း ကုန်၏။ ဝိသာခါ ဤအရိယာ တပည့်ကို သံဃဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးသူ သံဃာတော်နှင့် အတူနေသူ သံဃာကို အာရုံပြု၍ စိတ်ကြည်လင်သူ ဝမ်းမြောက်သူ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာ ပျောက်ကင်းသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေ နိုင်၏။ (၃-ဂ)

ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားမှု၍ (တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက်လျက် ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်၊ မှားသော အားဖြင့် မသုံး သပ်အပ်၊ တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော မိမိ၏ သီလတို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏၊ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ် ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့ ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ကြေးမုံကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင် သကဲ့သို့တည်း။

ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ကြေးမုံကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ဆီကို လည်းကောင်း၊ ပြာကို လည်းကောင်း၊ သားမြီး သင်ပန်းလျှော်ခွေကို လည်းကောင်း၊ ထို အားလျော်သော လုံ့လကို လည်းကောင်း အစွဲပြု၍ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ကြေးမုံကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏၊ ဝိသာခါ ဤအတူသာလျှင် ညစ်နွမ်းသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏၊ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာ တပည့်သည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားမှု၍ (တဏှာ ကျွန်အဖြစ်မှ) လွတ်မြောက်လျက် ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်၊ မှားသော အားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်၊ တည်ကြည်မှုသမာဓိကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော မိမိ၏ သီလတို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏၊ သီလကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်၏ ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့ ပျောက်ကင်း ကုန်၏၊ ဝိသာခါ ဤအရိယာတပည့်ကို သီလဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးသူ၊ သီလနှင့်အတူနေသူ၊ သီလကို

အာရုံပြု၍ စိတ်ကြည် လင်သူ၊ ဝမ်းမြောက်သူ၊ စိတ် ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာ ပျောက်ကင်းသူဟု ဆိုအပ်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြု သဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ (၃-ဃ)

ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် နတ်တို့ကို (သက်သေထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏- "စာတုမဟာရာဇ်နတ် တာဝတိံသာနတ် ယာမာနတ် တုသိတာနတ် နိမ္မာနရတိနတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ် ပြဟ္မာ အထက် အထက် ပြဟ္မာ တို့သည် ရှိကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့အားလည်း ထို သဒ္ဓါတရားမျိုးသည် ရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို သီလမျိုးသည် ရှိ၏၊ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို အကြား အမြင်မျိုးသည် ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို စွန့်ကြဲခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို ပညာမျိုးသည် ရှိ၏" ဟု မိမိ၏ လည်းကောင်း၊ ထို နတ်တို့၏ လည်းကောင်း သဒ္ဓါတရား အကျင့်သီလ အကြား အမြင် စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း ဉာဏ် ပညာတို့ကို အဖန် တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ် သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏၊ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာတို့ ပျောက်ကင်း ကုန်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ရွှေ ငွေကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင် သကဲ့သို့ တည်း။

ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ရွှေ ငွေကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင်စေနိုင်သနည်း၊ မိုက်လုံဝကို လည်းကောင်း၊ ဆားငံမြေကိုလည်းကောင်း၊ ကွေ့နီမှုန့်ကိုလည်းကောင်း၊ မီးပြောင်းနှင့် ညှပ်ကို လည်းကောင်း၊ ထို အားလျော်သော လုံ့လကိုလည်းကောင်း အစွဲပြု၍ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်နွမ်းသော ရွှေ ငွေကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ဤအတူ သာလျှင် ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် အဘယ်သို့ ဖြူစင့်စေနိုင်သနည်း၊ ဝိသာခါ အရိယာတပည့်သည် နတ်တို့ကို (သက်သေထား၍) မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏ "စာတုမဟာရာဇ် နတ် တာဝတိံသာနတ် ယာမာနတ် တုသိတာနတ် နိမ္မာန ရတိနတ် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ် ပြဟ္မာ အထက် အထက် ပြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့အားလည်း ထို သဒ္ဓါတရားမျိုးသည် ရှိ၏၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို သီလမျိုးသည် ရှိ၏၊ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို အကြားအမြင်မျိုးသည် ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို စွန့်ကြဲခြင်းမျိုးသည် ရှိ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော ထို နတ်တို့သည် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထို နတ်ဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်၏၊ ငါ့အားလည်း ထို ပညာမျိုးသည် ရှိ၏" ဟု မိမိ၏လည်းကောင်း၊ ထို နတ်တို့၏လည်းကောင်း သဒ္ဓါတရား၊ အကျင့် 'သီလ'၊ အကြားအမြင် 'သုတ'၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း 'စာဂ'၊ ဉာဏ် 'ပညာ'တို့ကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သော ထိုသူ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်၏၊ စိတ်ညစ်ညူး ကြောင်း ကိလေသာတို့ ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ဝိသာခါ ဤအရိယာ တပည့်ကို ဒေဝတာဉပုသ်ကို ကျင့်သုံး သူ၊ နတ်တို့နှင့် အတူနေသူ၊ နတ်တို့ကို (သက်သေ ထား၍ မိမိ၏ သဒ္ဓါစသော ဂုဏ်ကို) အာရုံပြု၍ စိတ်ကြည်လင်သူ၊ ဝမ်းမြောက်သူ၊ စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း ကိလေသာ ပျောက်ကင်းသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဝိသာခါ ညစ်ညူးသော စိတ်ကို လုံ့လပြုသဖြင့် ဤသို့ ဖြူစင်စေနိုင်၏။ (၃-င)

ဝိသာခါ ထို အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- ရဟန္တာတို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး သူ့ အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်ခြင်းရှိကုန်၏၊ သနား တတ် ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး သူ့အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက်၊ တုတ်ကို ချထားလျက်၊ လက်နက်ကို ချထားလျက်၊ ရှက်ခြင်းရှိလျက်၊ သနားလျက်၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံး ပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မပေးသည်ကို ယူခြင်း၌ ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူကုန်၏၊ ပေးသည်ကိုသာလျှင် အလိုရှိကုန်၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက်၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ပေးသည်ကို သာလျှင် အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက် ၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ (မမြတ်သော အကျင့်မှ) ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ရွာနေသူတို့ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက်၊ မမြတ်သော အကျင့်မှ ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်သည်ဖြစ်၍၊ ရွာသူတို့ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန် အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေကုန်၏။ တည်သော စကားရှိကုန်၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကားရှိကုန်၏၊ လောက ကို မလှည့်စားတတ်ကုန်။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း ကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက်၊ အမှန်ကိုသာ ပြောဆိုသည်ဖြစ်၍၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေလျက်၊ တည်သော စကားရှိလျက်၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကား ရှိလျက်၊ လောကကို မလှည့်စားဘဲ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းကို ပယ်၍ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းကို ပယ်၍ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး တစ်ထပ်သာ စားလေ့ရှိကုန်၏၊ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ နေလွဲစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး တစ်ထပ်သာ စားပါအံ့၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ နေလွဲစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်

ပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာ ပျောင်းလိမ်းကျံခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း, ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းကျံခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့် မည်။

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ နိမ့်သော နေရာ ညောင်စောင်း ငယ်၌ ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ ဖြစ်စေ အိပ်ကုန်၏။ ယနေ့ ငါသည်လည်း ဤညဉ့် ဤနေ့ပတ်လုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာကို ပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ရှောင်ကြဉ်လျက်၊ နိမ့်သော နေရာ ညောင်စောင်းငယ်၌ ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ ဖြစ်စေ အိပ်အံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးပြီးလည်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု (ဆင်ခြင်၏)။

ဝိသာခါ အရိယာဥပုသ်သည် ဤသို့ ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အရိယာ ဥပုသ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ၏၊ ကြီးမြတ်သော အာနိသင်ရှိ၏၊ ကြီးမြတ်သော အရောင်အလင်း ရှိ၏၊ ကြီးမြတ်သော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ အဘယ်မျှလောက် ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ သနည်း၊ အဘယ်မျှ လောက် ကြီးမြတ်သော အာနိသင် ရှိသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက် ကြီးမြတ် သော အရောင်အလင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက် ကြီးမြတ်သော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။ ဝိသာခါ များစွာသော တပ်မက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်း ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လာတိုင်း စေတီယတိုင်း ဝံ်တိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မစ္ဆတိုင်း သူရသေနတိုင်း အဿကတိုင်း အဝန္တိတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်း ကမ္ဗောဇတိုင်း ဟူသော တိုင်းကြီး တစ်ဆယ့်ခြောက်ရပ်တို့၌ အုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်ရခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်လောက်ကိုမျှ မမှီနိုင်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း၊ ဝိသာခါ လူ့မင်းစည်းစိမ်သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ် မျှသာ ဖြစ်၏။

ဝိသာခါ လူတို့ အနှစ်ငါးဆယ်သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ တစ်ညဉ့် တစ်နေ့မျှသာ ဖြစ်၏၊ ထို ညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်သုံးဆယ်တို့သည် တစ်လဖြစ်၏၊ ထို လဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် တစ်နှစ်ဖြစ်၏၊ ထို နှစ်ဖြင့် နတ်တို့၏ အနှစ်ငါးရာသည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးပြီး လျှင် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက် နိုင်ရာသော အကြောင်း မျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤသို့သော အကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ လူမင်း စည်းစိမ်သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။

ဝိသာခါ လူတို့ အနှစ်တစ်ရာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တစ်ညဉ့် တစ်နေ့မျှသာ ဖြစ်၏၊ ထို ညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်သုံးဆယ်တို့သည် တစ်လဖြစ်၏၊ ထို လဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် တစ်နှစ် ဖြစ်၏၊ ထို နှစ်ဖြင့် နတ်တို့၏ အနှစ်တစ်ထောင်သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်း အရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အချို့သောသူသည် အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးပြီးလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တာဝတိံသာ နတ် တို့၏

အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင် ရာသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤသို့သော အကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ လူမင်း စည်းစိမ် သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။

ဝိသာခါ လူတို့ အနှစ်နှစ်ရာတို့သည် ယာမာနတ်တို့၏ တစ်ညဉ့် တစ်နေ့မျှသာ ဖြစ်၏၊ ထို ညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်သုံးဆယ်တို့သည် တစ်လဖြစ်၏၊ ထို လဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် တစ်နှစ်ဖြစ်၏၊ ထို နှစ်ဖြင့် နတ်တို့၏ အနှစ်နှစ်ထောင်တို့သည် ယာမာနတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ မိန်းမ ဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အချို့သောသူသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးပြီးလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ယာမာနတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်း မျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ လူမင်းစည်းစိမ်သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။

ဝိသာခါ လူတို့ အနှစ်လေးရာတို့သည် တုသိတာနတ်တို့၏ တစ်ညဉ့် တစ်နေ့မျှသာ ဖြစ်၏၊ ထို ညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်သုံးဆယ်တို့သည် တစ်လဖြစ်၏၊ ထို လဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် တစ်နှစ် ဖြစ်၏၊ ထို နှစ်ဖြင့် နတ်တို့၏ အနှစ်လေးထောင်တို့သည် တုသိတာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးပြီး လျှင် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ တုသိတာနတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ လူမင်းစည်းစိမ် သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ် မျှသာ ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။

ဝိသာခါ လူတို့ အနှစ်ရှစ်ရာတို့သည် နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ တစ်ညဉ့် တစ်နေ့မျှသာ ဖြစ်၏၊ ထို ညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်သုံးဆယ်တို့သည် တစ်လဖြစ်၏၊ ထို လဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် တစ်နှစ် ဖြစ်၏၊ ထို နှစ်ဖြင့် နတ်တို့၏ အနှစ်ရှစ်ထောင်တို့သည် နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်း အရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးပြီးလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ နိမ္မာနရတိနတ် တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင် ရာသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ လူမင်းစည်းစိမ်သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ် မျှသာ ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။

ဝိသာခါ လူတို့ အနှစ်တစ်ထောင့်ခြောက်ရာတို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ တစ်ညဉ့် တစ်နေ့ မျှသာ ဖြစ်၏၊ ထို ညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်သုံးဆယ်တို့သည် တစ်လဖြစ်၏၊ ထို လဖြင့် တစ်ဆယ့် နှစ်လ တို့သည် တစ်နှစ်ဖြစ်၏၊ ထို နှစ်ဖြင့် နတ်တို့၏ အနှစ်တစ်သောင်း ခြောက်ထောင် တို့သည် ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ် တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အချို့သော သူသည် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးပြီးလျှင် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင် ရာသော အကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ လူမင်း စည်းစိမ်သည် နတ်ချမ်းသာကို ထောက်၍ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(ဥပုသ်ကျင့်သုံး သူသည်) အသက်ကိုလည်း မသတ်ရာ၊ မပေးသည်ကိုလည်း မယူရာ၊ မဟုတ်မမှန် စကားကိုလည်း မပြောဆိုရာ၊ သေရည် သေရက်ကိုလည်း မသောက်ရာ၊ မေထုန်မှီဝဲခြင်း ဟူသော မမြတ်သော အကျင့်မှလည်း ရှောင်ကြဉ် ရာ၏၊ နေလွဲညစာကိုလည်း မစားရာ။ ပန်းကိုလည်း မပန်ရာ၊ နံ့သာကိုလည်း မခြယ်ရာ၊ ညောင်စောင်း၌လည်းကောင်း၊ မြေကြီး၌ လည်းကောင်း၊ မြက်အခင်း၌ လည်းကောင်း အိပ်ရာ၏၊ ဤဥပုသ်ကို ဒုက္ခအဆုံးသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောပြ တော်မူအပ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဥပုသ်ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော လ နေ

နှစ်ပါးတို့သည် အကြင် မျှလောက်သော အရပ်ကို ထွန်းလင်းကုန်လျက် လှည့်လည်ကုန်၏၊ ကောင်းကင်၌ သွားလာ ကုန်သော ထို လ နေတို့သည် အမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်၍ အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ်စေ ကုန်လျက် ကောင်းကင်၌ ထွန်းပကုန်၏။ ထို လ နေတို့ ထွန်းပရာ (လောကဓာတ်) အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား လာဘ်ရ ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော ကျောက်မျက်ရွဲ သိင်္ဂီရွှေ ကဥ္စနရွှေ မူလတွင်းထွက်ရွှေ ပိုးရွှခြတို့ ချီယူစုဆောင်းထားသော ဟဋကရွှေဟူသော ဥစ္စာရတနာတို့သည် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်ကိုမျှလည်း မမှီနိုင် ကုန်၊ အလုံးစုံသော ကြယ်တာရာအပေါင်းတို့သည် လရောင်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက် စိတ် တစ်စိတ်မျှ လောက်ကိုလည်း မမှီနိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံး၍ ချမ်းသာကျိုး ရှိသော ကောင်းမှုတို့ကို ပြုပြီးလျှင် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်မရှိဘဲ နတ်ပြည်ဌာနသို့ ကပ်ရောက်ရ လေကုန် သတည်း။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

၁။ သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုလင့်ဟူလို။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၁ - ဆန္နသုတ်

၇၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဆန္နပရိဗိုဇ်သည် အသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို ပြီးဆုံးစေလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား- "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်တို့သည်လည်း ရာဂပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန် သလော၊ ဒေါသပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်သလော၊ မောဟပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန် သလော" ဟုမေး၏။ ငါ့သျှင်ဆန္န ငါတို့သည်သာ ရာဂပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏၊ ဒေါသပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏၊ မောဟ ပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏ဟု (ဆို၏)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ရာဂ၌ အဘယ်အပြစ်ကို မြင်၍ ရာဂပယ်ခြင်းကို ပညတ်ပါကုန်သနည်း၊ ဒေါသ၌ အဘယ်အပြစ်ကို မြင်၍ ဒေါသပယ်ခြင်းကို ပညတ်ပါကုန်သနည်း၊ မောဟ၌ အဘယ်အပြစ်ကို မြင်၍ မောဟပယ်ခြင်းကို ပညတ်ပါကုန်သနည်း ဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်ဆန္န တပ်မက်သော သူသည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက် သိမ်းကျုံးယူထားသော စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်၏၊ သူတစ်ပါးဆင်းရဲရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်၏၊ မိမိသူတစ်ပါး နှစ်ဦးစုံ ဆင်းရဲရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်၏၊ စိတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။ ရာဂကို ပယ်သည်ရှိသော် မိမိဆင်းရဲရန်ကိုလည်း မလှုံ့ဆော်၊ သူတစ်ပါးဆင်းရဲရန်ကိုလည်း မလှုံ့ဆော်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးစုံ ဆင်းရဲရန်ကိုလည်း မလှုံ့ဆော်၊ စိတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း မခံစားရ။ ငါ့သျှင်ဆန္န တပ်မက် သော သူသည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက် သိမ်းကျုံး ယူထားသော စိတ်ရှိရကား ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ ရာဂကို ပယ်သည်ရှိသော် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်။ ငါ့သျှင်ဆန္န တပ်မက်သော သူသည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှိပ်စက် သိမ်းကျုံး ယူထားသော စိတ်ရှိရကား မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ၊ မိမိ သူတစ်ပါး အကျိုး နှစ်ပါးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ။ ရာဂကို ပယ်သည် ရှိသော် မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး အကျိုး နှစ်ပါးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ငါ့သျှင်ဆန္န တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်၏၊ ပညာမျက်စိ မရှိသည်ကို ပြုတတ်၏၊ ပညာဉာဏ်ကို မပြုတတ်၊ ပညာကို ချုပ်ကွယ်စေတတ်၏၊ ပင်ပန်းခြင်းအဖို့ ရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးမှုကို မဖြစ်စေတတ်။

ငါ့သျှင်ဆန္န အမျက်ထွက်သော သူသည် အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှိပ်စက်။ပ။ ငါ့သျှင်ဆန္န တွေဝေ သော သူသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှိပ်စက် သိမ်းကျုံးယူထားသော စိတ်ရှိရကား မိမိဆင်းရဲရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်၏၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးစုံ ဆင်းရဲရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်၏၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း ခံစားရ၏။ မောဟကို ပယ်သည်ရှိသော် မိမိဆင်းရဲရန်ကိုလည်း မလှုံ့ဆော်၊ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန် ကိုလည်း မလှုံ့ဆော်၊ မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးစုံ ဆင်းရဲရန်ကိုလည်း မလှုံ့ဆော်၊ စိတ်ကို စွဲမှီ၍ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်း ကိုလည်း မခံစားရ။ ငါ့သျှင်ဆန္န တွေဝေသော သူသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှိပ်စက် သိမ်းကျုံး ယူထားသော စိတ်ရှိရကား ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။

နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ပြုကျင့်၏။ မောဟကို ပယ်သည်ရှိသော် ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို မပြုကျင့်။ ငါ့သျှင်ဆန္န တွေဝေသောသူသည် တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှိပ်စက် သိမ်းကျုံးယူထားသော စိတ်ရှိရကား မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ၊ သူတစ်ပါး အကျိုး ကိုလည်းဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိ၊ မိမိသူတစ်ပါး အကျိုးနှစ်ပါး ကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း မသိ။ မောဟကို ပယ်သည်ရှိသော် မိမိအကျိုးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ သူတစ်ပါး အကျိုးကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ မိမိ သူတစ်ပါး အကျိုးနှစ်ပါး ကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ငါ့သျှင်ဆန္န မောဟသည် ကန်းသည်ကို ပြုတတ်၏၊ ပညာမျက်စိ မရှိသည်ကို ပြုတတ်၏၊ ပညာဉာဏ်ကို မပြုတတ်၊ ပညာကို ချုပ်ကွယ် စေတတ်၏၊ ပင်ပန်းခြင်းအဖို့ ရှိ၏၊ ငြိမ်းအေးမှုကို မဖြစ်စေတတ်။ ငါ့သျှင်ဆန္န ငါတို့သည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၌ ဤသို့သော အပြစ်ကို မြင်၍ ရာဂပယ်ခြင်း ကို ပညတ်ကုန်၏၊ ဒေါသ၌ ဤသို့သော အပြစ်ကို မြင်၍ ဒေါသပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏၊ မောဟ၌ ဤသို့သော အပြစ်ကို မြင်၍ မောဟပယ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် (အာနန္ဒာ) ထို ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ရန် လမ်းစဉ် အကျင့် ရှိပါသလောဟု (မေး၏)။

ငါ့သျှင်ဆန္န ထို ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ရန် လမ်းစဉ် အကျင့်သည် ရှိ၏ဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ထို ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ရန် လမ်းစဉ် အကျင့်ကား အဘယ်နည်းဟု (မေး၏)။ ငါ့သျှင် အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော ဤအရိယာမဂ်တရားပင်တည်း။ ဤမဂ်သည် အဘယ်နည်း ဟူမူ- မှန်စွာသိခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်စွာကြံစည်ခြင်း 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ'၊ ဤရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။ ငါ့သျှင် (ဆန္န) ဤသည်ကား ထို ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ရန် လမ်းစဉ် အကျင့်ပေတည်းဟု (ဆို၏)။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထို ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ပယ်ရန် လမ်းစဉ်သည် ကောင်းပါပေ၏၊ အကျင့်သည် ကောင်းပါပေ၏၊ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ မမေ့မလျော့ရန် သင့်လှပါပေ၏ ဟု (ဆို၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၂ - အာဇီဝကသုတ်

၇၃။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အာဇီဝက၏တပည့် သူကြွယ်တစ်ယောက်သည် အသျှင်အာနန္ဒာ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အသျှင်အာနန္ဒာအား- "အသျှင် အာနန္ဒာ အဘယ်သူတို့၏တရားသည် ကောင်းစွာ ဟောကြား အပ်သော တရားဖြစ်ပါ သနည်း၊ အဘယ်သူ တို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်ကြ ပါကုန် သနည်း၊ အဘယ်သူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ပြုပြီးဖြစ်ပါကုန် သနည်း" ဟု လျှောက်၏။

သူကြွယ် သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် တစ်ဖန် ပြန်မေးအံ့၊ ထို အမေးကို သင် နှစ်သက်သလို ဖြေကြားလော့။ သူကြွယ် ထို အရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန်တရားကို ဟောကုန်၏၊ ဒေါသကို ပယ်ရန်တရားကို ဟောကုန်၏၊ မောဟကို ပယ်ရန်တရားကို ဟောကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏တရားသည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်သလော၊ သို့မဟုတ် မဖြစ်သလော၊ ဤနေရာ၌ (သင့်စိတ်) အသို့ ရှိပါ သနည်း ဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အကြင်သူ တို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန်တရားကို ဟောကုန်၏၊ ဒေါသကို ပယ်ရန်တရားကို ဟောကုန်၏၊ မောဟကို ပယ်ရန် တရားကို ဟောကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ တရားသည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားဖြစ်ပါ၏၊ ဤနေရာ၌ တပည့်တော်၏ (စိတ်သည်) ဤအတိုင်းပင် ရှိပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ထို အရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ ဒေါသကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ မောဟကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် မကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ ဤနေရာ၌ (သင့်စိတ်) အသို့ရှိသနည်းဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အကြင် သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ ဒေါသကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ မောဟကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဤနေရာ၌ တပည့်တော်၏ (စိတ်သည်) ဤအတိုင်းပင် ရှိပါသည်ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ထို အရာကို သင် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ၊ အကြင် သူတို့သည် ဒေါသကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ၊ အကြင်သူတို့သည် မောဟကိုပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ပြုပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် မပြုပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်သလော ဤနေရာ၌ (သင့်စိတ်) အသို့ရှိ သနည်းဟု (မေး၏)။ အသျှင်ဘုရား အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ။ အကြင်သူတို့သည် ဒေါသကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ပ။ အကြင်သူတို့သည် မောဟကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ပြုပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤနေရာ၌ တပည့်တော်၏ (စိတ်သည်) ဤအတိုင်းပင် ရှိပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် “အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန်တရားဟောကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏တရားသည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည်ပင် ထို အမေးကို ဖြေဆိုပြီး ဖြစ်၏။ “အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အကြင်သူ တို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ပါကုန်၏” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည်ပင် ထို အမေးကို ဖြေဆိုပြီးဖြစ်၏။ “အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အကြင်သူတို့သည် ရာဂကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ။ အကြင်သူတို့သည် ဒေါသကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ပ။ အကြင်သူတို့သည် မောဟကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိ၊ ထိုသူတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ပြုပြီးသူတို့ ဖြစ်ပါ ကုန်၏” ဟု ဤသို့လျှင် သင်သည်ပင် ထို အမေးကို ဖြေဆိုပြီးဖြစ်၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ မိမိ၏ အယူဝါဒကို ချီးမြှောက်မြှင့်တင်ခြင်း သူတစ်ပါးအယူဝါဒကို ရှုတ်ချခြင်း အလျှင်းမရှိ ဖြစ်ပါပေ၏၊ အကြောင်း သင့်ရာ၌ သာလျှင်တရားဟောပြောခြင်း ဖြစ်ပါပေ၏၊ (အကျွန်ုပ်မေးအပ်သော ပြဿနာ၏) အနက်အဓိပ္ပါယ် ကိုလည်း ဖြေဆိုပြီး ဖြစ်ပါ၏၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ချီးမြှောက် အပ်သည် မဟုတ်ပါ။ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အသျှင်ဘုရားတို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန်တရားဟောပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အသျှင်ဘုရား တို့၏ တရားသည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားပါတည်း။ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ အသျှင်ဘုရား တို့သည် ရာဂကို ပယ်ရန် ဒေါသကို ပယ်ရန် မောဟကို ပယ်ရန် ကျင့်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အသျှင်ဘုရားတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ကျင့်သော သူတို့ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ အသျှင်ဘုရားတို့သည် လောက၌ ရာဂကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏၊ အမြစ် ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်ပါကုန်၏၊ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်ပါကုန်၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိပါကုန်၏။ အသျှင် ဘုရားတို့သည် ဒေါသကို ပယ်ပြီးဖြစ်ပါကုန်၏။ပ။ အသျှင်ဘုရားတို့သည် မောဟကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ပါ ကုန်၏၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်ပါကုန်၏၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ပါကုန်၏၊ အသစ်မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်ပါကုန်၏၊ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရားတို့သည် လောက၌ ကောင်းစွာ ပြုပြီးသူတို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မှောက်ထား သည်ကို လှန်ပြဘိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ “မျက်စိအမြင် ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြ ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ သည် အကြောင်း အမျိုးမျိုးဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ ထို အကျွန်ုပ်သည် ထို မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏။ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ ထို အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၃ - မဟာနာမသက္ကသုတ်

၇၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မကျန်း မာရာမှ ထမြောက်တော်မူခါစ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ သာကီဝင်မင်း မဟာနာမ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'တည်ကြည် သော သူအား ဉာဏ်ဖြစ်၏၊ မတည်ကြည်သော သူအား ဉာဏ်မဖြစ်' ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောထားသော တရားတော်ကို တပည့်တော် သိရသည်မှာ ကြာမြင့်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား သမာဓိက ရှေးဦးစွာ ဖြစ်၍ ဉာဏ်က နောက်မှ ဖြစ်ပါ သလော၊ သို့မဟုတ် ဉာဏ်က ရှေးဦးစွာ ဖြစ်၍ သမာဓိက နောက်မှ ဖြစ်ပါ သလော" ဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏- "မြတ်စွာဘုရားသည် မကျန်းမာရာမှ ထမြောက်တော်မူခါစ ဖြစ်၏၊ ဤသာကီဝင်မင်းသား မဟာနာမ်သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား အား အလွန်နက်နဲသော ပြဿနာကို မေး၏၊ ငါသည် သာကီဝင်မင်းသား မဟာနာမ်ကို တစ်ခုသော နေရာသို့ ခေါ်ဆောင်၍တရားဟောရလျှင် ကောင်းပေလိမ့်မည်" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် သာကီဝင်မင်း မဟာနာမ်၏ လက်ကို ဆွဲ၍ တစ်ခုသော နေရာသို့ ခေါ်ပြီးလျှင် ဤစကားကိုဆို၏- မဟာနာမ် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလကို လည်းကောင်း၊ ကျင့်ပြီး 'အသေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလကို လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိကို လည်းကောင်း၊ ကျင့်ပြီး 'အသေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိကို လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏၊ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာကို လည်းကောင်း၊ ကျင့်ပြီး 'အသေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာကို လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏။ မဟာနာမ် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မဟာနာမ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ မဟာနာမ် ဤသီလကို ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလဟု ဆိုအပ်၏။ မဟာနာမ် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မဟာနာမ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ မဟာနာမ် ဤသမာဓိကို ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ သမာဓိ ဟု ဆို၏။

မဟာနာမ် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မဟာနာမ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲဒုက္ခတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ မဟာနာမ် ဤပညာကို ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပညာဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာနာမ် ဤသို့ သီလ သမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက် နေ၏။ ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလ သမာဓိ ပညာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏။ မဟာနာမ် ဤသို့လျှင် ကျင့်ပြီး 'အသေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သီလ သမာဓိ ပညာကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား တော်မူ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၄ - နိဂဏ္ဌသုတ်

၇၅။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အဘယလိစ္ဆဝီမင်းနှင့် ပဏ္ဍိတကုမာရကလိစ္ဆဝီမင်း တို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် အဘယလိစ္ဆဝီမင်းသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား- "အသျှင်ဘုရား နာဋပုတ္တတက္ကတွန်းသည် တရား အားလုံးကို သိ၏၊ တရားအားလုံးကို မြင်၏ 'သွားလာနေစဉ် လည်းကောင်း၊ ရပ်တည်နေစဉ် လည်းကောင်း၊ အိပ်နေစဉ် လည်းကောင်း၊ နိုးကြားနေစဉ် လည်းကောင်း ငါ့အား အခါခပ်သိမ်း ဉာဏ်အမြင်သည် ရှေးရှုထင်နေ၏' ဟု အကြွင်းအကျန် မရှိသော ဉာဏ်အမြင်ကို ဝန်ခံ၏၊ ထို တက္ကတွန်းသည် ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် ကံဟောင်း တို့၏ ပျက်စီးခြင်းကို ပညတ်၏၊ မပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကံသစ်တို့၏ အကြောင်းကို သတ်ခြင်းကို ပညတ်၏၊ ဤသို့ ကံကုန်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲကုန်ဆုံး၏၊ ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်းကြောင့် ခံစားမှု ကုန်ဆုံး၏၊ ခံစားမှု ကုန်ဆုံးခြင်း ကြောင့် ဆင်းရဲအားလုံး ဆွေးမြေ့ကုန်ဆုံးရမည်၊ ဤသို့ ကိုယ်တိုင ရှုအပ်သော (ကိလေသာ) တို့ကို ဆွေးမြေ့ ကုန်ဆုံး စေတတ်သည့် ထို စင်ကြယ်သော အကျင့်ဖြင့် (ဝဋ်ဆင်းရဲကို) လွန်မြောက်၏ ဟု ဟော၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့ ဟောတော်မူပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

အဘယ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း တို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့ ချုပ်ပျောက်ရန်၊ အရိယာမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သည့် (ကိလေသာတို့ကို) ဆွေးမြေ့ ကုန်ဆုံးစေတတ်သော စင်ကြယ်သော အကျင့်တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အဘယ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ကံသစ်ကို လည်း မပြုလုပ်၊ ကံဟောင်းကိုလည်း တွေ့ထိ တွေ့ထိ၍ ကင်းသည်ကို ပြု၏၊ (ကိလေသာတို့ကို) ဆွေးမြေ့ကုန်ဆုံးစေတတ်သည့် ဤစင်ကြယ်သော အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင်ရှုမြင်နိုင် သော၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင် သော အကျင့်ဖြစ်၏။

အဘယ ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကံသစ်ကိုလည်း မပြုလုပ်၊ ရှေးကံဟောင်း ကိုလည်း တွေ့ထိတွေ့ထိ၍ ကင်းသည်ကို ပြု၏၊ (ကိလေသာတို့ကို) ဆွေးမြေ့ ကုန်ဆုံး စေတတ်သည့် ဤစင်ကြယ်သော အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင်ရှုမြင်နိုင်သော၊ အခါမလင့် အကျိုးပေး သော၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ် ပြထိုက်သော၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထား ထိုက်သော၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင်ခံစားနိုင်သော အကျင့်ဖြစ်၏။

အဘယ ဤသို့ သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် လွတ်မြောက် သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ကံသစ်ကိုလည်း မပြုလုပ်၊ ရှေးကံဟောင်းကိုလည်း တွေ့ထိတွေ့ထိ၍ ကင်းသည်ကို ပြု၏၊ (ကိလေသာတို့ကို) ဆွေးမြေ့ကုန်ဆုံးစေတတ်သည့် ဤစင်ကြယ်သော အကျင့်သည် ကိုယ်တိုင်

ရှုမြင်နိုင်သော၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထားထိုက်သော၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင်သော အကျင့်ဖြစ်၏။ အဘယ ဤသည်တို့ကား သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန်၊ ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း တို့ကို လွန်မြောက်ရန်၊ ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့ ချုပ်ပျောက်ရန်၊ အရိယာမဂ်ကို ရရန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သည့် (ကိလေသာတို့ကို) ဆွေးမြေ့ကုန်ဆုံး စေတတ်သော စင်ကြယ်သော အကျင့်သုံးမျိုးတို့ပေတည်း ဟု (ဟောကြား၏)။

ဤသို့ ဟောလတ်သော် ပဏ္ဍိတကုမာရကလိစ္ဆဝီမင်းသည် အဘယလိစ္ဆဝီမင်းကို ဤသို့ ဆို၏- "အဆွေ အဘယ သင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ကောင်းသော စကားကို ကောင်းသော စကားအနေဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ကောင်းချီး မခေါ်ပါ သနည်း" ဟု ဆို၏။ အဆွေ ပဏ္ဍိတကုမာရက ငါသည် အသျှင် အာနန္ဒာ၏ ကောင်းသော စကားကို ကောင်းသော စကား အနေဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ကောင်းချီး မခေါ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ကောင်းသော စကားကို ကောင်းသော စကားအနေဖြင့် ကောင်းချီး မခေါ်သော သူ၏ ဦးခေါင်းသည်လည်း ပြတ်ကျရာ၏ ဟု (ဆိုလေသတည်း)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၅ - နိဝေသကသုတ်

၇၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏- အာနန္ဒာ မိတ်ဆွေတို့ကို ဖြစ်စေ ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကို ဖြစ်စေ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကို ဖြစ်စေ စောင့်ရှောက် လိုကုန်မူ ယင်းမိတ်ဆွေ ခင်ပွန်းတို့ကလည်း (သင်တို့၏စကားကို) နာယူထိုက်၏ဟု မှတ်ထင် အောက်မေ့စေလိုကုန်မူ သင်တို့သည် ထိုသူတို့ကို သုံးမျိုးသော ဌာနတို့၌ ဆောက်တည်စေအပ် သွင်းထားအပ် တည်စေ အပ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- "ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော အကြောင်းကြောင့် လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောက ကို သိတော်မူ သော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ် သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် ယုံကြည်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေအပ် သွင်းထားအပ် တည်စေအပ် ကုန်၏။

"တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော တရားတော်ပါ ပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ်ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူ ထား ထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်င သိနိုင် ခံစားနိုင် သော တရားတော်ပါ ပေတည်း။ ဤသို့ တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း၌ ဆောက်တည် စေအပ် သွင်းထားအပ် တည်စေအပ် ကုန်၏။

"မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာ တော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏၊ အစုံအား ဖြင့် လေးစုံ, ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးအရေ အတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တော်မူ ပါပေ၏၊ ဧည့်သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံတော်မူ ထိုက်ပါပေ၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော်မူ ထိုက်ပါပေ၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ပါ ပေ၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူ ပါပေ၏" ဟု ဤသို့ သံဃာတော်၌ မတုန်မလှုပ် ယုံကြည်ခြင်း၌ ဆောက်တည် စေအပ် သွင်းထားအပ် တည်စေ အပ်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာသေး၏၊ မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့်

ပြည့်စုံ နေသော အရိယာသာဝကအား တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်ကား မဖြစ်နိုင်ရာသည် သာတည်း။ ထို စကား၌ ဤကား တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ပုံတည်း။ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား ၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ထို အရိယာ သာဝကသည် ငရဲသို့ ဖြစ်စေ တိရစ္ဆာန် ဘုံသို့ ဖြစ်စေ ပြိတ္တာဘုံသို့ ဖြစ်စေ ဖြစ်ရလတ္တံ့။ ဤသို့ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသော ထို အကြောင်းသည် မရှိချေ။

အာနန္ဒာ ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ရာသေး၏၊ တရားတော်၌။ပ။ သံဃာတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝကအား တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း သည်ကား မဖြစ်နိုင်ရာသည် သာတည်း။ ထို စကား၌ ဤကား တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ပုံတည်း။ အာနန္ဒာ သံဃာတော်၌ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ထို အရိယာ သာဝကသည် ငရဲသို့ ဖြစ်စေ တိရစ္ဆာန်ဘုံသို့ ဖြစ်စေ ပြိတ္တာ ဘုံသို့ဖြစ်စေ ဖြစ်ရလတ္တံ့။ ဤသို့ တစ်ပါးသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ထို အကြောင်းသည် မရှိချေ။

အာနန္ဒာ မိတ်ဆွေတို့ကို ဖြစ်စေ ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့ကို ဖြစ်စေ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကို ဖြစ်စေ စောင့်ရှောက် လိုကုန်မူ ယင်းမိတ်ဆွေခင်ပွန်းတို့ကိုလည်း (သင်တို့၏ စကားကို) နာယူထိုက်၏ ဟု မှတ်ထင် အောက်မေ့ စေလိုကုန်မူ သင်တို့သည် ထိုသူတို့ကို ဤသုံးမျိုးသော ဌာနတို့၌ ဆောက်တည် စေအပ် သွင်းထားအပ် တည်စေ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၆ - ပဌမ ဘဝသုတ်

၇၇။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား 'ဘဝ ဘဝ' ဟု ဆိုပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ဘဝဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ကာမဓာတ် (ကာမဘုံ) ၌ အကျိုးပေးတတ်သော ကံ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ကာမဘဝသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကံသည် လယ်ယာမြေနှင့် တူ၏၊ ဝိညာဉ်သည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏၊ တဏှာသည် အစေး 'ရေ' နှင့်တူ၏။ အဝိဇ္ဇာပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဏှာ အနှောင်အဖွဲ့ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ယုတ်နိမ့်သော ကာမ ဓာတ် (ကာမဘုံ) ၌ ဝိညာဉ်သည် တည်၏။ ဤသို့တည်သော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ ရူပဓာတ် (ရူပဘုံ) ၌ အကျိုးပေးတတ်သော ကံ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ရူပဘဝသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကံသည် လယ်ယာမြေနှင့် တူ၏၊ ဝိညာဉ်သည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏၊ တဏှာသည် အစေး 'ရေ' နှင့် တူ၏။ အဝိဇ္ဇာပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဏှာ အနှောင်အဖွဲ့ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား အလယ်အလတ် ဖြစ်သော ရူပဓာတ် (ရူပဘုံ) ၌ ဝိညာဉ်သည် တည်၏။ ဤသို့တည်သော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ အရူပဓာတ် (အရူပဘုံ) ၌ အကျိုးပေးတတ်သော ကံ မဖြစ်ခဲ့လျှင် အရူပဘဝသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကံသည် လယ်ယာမြေနှင့် တူ၏၊ ဝိညာဉ်သည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏၊ တဏှာသည် အစေး 'ရေ' နှင့် တူ၏။ အဝိဇ္ဇာပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဏှာ အနှောင်အဖွဲ့ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား မြတ်သော အရူပဓာတ် (အရူပဘုံ) ၌ ဝိညာဉ်သည် တည်၏။ ဤသို့ တည်သော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရ၏၊ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဘဝဖြစ်သတည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ ဘဝသုတ်

၇၈။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'ဘဝ ဘဝ' ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ဘဝဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ကာမဓာတ် (ကာမဘုံ) ၌ အကျိုးပေးတတ်သော ကံ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ကာမဘဝသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကံသည် လယ်ယာမြေနှင့် တူ၏၊ ဝိညာဉ်သည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏၊ တဏှာသည် အစေး 'ရေ' နှင့် တူ၏။ အဝိဇ္ဇာပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဏှာ အနှောင်အဖွဲ့ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ယုတ်နိမ့်သော ကာမ ဓာတ် (ကာမဘုံ) ၌ စေတနာသည် တည်၏၊ တောင့်တခြင်းသည် တည်၏။ ဤသို့တည်သော် နောင် တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ ရူပဓာတ် (ရူပဘုံ) ၌ အကျိုးပေးတတ်သော ကံ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ရူပဘဝသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါ။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ကံသည် လယ်ယာမြေနှင့် တူ၏၊ ဝိညာဉ်သည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏၊ တဏှာသည် အစေး 'ရေ' နှင့် တူ၏။ အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ တဏှာအနှောင်အဖွဲ့ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား အလယ်အလတ်ဖြစ်သော ရူပဓာတ် (ရူပဘုံ) ၌ စေတနာသည် တည်၏၊ တောင့်တခြင်းသည် တည်၏။ ဤသို့တည်သော် နောင် တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရ၏။

အာနန္ဒာ အရူပဓာတ် (အရူပဘုံ) ၌ အကျိုးပေးတတ်သော ကံ မဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် အရူပဘဝသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်နိုင်အံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ထင်ရှား မဖြစ်ပေါ် နိုင်ပါ။ အာနန္ဒာ ဤသို့ လျှင် ကံသည် လယ်ယာမြေနှင့် တူ၏၊ ဝိညာဉ်သည် မျိုးစေ့နှင့် တူ၏၊ တဏှာသည် အစေး 'ရေ' နှင့် တူ၏။ အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ပင် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ တဏှာ အနှောင်အဖွဲ့ ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား မြတ်သော အရူပဓာတ် (အရူပဘုံ) ၌ စေတနာသည် တည်၏။ တောင့်တခြင်းသည် တည်၏။ ဤသို့ တည်သော် နောင်တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ဘဝ ဖြစ်သတည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၈ - သီလဗ္ဗတသုတ်

၇၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည်- "အာနန္ဒာ အသက်ဆံဖျား အားထုတ် အပ်သော အလေ့အကျင့် လည်းကောင်း၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု လည်းကောင်း၊ အထင်အားဖြင့် ဖြစ်သော အမြတ်တရား လည်းကောင်း ထို အားလုံးသည် (လိုအပ်သော) အကျိုး ရှိပါသလော" ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအရာ၌ မုချအားဖြင့် မဖြေဆိုသင့်ပါဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် ဝေဖန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကြင် သို့သဘောရှိသော အသက်ဆံဖျား အားထုတ်အပ်သော အလေ့အကျင့်, မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု, အထင်အားဖြင့် ဖြစ်သော အမြတ်တရားတို့ကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ် တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော အသက်ဆံဖျား အားထုတ် အပ်သော အလေ့အကျင့်, မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု, အထင်အားဖြင့် ဖြစ်သော အမြတ်တရားတို့သည် အကျိုးမရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား အသက်ဆံဖျား အားထုတ်အပ်သော အလေ့အကျင့်, မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု, အထင်အားဖြင့် ဖြစ်သော အမြတ်တရားတို့ကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ် ကုန်၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွါးကုန်၏။ ဤသို့သဘောရှိသော အသက် ဆံဖျား အားထုတ် အပ်သော အလေ့အကျင့်, မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု, အထင်အားဖြင့် ဖြစ်သော အမြတ်တရားသည် အကျိုးရှိနိုင်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် "ငါ့စကားကို မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက်တော်မူပါပေသည်" ဟု ထိုင်ရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုလျက် ဖဲခွါသွားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာ ဖဲသွား၍ မကြာမီပင် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာကား ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ပုဂ္ဂိုလ် သာတည်း၊ ယင်းသို့ ကျင့်ဆဲ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လင့်ကစား ထို အာနန္ဒာနှင့် ပညာအရာ ထပ်တူထပ်မျှ တူညီသူကို ရလွယ်သော သဘောရှိသည် မဟုတ်ပေ" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၉ - ဂန္ဓဇာတသုတ်

၈၀။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- အသျှင်ဘုရား လေအောက် သို့သာ ရနံ့ သွား၍ လေညာသို့ ရနံ့ မသွားသော နံ့သာမျိုးတို့သည် သုံးမျိုးတို့ ပါတည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အမြစ်နံ့သာမျိုး၊ အနှစ် နံ့သာမျိုး၊ အပွင့်နံ့သာမျိုးတို့တည်း၊ အသျှင်ဘုရား လေအောက် သို့သာ ရနံ့သွား၍ လေညာသို့ ရနံ့မသွား သော နံ့သာမျိုးတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့ ပါတည်း။ အသျှင်ဘုရား လေအောက်သို့လည်း သွားနိုင် လေညာသို့ လည်း သွားနိုင် လေအောက် လေညာ နှစ်နေရာလုံးသို့လည်း သွားနိုင်သော တစ်စုံတစ်ခုသော နံ့သာမျိုး သည် ရှိနိုင်ပါသလော ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ လေအောက်သို့လည်း ရနံ့သွားနိုင် လေညာ သို့လည်း ရနံ့သွားနိုင် လေအောက်လေညာ နှစ်နေရာလုံးသို့လည်း ရနံ့သွား နိုင်သော တစ်စုံတစ်ခုသော နံ့သာမျိုးသည် ရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား လေအောက်သို့လည်း ရနံ့သွားနိုင် လေညာသို့လည်း ရနံ့သွားနိုင် လေအောက်လေညာ နှစ်နေရာလုံးသို့လည်း ရနံ့သွားနိုင်သော တစ်စုံတစ်ခုသော နံ့သာမျိုးကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤလောကဝယ် အကြင် ရွာနိဂုံး၌ ယောက်ျားဖြစ်စေ မိန်းမဖြစ်စေ ဘုရားတရား သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၏၊ သူ့ အသက်သတ်ခြင်း, မပေးသည်ကို ယူခြင်း, ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ လွန်ကျူးခြင်း, မဟုတ် မမှန်ပြောဆိုခြင်း, မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်းဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို အုပ်ချုပ်နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်လေ့ရှိ၏၊ ဆေးကြော ပြီးသော လက်ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ တောင်းခံသူတို့နှင့် ဆက်စပ်လျက် ရှိ၏၊ ပေးကမ်းခြင်း ဝေဖန်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏။

သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုသူ၏ ဂုဏ်သတင်းကို အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ပြောဆိုကုန်၏- "ဤမည်သော ရွာနိဂုံး၌ (ဤမည်သော) ယောက်ျားသည်လည်းကောင်း၊ မိန်းမသည်လည်းကောင်း ဘုရားတရား သံဃာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်း, မပေးသည်ကို ယူခြင်း, ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ လွန်ကျူးခြင်း, မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း, မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို အုပ်ချုပ်နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲ လေ့ရှိ၏၊ ဆေးကြော ပြီးသော လက်ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ တောင်းခံသူတို့နှင့် ဆက်စပ် လျက် ရှိ၏၊ ပေးကမ်းခြင်း ဝေဖန်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏" ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။

နတ်တို့ သည်လည်း ထိုသူ၏ ဂုဏ်သတင်းကို ပြောဆိုကြကုန်၏- "ဤမည်သော ရွာနိဂုံး၌ (ဤမည်သော) ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း၊ မိန်းမသည် လည်းကောင်း ဘုရားတရား သံဃာကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်း။ပ။ မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဝန်တိုခြင်း ဟူသော အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို အုပ်ချုပ်နေ၏၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲလေ့ရှိ၏၊ ဆေးကြော ပြီးသော လက်ရှိ၏၊ စွန့်ကြဲမှု၌ ပျော်ပိုက်၏၊ တောင်းခံသူတို့နှင့် ဆက်စပ်လျက် ရှိ၏၊ ပေးကမ်းခြင်း ဝေဖန်ခြင်း၌ ပျော်ပိုက်၏" ဟု (ပြောဆိုကြကုန်၏)။ အာနန္ဒာ လေအောက်သို့ လည်း ရနံ့သွားနိုင် လေညာသို့လည်း ရနံ့သွားနိုင် လေအောက် လေညာ နှစ်နေရာလုံးသို့လည်း ရနံ့သွားနိုင်သော နံ့သာမျိုးကား ဤ(ဆိုခဲ့ပြီး သရဏဂုံ, သီလ စသည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း) ဂုဏ်သတင်း ပေတည်း။ ပန်းတို့၏ ရနံ့သည် လေညာသို့ မရောက်နိုင်၊ စန္ဒကူး တောင်စလပ် ကြက်ရုံး ပန်းတို့၏ ရနံ့သည်လည်း လေညာသို့

မရောက်နိုင်ကုန်၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ရနံ့သည်ကား လေညာသို့ ရောက်နိုင်၏၊ သူတော်ကောင်းသည်ကား အရပ်ဆယ် မျက်နှာ အားလုံး တို့ကို ဂုဏ်သတင်း ရနံ့ဖြင့် သင်းပျံ့ လွှမ်းမိုး နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - အာနန္ဒဝဂ် ===

၁၀ - စူဠနိကာသုတ်

၈၁။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ တပည့်တော် နာကြား မှတ်သားရဖူးပါသည်- 'အာနန္ဒာ သိခီမြတ်စွာဘုရား၏ အဘိဘူ အမည်ရှိသော သာဝကသည် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ တည်လျက် လောကဓာတ်တစ်ထောင်ကို အသံဖြင့် ကြားသိစေနိုင်၏'ဟု (မှတ်သားရဖူးပါသည်)၊ အသျှင်ဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည်ကား အဘယ်မျှလောက်သော အရပ်ကို အသံ တော်ဖြင့် ကြားသိစေရန် စွမ်းနိုင်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ထို အဘိဘူ သည် တပည့်သာဝကမျှ သာတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား တို့သည်ကား မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် "အသျှင်ဘုရား ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ တပည့်တော် နာကြားမှတ်သားရဖူးပါသည် 'အာနန္ဒာ သိခီမြတ်စွာဘုရား ၏ အဘိဘူ အမည် ရှိသော သာဝကသည် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ တည်လျက် လောကဓာတ်တစ်ထောင်ကို အသံဖြင့် ကြားသိ စေနိုင်၏' ဟု (မှတ်သားရဖူးပါသည်)၊ အသျှင်ဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည်ကား အဘယ်မျှ လောက်သော အရပ်ကို အသံ တော်ဖြင့် ကြားသိနိုင်စေရန် စွမ်းနိုင် ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ထို အဘိဘူသည် တပည့် သာဝကမျှ သာတည်း၊ မြတ်စွာဘုရား တို့သည်ကား မနှိုင်းယှဉ် အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် "အသျှင်ဘုရား ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ တပည့်တော် နာကြားမှတ်သားရဖူးပါသည် 'အာနန္ဒာ သိခီမြတ်စွာဘုရား၏ အဘိဘူအမည် ရှိသော သာဝကသည် ဗြဟ္မာဘုံ၌ တည်လျက် လောကဓာတ်တစ်ထောင်ကို အသံဖြင့် ကြားသိ စေနိုင်၏' ဟု (မှတ်သားရ ဖူးပါသည်)၊ အသျှင်ဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ ထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည်ကား အဘယ်မျှလောက်သော အရပ်ကို အသံ တော်ဖြင့် ကြားသိနိုင်စေရန် စွမ်းနိုင်ပါ သနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ (စကြဝဠာ) တစ်ထောင်ရှိ စူဠနိကာ လောကဓာတ် (လောက ဓာတ်ငယ်) ကို သင်ကြားဖူး၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ထို (စူဠနိကာလောကဓာတ်) ကို ဟောချိန်တန်ပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရား ထို (စူဠနိကာလောကဓာတ်) ကို ဟောချိန်တန်ပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူမည့် စူဠနိကာလောကဓာတ်ကို မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် မှတ်သား ဆောင်ထားကြရပါလိမ့်မည်ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာ သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏၊ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

အာနန္ဒာ လ နေတို့ လှည့်လည်လျက် အရပ်မျက်နှာတို့ ထွန်းလင်းတောက်ပရာ (စကြဝဠာ) တစ်ခု အပိုင်းအခြားကို တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ယူရသော လောကသည် ရှိ၏၊ ထို လောကဓာတ်တစ်ထောင်၌ လတစ်ထောင် နေတစ်တောင် မြင်းမိုရ်တောင်မင်းတစ်ထောင် ဇမ္ဗူဒိပ် 'တောင်' ကျွန်းတစ်ထောင် အပရဂေါယာန 'အနောက်' ကျွန်းတစ်ထောင် ဥတ္တရကုရု 'မြောက်' ကျွန်းတစ်ထောင် ပုဗ္ဗဝိဒေဟ'အရှေ့' ကျွန်း တစ်ထောင် မဟာသမုဒ္ဒရာ လေးထောင် နတ်မင်းကြီးလေးထောင် စာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံ တစ်ထောင် တာဝတိံသာနတ်ဘုံ တစ်ထောင် ယာမာနတ်ဘုံ တစ်ထောင် တုသိတာနတ်ဘုံတစ်ထောင် နိမ္မာနရတိ နတ်ဘုံ တစ်ထောင် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်ဘုံတစ်ထောင် ပြဟ္မာဘုံတစ်ထောင် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤ လောကဓာတ်ကို တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ခြင်း ရှိသော စူဠနိကာ လောကဓာတ် ဟု ဆိုအပ်၏။ အာနန္ဒာ တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ခြင်း ရှိသော စူဠနိကာ လောကဓာတ် တစ်ခု အပိုင်းအခြားကို တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ယူရသော လောကသည် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤလောကဓာတ်ကို နှစ်ကြိမ် မြှောက် တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ခြင်း ရှိသော မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ နှစ်ကြိမ်မြှောက် တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ခြင်းရှိသော မဇ္ဈိမိကာလောကဓာတ် တစ်ခုကို တစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်ယူရသော လောကသည် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤလောကဓာတ်ကို သုံးကြိမ်သုံးခါ ထောင်များစွာ မြှောက်ခြင်းရှိသော မဟာလောကဓာတ်[၁]ဟု ဆိုအပ်၏။ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုတော် ရှိသော် (စကြဝဠာကုဋေတစ်သိန်းရှိ) မဟာလောကဓာတ်ကို အသံဖြင့် ကြားသိစေနိုင်၏၊ ထို့ထက် အလွန်လည်း အလိုရှိရာ အရပ်အပိုင်းအခြားကို ကြားသိ စေနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်သို့လျှင် စကြဝဠာ ကုဋေတစ်သိန်းရှိ မဟာလောကဓာတ် ကို အသံဖြင့် ကြားသိ စေတော်မူပါသနည်း၊ ထို့ထက်အလွန်လည်း အလိုရှိရာ အရပ် အပိုင်းအခြားကို ကြားသိ စေနိုင်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် အခါ၌ (စကြဝဠာ ကုဋေ တစ်သိန်းရှိ) မဟာလောကဓာတ်ကို အရောင်အလင်းဖြင့် နှံ့စေ ရာ၏၊ ထိုအခါ ထို သတ္တဝါတို့သည် ထို အရောင်အလင်းကို သိကုန်ရာ၏၊ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွေးကြော်သံကို ပြုရာ၏၊ အသံကို ကြားစေနိုင်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် (စကြဝဠာ ကုဋေတစ်သိန်းရှိ) မဟာ လောကဓာတ်ကို အသံဖြင့် ကြားသိ စေနိုင်၏၊ ထို့ထက် အလွန်လည်း အလိုရှိရာ အရပ်အပိုင်းအခြားကို ကြားသိစေနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်ဥဒါယီ (လာဠုဒါယီ) မထေရ်အား ဤသို့ ပြောဆို၏- "ငါ့အား အရတော်လေစွတကား ငါသည် ကောင်းစွာ ရအပ်ပေသည်တကား၊ ငါ၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော် ရှိပါပေသည်"ဟု (ဆို၏)။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ ဆိုသော် ဥဒါယီသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ သင်၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော် ရှိခြင်းသည် သင့်အား အဘယ် အကျိုးရှိပါသနည်း"ဟု (ဆို၏)။ ဤသို့ ဆိုသော် အသျှင်ဥဒါယီအား မြတ်စွာဘုရားသည် "ဥဒါယီ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ ဥဒါယီ ဤသို့ မဆိုလင့်။ ဥဒါယီ အာနန္ဒာသည် တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' မကင်းသေးဘဲ အကယ်၍ သေသွားခဲ့လျှင် (ငါဘုရား၌) ကြည်ညို နေသော ထို စိတ်ကြောင့် ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် နတ်ပြည်တို့၌ နတ်မင်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်

ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ပင် ကြီးမြတ်သော စကြဝတေးမင်း ဖြစ်နိုင်၏။ ဥဒါယီ စင်စစ်သော်ကား အာနန္ဒာသည် ယခုဘဝ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့.” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် အာနန္ဒဝဂ် ပြီး၏။

၁။ စကြဝဠာတစ်ခုတည်၊ စကြဝဠာတစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်၊ စူဠနိကာလောကဓာတ် တစ်ခုဖြစ်၏။ စူဠနိကာ လောကဓာတ် တစ်ခု (စကြဝဠာတစ်ထောင်)တည်၊ စကြဝဠာတစ်ထောင်ဖြင့် မြှောက်၊ မဇ္ဈိမိကာ လောကဓာတ် တစ်ခု (စကြဝဠာတစ်သန်း) ဖြစ်၏။ မဇ္ဈိမိကာလောကဓာတ် တစ်ခု (စကြဝဠာတစ်သန်း) တည်၊ စူဠနိကာလောကဓာတ်တစ်ထောင် (စကြဝဠာတစ်သန်း) ဖြင့် မြှောက်၊ မဟာလောကဓာတ်တစ်ခု (စကြဝဠာ ကုဋေတစ်သိန်း) ဖြစ်၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၁ - သမဏသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ ပြုရမည့် ကိစ္စတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်း၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ ပြုရမည့် ကိစ္စတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌- "အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ် လတ္တံ့၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန် သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤအတိုင်း သာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ဂဒြဘသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ မြည်းသည် "ငါသည်လည်း နွားတည်း၊ ငါသည်လည်း နွားတည်း"ဟု (ထင်မှတ်လျက်) နွားအုပ်သို့ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်၏၊ ထို မြည်းအား နွားတို့၏ အဆင်းကဲ့သို့သော အဆင်း မျိုးလည်း မရှိ၊ နွားတို့၏ အသံကဲ့သို့သော အသံမျိုးလည်း မရှိ၊ နွားတို့၏ ခွာကဲ့သို့သော ခွာမျိုးလည်း မရှိ၊ ထို မြည်းသည် "ငါသည်လည်း နွားတည်း၊ ငါသည် လည်း နွားတည်း" ဟု ထင်မှတ်လျက် နွားအုပ် သို့ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာ တော်၌ အချို့သော ရဟန်းသည် "ငါသည်လည်း ရဟန်းတည်း၊ ငါသည်လည်း ရဟန်းတည်း" ဟု ရဟန်းသံဃာသို့ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်၏၊ ထိုရဟန်းအား အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ထက်သန်သော ဆန္ဒ ကဲ့သို့သော ဆန္ဒမျိုးလည်း မရှိ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ထက်သန်သော ဆန္ဒကဲ့သို့သော ဆန္ဒမျိုးလည်း မရှိ၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ထက်သန်သော ဆန္ဒကဲ့သို့သော ဆန္ဒမျိုးလည်း မရှိ၊ ထိုရဟန်းသည် "ငါသည်လည်း ရဟန်း တည်း၊ ငါသည်လည်း ရဟန်းတည်း" ဟု ရဟန်း သံဃာသို့ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌- "အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ် လတ္တံ့၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန် သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤအတိုင်း သာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၃ - ခေတ္တသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ အိမ်ရှင်ယောကျ်ား လယ်သမား၏ ရှေးအဖို့၌ ဧကန်ပြုလုပ်ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အိမ်ရှင်ယောကျ်ား လယ်သမားသည် ရှေးဦးစွာသာလျှင် လယ်ကို ကောင်းစွာ ထွန်ယက်၍ မြေကို ညီညီညွတ်ညွတ် ပြုရ၏၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင် လယ်ကို ကောင်းစွာ ထွန်ယက်၍ မြေကို ညီညီညွတ်ညွတ် ပြုပြီးလျှင် သင့်လျော်သော အချိန်၌ မျိုးစေ့တို့ကို ကြဲချ၏၊ သင့်လျော်သော အချိန်၌ မျိုးစေ့တို့ကို ကြဲချ ပြီးလျှင် အချိန်အခါ အားလျော်စွာ ရေကို သွင်းလည်း သွင်း၏၊ ထုတ်လည်း ထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ အိမ်ရှင်ယောကျ်ား လယ်သမား၏ ရှေးအဖို့၌ ဧကန်ပြုလုပ်ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းအား ရှေးအဖို့၌ ပြုလုပ်ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ပေတည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အဓိသီလ သိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းအား ရှေးအဖို့၌ ပြုလုပ်ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌- "အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ် လတ္တံ့၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန် သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤအတိုင်း သာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၄ - ဝဇ္ဇိပုတ္တသုတ်

၈၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝဇ္ဇီမင်းသား ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤသိက္ခာပုဒ် တစ်ရာ့ငါးဆယ်ကျော်သည်[၁] လခွဲတစ်ကြိမ် အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ဤသိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကျင့်သုံးရန် မစွမ်းနိုင်ပါ" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာ သိက္ခာ သုံးပါးတို့၌ ကျင့်နိုင်မည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော် သည် ထို အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာ သုံးပါးတို့၌ကား ကျင့်နိုင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤသာသနာတော်၌ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာ သုံးပါး တို့၌ ကျင့်လေလော့၊ ရဟန်း သင်သည် အဓိသီလသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာကို လည်းကောင်း၊ အဓိပညာ သိက္ခာကိုလည်းကောင်း ကျင့်သောကြောင့် သင့်အား ရာဂ ဒေါသ မောဟ (အလိုလို) ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်၊ ထို သင်သည် ရာဂ ဒေါသ မောဟ (အလိုလို) ပျောက်ကင်းခြင်း ကြောင့် အကုသိုလ် ကို ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်၊ မကောင်းမှုကိုလည်း မှီဝဲလိမ့်မည် မဟုတ်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် နောက်အခါ၌ အဓိသီလသိက္ခာကိုလည်း ကျင့်၏၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာကို လည်း ကျင့်၏၊ အဓိပညာသိက္ခာကိုလည်း ကျင့်၏၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်သော ထိုရဟန်းအား ရာဂပျောက်ကင်းလေပြီ၊ ဒေါသပျောက်ကင်းလေပြီ၊ မောဟ ပျောက်ကင်း လေပြီ။ ထိုရဟန်း သည် ရာဂ ဒေါသ မောဟ ပျောက်ကင်းလေသောကြောင့် အကုသိုလ်ကို မပြုလုပ်ပြီ။ မကောင်းမှု ကိုလည်း မမှီဝဲပြီ။

စတုတ္ထသုတ်။

၁။ ဤသုတ်ဒေသနာကို ဟောချိန်၌ ပါတိမောက် သိက္ခာပုဒ်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော်မျှသာ ပညတ်ရသေးသည်၊ ထို့ကြောင့် ပါတိမောက်လာအတိုင်း ၂၂၇ သွယ်သော သိက္ခာပုဒ်ဟု မဆိုဘဲ ပညတ်ပြီးရုံမျှ ဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ် ၁၅၀ ကျော်ကို ရည်၍ "သာဓိကမိဒံ ဘန္တေ ဒိယဍ္ဎသိက္ခာပဒသတံ"ဟု ဟောတော်မူသတည်း။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၅ - သေက္ခသုတ်

၈၆။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား သေက္ခ သေက္ခဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် သေက္ခ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း"ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ကျင့်ဆဲဖြစ်သောကြောင့် သေက္ခဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်တရားကို ကျင့်သနည်း၊ အဓိသီလ ကိုလည်း ကျင့်တတ်၏၊ အဓိစိတ္တကိုလည်း ကျင့်တတ်၏၊ အဓိပညာ ကိုလည်း ကျင့်တတ်၏၊ ရဟန်း ထို့ကြောင့် သေက္ခဟု ဆိုအပ်၏။ မဂ်ဟူသော လမ်းဖြောင့်သို့ အစဉ်လျှောက်လျက် ကျင့်သော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်အား ကိလေသာတို့ကို ကုန်ခန်းစေတတ်သော တရား (မဂ်) ၌ ရှေးဦးစွာ ဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတရား (မဂ်)၏ အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို အရဟတ္တဖိုလ်၏အခြားမဲ့၌ တာဒိဂုဏ်နှင ပြည်စုံသော၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ဖြင့် (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်ပြီးသော အသျှင်အား ဘဝ သံယောဇဉ်၏ ကုန်ရာ၌ "ငါ၏ အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိသည် မပျက်စီးနိုင်ပြီ" ဟု (ဤသို့သော ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်သည် စင်စစ် ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၆ - ပဌမ သိက္ခာသုတ်

၈၇။ ရဟန်းတို့ ဤသိက္ခာပုဒ် တစ်ရာ့ငါးဆယ်ကျော်သည် လခွဲတစ်ကြိမ် အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ယင်းသိက္ခာပုဒ်တို့၌ မိမိအကျိုးစီးပွါးကို လိုလားသော အမျိုးသားတို့သည် ကျင့်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ'တို့ ဟူသည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း၊ ယင်းသိက္ခာသုံးမျိုးတို့၌ ထို သိက္ခာပုဒ် အလုံးစုံသည် အကျုံး ဝင်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာ၊ အဓိပညာ သိက္ခာတို့တည်း။ ရဟန်း တို့ အကျင့် 'သိက္ခာ' ဟူသည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသိက္ခာ သုံးမျိုးတို့၌ ထို သိက္ခာပုဒ် အလုံးစုံ သည် အကျုံးဝင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အတိုင်းအရှည် အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ (ထို အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအာပတ်သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါမဟောအပ်သောကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျောက်ပတ် ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်း ကြောင့် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ အပါယ်သို့ ကျရောက်ခြင်း သဘော မရှိ၊ ကိန်းသေ မြဲ၏၊ အထက် မဂ် သုံးပါး လျှင် လဲလျောင်းရာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အတိုင်းအရှည် အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ် ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ (ထို အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအာပတ်သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါမဟောအပ် သောကြောင့်တည်း။ (အရိယာ မဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျောက် ပတ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲ သော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ် တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။

ထိုရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် သကဒါဂါမ်ဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေဝေခြင်း 'မောဟ'တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်း ကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန် ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ (ထို အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအာပတ် သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါ မဟော အပ် သော ကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျောက်ပတ် ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော

သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိကုန်သော ငါးပါး သော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အနာဂါမ်ဖြစ်၏၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေသူ ဖြစ်၏၊ ထို (ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု၏၊ ထို (ဘုံ) မှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ ပြည့်ပြည့် စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ် ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ ထို (အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်း သည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအာပတ် သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါမဟောအပ် သောကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ် သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့် အား လျော်ကပ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်းရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်း သည် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တ ဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေသော ရဟန္တာ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ (အောက်မဂ်) ကို ပြုလေ့ရှိသော (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ (အောက်မဂ်) ကို ပြီးစေ၏၊ အပြည့်အစုံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ပြုလေ့ ရှိသော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ် သည် အပြည့်အစုံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ပြီးစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို မမြုံ 'အချည်း အနှီးမဟုတ်' ကုန် ဟူ၍သာလျှင် ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၁။ အာပတ်မသင့်ထိုက်ကြောင်းကို မဟောဟုဆိုသဖြင့် အာပတ်သင့်ထိုက်ကြောင်းကို ဟောသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်၊ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာများသည် လောကပြစ် အာပတ်မျိုးသာ မသင့်၊ ဓမ္မပြစ် အာပတ်ကြီး အာပတ်ငယ်များ သင့်ကြသေး သည်ကို အဋ္ဌကထာ အစောင်စောင်တို့ ဖွင့်သည်၊ ဝိနည်း၌ကား သာ၍ ထင်ရှား စုံလင်သည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ သိက္ခာသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ ဤသိက္ခာပုဒ် တစ်ရာ့ငါးဆယ်ကျော်သည် လခွဲတစ်ကြိမ် အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ယင်းသိက္ခာပုဒ်တို့၌ မိမိအစီးအပွါးကို လိုလားသော အမျိုးသားတို့သည် ကျင့်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ' တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း၊ ယင်းသိက္ခာသုံးမျိုးတို့၌ ထို သိက္ခာပုဒ် အလုံးစုံသည် အကျုံးဝင်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိပညာ သိက္ခာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့်'သိက္ခာ'တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသိက္ခာ သုံးမျိုးတို့၌ ထို သိက္ခာပုဒ် အလုံးစုံသည် အကျုံးဝင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အတိုင်းအရှည် အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ (ထို အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအာပတ်သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါ မဟောအပ်သောကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျော်ကပတ် ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်း ကြောင့် ခုနစ်ကြိမ်သာ အလွန်ဆုံး ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း အတိုင်းအရှည် ရှိသော 'သတ္တက္ခတ္တုပရမ' သောတာပန် ဖြစ်၏၊ လူ့ပြည်၌လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်၌ လည်းကောင်း ခုနစ်ကြိမ် အတိုင်းအရှည် ပြေးသွား ကျင်လည် ရလျက် ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြု၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ (မြင့်မြတ်သော အမျိုးတစ်မျိုးမှ မြင့်မြတ်သော အမျိုးတစ်မျိုးသို့) ကျင်လည် ပြေးသွားသော သဘောရှိသော 'ကောလံကောလ' သောတာပန် ဖြစ်၏၊ နှစ်ဘဝတို့သို့ လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့သို့ လည်းကောင်း၊ ပြေးသွား ကျင်လည် ရလျက် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြု၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ဘဝသာ ပဋိသန္ဓေတည်နေရသော 'ဧကဗီဇီ' သောတာပန် ဖြစ်၏၊ လူ့ပြည်၌ တစ်ဘဝသာလျှင် ဖြစ်ရ၍ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြု၏။ သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားခြင်း'ဒေါသ'၊ တွေဝေခြင်း'မောဟ'တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် လည်း ကောင်း သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏၊ တစ်ကြိမ်သာလျှင် ဤလူ့ဘုံသို့ ပြန်လာ၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အတိုင်းအရှည် အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန် ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ (ထို အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထို သိက္ခာပုဒ် တို့၌ အာပတ်သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါ မဟောအပ်သောကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစ ဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျော်ကပတ် ကုန်သော ထို သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့'တို့၏ အကြွင်းမဲ့

ကုန်ခြင်းကြောင့် အထက်ဘုံသို့ ဆောင် တတ်သော အယဉ် 'တဏှာသောတ' ရှိသော အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ရောက်စေတတ်သော 'ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမီ' အနာဂါမ်ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသော) တိုက်တွန်းခြင်း ရှိသဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသော ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသော) တိုက်တွန်းခြင်းမရှိဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (အသက်အပိုင်းအခြား၏ ထက်ဝက်ကို) လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ်ဖြစ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (အသက်အပိုင်းအခြား၏) အလယ်ကြား၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'အန္တရာ ပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် 'အာပတ်'တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ ထို (အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထို အာပတ် သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ငါမဟော အပ် သော ကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျော်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက် တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ (အောက်မဂ်) ကို ပြုလေ့ရှိသော (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စိတ် တစ်ဒေသ (အောက်ဖိုလ်) ကို ပြီးစေ၏၊ အပြည့်အစုံ (အရဟတ္တမဂ်) ကို ပြုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပြည့်အစုံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ပြီးစေ၏။ ရဟန်းတို့ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို မမြဲ 'အချည်းအနှီးမဟုတ်' ကုန်ဟူ၍ သာလျှင် ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၈ - တတိယ သိက္ခာသုတ်

၈၉။ ရဟန်းတို့ ဤသိက္ခာပုဒ် တစ်ရာ့ငါးဆယ်ကျော်သည် လခွဲတစ်ကြိမ် အကျဉ်းပြခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ယင်းသိက္ခာပုဒ်တို့၌ မိမိအစီးအပွါးကို လိုလားသော အမျိုးသားတို့သည် ကျင့်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ' တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသိက္ခာသုံးမျိုးတို့၌ ထို သိက္ခာပုဒ် အလုံးစုံသည် အကျုံးဝင်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာ သိက္ခာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ' တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသိက္ခာ သုံးမျိုးတို့၌ ထို သိက္ခာပုဒ် အလုံးစုံသည် အကျုံးဝင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလတို့၌ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြုလေ့ရှိ၏၊ သမာဓိ၌ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ပညာ၌ အတိုင်းအရှည် အားဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ငယ်ကုန် အလွန်ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် (အာပတ်) တို့သို့ သင့်လည်း သင့်ရောက်၏၊ (ထို အာပတ်တို့မှ) ထလည်း ထ၏၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤအာပတ်သင့်ခြင်း အာပတ်မှ ထခြင်း၌ (အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား) မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို ငါ မဟောအပ် သောကြောင့်တည်း။ (အရိယာမဂ် ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်ကုန် (အရိယာမဂ်ဟူသော) မြတ်သော အကျင့်အား လျော်ကပတ် ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ခိုင်မြဲသော သီလလည်း ရှိ၏၊ တည်တံ့သော သီလလည်း ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါ တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက် သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခု ဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ထို အရဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည်ရှိသော် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (အသက် အပိုင်းအခြား၏) အလယ်ကြား၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ထို အရဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည်ရှိသော် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (အသက် အပိုင်းအခြား၏) ထက်ဝက်ကို လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ထို အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည် ရှိသော် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသော) တိုက်တွန်းခြင်း မရှိဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'အသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ထို အရ ဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင် သည် ရှိသော် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်း ကြောင့် (ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဟူသော) တိုက်တွန်းခြင်း ရှိသဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော 'သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။ ထို အရဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည် ရှိသော် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အထက်ဘုံသို့ ဆောင်တတ်သော အယဉ် 'တဏှာသောတ' ရှိသော အကနိဋ္ဌ ဘုံသို့ ရောက်စေ တတ်သော 'ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ' အနာဂါမ် ဖြစ်၏။

ထို အရဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည့်ရှိသော် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ'၊ ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ'၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏၊ တစ်ကြိမ်သာလျှင် ဤလူ့ဘုံသို့ ပြန်လာ၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြု၏။

ထို အရဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည့်ရှိသော် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ဘဝသာ ပဋိသန္ဓေတည် နေရ သော 'ဧကဗီဇီ' သောတာပန် ဖြစ်၏။ လူ့ပြည်၌ တစ်ဘဝသာလျှင် ဖြစ်ရ၍ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြု၏။ ထို အရဟတ္တဖိုလ် သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည့်ရှိသော် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ (မြင့်မြတ် သော အမျိုးတစ်မျိုးမှ မြင့်မြတ်သော အမျိုး တစ်မျိုးသို့) ကျင်လည် ပြေးသွားသော သဘော ရှိသော 'ကောလံကောလ' သောတာပန် ဖြစ်၏။ နှစ်ဘဝ တို့သို့ လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့သို့ လည်းကောင်း ပြေးသွား ကျင်လည် ရလျက် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြု၏။ ထို အရဟတ္တဖိုလ်သို့မူလည်း မရောက်နိုင်၊ ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်သည့်ရှိသော် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ခုနစ်ကြိမ်သာ (အလွန်ဆုံး) ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း အတိုင်း အရှည်ရှိသော 'သတ္တက္ခတ္တုပရမ' သောတာပန် ဖြစ်၏။ လူ့ပြည်၌ လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း ခုနစ်ကြိမ်အတိုင်းအရှည် ပြေးသွား ကျင်လည် ရလျက် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အပြည့်အစုံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ပြုလေ့ရှိသောသူသည် အပြည့်အစုံ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ပြီးစေ၏။ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ (အောက်မဂ်) ကို ပြုလေ့ရှိသော (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ (အောက်ဖိုလ်)ကို ပြီးစေ ၏။ ရဟန်းတို့ သိက္ခာပုဒ် တို့ကို မမြဲ 'အချည်းအနှီးမဟုတ်' ကုန်ဟူ၍သာလျှင် ငါဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၉ - ပဌမ သိက္ခတ္တယသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ အကျင့်'သိက္ခာ' တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဓိသီလသိက္ခာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလ ရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို အဓိသီလ သိက္ခာဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဓိစိတ္တသိက္ခာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခြင်းကို အဓိစိတ္တသိက္ခာဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဓိပညာသိက္ခာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သစ္စာ လေးပါး သိခြင်းကို အဓိ ပညာသိက္ခာ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ' တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ သိက္ခတ္တယသုတ်

၉၁။ ရဟန်းတို့ အကျင့် 'သိက္ခာ' တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အဓိသီလသိက္ခာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏ ။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို အဓိသီလသိက္ခာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဓိစိတ္တသိက္ခာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခြင်းကို အဓိစိတ္တသိက္ခာဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဓိပညာသိက္ခာ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို အဓိပညာသိက္ခာဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သိက္ခာ တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အကြင်သူသည် လုံ့လရှိ၏၊ (ပညာ) အား အစွမ်းလည်း ရှိ၏၊ တည်ကြည် ခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ ရှိ၏၊ သတိလည်း ရှိ၏၊ လုံခြုံသော ဣန္ဒြေလည်း ရှိ၏၊ (ထိုသူသည်) အဓိသီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ ကို ကျင့်ရာ သတည်း။

အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော အရပ်တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ အတိုင်းအရှည်မရှိသော (အရဟတ္တမဂ်) သမာဓိဖြင့် ရှေးကာလဝယ် (သိက္ခာသုံးပါးတို့၌) ကျင့်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နောက် ကာလ၌လည်း ကျင့်ရာ၏၊ နောက်ကာလဝယ် (သိက္ခာသုံးပါးတို့၌) ကျင့်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ရှေးကာလ၌လည်း ကျင့်ရာ၏၊ ကိုယ်၏ အောက်ပိုင်းကို (အသုဘဟု) ရှုသကဲ့သို့ ထို့အတူ ကိုယ်၏ အထက်ပိုင်းကိုလည်း ရှု၏၊ ကိုယ်၏ အထက်ပိုင်းကို (အသုဘဟု) ရှုသကဲ့ ထို့အတူ ကိုယ်၏ အောက်ပိုင်းကိုလည်း ရှု၏၊ နေ့အခါ (သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို) ကျင့်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ညဉ့်အခါ၌လည်း ကျင့်၏၊ ညဉ့်အခါ (သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို) ကျင့်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နေ့အခါ၌ လည်း ကျင့်၏။ အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ၄င်းပြင် ကောင်းစွာ စင်ကြယ်သော အကျင့် သီလ ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုကုန်၏၊ မြဲမြံသော သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၍ အကျင့် ဖြင့် အဆုံး (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို လောက၌ (စတုသစ္စ) ဗုဒ္ဓဟု ဆိုကြကုန်၏။ တဏှာကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆီမီး၏ ငြိမ်းခြင်း ကဲ့သို့ (အဆုံး) ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် စိတ်၏ (တစ်ဖန် မဖြစ်ပေါ်သော အားဖြင့်) ကင်းလွတ်ခြင်း သည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သမဏဝဂ် ===

၁၁ - သက်ဝါသုတ်

၉၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည် တော်မူသည် ရှိသော် သက်ဝါအမည်ရှိသော ကောသလတိုင်း သူတို့၏ နိဂုံးသို့ ရောက်တော်မူ၍ ထို သက်ဝါနိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေ တော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ ကဿပဂေါတ္တ အမည်ရှိသော ရဟန်းသည် သက်ဝါနိဂုံး၌ ကျောင်းထိုင် (ပုဂ္ဂိုလ်) ဖြစ်၏။ ထို သက်ဝါနိဂုံး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း တို့ကို သိက္ခာ ပုဒ်နှင့်စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေတော်မူသည် ရှိသော် "ဤရဟန်း ဂေါတမ သည် အလွန်ပင် ခေါင်းပါးစေလိုယောင်တကား" ဟု အောက်မေ့၍ ကဿပဂေါတ္တ အမည်ရှိသော ရဟန်းအား သည်းမခံနိုင်ခြင်း မနှစ်မြို့ခြင်းသည် ဖြစ်သည်သာတည်း။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရား သည် သက်ဝါနိဂုံး၌ မွေ့လျော်တော်မူ သရွေ့ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပြီးလျှင် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည် တော်မူ သည် ရှိသော် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၍ ထို ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ (သက်ဝါနိဂုံးမှ) မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီပင် ကဿပဂေါတ္တ ရဟန်းအား နောင်တ ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဝိပ္ပဋိသာရ' ဖြစ်လေ၏- "ငါသည် (သီလစသော ဂုဏ်တို့ကို) မရပြီတကား၊ ငါသည် (ရသင့်သော သီလစသော ဂုဏ်တို့ကို) ရခြင်း မဖြစ်ပြီတကား။ ငါသည် (ရဟန်းအဖြစ်ကို) မကောင်းသဖြင့် ရခြင်းဖြစ်ရပြီတကား၊ ငါသည် (ရဟန်းအဖြစ်ကို) ကောင်းစွာ ရခြင်း မဖြစ်ပြီတကား။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုး စီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ တော်မူသည်ရှိသော် 'ဤရဟန်း ဂေါတမသည် အလွန်ပင် ခေါင်းပါးစေလို ယောင်တကား' ဟု အောက်မေ့၍ ငါ့အား သည်းမခံ နိုင်ခြင်း မနှစ်မြို့ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ အကယ်၍ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် လျှောက်ကြားရမူ ကောင်းပေ လိမ့်မည်" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ကဿပဂေါတ္တရဟန်းသည် ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို သိုမှီး၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ထွက်ခဲ့လေ၏။ အစဉ်အတိုင်း ထွက်လာခဲ့ရာ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ဤသို့ လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အခါတစ်ပါး၌ ကောသလတိုင်း သက်ဝါနိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ထို သက်ဝါနိဂုံး၌ ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေတော်မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေတော်မူသည် ရှိသော် "ဤရဟန်းဂေါတမသည် အလွန်ပင် ခေါင်းပါးစေလိုယောင် တကား" ဟု အောက်မေ့၍ အကျွန်ုပ်အားသည်းမခံနိုင်ခြင်း မနှစ်မြို့ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ ပါ၏၊ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် သက်ဝါနိဂုံး၌ မွေ့လျော်တော်မူသရွေ့ သီတင်းသုံး နေတော်မူပြီးလျှင် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူခဲ့ပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရား ကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီပင် ထို

အကျွန်ုပ်အား နောင်တပူပန်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းဖြစ်ပါသည် "ငါသည် (သီလစသောဂုဏ်တို့ကို) မရပြီတကား၊ ငါသည် (ရသင့်သော သီလစသော ဂုဏ်တို့ကို) ရခြင်းမဖြစ်ပြီတကား။ ငါသည် (ရဟန်းအဖြစ်ကို) မကောင်းသဖြင့် ရခြင်းဖြစ်ရပြီ တကား၊ ငါသည် (ရဟန်းအဖြစ်ကို) ကောင်းစွာ ရခြင်း မဖြစ်ပြီတကား။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော်မူသည်ရှိသော် 'ဤရဟန်းဂေါတမသည် အလွန် ခေါင်းပါး စေလို ယောင်တကား' ဟု အောက်မေ့၍ ထို အကျွန်ုပ်အားသည်းမခံနိုင်ခြင်း မနှစ်မြို့ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ ပါသည်၊ (ထို့နောက်) ငါသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ အကယ်၍ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် လျှောက်ကြားရမူ ကောင်းပေလိမ့်မည်"ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မိုက်သည့်အလျောက် တွေဝေသည့်အလျောက် မလိမ္မာ သည့် အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်ကို လွှမ်းမိုးခဲ့ပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ် နှင့် စပ်သော တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေတော်မူသည် ရှိသော် "ဤရဟန်းဂေါတမ သည် အလွန်ပင် ခေါင်းပါး စေလိုယောင် တကား" ဟု အောက်မေ့၍ အကျွန်ုပ်အား သည်းမခံ နိုင်ခြင်း မနှစ်မြို့ခြင်းသည် ဖြစ်မိပါသည်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို အကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင်အခါ စောင့်စည်းခြင်းငှါအပြစ် ဟု လက်ခံတော်မူပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။

ကဿပ မိုက်သည့် အလျောက် တွေဝေသည့် အလျောက် မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ် သည် သင့်ကို စင်စစ် လွှမ်းမိုးခဲ့၏။ ငါသည် ရဟန်းတို့ကို သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်သော တရား စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရား ကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေတော်မူသည် ရှိသော် 'ဤရဟန်း ဂေါတမသည် အလွန်ပင် ခေါင်းပါး စေလိုယောင်တကား' ဟု အောက်မေ့၍ သင့်အား သည်းမခံနိုင်ခြင်း မနှစ်မြို့ ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ကဿပ သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်၍ အပြစ် အားလျော်စွာ ကုစားခြင်းကြောင့် သင်၏ ထို အပြစ်ကို အပြစ်ဟု ငါတို့ လက်ခံ ကုန်၏။ ကဿပ အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်လျက် တရား အားလျော်စွာ ကုစား၍ နောင်အခါ စောင့်စည်း၏၊ ဤ(ကုစား စောင့်စည်းခြင်း)သည် အရိယာ၏ ဝိနည်းအဆုံးအမ၌ ကြီးပွါးခြင်းပင်တည်း။

ကဿပ သီတင်းကြီးရဟန်းပင် ဖြစ်စေကာမူ သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို အလိုမရှိသူ သိက္ခာ သုံးပါးတို့ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုလေ့မရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုမရှိ ကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း သိက္ခာသုံးပါးတို့၌ မဆောက်တည်စေအံ့၊ သိက္ခာ သုံးပါးကို အလိုရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကိုလည်း သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မဆိုငြားအံ့။ ကဿပ ဤသို့သော သီတင်းကြီးရဟန်းမျိုးကို ငါသည် မချီးမွမ်း။ ထိုသို့ မချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "ထို (သိက္ခာသုံးပါးကို မလိုလားသော) ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်းတော်မူ၏" ဟု တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို ဆည်းကပ် ကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန်းကို မှီဝဲဆည်းကပ် ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် (သိက္ခာသုံးပါးကို မလိုလား သော) ထိုရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက် ကုန်ရာ၏၊ ထို သိက္ခာ သုံးပါးကို မလိုလားသော ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက်ကုန်သော ထိုရဟန်း တို့အား ထိုသို့ အတု လိုက်ခြင်းသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော သီတင်းကြီးရဟန်းမျိုးကို ငါသည် မချီးမွမ်းပေ။

ကဿပ သီတင်းလတ်ရဟန်းပင် ဖြစ်စေကာမူ။ပ။ ကဿပ သီတင်းငယ်ရဟန်းပင် ဖြစ်စေ ကာမူ သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို အလိုမရှိသူ သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆို လေ့ မရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုမရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း သိက္ခာ သုံးပါးတို့၌ မဆောက်တည်စေအံ့၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကိုလည်း သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မဆိုငြားအံ့။ ကဿပ ဤသို့သော သီတင်း ငယ် ရဟန်းမျိုးကို

ငါသည် မချီးမွမ်း။ ထိုသို့ မချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်း၊ "ထို (သိက္ခာသုံးပါးကို မလိုလားသော) ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်း တော်မူ၏" ဟု တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည် ထို ရဟန်းကို ဆည်းကပ် ကုန်ရာ၏။ ထို ရဟန်းကို ဆည်းကပ် ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် သိက္ခာသုံးပါးကို မလိုလားသော ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက် ကုန်ရာ၏၊ ထို(သိက္ခာသုံးပါးကို မလိုလားသော) ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက် ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား ထိုသို့ အတုလိုက်ခြင်းသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမရှိခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော သီတင်းငယ် ရဟန်းမျိုးကို ငါသည် မချီးမွမ်းပေ။

ကဿပ သီတင်းကြီးရဟန်း သည်လည်း သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို အလိုရှိသူ သိက္ခာသုံးပါးတို့ကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ချီးကျူးပြောဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုမရှိ ကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း သိက္ခာသုံးပါး၌ ဆောက်တည်စေအံ့။ သိက္ခာ သုံးပါးကို အလိုရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကိုလည်း သင့်လျော်သော အခါ၌ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ဆိုငြားအံ့။ ကဿပ ဤသို့သော သီတင်းကြီးရဟန်းမျိုးကို ငါ ချီးမွမ်း၏။ ထိုသို့ ချီးမွမ်းခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "ထို(သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားသော) ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရား ချီးမွမ်းတော်မူ၏" ဟု တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို ဆည်းကပ် ကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန်းကို ဆည်းကပ် ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထို (သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိ သော) ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက်ကုန်ရာ၏။ ထို သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိ သော ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား ထိုသို့ အတုလိုက်ခြင်းသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော သီတင်းကြီး ရဟန်းမျိုးကို ငါ ချီးမွမ်း၏။

ကဿပ သီတင်းလတ်ရဟန်းသည် သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိသူ။ပ။ ကဿပ သီတင်းငယ် ရဟန်းသည် သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိသူ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို ဆောက်တည်ခြင်း၏ ဂုဏ်ကို ချီးကျူး ပြောဆိုလေ့ရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုမရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်း သိက္ခာသုံးပါး၌ ဆောက် တည်စေအံ့၊ သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိကုန်သော တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကိုလည်း သင့်လျော် သောအခါ၌ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဆိုငြားအံ့၊ ကဿပ ဤသို့သော သီတင်းငယ် ရဟန်းမျိုးကို ငါ ချီးမွမ်း၏။ ထိုသို့ ချီးမွမ်း ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်း ကြောင့်နည်း၊ "ထို (သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားသော) ရဟန်းကို မြတ်စွာ ဘုရား ချီးမွမ်း တော်မူ၏" ဟု တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည် ထိုရဟန်းကို ဆည်းကပ်ကုန်ရာ၏။ ထိုရဟန်းကို ဆည်းကပ် ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ထို (သိက္ခာသုံးပါးကို အလိုရှိသော) ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတု လိုက် ကုန်ရာ၏။ ထို (သိက္ခာ သုံးပါးကို အလိုရှိသော) ရဟန်း၏ အမူအရာသို့ အတုလိုက် ကုန်သော ရဟန်းတို့အား ထိုသို့ အတုလိုက်ခြင်းသည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါး ရှိခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသို့သော သီတင်းငယ်ရဟန်းမျိုးကို ငါ ချီးမွမ်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် သမဏဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၁ - အစ္စာယိကသုတ်

၉၃။ ရဟန်းတို့ အိမ်ရှင်ယောကျာ်း လယ်သမား၏ အဆောတလျင် ပြုရမည့် ပြုလုပ်ဖွယ် တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အိမ်ရှင် ယောကျာ်း လယ်သမားသည် လျင်လျင် မြန်မြန် လယ်ကို ကောင်းစွာ ထွန်ယက်၍ မြေကို ညီညီညွတ်ညွတ် ပြု၏။ လျင်လျင်မြန်မြန် လယ်ကို ကောင်းစွာ ထွန်ယက်၍ မြေကို ညီညီ ညွတ်ညွတ် ကောင်းစွာ ပြုပြီးလျှင် လျင် လျင် မြန်မြန် မျိုးစေ့တို့ကို ကြဲချ၏။ လျင်လျင် မြန်မြန် မျိုးစေ့တို့ကို ကြဲချ၍ လျင်လျင် မြန်မြန် ရေကို သွင်းလည်း သွင်း၏၊ ထုတ်လည်း ထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ အိမ်ရှင်ယောကျာ်း လယ်သမား၏ အဆော တလျင် ပြုရမည့် ပြုလုပ်ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ အိမ်ရှင်ယောကျာ်း လယ်သမားအား "ယနေ့ပင် ငါ၏ စပါးတို့သည် ပေါက်ပါစေ၊ နက်ဖြန်ပင် ဖုံးပါစေ၊ သန်ဘက်ခါပင် မှည့်ပါစေ" ဟု (ဤသို့ အလို ရှိတိုင်း ပြီးစေနိုင်သော) ထို တန်ခိုးအစွမ်းသည် မရှိပေ။ ရဟန်းတို့ စင်စစ် သော်ကား ထို အိမ်ရှင် ယောကျာ်း လယ်သမား၏ ထို စပါးတို့သည် ညီညွတ်သော ဥတုကို ရ၍ ပေါက်လည်း ပေါက် ဖုံးလည်းဖုံး မှည့်လည်း မှည့်သော အခါမျိုးသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်း၏ အဆောတလျင် ပြုရမည့် ပြုလုပ်ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်း၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်း တို့ ရဟန်း၏ အဆောတလျင် ပြုရမည့် ပြုလုပ် ဖွယ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းအား "ယနေ့၌သော် လည်းကောင်း၊ နက်ဖြန်၌သော် လည်းကောင်း၊ သန်ဘက် ခါ၌သော် လည်းကောင်း ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်း မူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ ကင်းလွတ်စေသတည်း" ဟု (ဤသို့ အလိုရှိတိုင်း ပြီးစေ နိုင်သော) ထို တန်ခိုး အစွမ်းသည် မရှိပေ။ ရဟန်းတို့ စင်စစ်သော်ကား အဓိ သီလ သိက္ခာကို လည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို လည်းကောင်း၊ အဓိပညာသိက္ခာကို လည်းကောင်း ကျင့်သုံး သော ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို (မစွဲလမ်းမူ၍) အာသဝေါ တရားတို့မှ ကင်းလွတ်သော အခါမျိုးသည် ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌- အဓိသီလသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြစ် လတ္တံ့၊ အဓိပညာသိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌ ငါတို့အား ထက်သန် သော ဆန္ဒဖြစ်လတ္တံ့." ဟု ဤအတိုင်း သာ သင်တို့ ကျင့်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ကြရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၂ - ပဝိဝေကသုတ်

၉၄။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤ (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်း သုံးမျိုးတို့ကို ပညတ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သင်္ကန်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်း၊ ဆွမ်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်း၊ ကျောင်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်း တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော သင်္ကန်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ရောနှောရက်သော အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ သူသေကောင် အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ပံ့သကူ အဝတ်တို့ကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ သစ်ခေါက်အဝတ်တို့ကိုသော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ သစ်နက်ရေကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ခွါနှင့်တကွ သစ်နက်ရေမျှင်အဝတ်ကိုသော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ သမန်းမြက် အဝတ်ကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ လျှော်တေ အဝတ်ကိုသော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ်ကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ လူ့ဆံပင် တို့ဖြင့် ရက်သော ကမ္ဗလာကို သော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ သားမြီး ကမ္ဗလာကိုသော်လည်း ဆောင်ကုန်၏၊ ခင်ပုပ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုသော်လည်း ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါး သော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့သဘောရှိသော သင်္ကန်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ပညတ် ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆွမ်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏၊ ဟင်းရွက်စိမ်းကို သော်လည်း စားကုန်၏၊ ပြောင်းဆန်စိမ်းကိုသော်လည်း စားကုန်၏၊ ကျိတ်သီး ဆန်ကို သော်လည်း စားကုန်၏၊ သားရေ အစအနကိုသော်လည်း စားကုန်၏၊ မှော်ကိုသော် လည်း စားကုန်၏၊ ဆန်ကွဲကိုသော်လည်း စားကုန်၏၊ ထမင်းချိုးကိုသော်လည်း စားကုန်၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကိုသော်လည်း စားကုန်၏၊ မြက်ကို သော်လည်း စားကုန်၏၊ နွားချေးကိုသော်လည်း စားကုန်၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးလျှင် အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက် မျှတကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ဆွမ်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထို သုံးမျိုးတို့တွင် သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏၊ တော သစ်ပင်ရင်း သင်းချိုင်း တောအုပ် လွင်ပြင် ကောက်ရိုးပုံ ကောက်ရိုးအိုံတို့ကို ပညတ်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သာသနာ တော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤသို့ သဘောရှိသော ကျောင်းကို မှီ၍ ဖြစ်သော ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ပညတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ သည် ဤကင်းဆိတ်ခြင်းသုံးမျိုးတို့ကို ပညတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း၏ (ကိလေသာတို့မှ) ကင်းဆိတ်ခြင်းတို့သည် သုံးမျိုးတို့ ပေတည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုရဟန်းအား သီလမရှိခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ ထို သီလမရှိခြင်းမှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ မှန်သော မြင်ခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား မှားသော မြင်ခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ ထိုမှားသော

အမြင်မှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရားလည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့ကိုလည်း ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ထို အာသဝေါတရား တို့မှ လည်း ကင်းဆိတ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုရဟန်းအား သီလမရှိခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ ထို သီလမရှိခြင်းမှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ကောင်းသော မြင်ခြင်းလည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား မှားသော မြင်ခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ ထိုမှားသော မြင်ခြင်းမှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရားလည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရား တို့ကိုလည်း ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ထို အာသဝေါတရားတို့မှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤရဟန်းကို (သီလဟူသော) အမြတ်သို့ ရောက်သူ၊ (သီလဟူသော) အနှစ်သို့ ရောက်သူ၊ စင်ကြယ်သူ၊ (သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော ဂုဏ်) အနှစ်၌ တည်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အိမ်ရှင်ယောကျ်ား လယ်သမား၏ သလေးစပါးခင်းသည် ပြည့်စုံ၏၊ ထို သလေးစပါးခင်းကို အိမ်ရှင်ယောကျ်ား လယ်သမားသည် လျင်လျင် မြန်မြန် ရိတ်စေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် ရိတ်စေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် စုရုံးစေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် စုရုံးစေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် တိုက်စေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် တိုက်စေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် စုပုံစေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် အစုအပုံ ပြုစေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် နယ်စေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် နယ်စေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် လှေ့စေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် လှေ့စေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် ထောင်းထုစေရာ၏၊ လျင်လျင် မြန်မြန် ထောင်းထု စေပြီး၍ လျင်လျင် မြန်မြန် ဖွဲတို့ကို လွှင့်ထုတ် စေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြုသည် ရှိသော် အိမ်ရှင် ယောကျ်ား လယ်သမား၏ စပါးတို့သည် (ဆန်ဟူသော) အမြတ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ (ဆန်ဟူသော) အနှစ်သို့ ရောက်ကုန်၏၊ စင်ကြယ်ကုန်၏၊ (ဆန်ဟူသော) အနှစ်၌ တည်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် အကြင် အကြောင်းကြောင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထိုရဟန်းအား သီလမရှိခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ ထို သီလမရှိခြင်းမှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ကောင်းသော မြင်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ထိုရဟန်းအား မှားသော မြင်ခြင်းကိုလည်း ပယ်အပ်၏၊ ထိုမှားသော အမြင်မှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရားလည်း ရှိ၏၊ ထိုရဟန်း အား အာသဝေါတရားတို့ကိုလည်း ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ထို အာသဝေါ တရား တို့မှလည်း ကင်းဆိတ်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤရဟန်း ကို (သီလ ဟူသော) အမြတ်သို့ ရောက်သူ၊ (သီလ ဟူသော) အနှစ်သို့ ရောက်သူ၊ စင်ကြယ်သူ၊ (သီလ သမာဓိ ပညာ ဟူသော ဂုဏ်) အနှစ်၌ တည်သူဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောကကပလ္လဝဂ် ===

၃ - သရဒသုတ်

၉၅။ ရဟန်းတို့ တန်ဆောင်မုန်းလ 'သရဒ' အခါ တိမ်သား ကင်းစင်၍ မြင့်သော မိုးကောင်း ကင်၌ ရှေးရှု တက်လာသော နေမင်းသည် ကောင်းကင်ရှိ အမိုက်တိုက်အားလုံးကို ဖျက်ဆီး၍ ထွန်းလင်း တောက်ပ တင့်တယ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာ သာဝကအား ကိလေသာမြူ အညစ် အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်' သည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ သောတာ ပတ္တိမဂ်ဉာဏ် အမြင် ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အရိယာသာဝကအား သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသ သုံးဝသော သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး' တို့သည် ပျောက်ကုန်၏။

ထိုမှနောက်၌ မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ'၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ'တရားနှစ်မျိုးတို့မှ လွတ် မြောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'နှင့် တကွဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ အရိယာ သာဝကသည် အကယ်၍ သေငြားအံ့၊ ထို သာဝကအား လူ့ပြည်သို့ တစ်ဖန် ပြန်လာ စေနိုင်သော ယင်း ယှဉ်စပ်မှု သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး' မရှိတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောကကပလ္လဝဂ် ===

၄ - ပရိသာသုတ်

၉၆။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ပုဂ္ဂိုလ် မြတ်ရှိသော 'အဂ္ဂဝတီ' ပရိသတ်၊ မညီညွတ်သော 'ဝဂ္ဂ' ပရိသတ်၊ ညီညွတ်သော 'သမဂ္ဂ' ပရိသတ်တို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ရှိသော 'အဂ္ဂဝတီ' ပရိသတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်ဝယ် အကြင် ပရိသတ်၌ သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့သည် ပစ္စည်းများခြင်းငှါ မကျင့်ကုန်၊ (သိက္ခာသုံးပါးကို) လျော့လျော့ မကျင့်ကုန်၊ အောက်သို့ သက်စေတတ်သော တရား၌ စွန့်ချအပ်သော လုံ့လရှိကုန်၏၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း (သုံးပါး) ၌ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်၏။ မရောက် သေးသော (ဈာန် မဂ် ဖိုလ်) တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ၊ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားကိုလည်း မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ လုံ့လစိုက် ကုန်၏။ နောင်လာ တပည့်သားအပေါင်းတို့သည် ထို သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့၏ (အပြုအမူသို့) အတုလိုက်ကုန်၏၊ ထို နောင်လာ တပည့်သား အပေါင်း တို့သည်လည်း ပစ္စည်း များခြင်းငှါ မကျင့်ကုန်၊ (သိက္ခာသုံးပါး ကိုလည်း) လျော့လျော့ မကျင့်ကုန်၊ အောက်သို့ သက်စေ တတ်သော တရား၌ စွန့်ချအပ်သော လုံ့လရှိကုန်၏၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း (သုံးပါး) ၌ ရှေ့သွားဖြစ်ကုန်၏။

မရောက် သေးသော (စျာန် မဂ် ဖိုလ်) တရားသို့ ရောက်ခြင်းငှါ၊ မရသေးသော တရားကို ရခြင်းငှါ၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားကိုလည်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ လုံ့လစိုက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ရှိသော ပရိသတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မညီညွတ်သော 'ဝဂ္ဂ' ပရိသတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်ဝယ် အကြင် ပရိသတ်၌ ရဟန်းတို့သည် မျက်ကွယ်မျက်မှောက် ငြင်းခုံခြင်း ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောကြား စကားများ တတ်ကြသည့်ပြင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုး၍လည်း နေကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်ကို မညီညွတ်သော ပရိသတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ညီညွတ်သော 'သမဂ္ဂ' ပရိသတ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်ဝယ် အကြင် ပရိသတ်၌ ရဟန်းတို့သည် ညီညွတ်ကုန် ဝမ်းမြောက် ကုန်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် စကား ကို မပြောမူ၍ နို့နှင့် ရေ ရောစပ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုကြကုန်လျက် နေထိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပရိသတ်ကို ညီညွတ်သော ပရိသတ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ညီညွတ်ကုန် ဝမ်းမြောက်ကုန်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မပြောကုန်မူ၍ နို့နှင့်ရေ ရောစပ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုကြကုန်လျက် နေထိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်စေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' ဖြင့် မြတ်သော နေခြင်းကို နေကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော သူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ တောင်ထိပ်၌ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာလတ်သော် ထို ရေသည် နိမ့်ရာနိမ့်ရာသို့ စီးဆင်း၍ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ကို ပြည့်လျှံစေ၏၊ တောင် ချောက် ပပ်ကြားကွဲ မြောင်းငယ်တို့ ပြည့်လျှံ ကုန်ပြီးသော် အိုင်ငယ်တို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ အိုင်ငယ်တို့ ပြည့်လျှံပြီးသော် အိုင်ကြီးတို့ကို ပြည့်လျှံ စေကုန်၏၊ အိုင်ကြီးတို့ ပြည့်လျှံကုန်ပြီးသော် မြစ်ငယ် တို့ကို ပြည့်လျှံစေကုန်၏၊ မြစ်ငယ်တို့ ပြည့်လျှံ ကုန်ပြီးသော် မြစ်ကြီးတို့ကို ပြည့်လျှံ စေကုန်၏၊ မြစ်ကြီးတို့ ပြည့်လျှံကုန်ပြီးသော် မဟာသမုဒ္ဒရာတို့ကို ပြည့်လျှံ စေကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင် အခါ၌ ရဟန်းတို့သည် ညီညွတ်ကုန် ဝမ်းမြောက် ကုန်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မပြောကုန်မူ၍ နို့နှင့်ရေ ရောစပ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၍ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုကြကုန်လျက် နေထိုင်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် များစွာသော ကောင်းမှုကို ဖြစ်စေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ရဟန်းတို့သည် စိတ်၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'မုဒိတာ' ဖြင့် မြတ်သော နေခြင်းကို နေကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်သူအား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ဖြစ်၏၊ နှစ်သိမ့်သော သူ၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းချမ်း၏၊ ငြိမ်းချမ်းသော ကိုယ်ရှိသူသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသူ၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ် တို့သည် ဤသုံးမျိုးတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၅ - ပဌမ အာဇာနီယသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ မင်း၏အင်္ဂါ သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား လျောက်ပတ်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ ဤအင်္ဂါ သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါ သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် ‘အာစာရ’ ကျက်စားရာ ‘ဂေါစရ’ နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်ခြင်း ရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အား နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤကား ဆင်းရဲတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ “ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏၊ “ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ သုံးပါး တို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန်ထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ အာဇာနီယသုတ်

၉၈။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် အဆင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ အင်္ဂါ သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံး အဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် တရား သုံးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အား နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည် ဖြစ်၍ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေပြီးလျှင် ထို (ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ ထို (ဘုံ) မှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိသော အနာဂါမ်ဖြစ်၏၊ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေဖြစ်၍ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏၊ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၇ - တတိယ အာဇာနီယသုတ်

၉၇။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ ဤအင်္ဂါ သုံးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည် မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံး အဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်၏၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ခွန်အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်းလျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စား ရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ ထက်သန် သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်ခြင်းရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရား တို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခွန်အား နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ဤသို့ လျှင် ရဟန်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၈ - ပေါတ္ထကသုတ်

၁၀၀။ ရဟန်းတို့ လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်သည် အဆင်းလည်း မလှ၊ အတွေ့လည်း ကြမ်းတမ်း၏၊ အဖိုးလည်း မတန်။ ရဟန်းတို့ လျှော်မျှင်ပုဆိုးတစ်ပတ်ရစ်သည်လည်း အဆင်းလည်း မလှ၊ အတွေ့လည်း ကြမ်းတမ်း၏၊ အဖိုးလည်း မတန်။ ရဟန်းတို့ လျှော်မျှင်ပုဆိုးဟောင်းသည်လည်း အဆင်းလည်း မလှ၊ အတွေ့လည်း ကြမ်းတမ်း၏၊ အဖိုးလည်း မတန်။ ရဟန်းတို့ လျှော်မျှင် ပုဆိုးဟောင်းကို လက်နှီးသော်လည်း ပြုလုပ်ကြကုန်၏၊ အမှိုက်ပုံ၌သော်လည်း စွန့်ပစ်ကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သီတင်းငယ်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်လည်း အကယ်၍ သီလမရှိသူ၊ သဘောယုတ်သူ ဖြစ်အံ့၊ ဤ(သီလမရှိ, သဘောယုတ်သည့်) အဖြစ်ကို ထို သီတင်းငယ် ရဟန်း၏ အဆင်း မလှသည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို လျှော်မျှင် ပုဆိုးသစ်သည် အဆင်းမလှသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို (လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်)လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ထို သီလမရှိသော ရဟန်းအား မှီဝဲဆည်းကပ် လုပ်ကျွေး အတုလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ထိုမှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းစသည်သည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ဤရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းကို ထိုရဟန်း၏ အတွေ့ကြမ်းတမ်းသည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်သည် အတွေ့ ကြမ်းတမ်း သကဲ့သို့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်း ခံယူသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသုံးအဆောင် ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလှူသည် ကြီးသော အာနိသင်မရှိ၊ ဤအလှူ ၏ အကျိုးမကြီးသည့် အဖြစ်ကို ထို သီလ မရှိသော ရဟန်း၏ အဖိုးမတန်သည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်သည် အဖိုးမတန်သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို (လျှော်မျှင် ပုဆိုးသစ်) လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းလတ်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ သီတင်းကြီးဖြစ်သော ရဟန်းသည်လည်း အကယ်၍ သီလမရှိသူ၊ သဘောယုတ်သူ ဖြစ်အံ့၊ ဤ(သီလမရှိ, သဘောယုတ်သည့်) အဖြစ်ကို ထို သီတင်းကြီးရဟန်း၏ အဆင်း မလှသည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်သည် အဆင်းမလှသကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို (လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်) လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ထို သီလမရှိသော ရဟန်းအား မှီဝဲဆည်းကပ် လုပ်ကျွေး အတုလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုမှီဝဲ ဆည်းကပ်ခြင်း စသည်သည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ဤ (ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးမဲ့ခြင်း ဆင်းရဲခြင်း) ကို ထိုရဟန်း၏ အတွေ့ ကြမ်းတမ်း သည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်သည် အတွေ့ကြမ်းတမ်း သကဲ့သို့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်လျှင် ဥပမာ ရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်းခံယူသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသုံးအဆောင် ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလှူသည် ကြီးသော အကျိုး အာနိသင်မရှိ။ ဤ(အလှူ၏ အကျိုး မကြီးသည့်) အဖြစ်ကို ထို သီလမရှိသော ရဟန်း၏ အဖိုးမတန်သည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးသစ်သည် အဖိုးမတန်သကဲ့သို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို (လျှော်မျှင ပုဆိုးသစ်) လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော သီတင်းကြီးရဟန်းသည် သံဃာ့အလယ်၌ စကားဆိုအံ့၊ ထို သီတင်းကြီးရဟန်းကို ရဟန်းတို့သည် "မိုက်မဲ မလိမ္မာသော သင်၏ စကားဖြင့် အဘယ် အကျိုး ရှိအံ့နည်း၊ သင် စင်လျက်လည်း စကားဆိုသင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ဘိ၏" ဟူ၍ ပြောဆို ကုန်၏။

အမှိုက်ပုံ၌ ထို လျှော်မျှင်ပုဆိုးကို စွန့်ပစ်ဘိသကဲ့သို့ သံဃာက နှင်ထုတ်ကြောင်းသဘောရှိသော စကားကို ထို သီလ မရှိသော သီတင်းကြီးသည် အမျက်ထွက်ကာ နှလုံးမသာဘဲ မြွက်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ကာသိတိုင်းဖြစ်ပုဆိုးသစ်သည် အဆင်းလည်း လှ၏၊ အတွေ့လည်းကောင်း၏၊ အဖိုးလည်း တန်၏။ ရဟန်းတို့ ကာသိတိုင်းဖြစ်တစ်ပတ်ရစ်ပုဆိုးသည်လည်း အဆင်းလည်း လှ၏၊ အတွေ့လည်း ကောင်း၏၊ အဖိုးလည်း တန်၏။ ရဟန်းတို့ ကာသိတိုင်းဖြစ်ဆွေးညစ်သော ပုဆိုးဟောင်း သည်လည်း အဆင်းလည်း လှ၏၊ အတွေ့လည်းကောင်း၏၊ အဖိုးလည်း တန်၏။ ရဟန်းတို့ ကာသိတိုင်းဖြစ် ပုဆိုးဟောင်းကို ရတနာထုပ်သော်လည်း ပြုလုပ်၏၊ နံ့သာကြုတ်၌ သော်လည်း ထည့်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်လည်း သီလရှိသူ၊ ကောင်းသော သဘောရှိသူ ဖြစ်အံ့၊ ဤ(သီလရှိ၍ ကောင်းသော သဘောရှိသည့်အဖြစ်) ကို ထိုရဟန်း၏ အဆင်းလှသော အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို ကာသိတိုင်းဖြစ်ပုဆိုးသည် အဆင်းလှ သကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို ကာသိတိုင်းဖြစ် ပုဆိုးလျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ထို သီလရှိသော ရဟန်းအား မှီဝဲဆည်းကပ် လုပ်ကျွေးအတုလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုသို့ မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း စသည်သည် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်း ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏၊ ဤ (ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွါးရှိခြင်း ချမ်းသာခြင်း) အဖြစ်ကို ထိုရဟန်း၏ အတွေ့ ကောင်းသည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ကာသိတိုင်းဖြစ်ပုဆိုးသည် အတွေ့ ကောင်း သကဲ့သို့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို (ကာသိတိုင်းဖြစ်ပုဆိုး) လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ထိုရဟန်း ခံယူသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို ပေးလှူ သော လူတို့၏ အလှူသည် ကြီးသော အကျိုးအာနိသင် ရှိ၏။ ဤအလှူ၏ အကျိုးကြီးသည့် အဖြစ်ကို ထို သီလရှိသော ရဟန်း၏ အဖိုးများစွာ ထိုက်သည့် အဖြစ်ဖြင့် ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ထို ကာသိတိုင်း ဖြစ် ပုဆိုးသည် အဖိုးများစွာ ထိုက်သကဲ့သို့၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို (ကာသိတိုင်းဖြစ် ပုဆိုး) လျှင် ဥပမာရှိ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ သီတင်းလတ်ရဟန်း သည်လည်း ။ပ။ သီတင်းကြီး ရဟန်း သည်လည်း။ပ။ ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော သီတင်းကြီးရဟန်းသည် သံဃာ့အလယ်၌ စကားဆိုအံ့၊ ထို သီတင်းကြီးကို ရဟန်းတို့သည် "အသျှင်တို့နည်းသော အသံရှိကြကုန်လော့၊ သီတင်းကြီး ရဟန်းသည် သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို ရွတ်ဆိုနေ၏"ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ငါသည် ကာသိတိုင်းဖြစ်ပုဆိုးနှင့်တူစွာ ဖြစ်စေအံ့၊ ငါသည် လျှော်မျှင်ပုဆိုး နှင့်တူစွာ မဖြစ်စေအံ့" ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤအတိုင်းသာ သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောကကပလ္လဝဂ် ===

၉ - လောဏကပလ္လသုတ်

၁၀၁။ ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် ကံကို ပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤဆိုတိုင်း ဖြစ်လတ်သော် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်တော့ချေ၊ ကောင်းစွာ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုရန် အခွင့် မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် ခံစားအပ်သော ကံကို ပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏"ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤဆိုတိုင်း ဖြစ် လတ်သော် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ ကောင်းစွာ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုရန် အခွင့်ရှိနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ် မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ် မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ် မှာ ထင်ပါအံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ် မျှဖြစ်သော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း မပွါးများ၊ သီလကိုလည်း မပွါးများ၊ စိတ်ကိုလည်း မပွါးများ၊ ပညာကို လည်း မပွါးများ၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) ငယ်၏၊ (ဂုဏ်ငယ်သော အားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ငယ်၏၊ (မကောင်းမှု) အနည်းငယ်ဖြင့် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ထိုပြုသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘော ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါအံ့နည်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ သီလကိုလည်း ပွါးများ၏၊ စိတ်ကိုလည်း ပွါးများ၏၊ ပညာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) မငယ်၊ (ဂုဏ်ကြီးသောအားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ကြီး၏၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂ စသည်တို့ မရှိသဖြင့် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘော ရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ် မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ် မှာ ထင်ပါတော့ အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားတစ်ယောက်သည် ဆားခွက်ကို ရေနည်းသော ခွက်၌ ထည့်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ အနည်းငယ်သော ထို ရေသည် ဤမည်သော ဆားခွက် ဖြင့်မသောက်နိုင်သော ဆားငန်ရေ ဖြစ်ရာအံ့လောဟု (မေးတော်မူ၏)၊ မသောက်နိုင်သော ဆားငန်ရေ ဖြစ်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ရေခွက်၌ ရေအနည်းငယ်သာရှိသောကြောင့် ထို အနည်းငယ်သော ရေသည် ဤမည်သော ဆားခွက်ဖြင့် မသောက်နိုင်သော ဆားငန်ရေ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု(လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားတစ်ယောက် သည် ဆားခွက်ကို ဂင်္ဂါမြစ်၌ ထည့်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ထို အရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထို ဂင်္ဂါမြစ်သည် ဤမည်သော ဆားခွက်ဖြင့် မသောက်နိုင်သော ဆားငန်ရေ ဖြစ်ရာအံ့လော ဟု

(မေးတော်မူ၏)။ မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား၊ ထိုသို့မဖြစ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ- အသျှင်ဘုရား ဂင်္ဂါမြစ်၌ ရေထုများပြား သောကြောင့် ထို များသော ရေထုသည် ဤမည်သော ဆားခွက်ဖြင့် မသောက်နိုင်သော ဆားငန်ရေ မဖြစ်နိုင်ပါ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ် မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာ သော အကျိုး သည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း မပွါးများ၊ သီလကိုလည်း မပွါးများ၊ စိတ်ကို လည်း မပွါးများ၊ ပညာကိုလည်း မပွါးများ၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) ငယ်၏၊ (ဂုဏ်ငယ်သော အားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ငယ်၏၊ အနည်းငယ်သော မကောင်းမှုဖြင့် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့သဘော ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါအံ့နည်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ သီလကိုလည်း ပွါးများ၏၊ စိတ်ကိုလည်း ပွါးများ ၏၊ ပညာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) မငယ်၊ (ဂုဏ်ကြီးသောအားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ကြီး၏၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂစသည်တို့ မရှိသဖြင့် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ဒုတိယ ဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့ အံ့နည်း။(၁)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသပြာဝက်ဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် ခံရ၏၊ တစ်သပြာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင်ခံရ၏၊ အသပြာတစ်ရာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် ခံရ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသပြာဝက်ဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရ၊ တစ်သပြာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရ၊ အသပြာတစ်ရာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသပြာဝက်ဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် ခံရသနည်း၊ တစ်သပြာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် ခံရသနည်း၊ အသပြာတစ်ရာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် ခံရ သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာနည်း၏၊ ကိုယ်ပိုင် အသုံး အဆောင်နည်း၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော သူဆင်းရဲသည် အသပြာဝက်ဖြင့် လည်း အချုပ်အနှောင် ခံရ၏၊ တစ်သပြာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင်ခံရ၏၊ အသပြာတစ်ရာဖြင့်လည်း အချုပ် အနှောင် ခံရ၏၊

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသပြာဝက်ဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရသနည်း၊ တစ်သပြာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရသနည်း၊ အသပြာတစ်ရာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ကြွယ်ဝ ချမ်းသာ သူသည် အသပြာဝက်ဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရ၊ တစ်သပြာဖြင့်လည်း အချုပ်အနှောင် မခံရ၊ အသပြာတစ်ရာဖြင့်လည်း အချုပ်

အနှောင် မခံရ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံ သည် ထိုပြုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုး လည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ထိုပြုသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း မပွါးများ၊ သီလကိုလည်း မပွါးများ၊ စိတ်ကို လည်း မပွါးများ၊ ပညာကိုလည်း မပွါးများ၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) ငယ်၏၊ (ဂုဏ်ငယ်သော အားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ်ငယ်၏၊ အနည်းငယ်သော မကောင်းမှုကံဖြင့် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘော ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါအံ့နည်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယ ဘာဝနာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ သီလကိုလည်း ပွါးများ၏၊ စိတ်ကိုလည်း ပွါးများ၏၊ ပညာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) မငယ်၊ (ဂုဏ်ကြီးသောအားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ကြီး၏၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂ စသည်တို့ မရှိသဖြင့် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ် မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှ လည်းဖြစ်သော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့အံ့နည်း။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ သီလကိုလည်း ပွါးများ၏၊ စိတ်ကိုလည်း ပွါးများ၏၊ ပညာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) မငယ်၊ (ဂုဏ်ကြီးသော အားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ကြီး၏၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂစသည်တို့ မရှိသဖြင့် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘော ရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့ အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဆိတ်ပိုင်ရှင်သည် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်သတ်သမား သည် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ကို ခိုးယူသူအချို့ကို သတ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင် ရန်သော် လည်းကောင်း၊ (ဥစ္စာကို) ဆုံးရှုံးစေရန်သော် လည်းကောင်း၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ ပြုရန်သော်လည်းကောင်း တတ်စွမ်း နိုင်၏။ အရှင်မပေးဘဲ ဆိတ်ကို ခိုးယူသော အချို့သူကို သတ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ရန် သော် လည်းကောင်း၊ (ဥစ္စာကို) ဆုံးရှုံးစေရန်သော် လည်းကောင်း၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြုရန်သော် လည်းကောင်း မတတ်စွမ်းနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ပိုင်ရှင်သည် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်သတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ အရှင်မပေးဘဲ ဆိတ်ကို ခိုးယူသော အဘယ်သို့ သဘောရှိ သောသူကို သတ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ရန်သော် လည်းကောင်၊ (ဥစ္စာကို) ဆုံးရှုံးစေရန်သော်လည်းကောင်း၊ အကြောင်း အား လျော်စွာပြုရန်သော် လည်းကောင်း တတ်စွမ်းနိုင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဆင်းရဲ၏၊ ကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာ နည်းပါး၏။ ကိုယ်ပိုင် အသုံးအဆောင် နည်း၏။ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ပိုင်ရှင်သည် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်သတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ မပေးဘဲ ဆိတ်ကို ခိုးယူသော ဤသို့ သဘောရှိသော သူကို

သတ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ (ဥစ္စာကို) ဆုံးရှုံးစေရန်သော် လည်းကောင်း၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြုရန်သော် လည်းကောင်း တတ်စွမ်း နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဆိတ်ပိုင်ရှင်သည် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်သတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ အရှင်မပေးဘဲ ဆိတ်ကို ခိုးယူသော အဘယ်သို့ သဘောရှိသောသူကို သတ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ (ဥစ္စာကို) ဆုံးရှုံးစေရန်သော် လည်းကောင်း၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ ပြုရန်သော် လည်း ကောင်း မတတ်စွမ်းနိုင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကြွယ်ဝ၏၊ များသော ဥစ္စာရှိ၏၊ များသော အသုံးအဆောင် ရှိ၏။ မင်းသော်လည်း ဖြစ်၏၊ အမတ်ကြီးသော်လည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ပိုင်ရှင်သည် လည်းကောင်း၊ ဆိတ်သတ်သမားသည် လည်းကောင်း၊ အရှင်မပေး ဘဲ ဆိတ်ကို ခိုးယူသော ဤသို့ သဘော ရှိသောသူကို သတ်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ ချုပ်နှောင်ရန်သော် လည်းကောင်း၊ (ဥစ္စာကို) ဆုံးရှုံးစေရန်သော် လည်းကောင်း၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ ပြုရန်သော် လည်း ကောင်း မတတ် စွမ်းနိုင်။ စင်စစ်သော်ကား လက်အုပ်ချီလျက် "အသျှင် ဆိတ်ကို ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်၏ တန်ဖိုးကိုဖြစ်စေ အကျွန်ုပ်အား ပေးသနားပါ" ဟု ထိုသူကို တောင်းပန်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့သဘော ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံ သည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည် ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါ တော့ အံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှု ကံသည် ထိုပြုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာကိုလည်း မပွါးများ၊ သီလကိုလည်း မပွါးများ၊ စိတ်ကို လည်း မပွါးများ၊ ပညာကိုလည်း မပွါးများ၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) ငယ်၏၊ (ဂုဏ်ငယ်သောအားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ငယ်၏၊ အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုဖြင့် ဆင်းရဲစွာ နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော အနည်းငယ် မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ထိုပြုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငရဲသို့ ဆောင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်း ငယ်မျှသော အကျိုးကား မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့ အံ့နည်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာယဘာဝနာ ကိုလည်း ပွါးများ၏၊ သီလကိုလည်း ပွါးများ၏၊ ပညာကိုလည်း ပွါးများ၏၊ (ဂုဏ်အားဖြင့်) မငယ်၊ (ဂုဏ်ကြီးသော အားဖြင့်) ခန္ဓာကိုယ် ကြီး၏၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂစသည်တို့ မရှိသဖြင့် နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုအပ်သော ထိုသို့သဘော ရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ခံစားအပ်သော အနည်းငယ်မျှသော မကောင်းမှုကံသည် ဒုတိယဘဝ၌ အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးလည်း မထင်၊ များစွာသော အကျိုးသည်ကား အဘယ်မှာ ထင်ပါတော့ အံ့နည်း။ (၃)

ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် ကံကို ပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစား ရ၏" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆိုငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤဆိုတိုင်း ဖြစ်လတ်သော် မြတ် သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု မဖြစ်တော့ချေ၊ ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုရန် အခွင့်မရှိ တော့ချေ။ ရဟန်းတို့ "ဤသတ္တဝါသည် ခံစားအပ်သော ကံကို ပြုသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ထို ကံ၏ အကျိုးကို ခံစားရ၏" ဟု တစ်စုံတစ်ယောက်က ဆိုငြားအံ့။ ရဟန်းတို့ ဤဆိုတိုင်း ဖြစ်လတ်သော် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးမှု ဖြစ်နိုင်၏၊ ကောင်းစွာ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုရန် အခွင့်ရှိနိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၁၀ - ပံသုဓောဝကသုတ်

၁၀၂။ ရဟန်းတို့ ရွှေအား ညစ်နွမ်းကြောင်း အကြမ်းစား မြေမှုန့် သဲနှင့် ကျောက်စရစ် အိုးခြမ်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို အညစ်အကြေးကို မြေမှုန့်ဆေးသော ယောက်ျားသည် လည်း ကောင်း၊ မြေမှုန့်ဆေးသော ယောက်ျား၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ကျင်ခွက်၌ လောင်း၍ ဆေး၏၊ အဖန်ဖန် ဆေး၏၊ ဖိနှိပ်၍ ဆေး၏။ ထို အညစ်အကြေးကို ပယ်ပြီး ကင်းအောင် ပြုပြီးသော် ရွှေအား ညစ်နွမ်းကြောင်း အလတ်စား ကျောက်စရစ်နုနှင့် သဲကြမ်း တို့သည် ရှိကုန်သေး၏၊ ထို အညစ်အကြေးကို မြေမှုန့်ဆေးသော ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း၊ မြေမှုန့်ဆေးသော ယောက်ျား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ဆေး၏၊ အဖန်ဖန် ဆေး၏၊ ဖိနှိပ်၍ ဆေး၏။ ထို အညစ်အကြေးကို ပယ်ပြီး ကင်းအောင် ပြုပြီးသော် ရွှေအား ညစ်နွမ်းကြောင်း အနုစားသဲနုနှင့် မြူမည်းတို့သည် ရှိကုန်သေး၏၊ ထို အညစ်အကြေးကို မြေမှုန့်ဆေးသော ယောက်ျားသည် လည်းကောင်း၊ မြေမှုန့်ဆေးသော ယောက်ျား၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ဆေး၏၊ အဖန်ဖန် ဆေး၏၊ ဖိနှိပ်၍ ဆေး၏။ ထို အညစ်အကြေးကို ပယ်ပြီး ကင်းစင်အောင် ပြုပြီး နောက်ကား ပကတိ ရွှေစစ်တို့သာ ကြွင်းကျန်ကုန်၏၊ ထို (ပကတိ) ရွှေစစ်ကို ရွှေပန်းထိမ်သည် သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း မိုက်လုံ၌ ထည့်၍ မှုတ်၏၊ အဖန်ဖန် မှုတ်၏၊ ဖိ၍ မှုတ်၏၊ မှုတ်အပ်, အဖန်ဖန် မှုတ်အပ်, ဖိ၍ မှုတ်အပ်သော ထို ရွှေသည် အပြစ် မကင်း သေးသည် ဖြစ်၍ မနူးညံ့၊ (လက်ကောက် နားတောင်း စသည်) ပြုလုပ်၍ မဖြစ်သေး၊ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် အရောင်လည်း မထွက်၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏၊ အလုပ်ခွင်သို့ ကောင်းစွာ မရောက် နိုင်သေး။ ရဟန်းတို့ ရွှေပန်းထိမ်သည် သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ထို ရွှေကို မှုတ်၏၊ အဖန်ဖန် မှုတ်၏၊ ဖိ၍ မှုတ်၏၊ မှုတ်အပ်, အဖန်ဖန် မှုတ်အပ်, ဖိ၍ မှုတ်အပ်သော ထို ရွှေသည် အပြစ်ကင်းပြီးရကား နူးညံ့၏၊ (လက်ကောက် နားတောင်းစသည်) ပြုလုပ်၍ ဖြစ်၏၊ ပြိုးပြိုး ပြက်ပြက် အရောင်လည်း ထွက်၏၊ ကြွပ်ဆတ်သော သဘောလည်း မရှိ၊ အလုပ်ခွင်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်နိုင်၏။ ထို အချိန်မျိုးသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရွှေပြားဖြင့် ဖြစ်စေ နားတောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ လည်ရွဲ တန်ဆာဖြင့် ဖြစ်စေ ရွှေပန်းခိုင်ဖြင့် ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ခုသော တန်ဆာ အထူးဖြင့် အလိုရှိခဲ့မူ ထိုသူ၏ ထို (အလိုရှိရာ) အကျိုးကိုလည်း ပြီးစေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လွန်မြတ်သော (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ရဟန်းအား ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်ဟူသော ညစ်နွမ်းကြောင်း အကြမ်းစား ကိလေသာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထို ကိလေသာကို (သမထဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိရဟန်းသည် ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင် ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ထို ကိလေသာကို ပယ်ပြီး ကင်းအောင် ပြုပြီးသော် လွန်မြတ်သော (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ရဟန်းအား ကာမနှင့် စပ်သောအကြံ, ပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့် စပ်သောအကြံ, ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံ ဟူသော ညစ်နွမ်းကြောင်း အလတ်စား ကိလေသာတို့သည် ရှိကုန်သေး၏၊ ထို ကိလေသာကို (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ ရဟန်းသည် ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင်ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ထို ကိလေသာကို ပယ်ပြီး ကင်းအောင် ပြုပြီးသော် လွန်မြတ်သော (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ရဟန်းအား ဆွေမျိုးနှင့် စပ်သော အကြံ, ဇနပုဒ်နှင့် စပ်သောအကြံ, မထီမဲ့မြင် မပြုစေလိုခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံ ဟူသော ညစ်နွမ်းကြောင်း အနုစား ကိလေသာတို့သည် ရှိကုန်သေး၏၊ ထို ကိလေသာကို (သမထဝိပဿနာ) စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ ရဟန်းသည် ပယ်စွန့်၏၊ ဖျောက်ဖျက်၏၊ ကင်းအောင်

ပြု၏၊ တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ထို ကိလေသာကို ပယ်ပြီး ကင်းအောင် ပြုပြီးနောက်၌ကား တရားနှင့်စပ်သော အကြံသည် ကြွင်းကျန် သေး၏၊ ထို သမာဓိသည် ငြိမ်သက်သည် မဟုတ် သေး၊ မွန်မြတ်သည်လည်း မဟုတ်သေး၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေး ခြင်းဖြင့် ရအပ်သည်လည်း မဟုတ်သေး၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'ပွါးများမှုကို ရသည်လည်း မဟုတ်သေး၊ လုံ့လ 'ပယောဂ' စိုက်ထုတ်ရခြင်း နှင့်တကွ (ကိလေသာတို့ကို) နှိပ်ကွပ်တားမြစ်၍ ဖြစ်ပေါ် လာရ၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အခါ၌ (ဝိပဿနာ) စိတ်သည် မိမိသန္တာန်၌သာလျှင် ကောင်းစွာ တည်၏၊ ကောင်းစွာထိုင်၏၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ (အာရုံ၌) တိမတ်ရပ် တည်နေ၏၊ ထို သမာဓိသည် ငြိမ်သက်၏၊ မွန်မြတ်၏၊ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းဖြင့် ရ၏၊ စိတ်၏ (တည်ကြည်ခြင်း'သမာဓိ') ပွါးများမှုကို ရ၏၊ လုံ့လ 'ပယောဂ' စိုက်ထုတ်ရခြင်းနှင့် တကွ (ကိလေသာ တို့ကို) နှိပ်ကွပ်တားမြစ်၍ ဖြစ်ပေါ် လာရသည် မဟုတ်တော့ချေ၊ ထိုအခါမျိုးသည် ရှိသည် သာတည်း။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြု အပ်သည့် တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏၊ (ရှေးဘဝ အကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ စျာန် စသော) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထို ထို အရာ၌ပင်လျှင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ် စသည်) သို့လည်း ရောက်၏။

"(ငါသည်) များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေလို၏၊ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက် လည်း အများ ဖြစ်လို၏၊ အများဖြစ်လျက်လည်း တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လို၏၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေလို၏၊ ကိုယ်ပျောက် စေလို၏၊ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကို ရေ၌ကဲ့သို့ ပြုလုပ် လို၏၊ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ မြေ၌ကဲ့သို့ သွားလို၏၊ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက် အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ ပျံလို၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးကုန်သော လနေတို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်လို၏၊ ဆုပ်ကိုင်လို၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိစိတ်) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ပင်လျှင် သက်သေ ထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓ အဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ နားအကြားထက် သာလွန်သော နတ်နားနှင့် တူသော နား 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန် သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံ တို့ကို ကြားလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ပင်လျှင် သက်သေ ထိုက်သည့် အဖြစ် (ဒိဗ္ဗသောတ အဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) တစ်ပါးသောသတ္တဝါ တစ်ပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိလို၏၊ စွဲမက်ခြင်း 'ရာဂ'နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'စွဲမက်ခြင်းနှင့်တကွသော စိတ်' ဟု သိလို၏၊ စွဲမက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'စွဲမက်ခြင်းကင်းသောစိတ်'ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'အမျက်ထွက်ခြင်းနှင့်တကွသော စိတ်' ဟု သိလို၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'အမျက်ထွက်ခြင်း ကင်းသော စိတ်'ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း 'တွေဝေခြင်းနှင့်တကွသောစိတ်'ဟု သိလို၏၊ တွေဝေခြင်း ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း 'တွေဝေခြင်းကင်းသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ ကျုံ့သောစိတ်ကိုလည်း 'ကျုံ့သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ ပျံ့သော စိတ်ကိုလည်း 'ပျံ့သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်ကိုလည်း 'မဟဂ္ဂုတ်စိတ်' ဟု သိလို၏၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော စိတ်ကိုလည်း 'မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရားရှိသော စိတ်ကိုလည်း 'သာလွန်သော တရားရှိသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ သာလွန်သော တရားမရှိသော စိတ်ကိုလည်း 'သာလွန်သော တရား မရှိသောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ တည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း 'တည်ကြည် သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ မတည် ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း

'မတည်ကြည်သောစိတ်' ဟု သိလို၏၊ လွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း 'လွတ်မြောက်သော စိတ်' ဟု သိလို၏၊ မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း 'မလွတ်မြောက်သော စိတ်' ဟု သိလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ ပင်လျှင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်း ကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်း ကို လည်းကောင်း၊ များပြား သော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း 'ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သောအဆင်း ဤသို့သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို ငါသည် ထို ဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့၏၊ ထို ဘဝ၌လည်း ဤသို့သောအမည် ဤသို့သော အနွယ် ဤသို့သော အဆင်း ဤသို့ သော အစာ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲခံစားခြင်း ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို (ငါသည်) ထို ဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့၏'ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့်တကွ အဖြစ် သနစ်နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့လို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ပင်လျှင် သက်သေ ထိုက်သည့် အဖြစ် (ပုဗ္ဗေနိဝါသအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏၊ 'အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါ တို့သည်ကား ကာယဒုစရိုက် ဝစီဒုစရိုက် မနောဒုစရိုက်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲ ကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကာယသုစရိုက် ဝစီသုစရိုက် မနောသုစရိုက် တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲကုန်၊ မှန်သော အယူ ရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုအပ်သော ကံရှိကုန်၏၊ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက် ကုန်၏' ဟု ကံအလျောက်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်း မလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်လို၏၊ ကံအလျောက်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ် ၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ပင်လျှင် သက်သေ ထိုက်သည့် အဖြစ် (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်) သို့ ရောက်၏။

"(ငါသည်) အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်ပညာကို) ယခု ဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေလို၏" ဟု ထိုသူသည်

အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်း ရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ ပင်လျှင် သက်သေထိုက်သည့် အဖြစ် (အရဟတ္တဖလသမာပတ်) သို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - လောဏကပလ္လဝဂ် ===

၁၁ - နိမိတ္တသုတ်

၁၀၃။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ရဟန်းသည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ကို ရံဖန်ရံခါ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ရံဖန်ရံခါ သမာဓိဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ရံဖန်ရံခါ ဝီရိယဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ရံဖန်ရံခါ ဥပေက္ခာ ဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် သမာဓိဟူသော အကြောင်းကိုသာလျှင် တစ်ဖက်သတ် နှလုံးသွင်းခဲ့မူ ထို (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်သည် ပျင်းရိရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် အားထုတ် ခြင်း 'ဝီရိယ' ဟူသော အကြောင်းကိုသာ လျှင် တစ်ဖက်သတ် နှလုံးသွင်းခဲ့မူ ထို (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်သည် ပျံ့လွင့်ရာသော အကြောင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် ဥပေက္ခာဟူသော အကြောင်းကို သာလျှင် တစ်ဖက်သတ် နှလုံးသွင်းခဲ့မူ ထို (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်သည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် ကောင်းစွာ မတည်ကြည်ရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သမာဓိဟူသော အကြောင်းကို နှလုံး သွင်း၍၊ ရံဖန်ရံခါ ဝီရိယဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းပြီးလျှင်၊ ရံဖန်ရံခါ ဥပေက္ခာ ဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသော အခါ စိတ်သည် နူးညံ့ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြုရန် သင့်လျော်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြိုးပြိုးပြက်ပြက် အရောင်ထွက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောလည်း မရှိ၊ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား ရွှေပန်းထိမ်သည်သည် လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း (မီးကျီး) ဖိုကို ပြုစီရင်ပြီးလျှင် (မီးကျီး) ဖိုဝကို မီးတိုက်လျက် ညှပ်ဖြင့် ရွှေကို ယူ၍ (မီးကျီး) ဖိုဝ၌ (မိုက်လုံတွင်) ထည့်ထားပြီးလျှင် ရံဖန်ရံခါ မှုတ်၏၊ ရံဖန်ရံခါ ရေဖြင့် ဆွတ်ဖျန်းပေး၏၊ ရံဖန်ရံခါ လျစ်လျူရှု၏။ ရဟန်းတို့ ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်း ကောင်း ထို ရွှေကို အစဉ်တစိုက် မှုတ်နေငြားအံ့၊ ထို ရွှေသည် ပူလောင်ရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရွှေပန်းထိမ်သည် သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်း ထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထို ရွှေကို အစဉ်တစိုက် ရေဖြင့် ဆွတ်ဖျန်း နေငြားအံ့၊ ထို ရွှေသည် ငြိမ်းအေးရာသော အကြောင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရွှေပန်းထိမ်သည် သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထို ရွှေကို အစဉ်တစိုက် လျစ်လျူရှု နေငြားအံ့၊ ထို ရွှေသည် ကောင်းစွာ ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ မရောက်ရာသော အကြောင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရွှေပန်းထိမ်သည်

သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ထို ရွှေကို ရံဖန်ရံခါ မှုတ်၍၊ ရံဖန်ရံခါ ရေဖြင့် ဆွတ်ဖျန်းပြီးလျှင်၊ ရံဖန်ရံခါ လျစ်လျူရှု သောအခါ ထို ရွှေသည် နူးညံ့ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြုရန် သင့်လျော်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြိုးပြိုး ပြက်ပြက် အရောင် ထွက်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောလည်း မရှိ၊ အလုပ်ခွင် သို့လည်း ကောင်းစွာ ရောက်၏၊ ရွှေပြားဖြင့် ဖြစ်စေ နားတောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ လည်ရွဲတန်ဆာဖြင့် ဖြစ်စေ ရွှေပန်းခိုင်ဖြင့် ဖြစ်စေ တစ်စုံတစ်ခုသော တန်ဆာ အထူးဖြင့် အလိုရှိခဲ့မူ ထိုသူ၏ ထို (အလိုရှိရာ) အကျိုးကိုလည်း ပြီးစေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လွန်မြတ်သော (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်သော ရဟန်းသည် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ကို ရံဖန်ရံခါ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ရံဖန်ရံခါ သမာဓိဟူသော အကြောင်း ကို နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ရံဖန်ရံခါ ဝီရိယဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းအပ်၏၊ ရံဖန်ရံခါ ဥပေက္ခာ ဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် တစ်ဖက်သတ် သမာဓိ ဟူသော အကြောင်းကိုသာလျှင် နှလုံးသွင်းခဲ့မူ ထို (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်သည် ပျင်းရိရာသော အကြောင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် တစ်ဖက်သတ် ဝီရိယ ဟူသော အကြောင်းကိုသာလျှင် နှလုံးသွင်းခဲ့မူ ထို (သမထဝိပဿနာ) စိတ်သည် ပျံ့လွင့်ရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ် သော (သမထဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် တစ်ဖက်သတ် ဥပေက္ခာ ဟူသော အကြောင်းကိုသာလျှင် နှလုံးသွင်းခဲ့မူ ထို (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်သည် အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ရန် ကောင်းစွာ မတည်ကြည်ရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ လွန်မြတ်သော (သမထ ဝိပဿနာ) စိတ်ကို အားထုတ်သော ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သမာဓိဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်း၍၊ ရံဖန်ရံခါ ဝီရိယ ဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းပြီးလျှင်၊ ရံဖန်ရံခါ ဥပေက္ခာ ဟူသော အကြောင်းကို နှလုံးသွင်းသောအခါ စိတ်သည် နူးညံ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပြုရန် သင့်လျော်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ပြိုးပြိုး ပြက်ပြက် အရောင်ထွက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောလည်း မရှိ၊ အာသဝေါတရား တို့ ကုန်ရန် ကောင်းစွာ တည်ကြည်၏။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုရန် စိတ်ကို ညွတ်စေ၏၊ (ရှေးဘဝအကြောင်းနှင့် ယခုဘဝ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံ ဈာန်စသော) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထို ထို အရာ၌ပင်လျှင် သက်သေ ထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိ ညာဉ်စသည်) သို့လည်း ရောက်၏။

"ငါသည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေလို၏။ပ။ [အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးတို့ကို အကျယ် ချဲ့အပ်ကုန်၏။] အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် နေလို၏" ဟု ထိုသူသည် အကယ်၍ အလိုရှိခဲ့လျှင် (အခြေခံ) အကြောင်းရှိလတ်သော် ထို ထို အလိုရှိရာ၌ပင်လျှင် သက်သေ ထိုက်သည့် အဖြစ် (ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်စသည်) သို့ ရောက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် လောဏကပလ္လဝဂ် ပြီး၏။

ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၃ - တတိယပဏ္ဏာသက (တတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၁ - ပုဗ္ဗေဝသမ္ဗောဓသုတ်

၁၀၄။ ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ မသိမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် "လောက၌ သာယာဖွယ် သဘောသည် အဘယ်နည်း၊ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက် ရာသည် အဘယ်နည်း" ဟူသော အကြံသည် ငါ့အား ဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ "လောကကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဝမ်းမြောက်ခြင်း 'သောမနဿ'သည် လောက၌ သာယာဖွယ် သဘောတည်း။ လောက၏ မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောသည် လောက၌ အပြစ် တည်း။ လောက၌ လိုလားတပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ဖျောက်ခြင်း လိုလားတပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်း သည် လောကမှ ထွက်မြောက်ရာ ပေတည်း" ဟူသော အကြံသည် ငါ့အား ဖြစ်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လောက၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာ ဖွယ်အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့်ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ အတုမရှိသော သမ္မာ သမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ငါ ဝန်မခံခဲ့ပေ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ လောက၏ သာယာဖွယ် ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာ ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိသောအခါ၌မူကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောက၌ အတုမရှိ သော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ငါ ဝန်ခံ၏။ "ငါ၏ အရဟတ္တဖိုလ် သည် မပျက်စီးနိုင်ပြီ၊ ဤဘဝသည် နောက်ဆုံးဘဝ ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည် မရှိတော့ပြီ" ဟု ငါ့အား (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ် အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၂ - ပဌမ အဿာဒသုတ်

၁၀၅။ ရဟန်းတို့ ငါသည် လောက၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာဖွေလျက် ကျင်လည်ခဲ့ဖူး၏၊ လောက၌ ယင်းသာယာဖွယ်ကို သိရပြီ၊ လောက၌ ရှိရှိသမျှ သာယာဖွယ်ကို (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်ရပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် လောက၏ အပြစ်ကို ရှာဖွေလျက် ကျင်လည်ခဲ့ ဖူး၏၊ လောက၌ ယင်း အပြစ်ကို သိရပြီ၊ လောက၌ ရှိရှိသမျှ အပြစ်ကို (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ငါကောင်းစွာ မြင်ရပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် လောကမှ ထွက်မြောက် ရာကို ရှာဖွေလျက် ကျင်လည်ခဲ့ဖူး၏၊ လောကမှ ထွက်မြောက် ရာကို သိရပြီ၊ လောကမှ ထွက်မြောက်ရာ ရှိရှိသမျှကို (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ငါကောင်းစွာ မြင်ရပြီ။ ရဟန်းတို့ လောက၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက် မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မသိရသေးသမျှ ကာလပတ် လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောက၌ အတုမရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ငါ ဝန်မခံခဲ့ပေ။ ရဟန်းတို့ လောက၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိသော အခါ၌မူကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွ သော လူလောက၌ အတုမရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟု ဝန်ခံ၏။ "ငါ၏ အရဟတ္တ ဖိုလ်သည် မပျက်စီးနိုင်ပြီ၊ ဤဘဝသည် နောက်ဆုံးဘဝ ဖြစ်၏၊ တစ်ဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည် မရှိတော့ပြီ" ဟု ငါ့အား (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၃ - ဒုတိယ အဿာဒသုတ်

၁၀၆။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အကယ်၍ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့လျှင် ဤသတ္တဝါတို့သည် မတပ်မက် တန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ သာယာဖွယ်ရှိသောကြောင့်သာ သတ္တဝါတို့သည် တပ်မက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အကယ်၍ ဤအပြစ်မရှိခဲ့လျှင် ဤသတ္တဝါတို့သည် မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ အပြစ် ရှိသော ကြောင့်သာ သတ္တဝါတို့သည် ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ အကယ်၍ ဤထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့လျှင် ဤသတ္တဝါတို့သည် လောကမှ မထွက်မြောက်ရာ၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ထွက်မြောက်ရာရှိသောကြောင့်သာ သတ္တဝါတို့သည် လောကမှ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ လောက၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့် အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့် ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး သတ္တဝါတို့သည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောကမှ ထွက်မြောက်လိုကုန် မစပ်ယှဉ်လိုကုန် ကင်းလွတ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ (ကိလေသာ နှင့် ဝဋ်တို့၏) အပိုင်းအခြား မရှိခြင်းကို ပြုတတ်သော စိတ်ဖြင့် မနေကုန်။ ရဟန်းတို့ လောက၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာ ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသောအခါ၌ မူကား သတ္တဝါတို့သည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာ တို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကမှ ထွက်မြောက်လိုကုန် မစပ်ယှဉ် လိုကုန် ကင်းလွတ်လို ကုန်သည် ဖြစ်၍ (ကိလေသာနှင့် ဝဋ်တို့၏) အပိုင်း အခြားမရှိခြင်းကို ပြုတတ်သော စိတ်ဖြင့် နေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၄ - သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၀၇။ ရဟန်းတို့ ခပ်သိမ်းသော သမဏနှင့်ဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၏ သာယာဖွယ် ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာ ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်။ ရဟန်းတို့ ထို သမဏနှင့် ဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌ မူလည်း သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ ထို အသျှင် တို့သည် သမဏ ဖြစ်ကျိုး (အရိယာမဂ်)ကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကျိုး (အရိယာဖိုလ်) ကိုလည်း ကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ မနေကြရကုန်။ ရဟန်းတို့ ခပ်သိမ်းသော သမဏနှင့် ဗြာဟ္မဏ တို့သည် လောက၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် အားဖြင့်, အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်အားဖြင့်, ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိကုန်၏။ ရဟန်း တို့ ထို သမဏနှင့် ဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့၌မူလည်း သမဏဟု သမုတ်အပ် ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌ မူလည်း ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထို အသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုး (အရိယာမဂ်) ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏဖြစ်ကျိုး (အရိယာဖိုလ်) ကိုလည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေကြရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓိဝဂ် ===

၅ - ရုဏ္ဏသုတ်

၁၀၈။ ရဟန်းတို့ သီချင်းဆိုခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ငိုသည် မည်၏၊ ရဟန်းတို့ ကခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ရူးသွပ်သည် မည်၏၊ ရဟန်းတို့ အပိုင်းအခြားကို လွန်၍ သွားပေါ် အောင် ပြင်းစွာရယ်ခြင်းသည် အရိယာ၏ အဆုံးအမ၌ ကလေးသူငယ်တို့ ပြုအပ်သော အလုပ်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်ဝယ် သီချင်းဆိုခြင်း၌ အကြောင်းကို ပယ်သတ်ရမည်၊ ကခြင်း၌ အကြောင်းကို ပယ်သတ်ရမည်၊ တရားနှင့်စပ်သော အကြောင်းဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော သူတော်ကောင်း ဖြစ်သော သင်တို့ အား ပြုံးရုံမျှ ပြုံးခြင်းသည် သင့်လျော်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၆ - အတိတ္တိသုတ်

၁၀၉။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့ကို မှီဝဲခြင်း၌ ရောင့်ရဲမှု မရှိပေ။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အိပ်ခြင်းကို မှီဝဲခြင်း၌ ရောင့်ရဲမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ သေအရက်သောက်ခြင်းကို မှီဝဲခြင်း၌ ရောင့်ရဲမှု မရှိ၊ ရဟန်းတို့ မေထုန်အကျင့်သို့ ရောက်ခြင်းကို မှီဝဲခြင်း၌ ရောင့်ရဲမှု မရှိ။ ရဟန်း တို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို မှီဝဲခြင်း၌ ရောင့်ရဲမှု မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၇ - အရက္ခိတသုတ်

၁၁၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်- "ဒါယကာ စိတ်ကို မစောင့်ရှောက် လျှင် ကာယကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မမည်၊ ဝစီကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မမည်၊ မနောကံ ကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မမည်။ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံကို မစောင့်ရှောက်သူ၏ ကာယကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ ဝစီကံသည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ မနောကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံရှိသူ၏ ကာယကံသည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊ ဝစီကံ သည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊ မနောကံ သည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊ ဆွေးမြေ့သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ရှိသူအား ကောင်းသော သေခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း မဖြစ်နိုင်။

ဒါယကာ အထွတ်တပ်သော အိမ်ကို ကောင်းစွာ မိုးမထားလျှင် အထွတ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက် သည် မမည်၊ အခြင်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မမည်၊ နံရံကိုလည်း စောင့်ရှောက် သည် မမည်၊ အထွတ် သည်လည်း (မိုးရေဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ အခြင်တို့သည်လည်း (မိုးရေဖြင့်) စိုစွတ် ကုန်၏၊ နံရံသည် လည်း (မိုးရေဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ အထွတ်သည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊ အခြင်တို့ သည်လည်း ဆွေးမြေ့ကုန်၏၊ နံရံသည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊

ဒါယကာ ဤအတူပင်လျှင် စိတ်ကို မစောင့်ရှောက်လျှင် ကာယကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မမည်၊ ဝစီကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မမည်၊ မနောကံကိုလည်း စောင့် ရှောက်သည် မမည်။ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံကို မစောင့်ရှောက်သူ၏ ကာယကံသည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ ဝစီကံသည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ မနောကံသည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်၏၊ (ကိလေသာဖြင့်) စိုစွတ်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံရှိသူ၏ ကာယကံ သည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊

ဝစီကံ သည်လည်း ဆွေးမြေ့၏၊ မနောကံ သည်လည်း ဆွေးမြေ့၏။ ဆွေးမြေ့သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ရှိသူအား ကောင်းသော သေခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း မဖြစ်နိုင်။

ဒါယကာ စိတ်ကို စောင့်ရှောက်လျှင် ကာယကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏၊ ဝစီကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏၊ မနောကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံကို စောင့်ရှောက် သူ၏ ကာယကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) မစိုစွတ်၊ ဝစီကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) မစိုစွတ်၊ မနောကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) မစိုစွတ်၊ မစိုစွတ်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ရှိသူ၏ ကာယကံ သည်လည်း မဆွေးမြေ့၊ ဝစီကံ သည်လည်း မဆွေးမြေ့၊ မနောကံ သည်လည်း မဆွေးမြေ့။ မဆွေးမြေ့သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ရှိသူအား ကောင်းသော သေခြင်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်၏။

ဒါယကာ အထွတ်တပ်သော အိမ်ကို ကောင်းစွာ မိုးထားလျှင် အထွတ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏၊ အခြင် တို့ကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်ကုန်၏၊ နံရံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏၊ အထွတ်သည်လည်း (မိုးရေဖြင့်) မစိုစွတ်၊ အခြင်တို့သည်လည်း (မိုးရေဖြင့်) မစိုစွတ်ကုန်၊ နံရံသည်လည်း (မိုးရေဖြင့်) မစိုစွတ်၊ အထွတ်သည်လည်း မဆွေးမြေ့၊ အခြင်တို့သည်လည်း မဆွေးမြေ့ကုန်၊ နံရံသည် လည်း မဆွေးမြေ့။

ဒါယကာ ဤအတူသာလျှင် စိတ်ကို စောင့်ရှောက်လျှင် ကာယကံကိုလည်း စောင့်ရှောက် သည် မည်၏၊ ဝစီကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏၊ မနောကံကိုလည်း စောင့်ရှောက်သည် မည်၏။ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံကို စောင့်ရှောက်သူ၏ ကာယကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) မစိုစွတ်၊ ဝစီကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) မစိုစွတ်၊ မနောကံ သည်လည်း (ကိလေသာဖြင့်) မစိုစွတ်၊ မစိုစွတ်သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ရှိသူ၏ ကာယကံ သည်လည်း မဆွေးမြေ့၊ ဝစီကံ သည်လည်း မဆွေးမြေ့၊ မနောကံသည်လည်း မဆွေးမြေ့။ မဆွေးမြေ့သော ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံရှိသူအား ကောင်းသော သေခြင်းဖြစ်နိုင်၏၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၈ - ဗျာပန္နသုတ်

၁၁၁။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေးအား မြတ်စွာဘုရားသည်- "ဒါယကာ စိတ် ပျက်စီးလျှင် ကာယကံသည်လည်း ပျက်စီး၏၊ ဝစီကံသည်လည်း ပျက်စီး၏၊ မနောကံ သည်လည်း ပျက်စီး၏၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ပျက်စီးသူအား ကောင်းသော သေခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း မဖြစ်နိုင်။ ဒါယကာ အထွတ်တပ်သော အိမ်ကို ကောင်းစွာ မိုးမထားလျှင် အထွတ် သည်လည်း ပျက်စီး၏၊ အခြင်သည်လည်း ပျက်စီး၏၊ နံရံ သည်လည်း ပျက်စီး၏၊ ဒါယကာ ဤအတူပင်လျှင် စိတ်ပျက်စီးလျှင် ကာယကံသည်လည်း ပျက်စီး၏၊ ဝစီကံသည်လည်း ပျက်စီး၏၊ မနောကံသည်လည်း ပျက်စီး၏၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနော ကံပျက်စီးသူအား ကောင်းသော သေခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း မဖြစ်နိုင်။

ဒါယကာ စိတ်မပျက်စီးလျှင် ကာယကံသည်လည်း မပျက်စီး၊ ဝစီကံသည်လည်း မပျက်စီး၊ မနောကံ သည်လည်း မပျက်စီး၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ မပျက်စီးသူအား ကောင်းသော သေခြင်း ဖြစ်နိုင်၏။ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်၏။ ဒါယကာ အထွတ်တပ်သော အိမ်ကို ကောင်းစွာ မိုးထားလျှင် အထွတ် သည်လည်း မပျက်စီး၊ အခြင်တို့သည်လည်း မပျက်စီး ကုန်၊ နံရံသည်လည်း မပျက်စီး။ ဒါယကာ ဤအတူပင်လျှင် စိတ်မပျက်စီးလျှင် ကာယကံ သည်လည်း မပျက်စီး၊ ဝစီကံသည်လည်း မပျက်စီး၊ မနောကံ သည်လည်း မပျက်စီး၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ မပျက်စီးသူအား ကောင်းသော သေခြင်း ဖြစ်နိုင်၏၊ ကောင်းသော ကွယ်လွန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၉ - ပဌမ နိဒါနသုတ်

၁၁၂။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော) ကံဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လောဘသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတည်း၊ ဒေါသသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတည်း၊ မောဟသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ လောဘသည် ပြုအပ်သော၊ လောဘကြောင့် ဖြစ်သော၊ လောဘလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသော၊ လောဘလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိသော ကံသည် အကုသိုလ် မည်၏။ ထို ကံသည် အပြစ်ရှိသော တရား ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော တရား ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော) ကံတစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတို့၏ချုပ်ငြိမ်းရန် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဒေါသသည် ပြုအပ်သော၊ ဒေါသကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဒေါသလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသော၊ ဒေါသလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိသော ကံသည် အကုသိုလ် မည်၏၊ ထို ကံသည် အပြစ်ရှိသော တရားဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ဆင်းရဲကျိုးရှိသော တရားဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရန် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ မောဟသည် ပြုအပ်သော၊ မောဟ ကြောင့် ဖြစ်သော၊ မောဟလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသော၊ မောဟလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိသော ကံသည် အကုသိုလ် မည်၏၊ ထို ကံသည် အပြစ်ရှိသော တရား ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ဆင်းရဲကျိုး ရှိသော တရား ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရန် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော) ကံဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ကင်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော) ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အလောဘသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း တည်း၊ အဒေါသသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတည်း၊ အမောဟသည် ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ အလောဘသည် ပြုအပ်သော၊ အလောဘ ကြောင့် ဖြစ်သော၊ အလောဘလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသော၊ အလောဘလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိသော ကံသည် ကုသိုလ် မည်၏၊ ထို ကံသည် အပြစ်မရှိသော တရားဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရားဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရန် ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော) ကံတစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းမဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အဒေါသသည် ပြုအပ်သော အဒေါသကြောင့် ဖြစ်သော အဒေါသလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသော အဒေါသလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိသော ကံသည် ကုသိုလ်မည်၏၊ ထို ကံသည် အပြစ်မရှိသော တရားဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ချမ်းသာကျိုး ရှိသော တရားဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရန် ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတစ်ပါး ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အမောဟသည် ပြုအပ်သော၊ အမောဟကြောင့် ဖြစ်သော၊ အမောဟလျှင် ဖြစ်ကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသော၊ အမောဟလျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ရှိသော ကံသည် ကုသိုလ်မည်၏၊ ထို ကံသည် အပြစ်မရှိသော တရား ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ချမ်းသာကျိုးရှိသော တရား ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရန် ဖြစ်၏၊ ထို ကံသည် ကံတစ်ပါးဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက် စေတတ်သော) ကံဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၁) ၁ - သမ္ဗောဓဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ နိဒါနသုတ်

၁၁၃။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော) ကံ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကိုစွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရား တို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒ ရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရား တို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ အားကြီးသော တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရား တို့ကို စွဲ၍ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည် သုံးသပ်သူအား အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏၊ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်သူသည် ထို (ဆန္ဒရာဂ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော) တရားတို့နှင့် ယှဉ်စပ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပြင်းစွာတပ်မက်ခြင်းကို သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး'ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော အနာဂတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရား တို့ကို စွဲ၍ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ အားကြီးသော တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်သုံးသပ်သူအား အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏၊ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်သူသည် ထို (ဆန္ဒရာဂ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော) တရားတို့နှင့် ယှဉ်စပ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပြင်းစွာတပ်မက်ခြင်းကို သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး'ဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို စွဲ၍ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်၏၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်၏၊ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို စွဲ၍ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည်သုံးသပ်သူအား အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏၊ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်သူသည် ထို ဆန္ဒ ရာဂ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော) တရားတို့နှင့် ယှဉ်စပ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်းကို သံယောဇဉ် 'နှောင်ကြိုး'ဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေ တတ်သော) ကံဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော) ကံတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ရန် အကြောင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့အား ကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်၊ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရား တို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့၏ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့ အကျိုးကို သိ၏၊ နောင်ဖြစ် လတ္တံ့ အကျိုးကို သိ၍ ထို အကျိုးကို နစ်စေ၏၊ ထို အကျိုးကို နစ်စေ၍ စိတ်ဖြင့် ထိုးထွင်း သိပြီးလျှင် ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အားကြီးသော တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အတိတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အားကြီးသောလိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ်တရားတို့၏ နောင် ဖြစ်လတ္တံ့ အကျိုးကို သိ၏၊ နောင်ဖြစ် လတ္တံ့ အကျိုးကို သိ၍ ထို အကျိုးကို နစ်စေ၏၊ ထို အကျိုးကို နစ်စေ၍ စိတ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိပြီးလျှင် ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အနာဂတ် တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ'၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ အားကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ' ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏ နောင်ဖြစ်လတ္တံ့ အကျိုးကို သိ၏၊ နောင်ဖြစ် လတ္တံ့အကျိုးကို သိ၍ ထို အကျိုးကို နစ်စေ၏၊ ထို အကျိုးကို နစ်စေ၍ စိတ်ဖြင့် ထိုးထွင်း သိပြီးလျှင် ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မြင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အားကြီးသော လိုချင် တပ်မက်ခြင်း 'ဆန္ဒရာဂ' ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့ကို စွဲ၍ အလို 'ဆန္ဒ' မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ (ဝဋ်ဆင်းရဲကို ချုပ်ငြိမ်း စေတတ်သော) ကံ ဖြစ်ရန် အကြောင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော သမ္ဗောဓဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၁ - အာပါယိကသုတ်

၁၁၄။ ရဟန်းတို့ ဤအယုတ်တရားတို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ လားရမည့်သူ၊ ငရဲသို့ ရောက်ရမည့် သူတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်နေသည်ဖြစ်ပါလျက် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသူလည်းကောင်း၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော စင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အခြေအမြစ်မရှိသော မမြတ်သော အကျင့်ဖြင့် စွပ်စွဲသူ လည်းကောင်း၊ "ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်သည် မရှိ" ဤသို့ဆိုလေ့ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၍ ထို အယူဖြင့် ကာမဂုဏ်တို့၌ သုံးဆောင် ခံစားခြင်းသို့ ရောက်သူ လည်းကောင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအယုတ် တရားတို့ကို မပယ်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ လားရမည့်သူ၊ ငရဲသို့ ရောက်ရမည့်သူ တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်၊

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၂ - ဒုလ္လဘသုတ်

၁၁၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ရခဲ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လောက၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ရခဲ၏၊ လောက၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယကို ဟောကြားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏၊ လောက၌ သူ့ကျေးဇူးကို သိ၍, သိသည့် အလျောက် သူ့ကျေးဇူးကို ထင်စွာ ပြလေ့ရှိသူ 'ကတညုတ ကတဝေဒီ' ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခဲ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ရခဲ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၃ - အပ္ပမေယျသုတ်

၁၁၆။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- နှိုင်းရှည့်ရန် လွယ်ကူသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ နှိုင်းရှည့်ရန် ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ နှိုင်းရှည့်ရန် လွယ်ကူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်ပျံ့လွင့်၏၊ ကျူပင်ကဲ့သို့ အချည်းနှီး တက်ကြွ၏၊ လျှပ်ပေါ်၏၊ နှုတ်ကြမ်း၏၊ ပြန့်ကျဲသော စကားရှိ၏၊ သတိ လွတ်ကင်း၏၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် မရှိ၊ မတည်ကြည်၊ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိ၏၊ ပေါ်လွင်သော ဣန္ဒြေရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းရှည့်ရန် လွယ်ကူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ် ၏။

ရဟန်းတို့ နှိုင်းရှည့်ရန် ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်မပျံ့လွင့်၊ ကျူပင်ကဲ့သို့ အချည်းနှီး မတက်ကြွ၊ လျှပ်ပေါ်ခြင်း မရှိ၊ နှုတ် မကြမ်းတမ်း၊ ပြန့်ကျဲသော စကားမရှိ၊ ထင်သော သတိ ရှိ၏၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိ၏၊ တည်ကြည်၏၊ တည်ကြည်သောစိတ် ရှိ၏၊ စောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းရှည့်ရန် ခက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကိလေသာတို့မှ ကင်းဝေး၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မနှိုင်း ရှည့်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၄ - အာနေဉ္ဇသုတ်

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပသညာ[၁]တို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်း ပဋိဃသညာ[၂]တို့၏ လုံးဝချုပ်ခြင်း နာနတ္တသညာ[၃]တို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို စျာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို စျာန်၌ တည်၏၊ ထို စျာန်ကိုပင် နှလုံးသွင်း၏၊ ထို စျာန်ဖြင့် များစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ (စျာန်မှ) မယုတ်မူ၍ သေလွန်ခဲ့သော် အာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနပြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် မဟာကပ် နှစ်သောင်း တို့တည်း၊ ထို (အာကာသာနဉ္စာယတန) ဘုံ၌ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်ထက်ဆုံး တည်နေရ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အားလုံးကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း လားရ၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း လားရ၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း လားရ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် (အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်)သည်ကား ထို အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ အသက်ထက်ဆုံး တည်နေရ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ရှိသမျှ အားလုံးကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ' ၌ ဤပုထုဇဉ်၏ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရခြင်း, အရိယာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရခြင်းသည်ပင် အကြား အမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာသာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အားထုတ်ကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ပင် ထူးခြားခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက် တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို စျာန်ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို စျာန်၌ တည်၏၊ ထို စျာန်ကိုပင် နှလုံးသွင်း၏၊ ထို စျာန်ဖြင့် များစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ (စျာန်မှ) မယုတ်မူ၍ သေလွန်ခဲ့သော် ဝိညာဏဉ္စာယတနတပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် မဟာကပ် လေးသောင်း တို့တည်း၊ ထို ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၌ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်ထက်ဆုံး တည်နေရ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အားလုံးကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း လားရ၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း လားရ၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း လားရ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် (အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်) သည်ကား ထို ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၌ အသက်ထက်ဆုံး တည်နေရ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အားလုံးကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ရဟန်းတို့ လားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ'၌ ဤပုထုဇဉ်၏ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရခြင်း, အရိယာသာဝက၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု ရခြင်း သည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြား အမြင်ရှိသော အရိယာသာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အားထုတ်ကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ပင် ထူးခြားခြင်း တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို သာယာ၏၊ ထို စျာန်ကို အလိုရှိ၏၊ ထို

စျာန် ဖြင့်လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ ထို စျာန်၌ တည်၏၊ ထို စျာန်ကိုပင် နှလုံးသွင်း၏၊ ထို စျာန်ဖြင့် များစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ (စျာန်မှ) မယုတ်မူ၍ သေလွန်ခဲ့သော် အာကိဉ္စညာယတနပြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာကိဉ္စညာယတဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော ပြဟ္မာတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် မဟာကပ်ခြောက်သောင်းတို့တည်း၊ ထို အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၌ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက် ထက်ဆုံး တည်နေရ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏အသက် အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အားလုံးကို ကုန်စေပြီးလျှင် ငရဲသို့လည်း လားရ၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့လည်း လားရ၏၊ ပြိတ္တာဘုံသို့လည်း လားရ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် (အောက်ဖလဠာန်ပုဂ္ဂိုလ်) သည်ကား ထို အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၌ အသက် ထက်ဆုံးတည် နေရ၍ ထို ပြဟ္မာတို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည်ရှိသမျှ အားလုံးကို ကုန်စေပြီးလျှင် ထို အာကိဉ္စညာယတန ဘုံ၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် လားရာ 'ဂတိ' ဖြစ်ခြင်း 'ပဋိသန္ဓေ' ၌ ဤပုထုဇဉ်၏ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားရခြင်း, အရိယာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရခြင်းသည်ပင် အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အကြား အမြင်ရှိသော အရိယာသာဝက၏ အထူးတည်း၊ ဤသည်ပင် လွန်ကဲသော အားထုတ် ကြောင်းတည်း၊ ဤသည်ပင် ထူးခြားခြင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ် သုံးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

၁။ ရူပသညာ-ရူပစျာန်၌ ဖြစ်သော သညာ။

၂။ ပဋိဃသညာ-စက္ခုစသောဝတ္ထုရုပ်ငါးပါး၌ ရူပါရုံစသော အာရုံငါးပါးတို့ ထိခိုက်သောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပဉ္စဝိညာဏ်။

၃။ ပဋိဃသညာမှ တစ်ပါး အမျိုးမျိုးသော ကာမာဝစရသညာ။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၅ - ဝိပတ္တိသမ္ပဒါသုတ်

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၊ စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်း၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏၊ မပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောလေ့ရှိ၏၊ ကုန်းစကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် "ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ[၁]၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ဟုန်းပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ[၂]၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြား နိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အယူပျက်စီးခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက် ၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် "ပေးလှူခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ဟုန်းပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏၊ ဤလောကသည် ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ အမိသည် ရှိ၏၊ အဖသည် ရှိ၏၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုကာ ဟောကြားနိုင် ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏" ဟု ကောင်းသော အယူရှိ၏၊ မဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါ တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

၁။ ပေးလှူခြင်း၏အကျိုးသည် မရှိဟု ဆိုလိုသည်။
၂။ အမိ၌ ကောင်းစွာပြုခြင်း မကောင်းပြုခြင်း၏ အကျိုးသည် မရှိဟု ဆိုလိုသည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၆ - အပဏ္ဏကသုတ်

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၊ စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်း၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတည်း၊ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက် သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များ၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စိတ်၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် "ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် လောက၌ မရှိကုန်" ဟု မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အယူ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက် ၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်း သော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ခြောက်မျက်နှာရှိ အန်စာသည် အထက်သို့ ပစ်မြှောက်အပ်သော် ကျရာ ကျရာ မျက်နှာဖြင့် သာလျှင် ကောင်းစွာ ရပ်တန့်လျက် တည်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လည်း သတ္တဝါ တို့သည်။ပ။ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏ ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် "ပေးလှူခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြား နိုင်ကုန်သော သူတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏" ဟု မှန်ကန်သောအယူရှိ၏၊ မဖောက်ပြန်သော အမြင် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း

သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ခြောက်မျက်နှာရှိ အန်စာသည် အထက်သို့ ပစ်မြှောက်အပ်သော် ကျရာ ကျရာ မျက်နှာဖြင့် သာလျှင် ကောင်းစွာ ရပ်တန့်လျက် တည်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တဝါ တို့သည်။ပ။ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဖြစ်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၇ - ကမ္မန္တသုတ်

၁၂၀။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အမှု၏ ပျက်စီးခြင်း၊ အသက်မွေးမှု၏ ပျက်စီးခြင်း၊ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အမှု၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ပ။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အမှု၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အသက်မွေးမှု၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မှားသော အသက်မွေးမှုရှိ၏၊ မှားသော အသက်မွေးမှုဖြင့် အသက်မွေး၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အသက်မွေးမှု၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ် ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်” ဟု မှားသော အယူရှိ၏၊ ဖောက်ပြန် သော အမြင် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အယူ၏ ပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အမှု၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ အသက်မွေးမှု၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အမှု၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အမှု၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အသက်မွေးမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့ သောသူသည် ကောင်းသော အသက်မွေးခြင်းရှိ၏၊ ကောင်းသော အသက်မွေးမှုဖြင့် အသက် မွေး၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အသက်မွေးမှု၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် “ပေးလှူခြင်းသည် ရှိ၏၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ရှိ၏။ပ။ ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ ရှိကုန်၏” ဟု မှန်သော အယူရှိ၏၊ မဖောက် ပြန်သော အမြင်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အယူ၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၈ - ပဌမ သောစေယျသုတ်

၁၂၁။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်း၊ ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်း၊ မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမတို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မများ၊ ပျက်စီးစေလိုသောစိတ် မရှိ၊ ကောင်းသော မြင်ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်ခြင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ သောစေယျသုတ်

၁၂၂။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်း၊ ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်း၊ မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရဟန်း သည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာယဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်း ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရဟန်း သည် မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝစီဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ကာမဂုဏ်ကို လိုလားခြင်း 'ကာမစ္ဆန္ဒ' ကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ ရှိ၏" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော ကာမစ္ဆန္ဒကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ကာမစ္ဆန္ဒ မရှိ" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ မဖြစ်ပေါ် သေးသော ကာမစ္ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ကာမစ္ဆ န္ဒ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအား ဖြင့် သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ကာမစ္ဆန္ဒ၏ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အတွင်း သန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ပျက်စီး စေလိုခြင်း 'ဗျာပါဒ' ကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ဗျာပါဒရှိ၏" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော ဗျာပါဒကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ဗျာပါဒ မရှိ" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ဗျာပါဒ ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဗျာပါဒပယ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဗျာပါဒ၏ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အတွင်း သန္တာန်၌ ထင်ရှား ရှိသော ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' ကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓရှိ၏" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ မိမိသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော ထိနမိဒ္ဓကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓမရှိ" ဟု အပြား အားဖြင့် သိ၏၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ထိနမိဒ္ဓ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဖြစ်ပေါ် ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓပယ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ပျံ့လွင့်ခြင်း နောင်တ ပူပန်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ'ကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စရှိ၏" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ မိမိအတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှား မရှိသော ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ မရှိ" ဟု အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ မဖြစ်ပေါ်သေးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း အပြား အားဖြင့် သိ၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ ပယ်ကြောင်း ကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားရှိသော မဝေခွဲနိုင်ခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ'ကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်းသန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာရှိ၏" ဟု အပြား အားဖြင့် သိ၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ ထင်ရှားမရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာကိုလည်း "ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိ" ဟု အပြား အားဖြင့် သိ၏၊ မဖြစ်ပေါ် သေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ် ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ပယ်ကြောင်း ကိုလည်း အပြားအားဖြင့် သိ၏၊ ပယ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း အပြား အားဖြင့် သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စင်ကြယ်ခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ မနောဒွါရ၌ စင်ကြယ်ခြင်းရှိ၍ အာသဝေါတရားမရှိသော စင်ကြယ် သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မကောင်းမှုကို ဆေးလျှော်ပြီးသော စင်ကြယ်ခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုကုန်၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၂) ၂ - အာပါယိကဝဂ် ===

၁၀ - မောနေယျသုတ်

၁၂၃။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကာယဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်၊ ဝစီဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်၊ မနောဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကာယဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မမြတ်သော မေထုန် အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကာယဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝစီဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် မဟုတ်မမှန် စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပြိန်ဖျင်း သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝစီဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မနောဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား မရှိသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' စိတ်နှင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော 'အရဟတ္တဖိုလ်' ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မနောဒွါရ၌ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူပြီ)။ ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ မနောဒွါရ၌ ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ အာသဝေါ တရား မရှိသော ပညာရှိသော မောနေယျဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကုသိုလ် အားလုံးကို ပယ်ခွါပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုကုန်၏။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အာပါယိကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၁ - ကုသိနာရသုတ်

၁၂၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုသိနာရုံပြည် ဗလိဟရဏတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိဂုံးကိုသော်လည်းကောင်း မှီ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းကို သူကြွယ်သည်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သား သည် လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်၍ နက်ဖြန်အတွက် ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အလိုရှိသော ရဟန်းသည် လက်ခံ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ညဉ့်လွန်မြောက်ပြီး နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သူကြွယ် သို့မဟုတ် သူကြွယ်သား၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုရဟန်း ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

ထိုရဟန်းအား "ကောင်းလေစွ၊ ဤသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ငါ့အား မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်စားဖွယ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး ပေ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းအား "ဤသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ငါ့အား နောင်အခါ၌လည်း ဤသို့ အလားတူ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး ပါမူ ကောင်းပေလိမ့်မည်" ဟုလည်း အကြံဖြစ် ပြန်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ဆွမ်းကို တပ်မက် မိန်းမောလျက် ငမ်းငမ်းတက် ဖြစ်၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ မရှိဘဲ ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာမရှိဘဲ သုံးဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ရွာ နိဂုံး၌ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော အကြံကို ကြံ၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံကိုလည်း ကြံ၏၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံကို လည်း ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းအား ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးမကြီးဟူ၍ ငါဆို၏။ ထိုသို့ဆိုရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မေ့မေ့လျော့လျော့ နေသောကြောင့် တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တစ်ခုခုသော ရွာကိုသော် လည်းကောင်း၊ နိဂုံးကိုသော် လည်းကောင်း မှီ၍ နေ၏၊ ထိုရဟန်းကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ် သားသည် လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်၍ နက်ဖြန်အတွက် ဆွမ်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်၏၊ ရဟန်းတို့ အလိုရှိ သော ရဟန်းသည် လက်ခံ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ညဉ့်လွန်မြောက်ပြီး နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် သူကြွယ် သို့မဟုတ် သူကြွယ်သား၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုရဟန်း ကို သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

ထိုရဟန်းအား "ကောင်းလေစွ၊ ဤသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ငါ့အား မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေးပေ၏" ဟု အကြံမဖြစ်။ ထိုရဟန်းအား "ဤသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း သူကြွယ် သားသည် လည်းကောင်း ငါ့အား နောင်အခါ၌လည်း ဤသို့ အလားတူ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်စားဖွယ်ဖြင့်

ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေးပါမူ ကောင်းပေလိမ့်မည်” ဟုလည်း အကြံ မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထို ဆွမ်းကို မတပ်မက် မမိန်းမော ငမ်းငမ်းတက် မဖြစ်မူ၍ အပြစ်ကို ရှုလေ့ ရှိလျက် ထွက်မြောက်ကြောင်း ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို ရွာနိဂုံး၌ (ကာမဂုဏ်မှ) ထွက်မြောက် ကြောင်း အကြံကို ကြံ၏၊ မပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံကို ကြံ၏၊ မညှဉ်းဆဲခြင်း နှင့်စပ်သော အကြံကို ကြံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သဘောရှိသော ရဟန်းအား ပေးလှူခြင်းသည် အကျိုးကြီး၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။ ထိုသို့ ဆိုရခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမေ့မလျော့ နေသောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၂ - ဘဏ္ဍနသုတ်

၁၂၅။ ရဟန်းတို့ အကြင် အရပ်၌ ရဟန်းတို့သည် မျက်ကွယ် မျက်မှောက် ငြင်းခုံလျက် ဆန့်ကျင်ဘက် စကား ပြောကြားပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုးလျက် နေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရပ်သည် ငါ့အား နှလုံးသွင်းရန်သော်မှလည်း ချမ်းမြေ့သော အရပ်မဟုတ်၊ သွားရန်ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း။ အမှန်ပင် ထို အသျှင်တို့သည်တရားသုံးမျိုးတို့ကို စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏၊ တရားသုံးပါး တို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကြကုန်၏ဟု ဤအရာ၌ ငါဆုံးဖြတ်၏၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန် သနည်းဟူမူ- ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းအကြံ၊ မပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံ၊ မညှဉ်းဆဲစေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံတို့တည်း။ ဤတရား သုံးမျိုး တို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကုန် သနည်း ဟူမူ- ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော အကြံ၊ ပျက်စီး စေလိုခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံ၊ ညှဉ်းဆဲလိုခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံတို့တည်း။ ဤသုံးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အရပ်၌ ရဟန်းတို့သည် မျက်ကွယ် မျက်မှောက် ငြင်းခုံလျက် ဆန့်ကျင် ဘက်စကား ပြောကြားပြီးလျှင် အချင်းချင်း နှုတ်လှံထိုးလျက် နေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရပ် သည် ငါ့အား နှလုံးသွင်းရန် သော်မှလည်း ချမ်းမြေ့သော အရပ် မဟုတ်၊ သွားရန်ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း၊ "အမှန်ပင် ထို အသျှင်တို့သည် တရား သုံးမျိုးတို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန်၏၊ တရား သုံးမျိုး တို့ကို ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုကြကုန်၏" ဟု ဤအရာ၌ ငါ ဆုံးဖြတ် ၏။

ရဟန်းတို့ အကြင် အရပ်၌ ရဟန်းတို့သည် ညီညွတ်ကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏၊ ငြင်းခုံခြင်း မရှိကုန်၊ နို့နှင့်ရေ ရောစပ်ထားသကဲ့သို့ အချင်းချင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော မျက်စိတို့ဖြင့် ကြည့်ရှု လျက် နေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရပ်သည် ငါ့အား သွားရန် ချမ်းမြေ့သော အရပ် ဖြစ်၏၊ နှလုံးသွင်းရန်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း။ အမှန်ပင် ထို အသျှင်တို့သည် တရားသုံးမျိုးတို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန်၏။ တရားသုံးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကြကုန်၏ဟု ဤအရာ၌ ငါ ဆုံးဖြတ်၏။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန်သနည်း ဟူမူ- ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော အကြံ ပျက်စီးစေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံ ညှဉ်းဆဲ စေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံ တို့တည်း။ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကုန် သနည်း ဟူမူ- ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းအကြံ မပျက်စီး စေလိုခြင်းနှင့် စပ်သော အကြံ မညှဉ်းဆဲလိုခြင်းနှင့်စပ်သော အကြံတို့တည်း။ ဤတရား သုံးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် အရပ်၌ ရဟန်းတို့သည် ညီညွတ်ကုန်၏။ ဝမ်းမြောက် ကုန်၏၊ ငြင်းခုံခြင်း မရှိကုန်၊ နို့နှင့်ရေ ရောစပ်ထားသကဲ့သို့ အချင်းချင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော မျက်စိတို့ ဖြင့် ကြည့်ရှုလျက် နေကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရပ်သည် ငါ့အား သွားရန် ချမ်းမြေ့သော အရပ်ဖြစ်၏၊ နှလုံးသွင်းရန်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း။ "အမှန်ပင် ထို အသျှင်တို့ သည် ဤတရားသုံးမျိုး တို့ကို စွန့်လွှတ်ကုန်၏၊ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုကုန်၏" ဟု ဤအရာ၌ ငါ ဆုံးဖြတ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၃ - ဂေါတမကစေတိယသုတ်

၁၂၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် ဂေါတမကစေတီ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

"ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍သာတရားကို ငါ ဟောကြား၏၊ မသိမူ၍ ငါ ဟောကြားသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ အကြောင်းရှိသော တရားကိုသာ ငါ ဟောကြား၏၊ အကြောင်း မရှိသော တရားကို ငါ ဟောကြားသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဆန့်ကျင်ဘက် (ရာဂစသည်) ကို ပယ်ခြင်း 'ပြာဋိဟာ' ရှိသော တရားကိုသာ ငါ ဟောကြား၏၊ ဆန့်ကျင်ဘက် (ရာဂစသည်) ကို ပယ်ခြင်း 'ပြာဋိဟာ' မရှိသော တရားကို ငါ ဟောကြားသည် မဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍သာ တရားကို ဟောကြား၍ မသိမူ၍ မဟောကြားသော၊ အကြောင်းရှိသော တရားကိုသာ ဟောကြားသည် ဖြစ်၍ အကြောင်းမရှိသော တရားကို မဟောကြားသော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် (ရာဂစသည်) ကို ပယ်ခြင်း 'ပြာဋိဟာ' ရှိသော တရားကိုသာ ဟောကြား၍ ဆန့်ကျင်ဘက် (ရာဂစသည်) ကို ပယ်ခြင်း 'ပြာဋိဟာ' မရှိသော တရားကို မဟောကြားသော ငါသည် သွန်သင်၏၊ ဆုံးမ၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူ၏၊ တရားသည် ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရား ဖြစ်၏၊ သံဃာသည် ကောင်းစွာ ကျင့်တော် မူ၏" ဟု သင်တို့ နှစ်သက်ထိုက် ပေသည်၊ ဝမ်းမြောက်ထိုက် ပေသည်၊ ရွှင်လန်းထိုက်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံကုန်၏။ ဤစကားပြင်တရားကို ဟောတော်မူ လတ်သော် တစ်ထောင်သော လောကဓာတ်သည် တုန်လှုပ်လေသတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၄ - ဘရဏ္ဍုကာလာမသုတ်

၁၂၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည် တော်မူခဲ့ရာ ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ "မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ရောက်လာ သတတ်" ဟု မဟာနာမ်မည်သော သာကီဝင်မင်းကြားလတ်သော် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းအား မြတ်စွာဘုရားသည်-

မဟာနာမ် သွားချေ၊ ကပိလဝတ်ပြည်တွင် ယနေ့ တစ်ညဥ့်တာမျှ တည်းခိုရန် လျောက်ပတ် သော နေရာကို ရှာချေလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်း သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ကပိလဝတ်ပြည်တွင်းသို့ဝင်၍ တစ်ပြည်လုံး အနှံ့အပြား လှည့်လည် (ရှာဖွေ) ပါသော်လည်း ကပိလဝတ်ပြည်တွင် ဤနေ့ တစ်ညဥ့်တာမျှ မြတ်စွာဘုရား တည်းခိုတော်မူရန် လျောက်ပတ်သော နေရာကို မတွေ့မြင်ချေ။

ထိုအခါ မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ကပိလဝတ်ပြည်တွင် ယနေ့ တစ်ညဥ့်တာမျှ မြတ်စွာဘုရား တည်းခို တော်မူရန် လျောက်ပတ်သော နေရာ မရှိပါ။ (သို့ရာတွင်) မြတ်စွာဘုရား၏ သီတင်းသုံး ဖော်ဟောင်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဘရဏ္ဍုကာလာမရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်း၌ ယနေ့ တစ်ညဥ့်တာမျှ သီတင်းသုံး တော်မူနိုင်ပါသည် အသျှင် ဘုရား" ဟု လျှောက်၏။ "မဟာနာမ် သွားချေ၊ နေရာ အခင်းကို ခင်းချေလော့" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ ဘရဏ္ဍု ကာလာမရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နေရာအခင်းကို ခင်း၍ ခြေဆေးရေတို့ကို တည်ထားခဲ့ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်လျက် "အသျှင်ဘုရား နေရာ အခင်းကိုလည်း ခင်းထားခဲ့ပြီး ပါပြီ၊ ခြေဆေးရေ တို့ကိုလည်း တည်ထားပြီးပါပြီ၊ ကြွတော် မူရန် အချိန်အခါကို မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် သိတော်မူပါ၏ (ကြွတော်မူရန်မှာ မြတ်စွာဘုရား အလို အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်)" ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘရဏ္ဍုကာလာမ ရသေ့၏ သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ် တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၍ ခြေတို့ကို ဆေးကြောတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မဟာနာမ်သာကီဝင် မင်းအား "ယနေ့ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ဆည်းကပ်ရန် အခါမသင့် သေး၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပင်ပန်း တော်မူ၏၊ နက်ဖြန်မှ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ဆည်းကပ် တော့မည်" ဟု အကြံဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားလေ၏။ ထို ညဥ့် လွန်မြောက် သောအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "မဟာနာမ် လောက၌ ဆရာ သုံးမျိုး တို့သည် ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မဟာနာမ် ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း (ရူပါဝစရစျာန်) ကိုသာ ပညတ်နိုင်၏၊ ရုပ်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း (အရူပါဝစရစျာန်) ကို မပညတ်နိုင်၊ ဝေဒနာ တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း (နိဗ္ဗာန်) ကို မပညတ်နိုင်။ မဟာနာမ် ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ပညတ်နိုင်၏၊ ရုပ်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း ကိုလည်း ပညတ်နိုင်၏၊ ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကိုကား

မပညတ်နိုင်။ မဟာနာမ် ဤလောက၌ အချို့သော ဆရာသည် ကာမတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ပညတ်နိုင်၏၊ ရုပ်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း ကိုလည်း ပညတ်နိုင်၏၊ ဝေဒနာတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်း ကိုလည်း ပညတ်နိုင်၏။ မဟာနာမ် လောက၌ ဤဆရာသုံးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။

မဟာနာမ် ဤဆရာသုံးမျိုးတို့၏ ပြီးဆုံးရာ ဂတိသည် တူသလော၊ သို့မဟုတ် ထူးခြား ကွဲပြား သလောဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဘရဏ္ဍုကာလာမရသေ့သည် မဟာနာမ် သာကီဝင် မင်းအား "မဟာနာမ် တူ၏ဟု ဆိုလိုက်ပါလော့" ဟူ၍ ဆို၏။ ဤသို့ ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းကို "မဟာနာမ် ထူးခြား ကွဲပြားပါ၏" ဟု ဆိုလော့ ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ နှစ်ကြိမ် မြောက်လည်း ဘရဏ္ဍုကာလာမရသေ့သည် မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းကို "မဟာနာမ် တူ၏ ဟု ဆိုလိုက်ပါ လော့" ဟူ၍ ဆို၏။ နှစ်ကြိမ် မြောက်ပင် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းကို "မဟာနာမ် ထူးခြား ကွဲပြားပါ၏ဟု ဆိုလော့" ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဘရဏ္ဍု ကာလာမ ရသေ့သည် မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းကို "မဟာနာမ်တူ၏ ဟု ဆိုလိုက်ပါလော့" ဟူ၍ ဆို၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းကို "မဟာနာမ် ထူးခြား ကွဲပြားပါ၏ဟု ဆိုလော့" ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ဘရဏ္ဍုကာလာမရသေ့အား "တန်ခိုးကြီးသော မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်း၏ မျက်မှောက်၌ ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ငါ့ကို မောင်းမဲ့ဘိ၏၊ ငါသည် ကပိလဝတ် ပြည်မှ ဖဲခွါသွားရပါမူ ကောင်းပေလိမ့်မည် တကား" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဘရဏ္ဍုကာလာမရသေ့သည် တစ်ဖန် ပြန် မလာသော ဖဲခွါခြင်းဖြင့် ကပိလဝတ်ပြည်မှ ဖဲခွါ (ထွက်သွား) လေသတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၅ - ဟတ္ထကသုတ်

၁၂၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဟတ္ထကနတ်သားသည် ညဥ့်ဦးယံ လွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အချိန်၌ အလွန် နှစ်လိုဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်းစေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဥ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား ရှေ့တော်၌ "ရပ်တည်မည်" ဟု (ရပ်တည်လတ်သော်) ကျွံနစ်၍ သွား၏၊ မြုပ်နစ်၍ သွား၏၊ ရပ်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ ထောပတ်ဖြစ်စေ ဆီဖြစ်စေ သဲထဲ၌ လောင်းချအပ်သော် စိမ့်ဝင်သွား၍ မြုပ်နစ်သွား၍ မတည်နိုင်သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ဟတ္ထက နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်၌ "ရပ်တည်မည်" ဟု (ရပ်တည်လတ်သော်) ကျွံနစ်၍ သွား၏၊ မြုပ်နစ်၍ သွား၏၊ ရပ်တည်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟတ္ထကနတ်သားအား "ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော အတ္တဘော ကို ဖန်ဆင်းဘိလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ"ဟု ဟတ္ထကနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော အတ္တဘောကို ဖန်ဆင်း၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည် နေသော ဟတ္ထက နတ်သားအား မြတ်စွာဘုရားသည်- ဟတ္ထက ရှေးလူဖြစ်စဉ် အခါက သင် လေ့လာ ထားသော ပရိယတ် တရားတို့ကို ယခု နတ်ဖြစ်သော အခါ၌ လေ့လာသေး၏လော ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော အသျှင်ဘုရား ရှေးလူဖြစ်စဉ် အခါက တပည့်တော် လေ့လာ ထားသော ပရိယတ်တရားတို့ကို ယခု နတ်ဖြစ်သော အခါ၌လည်း လေ့လာ အပ်ပါကုန်၏၊ ရှေး လူဖြစ်စဉ် အခါက မလေ့လာရကုန်သေးသော တရားတို့ကိုလည်း ယခု နတ်ဖြစ်သော အခါ၌ လေ့လာရ ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသိကာမိန်းမ မင်း မင်းအမတ် တိတ္ထိ တိတ္ထိတို့၏ တပည့်တို့နှင့် ရောနှော၍ သီတင်းသုံးတော်မူ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် တပည့်တော်သည် နတ်သားတို့နှင့် ရောနှော နေရပါသည်။ အသျှင်ဘုရား "ဟတ္ထက နတ်သား အထံ၌ တရားကို နာကြကုန်အံ့" ဟု အရပ်ဝေးမှ နတ်သားတို့ သည်လည်း လာရောက်ကြ ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် တရားသုံးမျိုးတို့၌ မရောင့်ရဲ မဆုတ်နစ်ဘဲ သေခဲ့ရပါသည်။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်း၌ မရောင့်ရဲ မဆုတ်နစ်ဘဲ သေခဲ့ရပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာခြင်း၌ မရောင့်ရဲ မဆုတ်နစ်ဘဲ သေခဲ့ရပါသည်၊ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် သံဃာ ကို လုပ်ကျွေးခြင်း၌ မရောင့်ရဲ မဆုတ်နစ်ဘဲ သေခဲ့ရပါသည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ဤတရားသုံးမျိုးတို့၌ မရောင့်ရဲ မဆုတ်နစ်ဘဲ သေခဲ့ရပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လုပ်ကျွေးခြင်း၌ လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားခြင်း၌လည်းကောင်း မည်သည့် အခါမျှ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်မှု မရခဲ့ပါ။ (ဆယ်ပါးသီလ) အဓိသီလကို ကျင့်သုံးလျက် သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာခြင်း၌ မွေ့လျော်၍ တရားသုံးမျိုးတို့၌ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်ခြင်း မရှိသော ဟတ္ထကသည် အဝိဟာ ပြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်လေ သတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၆ - ကဋ္ဌဝိယသုတ်

၁၂၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နွားအရောင်း အဝယ်ပြုရာ ညောင်ကြတ်ပင်အနီး၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်တော်မူစဉ် သာယာဖွယ် (ဈာန်ချမ်းသာ) ဆိတ်သုဉ်းသော ပြင်ပ (ကာမဂုဏ်) ကို သာယာသော သတိလွတ်ကင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိသည့်ပြင် မတည်ကြည် လည်သော စိတ် ရှိလျက် ပေါ့လွင်သော ဣန္ဒြေရှိသည့် ရဟန်းတစ်ပါးကို မြင်တော်မူ၍-

“ရဟန်း သင်သည် မိမိကိုယ်ကို ထွေးအံဖတ် မပြုလင့်၊ ရဟန်း မိမိကိုယ်ကို ထွေးအံဖတ်ပြု သည်ဖြစ်၍ သားစိမ်းနံ့ဖြင့် စိုစွတ်သော သင့်ကို ယင်ကောင်တို့သည် မကျရောက် မနှိပ်စက်ရာ သော အကြောင်း မရှိချေ” ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဤဆုံးမ သြဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမအပ်သည် ရှိသော် ထိတ်လန့်ခြင်း ‘သံဝေဂ’ သို့ ရောက်လေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည် ပြီး၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲလတ်သော် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ငါသည် နံနက်အချိန်၌ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဗာရာဏသီပြည်၌ ဆွမ်းခံ ဝင်၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် နွားအရောင်း အဝယ်ပြုရာ ညောင်ကြတ်ပင် အနီး၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်စဉ် သာယာဖွယ် (ဈာန်ချမ်းသာ) ဆိတ်သုဉ်းသော ပြင်ပ (ကာမဂုဏ်) ကို သာယာသော သတိလွတ်ကင်း ဆင်ခြင်ခြင်း မရှိသည့်ပြင် မတည်ကြည် လည်သော စိတ်ရှိလျက် ပေါ့လွင်သော ဣန္ဒြေရှိသည့် ရဟန်း တစ်ပါးကို မြင်၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏-

‘ရဟန်း သင်သည် မိမိကိုယ်ကို ထွေးအံဖတ် မပြုလင့်၊ ရဟန်း မိမိကိုယ်ကို ထွေးအံဖတ်ပြု သည် ဖြစ်၍ သားစိမ်းနံ့ဖြင့် စိုစွတ်သော သင့်ကို ယင်ကောင်တို့သည် မကျရောက် မနှိပ်စက်ရာ သော အကြောင်း မရှိချေ’ ဟု (ဆိုခဲ့၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ထိုရဟန်းသည် ဤဆုံးမသြဝါဒဖြင့် ငါ ဆုံးမ အပ်သည်ရှိသော် ထိတ်လန့်ခြင်း ‘သံဝေဂ’ သို့ ရောက်လေ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ရဟန်း တစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ထွေးအံဖတ် ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ သားစိမ်းနံ့ ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း၊ ယင်ကောင်တို့ဟူသည် အဘယ်တို့ ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ထွေးအံဖတ် ဟူသည် အဘိဇ္ဈာပင်တည်း၊ သားစိမ်းနံ့ ဟူသည် ဗျာပါဒပင်တည်း၊ ယင်ကောင်တို့ ဟူသည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်ဝိတက်တို့ပင်တည်း။ ရဟန်း မိမိကိုယ်ကို ထွေးအံဖတ် ပြုသည်ဖြစ်၍ သားစိမ်းနံ့ဖြင့် စွတ်စိုသူကို ယင်ကောင်တို့သည် မကျရောက် မနှိပ်စက် ရာသော အကြောင်း မရှိချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စက္ခုဒွါရ သောတဒွါရ၌ မလုံခြုံသည်ဖြစ်၍ ဣန္ဒြေတို့၌ မစောင့်စည်းသူအား ရာဂကို မှီသော မိစ္ဆာဝိတက်ယင်ကောင်တို့သည် ကျရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ထွေးအံဖတ်ဖြစ်၍ သားစိမ်းနံ့ဖြင့် စိုစွတ်နေသော ရဟန်းသည် နိဗ္ဗာန်မှ ဝေး၏၊ ပင်ပန်းခြင်းအဖို့သာ ရှိ၏။ ပညာမဲ့သော လူမိုက် သည် ရွာ၌သော် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တော၌သော် လည်းကောင်း မိမိ၏ စိတ်ငြိမ်း ချမ်းမှုကို မရမူ၍ ယင်ကောင်တို့ ဝိုင်းရံလျက် လှည့်လည်ရ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ ပညာဖြင့် ငြိမ်းအေး ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူတို့သည် ယင်ကောင် တို့ကို ဖျက်ဆီး၍ ငြိမ်းအေးကုန်သည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရ ကုန်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၇ - ပဉ္စမ အနုရုဒ္ဓသုတ်

၁၃၀။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိ နှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲ၌ ကျရောက်နေရသော မာတုဂါမကို အများအားဖြင့် မြင်ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကျရောက်ရ ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

အနုရုဒ္ဓါတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာဖြစ်သော ငရဲသို့ ကျရောက် ရလေ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အနုရုဒ္ဓါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် နံနက် အခါ၌ ဝန်တိုခြင်း (မစ္ဆရိယ)ဟူသော အညစ်အကြေး ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ မွန်းတည့် အချိန်၌ သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို ငြူစူခြင်း ဟူသော (ဣဿာ)တရား ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏၊ ညချမ်းအချိန်၌ ကာမရာဂ ထကြွ သောင်းကျန်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏။ အနုရုဒ္ဓါ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရာ ဖြစ်သော ငရဲသို့ ကျရောက်ရလေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ အနုရုဒ္ဓသုတ်

၁၃၁။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အသျှင်သာရိပုတြာအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင် သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်စကား) ပြောကြား၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရ ဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ်သည် အထူး သဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် တစ်ထောင်သော လောကဓာတ်ကို မြင်နိုင်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် မတွန့်မဆုတ် လုံ့လကို အားထုတ်ပါ၏၊ မေ့လျော့ခြင်း မရှိမူ၍ သတိသည် ထင်ပါ၏၊ ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်း မရှိ ငြိမ်းအေးပါ၏၊ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံ ရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်ပါ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်လည်း အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ မလွတ်ကင်းသေးပါ" ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ "ငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်၍ လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဖြင့် တစ်ထောင်သော လောကဓာတ်ကို မြင်နိုင်၏"ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်ခြင်း သည်ပင် သင့်အား မာန ဖြစ်နေ၏၊ ငါ့သျှင်အနုရုဒ္ဓါ "ငါသည် မတွန့်မဆုတ်လုံ့လကို အား ထုတ်၏၊ မေ့လျော့ခြင်း မရှိမူ၍ သတိသည် ထင်၏၊ ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေး၏၊ စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်ဖြစ်၍ တည်ကြည်၏"ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်ခြင်းသည်ပင် သင့်အား စိတ်ပျံ့ လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' ဖြစ်နေ၏၊ ငါ့သျှင် အနုရုဒ္ဓါ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် "ငါ၏ စိတ်သည် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ မလွတ်ကင်းသေးပါ" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်ခြင်းသည်ပင် သင့်အား တွေးတောမှု 'သံသယကုက္ကုစ္စ' ဖြစ်နေ၏။ တိုက်တွန်းပါ၏၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်၍ ဤတရား သုံးမျိုးလုံး တို့ကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်သို့ စိတ်ကို ပို့ဆောင်ပါ လော့ ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုသို့မိန့်ဆိုပြီးနောက် အသျှင်အနုဒ္ဓါသည် အခါတစ်ပါး၌ ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်စွန့်လျက် ဤ တရား သုံးမျိုး တို့ကို နှလုံးမသွင်းဘဲ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်သို့ စိတ်ကို ပို့ဆောင်၏။ ထိုအခါ အသျှင် အနုရုဒ္ဓါသည် တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည် ရှိသော် ကောင်းစွာ သာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင် သို့ ဝင်ရောက် ကြသော အမျိုး ကောင်းသားတို့ လိုလား အပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံး ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု လျက် ရောက်၍ နေ၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေသတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၉ - ပဋိစ္ဆန္နသုတ်

၁၃၂။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးတို့သည် ဖုံးကွယ်ထားအပ်ကုန်မှသာ ဂုဏ်သရေကို ဆောင်နိုင် ကုန်၏၊ ဖွင့်ဖော်ထားအပ်ကုန်သော် ဂုဏ်သရေကို မဆောင်နိုင်ကုန်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ မာတုဂါမသည် ဖုံးကွယ်ထားအပ်မှသာ ဂုဏ်သရေကို ဆောင်နိုင်၏၊ ဖွင့်ဖော် ထားအပ်သော် ဂုဏ်သရေကို မဆောင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏားတို့၏ ဗေဒင်မန္တာန်တို့သည် ဖုံးကွယ် ထားအပ်ကုန်မှသာ ဂုဏ်သရေကို ဆောင်နိုင်ကုန်၏၊ ဖွင့်ဖော်ထားအပ်ကုန်သော် ဂုဏ်သရေကို မဆောင်နိုင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ မှားသော အယူသည် ဖုံးကွယ်ထားအပ်မှသာ ဂုဏ်သရေကို ဆောင်နိုင်၏၊ ဖွင့်ဖော်ထားအပ်သော် ဂုဏ်သရေကို မဆောင်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးတို့သည် ဖုံးကွယ်ထား အပ်ကုန်မှသာ ဂုဏ်သရေကို ဆောင်နိုင်ကုန်၏၊ ဖွင့်ဖော်ထား အပ်ကုန်သော် ဂုဏ်သရေကို မဆောင်နိုင်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးတို့သည် ပွင့်လင်းကုန်သော်သာ တင့်တယ်ကုန်၏၊ ဖုံးကွယ်ကုန်သော် မတင့်တယ်ကုန်၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ လဝန်းသည် ပွင့်လင်းသော်သာ တင့်တယ်၏၊ ဖုံးကွယ်သော် မတင့်တယ်၊ ရဟန်းတို့ နေဝန်းသည် ပွင့်လင်းသော်သာ တင့်တယ်၏၊ ဖုံးကွယ်သော် မတင့်တယ်၊ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသည့်တရားတော်သည် ပွင့်လင်းသော်သာ တင့်တယ်၏၊ ဖုံးကွယ်သော် မတင့်တယ်။ ရဟန်းတို့ ဤသုံးမျိုးတို့သည် ပွင့်လင်း ကုန်သော်သာ တင့်တယ်ကုန်၏၊ ဖုံးကွယ်ကုန်သော် မတင့်တယ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၃) ၃ - ကုသိနာရဝဂ် ===

၁၀ - လေခသုတ်

၁၃၃။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်းဟူမူ- ကျောက်၌ ရေးထွင်းထားသော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မြေ၌ ရေးခြစ် အပ်သော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရေ၌ ရေးသားအပ်သော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကျောက်၌ ရေးထွင်း ထားသော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ် သည် အစဉ်မပြတ် အမျက်ထွက် တတ်၏၊ ထိုသူ၏ ထို အမျက်သည်လည်း နှေ့ညဥ့် ရှည်စွာ ကိန်းအောင်း နေ၏။ ရဟန်းတို့ ကျောက်၌ ရေးထွင်းထားသော အက္ခရာသည် လေကြောင့် ဖြစ်စေ ရေကြောင့်ဖြစ်စေ လျင်စွာ မပျက်စီးသကဲ့သို့၊ ကြာမြင့်စွာ တည်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် လောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစဉ်မပြတ် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထို အမျက်သည် နှေ့ညဥ့်ရှည်စွာ ကိန်းအောင်းနေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျောက်၌ ရေးထွင်းထားသော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မြေ၌ ရေးခြစ်အပ်သော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစဉ်မပြတ် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထို အမျက်သည်ကား နှေ့ညဥ့်ရှည်စွာ ကိန်းအောင်း မနေ။ ရဟန်းတို့ မြေ၌ ရေးခြစ် အပ်သော အက္ခရာသည် လေကြောင့် ဖြစ်စေ ရေကြောင့်ဖြစ်စေ လျင်စွာ ပျက်စီးသကဲ့သို့၊ ကြာမြင့်စွာ မတည်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အစဉ် မပြတ် အမျက်ထွက်တတ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထို အမျက်သည်ကား နှေ့ညဥ့်ရှည်စွာ ကိန်းအောင်း မနေ။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို မြေ၌ ရေးခြစ်အပ်သော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရေ၌ ရေးသားအပ်သော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုန့်ရင်းသောစကား ကြမ်းကြုတ်သောစကား မနှစ်သက် ဖွယ်သော စကားဖြင့် ဆိုအပ်သော်လည်း ဆက်သွယ်သည်သာ နှီးနှောသည်သာ ပေါင်းသင်းမြဲ ပေါင်းသင်းသည် သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ရေ၌ ရေးသားအပ်သော အက္ခရာသည် လျင်စွာ ကင်းပျောက်လွယ်သကဲ့သို့၊ ကြာမြင့် စွာ မတည်နိုင်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ဤ လောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုန့်ရင်းသော စကား ကြမ်းကြုတ်သော စကား မနှစ်သက် ဖွယ်သော စကားဖြင့် ဆိုအပ်သော်လည်း ဆက်သွယ်သည်သာ နှီးနှောသည်သာ ပေါင်းသင်းမြဲ ပေါင်းသင်းသည် သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ရေ၌ ရေးသားအပ် သော အက္ခရာနှင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးတို့သည် လောက၌ ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ကုသိနာရဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၁ - ယောဓာဇီဝသုတ်

၁၃၄။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စစ်သူရဲကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်းအသုံးတော်ခံ ဖြစ်၏၊ မင်း၏ လက်ရုံးဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ စစ်သူရဲကောင်းသည် အဝေး၌လည်း (မြားကို) ကျရောက်စေနိုင်၏၊ မချွတ်မယွင်း စူးဝင်စေနိုင်၏၊ ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်း စေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော စစ်သူရဲကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်းအသုံးတော်ခံဖြစ်၏၊ မင်း၏ လက်ရုံး ဟူ၍ သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် အင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ လူအပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေသဖွယ်ဖြစ်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အဝေး၌လည်း ကျရောက်စေနိုင်၏၊ မချွတ်မယွင်း စူးဝင်စေနိုင်၏၊ ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကိုလည်း ဖောက်ထွင်းစေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အဝေး၌ ကျရောက်စေနိုင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပလည်းဖြစ်သော ကြမ်းတမ်း နူးညံ့သည်လည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်ဟူ သမျှ အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ရှု၏။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပလည်းဖြစ်သော ကြမ်းတမ်း နူးညံ့ သည်လည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ဝေဒနာ ဟူသမျှ အားလုံးကို "ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော (ဝိပဿနာ,မဂ်) ပညာဖြင့် ရှု၏။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပလည်း ဖြစ်သော ကြမ်းတမ်းနူးညံ့ သည်လည်း ဖြစ်သော အယုတ်အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေးအနီးလည်း ဖြစ်သော သညာဟူသမျှအားလုံးကို "ဤသညာ သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤသညာသည် ငါမဟုတ်၊ ဤသညာသည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ရှု၏။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပလည်း ဖြစ်သော ကြမ်းတမ်း နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေးအနီး လည်း ဖြစ်သော သင်္ခါရ ဟူသမျှ အားလုံးတို့ကို "ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ် ကုန်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါမဟုတ်ကုန်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်ကုန်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ရှု၏။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပလည်း ဖြစ်သော ကြမ်းတမ်း နူးညံ့ သည်လည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ် ဟူသမျှ အားလုံးကို "ဤဝိညာဉ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤဝိညာဉ် သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဉ်သည် ငါ့ကိုယ် မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော (ဝိပဿနာမဂ်) ပညာဖြင့် ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် အဝေး၌ ကျရောက်စေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မချွတ်မယွင်း စူးဝင်စေနိုင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာ တော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်း တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏၊

“ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မချွတ်မယွင်း စူးဝင်စေနိုင်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ထွင်း စေနိုင်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကြီးစွာသော အဝိဇ္ဇာ အစုကို ဖောက်ထွင်း စေနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ကြီးစွာသော အထည်ကိုယ်ကို ဖောက်ထွင်း စေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်၏။ပ။ လူအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ သဖွယ် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၂ - ပရိသာသုတ်

၁၃၅။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အဆုံးမခက်သဖြင့် မမေးမူ၍ ဆုံးမအပ်သော ပရိသတ်၊ အဆုံးမလွယ်သဖြင့် မေး၍ ဆုံးမအပ်သော ပရိသတ်၊ ပမာဏကို သိ၍ ဆုံးမအပ်သော ပရိသတ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ် တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၃ - မိတ္တသုတ်

၁၃၆။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို မှီဝဲထိုက်၏၊ အဘယ် အင်္ဂါ သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ပေးနိုင်ခဲသည်ကို ပေး၏၊ ပြုနိုင်ခဲသည်ကို ပြု၏၊ သည်းခံ နိုင်ခဲသည်ကို သည်းခံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို မှီဝဲထိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၄ - ဥပ္ပါဒါသုတ်

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်သည်ဖြစ်စေ မပွင့်သည်ဖြစ်စေ ထို (အနိစ္စ) ဓာတ်သည် သဘောအားဖြင့် တည်သည်၏ အဖြစ်, သဘောအားဖြင့် မြဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်နေသည် သာလျှင်တည်း။ သင်္ခါရတရားအားလုံးတို့သည် မမြဲကုန်၊ ထို သဘောတရားကို ဘုရားရှင်သည် ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ သိ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသက်ဝင် သိပြီး၍ "သင်္ခါရတရားအားလုံးတို့သည် မမြဲကုန်" ဟု ညွှန်ကြားတော်မူ၏၊ ဟောကြားတော်မူ၏၊ ပညတ် တော်မူ၏၊ ဉာဏ်၌ ထားတော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ ၏၊ ရဟန်းတို့ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်သည်ဖြစ်စေ မပွင့်သည်ဖြစ်စေ ထို (ဒုက္ခ) ဓာတ်သည် သဘောအားဖြင့် တည်သည်၏ အဖြစ်, သဘောအားဖြင့် မြဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်နေသည် သာတည်း၊ သင်္ခါရတရားအားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏၊ ထို သဘောတရားကို ဘုရားရှင် သည် ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ သိ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း သက်ဝင်၍ သိပြီးလျှင် "သင်္ခါရတရား အားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏" ဟု ညွှန်ကြား တော်မူ၏၊ ဟောကြား တော်မူ၏၊ ပညတ် တော်မူ၏၊ ဉာဏ်၌ ထားတော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်သည်ဖြစ်စေ မပွင့်သည်ဖြစ်စေ ထို (အနတ္တ) ဓာတ်သည် သဘောအားဖြင့် တည်သည်၏ အဖြစ်, သဘောအားဖြင့် မြဲသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်နေသည်သာတည်း၊ တရားအားလုံး တို့သည် အလိုသို့ မလိုက်ကုန်၊ ထို သဘောတရားကို ဘုရားရှင်သည် ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ သိ၏၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း သက်ဝင်၍ သိပြီးလျှင် "တရားအားလုံးတို့သည် အလိုသို့ မလိုက်ကုန်၊ (အနတ္တဖြစ်ကုန်၏)" ဟု ညွှန်ကြား တော်မူ၏၊ ဟောကြားတော်မူ၏၊ ပညတ်တော်မူ၏၊ ဉာဏ်၌ ထား တော်မူ၏၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဝေဖန်တော်မူ၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုတော်မူ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၅ - ကေသကမ္ဗလသုတ်

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ ချည်မျှင်ဖြင့် ရက်အပ် ကုန်သော အဝတ် ဟူသမျှတို့တွင် လူဆံချည်မျှင်ဖြင့် ရက်ထားသော ကမ္ဗလာကို (ထို အဝတ်တို့အောက်) အယုတ်ညံ့ဆုံး အဝတ်ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ လူဆံချည်မျှင်ဖြင့် ရက်ထားသော ကမ္ဗလာသည် အေးသောရာသီ၌ အလွန်အေး၏၊ ပူအိုက်သော ရာသီ၌ အလွန်ပူအိုက်၏၊ အဆင်းမလှ၊ အနံ့မကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော အတွေ့အထိ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် များစွာကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ အယူဝါဒ ဟူသမျှ တို့တွင် မက္ခလိဂေါသာလ၏ အယူဝါဒကို (ထို အယူဝါဒတို့အောက်) အယုတ် ညံ့ဆုံး ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏။

ရဟန်းတို့ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား မက္ခလိဂေါသာလသည် "ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ မရှိ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်းမရှိ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယမရှိ" ဟု ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ ယူလေ့ ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရှေးလွန်လေပြီးသော ကာလ၌ ပွင့်တော်မူကြ ကုန်ပြီး သော ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ရှိ၏၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်းရှိ၏၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိ၏ဟု ဟောတော်မူခဲ့ကုန်ပြီ။ ရဟန်းတို့ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား မက္ခလိဂေါသာလသည် ထို ပွင့်တော်မူ ကုန်ပြီးသော ဘုရားရှင်တို့ကိုလည်း "ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် မရှိ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်း မရှိ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ မရှိ" ဟု တားမြစ်၏။ ရဟန်းတို့ လာလတ္တံ့သော ကာလ၌ ပွင့်တော်မူ လတ္တံ့သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ရှိ၏၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်းရှိ၏၊ အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယရှိ၏ ဟု ဟောတော်မူကုန် လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား မက္ခလိဂေါသာလသည် ပွင့်တော်မူ လတ္တံ့သော ဘုရားရှင် တို့ကိုလည်း "ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် မရှိ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်း မရှိ၊ အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယ မရှိ" ဟု တားမြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယခု အခါ၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ငါသည်လည်း ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ရှိ၏၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်း ရှိ၏၊ အားထုတ်အပ် သော ဝီရိယရှိ၏ဟု ဟောတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား မက္ခလိ ဂေါသာလသည် ငါ့ကိုလည်း "ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ် ကံသည် မရှိ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံကို ပြုခြင်း မရှိ၊ အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယ မရှိ" ဟု တားမြစ်၏။

ရဟန်းတို့ မြစ်ဆုံမြစ်ဝ၌ ထောင်ထားသော မြှုံးသည် များစွာကုန်သော ငါးတို့၏ အစီးအပွါး မဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အကျိုးမရှိ ပျက်စီးရန် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လူထောင်မြှုံး ကဲ့သို့ လောက၌ ဖြစ်ပေါ် လာသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) အချည်းနှီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား မက္ခလိဂေါသာလ သည် များစွာသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် အကျိုးမရှိ ပျက်စီးရန် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၆ - သမွဒါသုတ်

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- သဒ္ဓါ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံခြင်း တို့သည် ဤ သုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

၇ - ဝုဒ္ဓိသုတ်

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ ကြီးပွါးခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သဒ္ဓါ၏ ကြီးပွါးခြင်း၊ သီလ၏ ကြီးပွါးခြင်း၊ ပညာ၏ ကြီးပွါးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ကြီးပွါးခြင်း တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၈ - အဿခဠုင်္ကသုတ်

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ မြင်းငယ်သုံးမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားငယ် သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ဝန်ခံကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မြင်းငယ် သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်းအလုံးအရပ်တို့နှင့် မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ မြင်းငယ်သုံးမျိုးတို့ဟူသည်

ဤသည်တို့ ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ယောက်ျားငယ် သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်း အလုံး အရပ်တို့နှင့် မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ် နှင့်ကား မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်း အလုံး အရပ်တို့နှင့် မပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဤသိခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်း ဟု ငါဆို၏၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် တွန့်ဆုတ်၏၊ မဖြေဆိုနိုင်၊ ဤမဖြေဆို နိုင်ခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်း ဟူသော) အဆင်းမရှိဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင် တို့ကို မရ၊ ဤပစ္စည်း လေးပါး မရခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် မရှိဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျား ငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်း အလုံး အရပ်တို့နှင့် မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲ တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ပ။ ဤသိခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်း ဟူသော) လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါဆို၏၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ် သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ် သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်။ ဤဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်း ဟူသော) အဆင်းဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံး အဆောင် တို့ကိုကား မရ၊ ဤမရခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံး အရပ် မရှိခြင်း ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့် ကား မပြည့်စုံ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ယောက်ျားငယ်သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် "ဤကား ဆင်းရဲတည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ပ။ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် တည်း" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဤသိခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဉာဏ်တည်းဟူသော) လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါဆို၏၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤဖြေဆိုနိုင်ခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်းဟု ငါဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤရခြင်းကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားငယ် သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏ အလုံး အရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရဟန်းတို့ ယောက်ျားငယ် သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၉ - အဿပရဿသုတ်

၁၄၂။ ရဟန်းတို့ (မြင်းတို့၌) လွန်ကဲသော မြင်းသုံးမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ား သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း ကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

(မြင်းတို့၌) လွန်ကဲသော မြင်း သုံးမျိုး တို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (မြင်းတို့၌) လွန်ကဲသော မြင်းအချို့သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်း အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (မြင်းတို့၌) လွန်ကဲသော မြင်းအချို့သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (မြင်းတို့၌) လွန်ကဲသော မြင်းအချို့သည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံး အရပ်နှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ (မြင်းတို့၌) လွန်ကဲသော မြင်း သုံးမျိုး တို့ဟူသည် ဤသည်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသုံးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောကဝယ် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်းအလုံး အရပ်တို့နှင့် မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဝယ် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကဝယ် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံး အရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ အလုံး အရပ်နှင့် မပြည်စုံ သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထို ဘုံ၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရ၏၊ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိ၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါ ဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် တွန့်ဆုတ်၏၊ မဖြေဆိုနိုင်၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဂုဏ်တည်းဟူသော) အဆင်း မရှိခြင်းဟု ငါ ဆို၏။ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို မရ၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံး အရပ် မရှိခြင်းဟု ငါ ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်း နှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံ၊ အလုံးအရပ်နှင့် မပြည့်စုံပေ။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံးအရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို ဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရ၏၊ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘော မရှိ၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါ ဆို၏၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆင်းဟု ငါဆို၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်

တို့ကို မရ၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ် မရှိခြင်းဟု ငါ ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၍ အလုံး အရပ်နှင့်ကား မပြည့်စုံပေ။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော (လူတို့၌) လွန်ကဲ သော ယောကျ်ားသည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေ နေ၍ ထို ဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရ၏၊ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိ၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ လျင်မြန်ခြင်းဟု ငါဆို၏၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသည် ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆင်းဟု ငါဆို၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံး အရပ်ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ားသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ (လူတို့၌) လွန်ကဲသော ယောကျ်ား သုံးမျိုးတို့သည် ဤသည်တို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၁၀ - အဿာဇာနီယသုတ်

၁၄၃။ ရဟန်းတို့ အာဇာနည်မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အာဇာနည်မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌။ပ။ အချို့သော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် လျင်မြန်ခြင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်း နှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံး အရပ် နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အာဇာနည်မြင်းကောင်း သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌။ပ။ အချို့သော အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းသည်။ပ။ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ အလုံးအရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေ၏၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ လျင်မြန်ခြင်းဟူ၍ ငါဆို၏။ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မ၌ လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနယ၌ လည်းကောင်း ပြဿနာကို မေးအပ်သော် ဖြေဆိုနိုင်၏၊ မတွန့်ဆုတ်၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆင်း ဟူ၍ ငါဆို၏၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ဆေးအသုံးအဆောင်တို့ကို ရ၏၊ ဤသည်ကို ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလုံးအရပ်ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် အာဇာနည် ယောကျ်ားကောင်းသည် လျင်မြန်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ အလုံး အရပ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အာဇာနည်ယောကျ်ားကောင်း သုံးမျိုးတို့သည် ဤသည်တို့ ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၁၁ - ပဌမ မောရနိဝါပသုတ်

၁၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဥဒေါင်းတို့ကို အစာပေးရာ 'မောရနိဝါပ' ပရိဗိုဇ်တို့အရံ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း တို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား"ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ စင်စစ်ယောဂ လေးပါးဖြင့် ဘေးမရှိ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ စင်စစ် အဆုံးရှိ၏၊ နတ် လူတို့ထက် မြတ်၏၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော သီလဂုဏ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သမာဓိဂုဏ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ပညာဂုဏ်နှင့် (ပြည့်စုံ၏)။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်း ရှိ၏၊ စင်စစ်ယောဂလေးပါးဖြင့် ဘေးမရှိ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ စင်စစ် အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၁၂ - ဒုတိယ မောရနိဝါပသုတ်

၁၄၅။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ စင်စစ် ယောဂ လေးပါးဖြင့် ဘေးမရှိ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ စင်စစ် အဆုံး ရှိ၏၊ နတ် လူ တို့ထက် မြတ်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- တန်ခိုး ပြာဋိဟာ 'ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ'၊ အတပ် ဟောခြင်း ပြာဋိဟာ 'အာဒေသနာပါဋိဟာရိယ'၊ ဆုံးမခြင်း ပြာဋိဟာ 'အနုသာသနီပါဋိဟာရိယ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ စင်စစ် ယောဂလေးပါး ဖြင့် ဘေးမရှိ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ စင်စစ် အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၄) ၄ - ယောဓာဇီဝဝဂ် ===

၁၃ - တတိယ မောရနိဝါပသုတ်

၁၄၆။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ စင်စစ် ယောဂလေးပါးဖြင့် ဘေးမရှိ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ စင်စစ် အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မှန်ကန်သော အယူ (ဝိပဿနာဉာဏ်)၊ မှန်ကန်သော အသိ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်)၊ မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်)တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းရှိ၏၊ စင်စစ် ယောဂလေးပါးဖြင့် ဘေးမရှိ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏၊ စင်စစ် အဆုံးရှိ၏၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ယောဓာဇီဝဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၁ - အကုသလသုတ်

၁၄၇။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ချထားအပ်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အကုသိုလ်ကာယကံ၊ အကုသိုလ် ဝစီကံ၊ အကုသိုလ် မနောကံ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ချထားအပ်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကုသိုလ်ကာယကံ၊ ကုသိုလ်ဝစီကံ၊ ကုသိုလ် မနောကံ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူကို ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၂ - သာဝဇ္ဇသုတ်

၁၄၈။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏၊ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အပြစ်ရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ် မရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ် မရှိသော မနောကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ ဤ အတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၃ - ဝိသမသုတ်

၁၄၉။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ။ပ။ မညီညွတ်သော ကာယကံ၊ မညီညွတ်သော ဝစီကံ၊ မညီညွတ် သော မနောကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ။ပ။ ဤအတူ ငရဲ၌ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုး တို့နှင့် ။ပ။ ညီညွတ်သော ကာယကံ၊ ညီညွတ်သော ဝစီကံ၊ ညီညွတ်သော မနောကံတို့တည်း ။ပ။ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၄ - အသုစိသုတ်

၁၅၀။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ မစင်ကြယ်သော ကာယကံ၊ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံ၊ မစင်ကြယ်သော မနောကံ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရား သုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ ဤအတူ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ။ပ။ စင်ကြယ်သော ကာယကံ၊ စင်ကြယ်သော ဝစီကံ၊ စင်ကြယ် သော မနောကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၅ - ပဉ္စမ ခတသုတ်

၁၅၁။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်မဲ မလိမ္မာသော သူယုတ်သည် တူးဖြို ဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိတို့လည်း ကဲ့ရဲ့ အပ်၏၊ များစွာလည်း မကောင်းမှုကို တိုးပွါးစေ၏၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အကုသိုလ် ကာယကံ၊ အကုသိုလ် ဝစီကံ၊ အကုသိုလ်မနောကံတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မိုက်မဲသော မလိမ္မာ သော သူယုတ်သည် တူးဖြိုဖျက်ဆီး အပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း ရှိ၏၊ ပညာရှိ တို့လည်း ကဲ့ရဲ့အပ်၏၊ များစွာလည်း မကောင်းမှုကို တိုးပွါး စေ၏။

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီးအပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာလည်းကောင်း မှုကို တိုးပွါးစေ၏၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကုသိုလ် ကာယကံ၊ ကုသိုလ်ဝစီကံ၊ ကုသိုလ်မနောကံတို့တည်း။ပ။

ပဉ္စမသုတ်။

------

၆ - ဒုတိယ ခတသုတ်

၁၅၂။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ။ပ။ အပြစ်ရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်ရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်ရှိသော မနောကံတို့တည်း ။ပ။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ။ပ။ အပြစ်မရှိသော ကာယကံ၊ အပြစ်မရှိသော ဝစီကံ၊ အပြစ်မရှိသော မနောကံတို့တည်း။ပ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၇ - တတိယ ခတသုတ်

၁၅၃။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ မညီညွတ်သော ကာယကံ၊ မညီညွတ်သော ဝစီကံ၊ မညီညွတ်သော မနောကံတို့တည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ ညီညွတ်သော ကာယကံ၊ ညီညွတ် သော ဝစီကံ၊ ညီညွတ်သော မနောကံတို့တည်း။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၈ - စတုတ္ထ ခတသုတ်

၁၅၄။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ မစင်ကြယ်သော ကာယကံ၊ မစင်ကြယ်သော ဝစီကံ၊ မစင်ကြယ်သော မနောကံတို့တည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့်။ပ။ စင်ကြယ်သော ကာယကံ၊ စင်ကြယ်သော ဝစီကံ၊ စင်ကြယ်သော မနောကံတို့တည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသော လိမ္မာသော သူတော်ကောင်းသည် မတူးဖြို မဖျက်ဆီး အပ်သော မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ၊ ပညာရှိတို့လည်း မကဲ့ရဲ့အပ်၊ များစွာ လည်းကောင်း မှုကို တိုးပွါးစေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၉ - ဝန္ဒနာသုတ်

၁၅၅။ ရဟန်းတို့ ရှိခိုးခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ကိုယ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရှိခိုးခြင်းတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ ပေတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၅) ၅ - မင်္ဂလဝဂ် ===

၁၀ - ပုဗ္ဗဏှသုတ်

၁၅၆။ ရဟန်းတို့ နံနက်ခင်း၌ ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ကောင်းသော နံနက်ခင်း ဖြစ်ပေ၏။

ရဟန်းတို့ နေ့လယ်ခင်း၌ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ကောင်းသော နေ့လယ်ခင်း ဖြစ်ပေ၏။

ရဟန်းတို့ ညချမ်းအခါ၌ ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ကောင်းသော ညချမ်းအခါ ဖြစ်ပေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(သုစရိုက်နှင့်ပြည့်စုံသော နေ့သည်) ကောင်းသော နက္ခတ်နှင့်လည်း ယှဉ်သည် မည်၏၊ ကောင်းသော မင်္ဂလာလည်း ဖြစ်ပေ၏၊ ကောင်းသော မိုးသောက်လည်း မည်၏၊ ကောင်းသော အိပ်ရာမှ ထခြင်းလည်း မည်၏၊ ကောင်းသော ခဏလည်း မည်၏၊ ကောင်းသော မုဟုတ်လည်း မည်၏၊ (သုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသည့် အခါဝယ်) မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၌ ပေးလှူခြင်း သည်လည်း ကောင်းစွာ ပူဇော်ခြင်း မည်၏။ (သုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံသော နေ့၌) ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော အမှုသည် ပွါးစီးသော ကာယကံ မည်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော အမှုသည် ပွါးစီးသော ဝစီကံ မည်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော အမှုသည် ပွါးစီးသော မနောကံ မည်၏၊ ပွါးစီး သော ထို ကံတို့ကို ဆောက်တည်သည် မည်၏၊ ပွါးစီးသော ထို ကံတို့ကို ပြုပြီး၍ ပွါးစီးသော အကျိုးတို့ကို ရကုန်၏။ အကျိုးကို ရသော ထိုသူတို့သည် အလုံးစုံသော ဆွေမျိုးတို့နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ချမ်းသာကုန် စည်ပင်ပြန့်ပွါးကုန်သည် ဖြစ်၍ ရောဂါ မရှိခြင်း ချမ်းသာခြင်းတို့ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် မင်္ဂလဝဂ် ပြီး၏။

တတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၆) ၆ - အစေလကဝဂ် ===

၁၅၇-၁၆၃။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- လောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မြဲမြံစွာ ယူသော အကျင့်၊ မိမိကိုယ်ကို လောင်မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်၊ အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မြဲမြံစွာ ယူသော အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် "ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်မရှိ" ဟု ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမဂုဏ်တို့၌ အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင် ခံစားခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို လောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မြဲမြံစွာ ယူသော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို လောင်မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် အဝတ်မဝတ်ဘဲ နေ၏၊ လွတ်လပ်စွာ ကျင့်၏[၁]၊ လက်ဖြင့် (မစင်ကို) သုတ်၏၊ အသျှင် လာပါလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ အသျှင် ရပ်ပါဦးလော့ ဆိုသူ၏ ဆွမ်းကို မခံ၊ မိမိ မကပ်ရောက်မီ ယူဆောင်လာသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ရည်စူး၍ ပြုသော ဆွမ်းကို မခံ၊ ပင့်ဖိတ်သော ဆွမ်းကို မခံ၊ အိုးဝမှ (ကော်၍လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တောင်းဝမှ (ကော်၍လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တံခါးခုံခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ တုတ်ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကျည်ပွေ့ ခြား၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နှစ်ယောက် စားနေစဉ်မှ (ထ၍ လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ၏ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ နို့တိုက်ဆဲ မိန်းမ၏ (လောင်းသော) ဆွမ်းကို မခံ၊ ယောကျ်ားနှင့်နှီးနှောနေသော မိန်းမ၏ (ဆွမ်းကို) မခံ၊ ဆော်ဩစုပေါင်း၍ (လောင်းသော) ဆွမ်းတို့ကို မခံ၊ ခွေးမျှော်နေရာမှ (ဆွမ်းကို) မခံ၊ ယင်အုံနေရာမှ (ဆွမ်းကို) မခံ၊ ငါးမစား၊ အမဲမစား၊ သေ မသောက်၊ အရက် မသောက်၊ ဖွဲ၌ မြှုပ်သော ဆေးရည်ကို မသောက်၊ ထို တက္ကတွန်းသည် တစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ တစ်လုတ်သာ စား၏၊ နှစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ နှစ်လုပ်သာ စား၏၊ ခုနစ်အိမ်၌သာ ဆွမ်းခံ၏၊ ခုနစ် လုတ်သာ စား၏။ ဆွမ်းလောင်းခွက်ငယ် တစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ခွက်ငယ် နှစ်ခုစာ ဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ ခွက်ငယ် ခုနစ်ခုစာဖြင့်လည်း ရောင့်ရဲ၏၊ တစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စား၏၊ နှစ်ရက်ခြားလည်း အစာ စား၏၊ ခုနစ်ရက်ခြားလည်း အစာစား၏၊ ဤနည်းဖြင့် လခွဲ တစ်ကြိမ်တိုင် အောင်လည်း ဤသို့ သဘောရှိသော ရက်ပိုင်းခြား၍ အစာစားခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်လျက် နေ၏၊ ထို တက္ကတွန်းသည် ဟင်းရွက်စိမ်း ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ပြောင်းဆန်[၂]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ကျိတ်သီးဆန်[၃] ကိုသော် လည်း စားနေ၏၊ သားရေဖတ် အစအနကို သော်လည်း စားနေ၏၊ မှော်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ ဖွဲနု[၄]ကို သော်လည်း စားနေ၏၊ ထမင်းရေ[၅] ကို သော်လည်း သောက်နေ၏၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ မြက်ကိုသော်လည်း စားနေ၏၊ နွားချေးကို သော်လည်း စားနေ၏၊ တောသစ်မြစ် သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏၊ ကြွေကျသော သစ်သီးကို စားလျက် မျှတ၏၊ ထို တက္ကတွန်းသည် ပိုက်ဆံလျှော် အဝတ်တို့ကို လည်း ဝတ်၏၊ ပိုက်ဆံလျှော်နှင့် ရောနှောရက် သော အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သူသေ ကောင်မှ အဝတ် တို့ကို လည်း ဝတ်၏၊ ပံ့သကူ အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်ခေါက် အဝတ်တို့ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေကို လည်း ဝတ်၏၊ သစ်နက်ရေမျှင်အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ သမန်းမြက် အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်၏၊ လျှော်တေ အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ပျဉ်ချပ်အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံချည်ကမ္ဗလာ ကိုလည်းဝတ်၏၊ သားမြီးကမ္ဗလာ ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ခင်ပုပ်ငှက်တောင် အဝတ်ကိုလည်း ဝတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုလည်း နုတ်၏၊ ဆံမုတ်ဆိတ် နုတ်ခြင်း အမှုကို အားထုတ်၏၊ ထိုင်ရန် နေရာကို ပယ်၍ ရပ်လျက်လည်း နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့် လည်း ထိုင်နေ၏၊ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်နေခြင်းအမှုကို အားထုတ်၏၊ ဆူးအခင်းပေါ်၌ နေ၏၊ ဆူးအခင်း ပေါ်၌ အိပ်၏၊ ညနေချမ်းလျှင် သုံးကြိမ်မြောက် ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်း အမှုကိုလည်း

အားထုတ်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်ကို အလွန်အမင်း ပူပန်စေသော များစွာသော အကျင့်ကို မပြတ်အားထုတ်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို (မိမိကိုယ်ကို) လောင်မြိုက် စေတတ်သော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် လောက၌ တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ကို ပယ်ဖျောက်၍ (ဆံအစရှိသော) ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌။ပ။ စိတ်၌။ပ။ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိ ရှိလျက် လောက၌ တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာခြင်း 'ဒေါမနဿ'ကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရား တို့၌ သဘောတရားဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့် 'မဇ္ဈိမပဋိပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့ပေတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

ရဟန်းတို့ အကျင့်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- လောဘ၏ အစွမ်း အားဖြင့် မြဲမြံစွာ ယူသော အကျင့်၊ မိမိကိုယ်ကို လောင်မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်၊ အလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ လောဘ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မြဲမြံစွာ ယူသော အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို မြဲမြံစွာ ယူသော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ (မိမိကိုယ်ကို) လောင်မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို (မိမိကိုယ်ကို) လောင်မြိုက်စေတတ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤ သာသနာ၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော အကုသိုလ်တရားယုတ်တို့ကို မဖြစ်စေရန် ကုသိုလ် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယ စိုက်၏၊ စိတ်ကို ပင့်မြှောက်၏၊ ကြိုးစား၏။ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ်တရား ယုတ်တို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယစိုက်၏၊ စိတ်ကို ပင့်မြှောက်၏၊ ကြိုးစား၏။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေရန် ကုသိုလ်ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယ စိုက်ထုတ်၏၊ စိတ်ကို ပင့်မြှောက်၏၊ ကြိုးစား၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို တည်တံ့စေရန် မပျောက်မပျက်စေရန် ကြီးပွါးစည်ပင်ရန် ကျယ်ပြန့်စေရန် ပွါးများရန် ပြည့်စုံစေရန် ကုသိုလ်ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏၊ လုံ့လပြု၏၊ ဝီရိယစိုက်၏၊ စိတ်ကို ပင့်မြှောက်၏၊ ကြိုးစား၏။ (၂)

ဆန္ဒကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော သမာဓိ, အားထုတ်ခြင်း ဝီရိယဟူသော သင်္ခါရနှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏၊ ဝီရိယကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော သမာဓိ။ပ။ စိတ်ကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော သမာဓိ။ပ။ ပညာကို အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်သော သမာဓိ, အားထုတ် ခြင်း ဝီရိယ ဟူသော သင်္ခါရ နှင့် ပြည့်စုံသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ကို ပွါးများ၏။ပ။ (၃)

သဒ္ဓိန္ဒြေကို ပွါးများ၏။ ဝီရိယိန္ဒြေကို ပွါးများ၏။ သတိန္ဒြေကို ပွါးများ၏။ သမာဓိန္ဒြေကို ပွါးများ၏။ ပညိန္ဒြေကို ပွါးများ၏။ပ။ (၄)

သဒ္ဓါဗိုလ်ကို ပွါးများ၏။ ဝီရိယဗိုလ်ကို ပွါးများ၏။ သတိဗိုလ်ကို ပွါးများ၏။ သမာဓိဗိုလ်ကို ပွါးများ၏။ ပညာဗိုလ်ကို ပွါးများ၏။ပ။ (၅)

သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ဓမ္မဝိစယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ဝီရိယသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။

ပီတိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ သမာဓိသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ ဥပေက္ခာသမ္ဗောဇ္ဈင်ကို ပွါးများ၏။ပ။ (၆)

သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပွါးများ၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ပွါးများ၏။ သမ္မာဝါစာကို ပွါးများ၏။ သမ္မာကမ္မန္တ ကို ပွါးများ၏။ သမ္မာအာဇီဝကို ပွါးများ၏။ သမ္မာဝါယာမကို ပွါးများ၏။ သမ္မာသတိကို ပွါးများ ၏။ သမ္မာသမာဓိကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ အကျင့် တို့သည် ဤသုံးမျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၇)

ခြောက်ခုမြောက် အစေလကဝဂ် ပြီး၏။

၁။ အမျိုးကောင်းသားတို့၏ အလေ့အထဟူသမျှကို ပယ်၍ ရပ်လျက် ကျင်ကြီးကျင်ငယ် စွန့်ခြင်း စသည်ကို ပြုခြင်းပင်တည်း။
၂။ ဂျုံဆန် သို့မဟုတ် ဆန်စိမ်းဟု အချို့မှုများ၌ ပြန်၏။
၃။ မြက်သီးဆန် သို့မဟုတ် ဆန်တစ်မျိုးဟု အချို့မှုများ၌ ပြန်၏။
၄။ ကဏောပိ တဏ္ဍုလံ ပရိယောနန္ဓိ- ဖွဲနုသည်လည်း ဆန်ကို မြေးယှက်၏၊ ပါထိကဝဂ် အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ကဏ-ကို ဖွဲနုဟု ပြန်သည်။
၅။ ထမင်းချိုးလည်းဟူ၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၇) ၇ - ကမ္မပထပေယျာလ ===

၁၆၄-၁၈၃။ ရဟန်းတို့ တရား သုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငရဲသို့ ကျရောက်၏၊ အဘယ် သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- မိမိလည်း သူ့အသက်ကို သတ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ သူ့အသက် သတ်ခြင်း ၌လည်း အလိုတူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ် သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- မိမိလည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၂)

မိမိလည်း မပေးသည်ကို ခိုးယူလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်း၌ ဆောက် တည်စေ၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ မိမိလည်း မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ မပေးသည်ကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၄)

မိမိလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်လေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၌ အလို တူ၏။ပ။ မိမိလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသော အားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၆)

မိမိလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆို၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ မိမိလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါး ကိုလည်း မဟုတ်မမှန်သော စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မဟုတ် မမှန်သော စကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၈)

မိမိလည်း ကုန်းစကားကို ပြော၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကုန်းစကားပြောခြင်း၌ ဆောက်တည် စေ၏၊ ကုန်းစကားကို ပြောခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ မိမိလည်း ကုန်းစကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ကုန်းစကားပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကုန်းစကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ခြင်း ၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၁၀)

မိမိလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြော၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်း၌လည်း အလို တူ၏။ပ။ မိမိလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၁၂)

မိမိလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်း၌လည်း အလို တူ၏။ပ။ မိမိလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို

ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကား ကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၁၄)

မိမိလည်း မက်မောခြင်းများ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မက်မောခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မက်မောခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ မိမိလည်း မက်မောခြင်း မများ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မမက်မောခြင်း ၌ ဆောက်တည် စေ၏။ မမက်မောခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ (၁၆)

မိမိလည်း ပျက်စီး စေလိုသော စိတ်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ပျက်စီး စေလိုခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပျက်စီးစေလိုခြင်း၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ မိမိလည်း သူတစ်ပါးကို ပျက်စီး စေလိုသော စိတ်မရှိ၊ သူတစ်ပါး ကိုလည်း ပျက်စီးစေလိုမှု မရှိခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ ပျက်စီး စေလိုမှု မရှိခြင်း၌ အလိုတူ၏။ပ။ (၁၈)

မိမိလည်း မှားသော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှားသော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှားသော အမြင်၌လည်း အလိုတူ၏။ပ။ မိမိလည်း မှန်သော အမြင်ရှိ၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မှန်သော အမြင်၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မှန်သော အမြင်၌လည်း အလိုတူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ တရား သုံးမျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ဆောင်ယူ၍ ချထားအပ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ နတ်ပြည် သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကမ္မပထပေယျာလ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၈) ၈ - ရာဂပေယျာလ ===

၁၈၄။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်တရားသုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- (အတ္တမှ) ဆိတ်သုဉ်းသော တည်ကြည်ခြင်း 'သုညတသမာဓိ'၊ နိမိတ်မှ ကင်းသော တည်ကြည်ခြင်း 'အနိမိတ္တသမာဓိ'၊ (တဏှာတည်း ဟူသော) တောင့်တခြင်းမှ ကင်းသော တည်ကြည်ခြင်း 'အပ္ပဏိဟိတသမာဓိ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား သုံးမျိုး တို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ (၁)

(ရဟန်းတို့ တပ်မက်ခြင်း ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်တရားသုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ- ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' ရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'ကား မရှိ, သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မျှသာရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ'၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်'လည်း မရှိ, သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ'လည်း မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရား သုံးမျိုး တို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်တရားသုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။ပ။ ကုန်ခန်း စေရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်စေရန်။ ပျက်စီးစေရန်။ ကင်းကွာစေရန်။ ချုပ်ငြိမ်းစေရန်။ စွန့်လွှတ်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်လွှတ်ရန် ဤတရား သုံးမျိုး တို့ကို ပွါးများအပ်ကုန်၏။

ပြစ်မှားခြင်းကို။ တွေဝေခြင်းကို။ အမျက်ထွက်ခြင်းကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကို။ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်းကို။ အပြိုင်ပြုခြင်းကို။ ငြူစူခြင်းကို။ ဝန်တိုခြင်းကို။ လှည့်ပတ်ခြင်းကို။ စဉ်းလဲခြင်း ကို။ ခိုင်မာခြင်းကို။ ခြုတ်ခြယ်ခြင်းကို။ ထောင်လွှားခြင်းကို။ အလွန်ထောင်လွှားခြင်းကို။ မာန်ယစ် ခြင်းကို။ မေ့လျော့ခြင်းကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ ကုန်ခန်းစေရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်စေရန်။ ပျက်စီးစေရန်။ ကင်းကွာ စေရန်။ ချုပ်ငြိမ်းစေရန်။ စွန့်လွှတ်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်လွှတ်ရန် ဤတရားသုံးမျိုးတို့ကို ပွါးများ အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

တိကနိပါတ် ပြီး၏။